

Johanna Spyri
HEIDI

Johanna Spyri

Heidi

Første og andet bind samlet

eBibliotek 1800

2025

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Johanna Spyri: *Heidi* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Johanna Spyri: *Heidi* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal*

context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.

Første del

Heidis lære- og vandrear

1. Op til Alpe-Onkel

Fra den kønne, lille landsby Maienfeld løber en sti igennem grønne marker hen til foden af bjerget, som stort og alvorligt løfter sig op over dalen. Følger man stien op ad bjerget, træffer man snart på hedeland med kort græs og kraftige, duftende fjeldurter, for stien fører op til alpen.

På en klar og varm junimorgen gik en stor og stærk bondepige med et barn ved hånden opad denne sti. Barnets solbrændte kinder glødede, og det var intet under, for den lille pige var så indpakket, som om det var vinter og ikke midsommer. Hun var omtrent fem år gammel, men da hun sikkert havde to om ikke tre klædninger på, den ene over den anden, og der tillige var bundet et stort, rødt bomuldstørklæde om hende, så det lille skind ganske uformelig ud, idet hun med tunge, sømbeslåede sko, hed og anstrengt arbejdede sig op ad bjerget.

Da de havde gået en times tid, kom de til en lille landsby, hvor alle, som mødte dem, hilste på dem og talte til dem; men den unge pige svarede kun i forbigående, skønt hun var fra denne by, og standsede ikke, før hun kom til det sidste hus, ud fra hvilket der blev råbt: "Vent et øjeblik, Dete, jeg går med dig."

Pigen stod stille. Barnet trak hurtigt sin hånd til sig og satte sig på jorden.

"Er du træt, Heidi?"

"Nej, men jeg er så varm," svarede den lille.

"Ja, nu er vi der snart, du må blot anstrenge dig lidt endnu og tage store skridt, så kan vi være der om en times tid," sagde pigen opmuntrende.

Nu trådte en bred, godmodigt udseende kone ud ad døren og sluttede sig til dem. Lille Heidi stod op og gik bagefter de to gamle bekendte, som straks var inde i en livlig samtale om folk i landsbyen og omegnen.

"Men hvor vil du egentlig hen med barnet, Dete," spurgte bondekonen, "det er vel din afdøde søsters barn?"

"Ja," svarede Dete, "nu går jeg op med det til onkel, han må tage sig af det."

"Hvad for noget, skal hun være hos Alpeonkel, jeg tror ikke, du er rigtig klog, Dete; men den gamle sender dig nok afsted igen med barnet."

"Det kan han ikke, han er hendes bedstefar, og han må da også gøre noget. Hidtil har jeg haft hende; men du kan være vis på, Barbel, at den plads, jeg nu kan få, giver jeg ikke slip på for hendes skyld, nej, nu må bedstefaderen tage hende."

"Ja, hvis han var som andre folk," indvendte Barbel, "men du kender ham jo. Og hvad skal han også stille op med sådan en lille én, og hun kan heller ikke holde det ud hos ham. Men hvor er det ellers, du vil hen?"

"Til Frankfurt," svarede Dete. "Der får jeg en rigtig god plads. I fjor sommer lå herskabet nede ved badet, hvor jeg var stuepige, den gang ville de allerede have haft mig med, men det kunne jeg ikke. Nu er de der igen, og jeg rejser med dem, det kan du være vis på."

"Jeg ville nødig være i barnets sted," råbte Barbel. "Der er jo ingen, der ved, hvordan det egentlig er fat med den gamle deroppe. Ingen mennesker omgås han, og han sætter aldrig sin fod i kirken; når han en sjælden gang med sin tykke stok i hånden kommer her nedover, så undgår man ham og er næsten

bange for ham. Men han ser da også ud som en gammel hedning og indianer med sine tykke, grå øjenbryn og det vældige skæg, så man er glad ved at slippe for at møde ham, når man er alene."

"Nå, han er jo imidlertid barnets bedstefar og må sørge for hende," sagde Dete. "Han gør hende vel ingen fortræd; men det må han forresten selv om, mig kommer det ikke ved."

"Jeg gad nok vide, hvad den gamle har på samvittigheden, siden han ser så hvas ud og lever så muttersene deroppe på alpen; men det ved du vel besked om gennem din søster, ikke Dete?" spurgte Barbel indtrængende.

"Javel, men det taler jeg ikke om. Hvis han fik det at vide, så sad jeg net i det."

Men Barbel havde længe ønsket at vide noget nærmere om "Alpeonkel", som den gamle kaldtes. Hun var nylig kommet til landsbyen, hvor Dete, hendes gode veninde, var født og indtil for et par år siden havde boet sammen med sin mor, der nu var død.

Hun tog fortrolig Dete under armen og sagde: "Fortæl mig nu lidt, om den gamle altid har været så menneskefjendsk?"

"Om han altid har været sådan, kan jeg jo ikke vide, da jeg er seks og tyve og han halvfjerds år gammel, men mor var fra samme by som han, og hvis jeg kunne stole på, at det ikke kom videre, så kunne jeg jo nok fortælle et og andet."

"Å, jeg løber ikke med sladder," svarede Barbel lidt stødt, "du kan rolig fortælle mig, hvad du ved."

"Nå, så hør da," sagde Dete, idet hun så sig om efter barnet, der ikke gerne skulle høre, hvad de talte om. Men Heidi havde

benyttet lejligheden til at gå sine egne veje, mens de to ældre talte sammen.

"Å, nu ser jeg hende," sagde Barbel, "der henne hos Gede-Peter, han kan godt se efter hende, mens vi snakker."

"Hun behøver såmænd ingen til at passe på sig," sagde Dete, "skønt hun kun er fem år gammel, bruger hun sine øjne godt, og det vil komme hende til gode i livet, for den gamle har jo ikke mere end sine 2 geder og alpehytten."

"Har han da før haft mere?"

"Ja, det tror jeg," svarede Dete, "en af de smukkeste bøndergårde i sin hjemstavn. Han var ældste søn og havde kun en eneste broder, som var stille og ordentlig. Men den ældste gad intet bestille; han spillede herre og turede omkring i landet med alle slags dårlige folk. Ved spil og drik satte han alt over styr. De gamle forældre døde af sorg, og broderen, som intet ejede, drog ud i den vide verden, ingen ved hvorhen, og han selv forsvandt også en tid lang. Man sagde, at han var blevet soldat i Neapel. Så efter 12-15 års forløb kom han tilbage med en halvvoksen dreng. Men ingen ville have noget med ham at gøre. Det blev han meget forbitret over og svor, at han aldrig ville sætte sin fod mere i sin fødeby. Så var det, at han kom her til byen med sin dreng. Hans kone var her fra Schweiz, men hende havde han tidligt mistet. Han må dog have haft nogle penge, for han lod drengen, Tobias hed han, lære tømmerhåndværket. Tobias var flink, brav og godt lidt af alle folk. Men den gamle havde man ingen tillid til. Man sagde, at han var deserteret fra Neapel, fordi han havde slået et menneske ihjel, og det ville være gået ham galt, om han var blevet der. Men mors bedstemor og hans bedstemor var søskendebørn, og derfor

kaldte vi ham onkel, og da vi er i familie med omtrent hele landsbyen, så kaldte de ham efterhånden onkel alle sammen, og da han siden flyttede op på alpen, blev det til Alpeonkel."

"Men hvordan gik det da Tobias?" spurgte Barbel.

"Ja, bi lidt, det kommer straks, jeg kan ikke fortælle alting på én gang," svarede Dete. "Nå, Tobias var jo i lære derude i Mels, og da han var færdig, kom han her hjem til landsbyen og giftede sig med min søster Adelheid. De havde altid holdt meget af hinanden og levede rigtig lykkeligt sammen. Men det varede ikke længe. Kun to år efter, en gang Tobias arbejdede på et hus, faldt en bjælke ned og slog ham ihjel. Da de bragte den døde mand hjem, gjorde det et sådant indtryk på min søster, at hun af skræk og sorg blev syg. Hun havde aldrig været synderlig stærk, og af og til havde hun sådanne underlige tilfælde, at man ikke rigtig vidste, om hun var vågen eller sov. Kun et par uger efter Tobias' død begravede vi også Adelheid. Alle mennesker talte om deres sørgelige skæbne, og mange mente, at det for onkels vedkommende var en velfortjent straf for hans ugudelige liv. Præsten talte til ham og bad ham angre sine synder, men han blev blot endnu mere hård og forstokket, han talte aldrig til nogen, og alle gik af vejen for ham. På én gang hørte vi, at han var flyttet op på alpen og slet ikke mere lod sig se; der har han nu boet siden, i ufred med Gud og mennesker. Adelheids lille barn tog mor og jeg til os. Det var den gang et år gammelt. Da mor døde i fjor, måtte jeg jo se at tjene noget dernede ved badet, så satte jeg den lille i pleje hos gamle Ursel. Jeg havde også arbejde ved badestedet i vinter, og tidligt i foråret kom herskabet fra Frankfurt, som jeg opvartede i fjor, tilbage igen.

De vil have mig med sig hjem, i overmorgen rejser vi, og det er en god tjeneste, det kan du stole på."

"Og nu vil du give barnet til den gamle deroppe? Jeg begriber ikke, hvad du tænker på, Dete," sagde Barbel bebrejdende.

"Hvad mener du med det? Jeg har jo gjort, hvad jeg kunne for hende. Jeg ved da, at jeg ikke kan tage et fem års barn med mig til Frankfurt. Men hvor skal du egentlig hen, Barbel, vi er jo allerede halvvejen oppe på alpen?"

"Jeg skal tale med Gede-Peters mor, hun spinder for mig om vinteren, og her bor hun. Ja, så farvel, Dete, og lykkelig rejse."

Dete gav hende hånden og blev stående for at se efter hende, mens hun gik hen imod en lille, mørkebrun alpehytte, der lå nogle skridt fra stien i læ for vinden.

Det var godt, at den lille, skrøbelige og forfaldne hytte ved en fordybning i bjerget var beskyttet mod stormen, der ofte bruste hen over alpen, så vinduerne klirrede, og træværket knagede; havde den ligget oppe på alpen, var den for længe siden blæst ned i dalen.

Her boede Gede-Peter, den elleveårige dreng, som hver morgen hentede gederne nede i landsbyen for at drive dem op på alpen, hvor de gnaver de korte, kraftige urter.

Om aftenen driver han de letfodede dyr ned igen og melder sin ankomst ved en skingrende piben, for at enhver ejermænd kan afhente sin ged. For det meste flokkes landsbyen drenge og småpiger om ham; for ingen er bange for de fredelige geder, og det er den eneste stund hele sommeren igennem, hvor Peter er sammen med sine jævnaldrende, ellers er gederne hans eneste selskab.

Ganske vist har han hjemme sin mor og den blinde mormor, men da han altid må meget tidligt op om morgenen og først kommer sent hjem, fordi han så længe som muligt vil være sammen med børnene i landsbyen, så er han kun hjemme de få øjeblikke morgen og aften, mens han sulten og tørstig sluger sin mælk og sit brød for straks at lægge sig til at sove og sørge for at være oppe med solen næste morgen.

Hans far havde som dreng haft samme bestilling; han hed også Gede-Peter og var kommet af dage ved at fælde træer.

Alle på egnen kendte hans mor Birgitte og den gamle, der ganske familiært kaldtes Mormor.

Dete havde vel omtrent ventet ti minutter og forgæves set sig om til alle sider efter børnene og gederne, så klatrede hun lidt højere op på alpen for at se sig bedre omkring, og mere utålmodig blev hun. Imidlertid nærmede børnene sig ad en omvej; for Peter vidste besked med mange steder, hvor der var urter og buske, som gederne gerne gad gnave, derfor gjorde han mange vendinger på vejen med sin hjord.

I førstningen var Heidi i hele sin indpakning stønnende og pustende klatret bagefter. Hun sagde ikke et ord, men så opmærksomt snart på Peter, der med sine bare ben og tynde benklæder sprang af sted uden ringeste besvær, snart på gederne, der endnu lettere klatrede omkring på stejle skråninger, over buske og sten. Pludselig satte hun sig ned på jorden, trak hurtigt sko og strømper af, rejste sig derpå, tog sit store, røde tørklæde og først sin ene kjole af, derefter den anden, og stod nu i sit lette underskørt og strakte fornøjet de bare arme med de korte særkeærmer op i luften. Så lagde hun

alt tøjet i en lille bunke og sprang og klatrede bagefter Peter og gederne lige så let som det øvrige selskab.

Peter havde ikke lagt mærke til denne omklædning; men da han opdagede den, lo han over hele ansigtet. Den lille følte sig nu så fri og vel tilpas, hun begyndte at snakke med Peter, om hvor mange geder han havde, hvor han skulle hen med dem, og hvad han så bestilte, når han var oppe på alpen.

Under denne passiar var de kommet i nærheden af hytten; men næppe opdagede tante Dete det opklatrende selskab, før hun råbte højt:

"Heidi! Men hvad har du dog gjort? Hvordan er det, du ser ud? Hvor er begge dine kjoler og tørklæder? Og dine splinterny sko, som jeg købte til dig, og de nye strømper, jeg lige har strikket, men Heidi dog, hvor er det henne alt sammen?"

Den lille pegede roligt ned ad bjerget og svarede: "Der."

Tanten opdagede nu langt, nede et rødt punkt, det måtte være tørklædet.

"Elendige unge!" råbte tanten hidsig, "hvad tænker du dog på, hvorfor har du taget al ting af dig, hvad skal det betyde?"

"Jeg behøver det ikke," sagde Heidi og så ikke en smule angerfuld ud.

"Å, du ulykkesfugl! Er du da helt tosset," skændte tanten, "hvem skal nu gå den lange vej ned efter tøjet? Peter, hør lidt! Spring du ned efter det! Nå, skynd dig, stå ikke der og glo på mig, som om du var groet fast i jorden."

"Jeg er allerede forsinket," sagde Peter langsomt og rørte sig ikke af pletten, hvor han stod med hænderne i bukselommerne og hørte på tantens vredesudbrud.

"Ja, men du bliver jo stående der og glaner, på den måde kommer vi ingen vegne," råbte Dete til ham, "kom her hen, så skal du se," og hun viste ham en ny, blank femøre. Så sprang han pludselig af sted ned ad alpen; i vældige spring nåede han tøjbunken og kom så hurtigt tilbage med den, at Dete endog roste ham, idet hun gav ham femøren.

Peter puttede den hurtigt dybt ned i sin lomme, og hans ansigt strålede af glæde; for det gik ikke ofte på, at han kom i besiddelse af en sådan skat.

"Du skal jo samme vej, så kan du gerne bære tøjet for mig op til Alpeonkel," sagde Dete, idet hun lavede sig til at klatre op ad den stejle bjergvæg lige bag ved Gede-Peters hytte.

Han tog villigt pakken under den venstre arm og fulgte i hælene på de opstigende, idet han svang sin pisk i den højre.

Efter tre kvarters forløb nåede toget op, hvor Alpeonkels hytte lå på en klippeafsats frit for alle vinde, men også tilgængelig for hver solstråle og med den dejligste udsigt ned over hele dalen.

Ved hytten stod tre gamle grantræer med lange, tætte grene, og længere borte, hinsides småhøje med urter og buske, løftede den gamle, grå klippevæg sig højt i vejret.

På den side af hytten, der vendte mod dalen, havde Alpeonkel lavet sig en bænk. Der sad han med piben i munden og begge hænder lagt på sine knæ. Han så roligt til, hvorledes børnene, gederne og tante Dete klatrede opad.

Heidi var foran, hun gik hen til den gamle, gav ham hånden og sagde: "God dag, bedstefar!"

"Nå, nå, hvad skal det betyde?" spurgte den gamle barsk, han tog den lille i hånden og så på hende med et gennemtrængende

blik under de buskede øjenbryn. Heidi så ham frejdigt ind i øjnene, hun syntes, bedstefaderen så så mærkelig ud, at hun ret måtte betragte ham.

Imidlertid var tanten kommet nærmere, ligeså Peter, der blev stående lidt for at se, hvad der nu ville ske.

"Goddag, onkel," sagde Dete, "her bringer jeg dig Tobias' og Adelheids barn. Du kan vel næppe kende hende, hun var jo kun et år gammel, da du sidst så hende?"

"Så-å, og hvad skal barnet her hos mig?" spurgte den gamle kort; "du der," råbte han til Peter, "du kan gå med dine geder. Du er ikke for tidligt på færde, og tag så mine med."

Peter forsvandt straks; for Alpeonkel havde set således på ham, at han allerede havde nok af det.

"Ja, hun må blive hos dig, onkel. Jeg synes nok, at jeg, som nu har haft hende i fire år, har gjort min pligt, nu må du også gøre din."

"Nå således," sagde den gamle med lynende blik på Dete, "og når barnet nu begynder at længes efter dig og klynke, som sådanne små tosehoveder gør, hvad skal jeg så stille op med hende?"

"Ja, det må du om," svarede Dete. "Der var såmænd ingen, der fortalte mig, hvordan jeg skulle bære mig ad, da jeg tog hende, kun et år gammelt, og jeg den gang endda havde nok at gøre med mor. Nu må jeg ud at tjene, og du er nærmest til at sørge for hende. Kan du ikke have hende, så gør med hende, hvad du vil. Du har ansvaret for hende, hvis det går hende galt; men du trænger vel ikke til at have mere på samvittigheden, end du har i forvejen."

Dete havde selv ikke nogen rigtig god samvittighed, og derfor blev hun vel så hidsig og sagde mere, end hun egentlig mente.

Ved hendes sidste ord rejste Alpeonkel sig op og så således på hende, at hun veg flere skridt tilbage. Han strakte armen ud og sagde strengt: "Pak dig derhen, hvorfra du er kommet, og vov ikke at komme her igen for det første."

Det lod Dete sig ikke sige to gange. "Så farvel da," sagde hun hurtigt og løb i fuldt trav ned ad alpen.

I landsbyen råbte man til hende, hvor hun kom frem: "Hvor er barnet? Hvad er der blevet af barnet, Dete?"

"Det er deroppe hos sin bedstefar! Oppe hos Alpeonkel, det hører I jo," svarede hun tvært.

Hun blev helt ilde til mode, da kvinderne således fra alle sider tilråbte hende: "Hvor kan du dog nænne det? At lade sådan en lille én blive deroppe! Den lille stakkel!" og hun huskede, at hendes moder på sit dødsleje havde bedt hende sørge for Heidi. Men efterhånden trøstede hun sig med, at nu rejste hun bort og tjente mange penge, og så skulle hun nok senere gøre noget for barnet.

2. Hos bedstefader

Efter at Dete var forsvundet, satte Alpeonkel sig atter ned på bænken og pustede store røgskyer ud af sin pibe uden at sige et ord. Heidi så sig imidlertid fornøjet om; hun opdagede gedestalden, der var bygget til enden af hytten, og kiggede ind i den. Den var tom, og barnet fortsatte sine undersøgelser og kom til de gamle graner bag ved hytten.

Her stod hun lidt og hørte på vindens susen i trætoppene, så gik hun videre omkring huset, og da hun så bedstefaderen sidde i samme stilling som før, gik hun hen og stillede sig foran ham med hænderne på ryggen og betragtede ham.

"Hvad har du nu i sinde?" spurgte han.

"Jeg vil se, hvad du har derinde i hytten."

"Så kom." Han stod op og gik foran hende. "Tag den pakke med dine klæder med dig derind," befalede han.

"Jeg behøver dem ikke mere," forsikrede Heidi.

Den gamle vendte sig og så vist på barnet, hvis sorte øjne funkledede af forventning om de herligheder, der ventede hende derinde. "Dum er hun ikke," mumlede han. "Hvorfor behøver du dem ikke mere?" tilføjede han højt.

"Jeg vil helst gå som gederne, de er så lette til bens."

"Nå, det kan du jo gerne, men hent alligevel tøjet, det gemmer vi."

Heidi adlød, og de trådte ind i et temmelig stort rum, hele hytten var kun det ene værelse. Bohavet var et bord og en stol; i et hjørne stod bedstefaderens seng, i et andet hang den store kedel over ildstedet, og på den modsatte væg var der en dør; den lukkede den gamle op, og Heidi så nu, at det var et skab.

Derinde hang hans klæder; på en hylde lå et par skjorter, nogle strømper osv., på en anden stod et par tallerkener, kopper og glas, og på den øverste lå et rundt brød, røget kød og ost; thi i skabet fandtes alt, hvad Alpeonkel ejede, og hvad han behøvede til sit livsophold.

Heidi skyndte sig at lægge sin bylt så langt ind i skabet som muligt, bag ved bedstefaderens tøj, for at det ikke så let skulle findes igen, derpå så hun sig opmærksomt om i stuen og sagde: "Men hvor skal jeg sove, bedstefar?"

"Hvor du vil."

Det var jo meget godt. Hun kiggede nu rundt i alle kroge for at søge sig en rigtig god plads ud. I hjørnet lige over for bedstefaderens seng stod en stige, der førte op til høløftet. Heidi klatrede derop; der var fuldt af friskt og duftende hø, og gennem en rund luge så man langt ud over dalen.

"Her vil jeg sove," råbte Heidi, "her er så dejligt, kom herop, så skal du se, bedstefar!"

"Kender det nok," lød svaret dernede fra.

"Nu reder jeg min seng," råbte hun igen, idet hun vimsede frem og tilbage; "men du må komme herop med et lagen, det skal man jo have at ligge på."

"Ja så," sagde den gamle dernede. Straks efter gik han hen til skabet, rodede lidt omkring derinde og trak et groft lagen frem under skjorterne og gik op ad stigen med det. Deroppe havde Heidi lavet sig en dejlig seng med et højt hovedgærde af hø således, at hun kunne se ud af den runde luge.

"Det er jo godt," sagde han, "og her er lagenet, men bi lidt," og nu tog han en favnfuld hø og gjorde lejet dobbelt så højt, for at hun kunne ligge blødt, derpå bredte han lagenet over hølejet, og

Heidi stoppede ivrigt hjørnerne ind under høet. Det hele så rent og pænt ud, og den lille tog det omhyggeligt i øjesyn.

"Vi har dog glemt noget, bedstefar!"

"Og hvad er det?" spurgte han.

"Et tæppe! Når man går i seng, kryber man ned under tæppet eller dynen."

"Nå, det mener du, men når jeg nu ikke har noget?" sagde den gamle.

"Det behøves heller ikke, bedstefar, jeg tager noget hø over mig," og hun ville straks give sig i lag med det.

"Lad os se," sagde den gamle, steg ned ad stigen og hentede en stor lærredssæk. "Er den ikke bedre?" spurgte han.

Heidi trak af alle livsens kræfter i den store, tunge sæk, som hun næppe kunne tumle; den gamle hjalp til og fik den bredt ud over hølejet. Heidi så fornøjet på det og sagde: "Det er jo en dejlig seng, gid det var aften, så jeg kunne lægge mig."

"Jeg synes, vi først skulle have noget at spise, eller hvad mener du?" spurgte bedstefaderen.

"Ja, det synes jeg også," svarede Heidi, der i sin iver havde glemt alt andet; men da hun nu kom i tanker om mad, mærkede hun, at hun var meget sulten. Hun havde heller intet spist siden i morges tidlig – et stykke brød og en kop tynd kaffe – og derefter havde hun gået den lange vej.

"Så lad os gå ned, siden vi er enige," og de fulgtes ad ind i stuen, hvor han gjorde ild på arnestedet og hængte en lille gryde med mælk over ilden. Så stak han et stort stykke ost på en lang jerngaffel, satte sig på en rund trefod foran ildstedet og vendte og drejede osten så længe over ilden, til den blev guldgul på alle sider, mens Heidi så til med spændt opmærksomhed.

Pludselig kom hun i tanker om noget, der skulle gøres, og så fik hun meget travlt. Da den gamle lidt efter kom hen til bordet med osten på gaflen og gryden, havde Heidi nok så pænt dækket bordet med brød, to tallerkener og knive, som hun havde hentet i skabet.

"Det var ret, du selv kan finde på noget," sagde han og lagde den ristede ost på brødet, "men der mangler endnu noget på bordet."

Heidi så på den dampende gryde og skyndte sig hen til skabet. Der stod kun en eneste skål og to glas. Men Heidi tog skålen og et af glassene og satte dem på bordet.

"Nå, du forstår at hjælpe dig, men hvor vil du sidde?" Bedstefaderen sad selv på den eneste stol. Heidi løb hen til skorstenen og hentede trefoden, som hun satte sig på.

"Et sæde har du ganske vist fået, skønt det er lavt; fra min stol var du også for kort til at nå bordet, kom nu her, så skal du se." Dermed rejste han sig, fyldte skålen med mælk og satte den på stolen, som han flyttede hen foran trefoden, og nu havde Heidi et bord foran sig. Så lagde han et stort stykke brød og ost hen til Heidi og sagde: "Spis nu." Selv satte han sig på kanten af bordet og begyndte sit måltid. Heidi tog skålen og drak sin mælk ud i ét åndedrag, for hun var blevet tørstig af den lange rejse.

"Kan du lide mælken?" spurgte bedstefaderen.

"Jeg har aldrig drukket så god mælk," svarede hun.

"Så skal du have mere," og han fyldte skålen igen til hende, mens hun spiste sit dejlige ostebrød til. Da måltidet var forbi, gik den gamle ud i gedestalden for at ordne et og andet, og Heidi passede nøje på, hvordan han først fejede og derefter lagde strøelse til dyrene. Så gik han hen i skuret ved siden af,

skar nogle stokke til, tog et bræt, som han borede huller i, stak stokkene i hullerne, og se! det var blevet til en stol ligesom bedstefaderens, kun meget højere; Heidi stirrede i tavs beundring på den.

"Hvad mon dette er, Heidi?"

"Det er min stol, fordi den er så høj," svarede hun, "og så hurtigt du var færdig," tilføjede hun beundrende.

"Hun forstår, hvad hun ser, og har sine øjne med sig," mumlede den gamle, idet han nu gik rundt i hytten, hvor han syslede med forskelligt. Heidi fulgte ham troligt i hælene og holdt nøje rede på alt, hvad han foretog sig, og det lod til at more bedstefaderen.

Så blev det aften. Vinden susede i de gamle graners tætte kroner, og Heidi syntes, at det var så smukt, at hun hoppede og dansede af glæde, mens den gamle stod i døren og så på hende. Pludselig lød en skingrende piben, og ned fra de høje alper kom gedeflokken springende rundt om Peter. Med et fryderåb løb Heidi midt ind i flokken og hilste på sine venner fra formiddagen. Da de nåede hytten, standsede de alle, og ud af hjorden kom to smukke, lette geder, en hvid og en brun hen til den gamle og slikkede hans hænder, for han havde, som han plejede hver aften, en håndfuld salt til dem, når de kom hjem. Så forsvandt Peter med sin flok.

Heidi klappede og kælede for gederne, som hun var henrykt over. "Er det vores, bedstefar? Er de begge to vores? Skal de ind i stalden? Bliver de altid hos os?" spurgte hun i sin glæde, og den gamle kunne næppe få tid til at svare "ja ja" imellem hvert spørgsmål.

Da gederne havde slikket saltet, sagde den gamle: "Gå og hent skålen og brødet herud."

Heidi adlød og kom straks tilbage. Bedstefaderen malkede skålen fuld, skar en skive brød af og sagde: "Spis nu og gå så op og læg dig. Tante Dete efterlod endnu en pakke til dig med linned og sådan noget, der ligger i skabet, når du behøver det. Nu må jeg ind med gederne. Godnat."

"Godnat, bedstefar, godnat! men hvad hedder de?" råbte hun, idet hun løb efter ham og gederne.

"Den hvide hedder *Svanelil* og den brune *Bamse*."

"Godnat Svanelil, godnat Bamse," råbte hun, da de forsvandt i stalden.

Nu satte Heidi sig på bænken og spiste brødet og drak mælken til; men vinden havde nær blæst hende ned af sædet; derfor skyndte hun sig at blive færdig og gik til ro, hvor hun snart sov ligeså sødt på høet som i den dejligste seng. Ikke længe efter lagde også den gamle sig, for om morgenen var han oppe med solen, og den stod tidligt op i sommertiden.

Om natten blæste det sådan op, at hele hytten rystede, og det knagede i bjælkerne. Vinden fo'r hylende og klagende gennem skorstenen, og den tumlede således med de gamle graner udenfor, at af og til en gren knækkede. Midt på natten stod den gamle op og gik op ad stigen, idet han mumlede: "Hun kunne blive bange."

Månen skinnede netop nu ind ad loftslugen og hen på barnet, der lå og sov med røde kinder og et smil på læberne, som om hun drømte sødt. Den gamle stod og så på sit barnebarn så længe, til månen atter gemte sig bag skyerne, så vendte han tilbage til sit leje.

3. Med gederne på græs

Heidi vågnede næste morgen ved en skingrende fløjten, og da hun slog øjnene op, skinnede solen ned på hendes leje og forgyldte høet rundt omkring. Hun så sig forundret om og vidste først slet ikke, hvor hun var. Men da hun hørte bedstefaderens stemme udenfor, huskede hun det alt sammen, og at hun nu ikke mere var hos gamle døve Ursel, der altid sad i kakkelovnskrogen og dog frøs, og som ville have Heidi i nærheden for at kunne holde øje med hende. Heidi ville naturligvis hellere være ude, og da hun nu erindrede, hvor hun var og alt det nye, hun i går havde oplevet, glædede hun sig til det, hun skulle se i dag og frem for alt til Svanelil og Bamse. Hun sprang op og kom hurtigt i sine få klæder, så ned ad stigen og ud af hytten. Der stod Gede-Peter med sin flok; den gamle kom netop ud af stalden med sine to geder, og Heidi løb hen for at sige Godmorgen til ham og gederne.

"Vil du med op på græsgangen," spurgte han, og det var just, hvad Heidi gerne ville; hun hoppede højt af glæde. "Men først må du vaske dig og være rigtig ren og pæn, ellers ler solen ad dig, når den skinner så klart deroppe og ser, hvor snavset du er. Se der," og den gamle pegede på en balje med vand, der stod uden for døren. Heidi sprang hen og vaskede og gned sig så længe, til hun skinnede. Den gamle gik ind i hytten og råbte til Peter: "Kom her, gedegeneral, og tag din pose med dig."

Forundret nærmede Peter sig med sin pose, hvor han havde sin smule mad.

"Løs op," befalede den gamle og puttede et stort stykke brød og et lige så stort stykke ost ned i den. Peter spærrede øjnene

vidt op, for det var omtrent dobbelt så meget, som han selv havde.

"Og så skålen med; hun skal have to skåle fulde af mælk til middag, og pas nu godt på, at hun ikke styrter ned af bjerget, hører du!"

"Kan solen nu le ad mig?" spurgte Heidi, der havde gnedet sig ganske rød i ansigtet, på hals og arme, så den gamle måtte smile ad hende.

"Nej, det kan den rigtignok ikke, men i aften, når du kommer hjem, så må hele personen ned i baljen; for når man følges med gederne, får man sorte fødder. – Og nu af sted."

Det gik lystigt op ad alpen. Vinden havde blæst alle skyer bort, himlen var klar og blå, og solen skinnede på den grønne alp, hvor alle blomsterne lukkede øjnene op og så efter den. Heidi sprang omkring og jublede af glæde; der var fuldt op af de dejlige blå enzian, de røde alperoser og gule koblommer, og hun plukkede hele forklædet fuldt for at stikke dem i høet og pynte sit sovekammer med, når hun kom hjem i aften.

I dag havde Peter nok at passe på med sine kuglerunde øjne, der ikke var videre bevægelige; gederne løb ligesom Heidi hid og did, og han måtte fløjte, kalde og svinge sin pisk for at holde dem sammen.

"Hvor er du henne, Heidi?" råbte han gnavent.

"Her," lød svaret, men Peter kunne ingen se. Hun havde sat sig bag en pilestub, bevokset med duftende blomster, og Heidi syntes, hun aldrig havde indåndet så dejlig en luft.

"Kom med," råbte Peter, "du må ikke falde ned af bjerget, det har Alpeonkel forbudt."

"Hvor er bjergene?" sagde hun uden at røre sig af pletten, her var jo dejligt at sidde.

"Deroppe, højt oppe, der er langt til endnu, derfor kom nu, og oppe på den højeste top sidder den gamle rovfugl og skriger."

Det hjalp; øjeblikkelig sprang hun op og løb med forklædet fuldt af blomster efter Peter.

"Nu har du nok, plukker du alle blomsterne i dag, så er der jo ingen i morgen," sagde han, da de sammen klatrede opad. Det, syntes Heidi, var fornuftigt, især da hun havde forklædet næsten fuldt, derfor holdt hun sig nu til Peter og gederne, de sidste lugtede allerede de krydrede urter der oppe på græsgangen og fulgte den lige vej. Den græsgang, hvor Peter sædvanlig gjorde holdt med sine geder, lå ved en alp, hvis fod var bevokset med buske og grantræer, og hvis top ragede stejl og ganske nøgen op mod himlen. På den ene side var en dyb kløft, og bedstefaderen havde ret i at advare for den.

Da de nu var nået hertil, tog Peter sin pose af ryggen og lagde den omhyggeligt ned i en lille fordybning; for deroppe kommer af og til stærke vindstød, det kendte Peter godt, og han ville nødig se sin værdifulde pose rulle ned i afgrunden. Så strakte han sig, så lang han var, i græsset for at hvile sig ud efter den anstrengende opstigning.

Imidlertid havde Heidi taget forklædet af, rullede det sammen om blomsterne og lagde det ned i fordybningen ved madposen. Så satte hun sig hen til Peter.

Der langt nede lå den solbeskinnede dal, lige foran hævdede sig en stor åben snemark imod den blå himmel, og til venstre ragede den stejle klippevæg højt op i luften og så helt alvorligt ned på Heidi, der sad så stille som en mus og så sig om. Her var

så stort og så stille. Vinden strøg let hen over græsgangen med de mange dejlige blomster, der stod rundt omkring og nikkede til Heidi på deres tynde stilke. Peter var faldet i søvn efter sine anstrengelser, og gederne klatrede rundt imellem buskene. Heidi følte sig så vel til mode som aldrig før. Hun nød det klare solskin, den friske luft og blomsterduften og begærede intet mere i verden.

Pludselig blev stilheden afbrudt af et højt skrig, og da hun så op, fløj en stor fugl over hendes hoved. Den formelig hvilede i luften på sine brede vinger og gentog skriget.

"Peter, Peter, der er rovfuglen, se dog, se!" råbte Heidi. Peter vågnede, rejste sig og så efter fuglen, der svang sig højere og højere op og til sidst forsvandt bag de grå klipper.

"Hvor er den nu henne?" spurgte Heidi, som med spændt opmærksomhed havde set efter fuglen.

"Hjemme i reden," lød svaret.

"Bor den deroppe? Der må være dejligt så højt til vejrs. Hvorfor skriger den sådan?" spurgte Heidi.

"For det gør den nu," forklarede Peter.

"Skal vi ikke klatre op og se, hvor den bor?" foreslog Heidi.

"Å-å-å!" udbrød Peter med største misbilligelse, "der kan ikke en gang gederne gå, og Alpeonkel sagde, at du måtte ikke falde ned af bjerget."

Med ét begyndte Peter at fløjte og råde så højt, at Heidi ikke kunne begribe, hvad det havde at betyde; men gederne forstod det, for den ene efter den anden kom springende og flokkedes på den grønne skrænt, nogle græssende, andre legende. Heidi løb midt ind i flokken og klappede snart den ene, snart den

anden, hun ville lære hver især at kende, og enhver af dem, syntes hun, havde sine egne manerer.

Imidlertid havde Peter løst op for madposen og lagt stykkerne frem, de største til Heidi, de mindste til sig selv; han kendte nøje sin del. Så gik han hen til Svanelil og malkede skålen fuld af mælk, og da alt var i orden, kaldte han på Heidi; men det var mere besværligt at få fat på hende end på gederne, for hun var så henrykt, over sine nye legekammerater, at hun ikke sansede andet. Til sidst råbte Peter, så det drøned i fjeldene, det måtte Heidi lystre, og da hun så det "dækkede bord", hoppede hun omkring det af glæde.

"Lad være med den hoppen, kom nu og spis," sagde Peter.

"Er den mælk til mig?" spurgte hun, idet hun satte sig.

"Ja, de to store stykker er også dine, og når du har drukket mælken, får du en skålfuld til, som vi malker af Svanelil," sagde Peter.

"Og hvor får du mælk fra?" spurgte hun.

"Af min ged, af Sneglen; men spis nu!"

Hun spiste af sit brød og drak mælken, og Peter hentede en skål mælk til, der også smagte dejligt, hun kunne imidlertid ikke en gang få bugt med det ene stykke brød, resten og det andet stykke og osten gav hun Peter med de ord: "Det må du få, jeg er mæt."

Peter betragtede Heidi med grænseløs forundring; det var ikke hans vane at give noget bort. Han tøvede et øjeblik, om det virkelig også var alvor, så lagde hun det ned i drengens skød, og det kan nok være, at han i dag holdt et festmåltid. Imens sad Heidi og så på gederne.

"Hvad hedder de alle sammen, Peter?" spurgte hun.

Det vidste Peter nøje og kunne så meget bedre holde på den kundskab, som der ellers ikke gemtes synderlig derinde i hans hoved. Han nævnede dem én for én ved navn og viste Heidi dem efterhånden, og hun hørte godt efter. Der var den store Tyrk med de vældige horn, der stangede kammeraterne; men de løb også af vejen for den, undtagen den kække, behændige Bjergfinke. Og der var den lille, hvide Snehopper, der brægede så klagende, at Heidi flere gange havde været henne og kælet for den. Det gjorde hun også nu og spurgte kærligt: "Hvad er der i vejen, lille Snehopper?"

Geden stod ganske stille og strøg sig op ad hende.

Peter svarede med munden endnu fuld af mad: "Den skriger efter den gamle, hun blev solgt til Maienfeld i forgårs, og hun kommer ikke mere på alpen."

"Hvem er den gamle?" spurgte Heidi.

"Det er dens mor," lød svaret.

"Men hvor er da dens bedstemor?"

"Den har ingen."

"Heller ingen bedstefar?"

"Heller ingen bedstefar," svarede Peter.

"Stakkels Snehopper," sagde Heidi og tog geden om halsen, "men nu skal du ikke længere være bedrøvet, jeg skal hver dag være hos dig, og kom bare til mig, når der er noget i vejen."

Den lille ged gned ganske fornøjet sit hoved op ad Heidi og brægede ikke mere så ynkeligt.

Peter, som havde endt sit måltid, kom nu hen til Heidi, der som sædvanlig havde nok at iagttage.

Svanelil og Bamse var de smukkeste og reneste geder i hele flokken. De optrådte også med en vis fornemhed, gik for det

meste for sig selv og viste navnlig den påtrængende Tyrk vintervejen.

Nu begyndte gederne igen at klatre op til buskene, hver af dem på sin vis, den ene hoppede letsindigt hoppende af sted, den anden tog omhyggeligt de gode urter på vejen med, og Tyrken forsøgte hist og her et angreb.

Svanelil og Bamse klatrede behændigt ved siden af hinanden og fandt hurtigt de bedste buske at gnave af. Heidi stod med hænderne på ryggen og betragtede dem alle opmærksomt.

"Peter," sagde hun til drengen, som igen havde lagt sig på jorden, "Svanelil og Bamse er de smukkeste af dem alle sammen."

"Det ved jeg nok," svarede han, "Alpeonkel pudser og vasker dem og giver dem salt, og han har den bedste stald."

Men pludselig sprang Peter op og af sted i fuld fart efter gederne. Heidi løb bagefter, der måtte jo være hændt noget. Peter skyndte sig hen til den stejle side af alpen, hvor en uforsigtig ged let kunne styrte ned i afgrunden. Han havde set Bjergfinke styre lige der hen imod og kom netop tidsnok til at gribe den i flugten ved det ene ben, men faldt selv i det samme. Bjergfinke brægede ynkeligt og sprællede for at komme løs. Peter kunne ikke rejse sig og råbte på Heidi; hun kom hurtigt til og så, hvor farligt øjeblikket var for dem begge. I en hast rev hun nogle duftende urter af, holdt dem hen for næsen af geden og sagde beroligende: "Kom, kom Bjergfinke, du må være fornuftig, du kan jo let falde ned og brække benet, og det gør frygtelig ondt."

Geden vendte sig nu om og åd urterne af Heidis hånd; imidlertid var Peter kommet på benene og fik fat i den snor om

dyrets hals, hvor dens klokke er anbragt, og begge børnene fik den undvegne tilbage til den fredeligt græssende hjord. Da Peter her atter havde den i sikkerhed, løftede han pisen og ville prygle den, men geden mærkede det og fo'r sky tilbage, og Heidi skreg højt: "Nej, Peter, nej! Du må ikke slå den, se, hvor bange den er."

"Den fortjener det," brummede han og ville slå til. Men Heidi greb ham i armen og råbte vredt: "Du må ikke, hører du, slip den."

Peter så helt forbavset på Heidi, hvis sorte øjne funkledede, og han sænkede uvilkårligt pisen.

"Nå, så kan den da slippe, hvis du i morgen igen vil give mig noget af din ost." En erstatning for skrækken ville han dog have.

"Du skal få det alt sammen både i morgen og alle de andre dage, jeg behøver den ikke," svarede hun. "Du skal også få mit brød ligesom i dag; men så må du aldrig slå Bjergfinke, heller ikke Snehopper eller nogen af de andre."

"Det er mig lige meget," sagde Peter, og dette var det samme som et løfte. Så slap han synderen, der fornøjet sprang hen til de andre geder.

Således gik efterhånden dagen, og solen var allerede ved at gå ned derovre bag ved bjergene.

Heidi sad ganske stille og betragtede blomsterne og græsset, der skinnede i aftensolen; med et sprang hun op og råbte:

"Peter, det brænder! Det brænder! Bjergene brænder, og sneen derovre og himlen. Se dog, se, klippevæggen er ganske glødende, nu må ilden have nået rovfuglen, se dog den glødende sne og granerne, det brænder alt sammen!"

"Det er altid sådan," sagde Peter ligegyldigt og knaldede videre med sin pisk, "men det er ikke ild."

"Hvad er det da?" råbte Heidi, der henrykt sprang omkring og ikke kunne se sig mæt på hele herligheden, "hvad er det dog, Peter?"

"Det kommer af sig selv," forklarede han.

"Å, se, se!" råbte hun jublende, "nu bliver det pludselig rosenrødt. Se det snebjerg der med den høje, nøgne top, hvad hedder det, Peter?"

"Bjerger hedder ingenting," svarede han.

"Den dejlige rosenrøde sne. Å, hvor det dog er smukt alt sammen – men se, nu blegner det, å, å – nu er det helt borte," sagde hun og så ganske forvirret ud.

"Det bliver lige sådan i morgen," sagde Peter, "kom, nu må vi hjem," og han fløjtede og kaldte på gederne, og så gik det hjemad.

"Er det hver dag sådan på græsgangen?" spurgte Heidi.

"For det meste," var svaret.

"Men er det sådan i morgen?" gentog hun.

"Ja, ja, det er jeg sikker på."

Heidi havde set så meget og havde fået så mange ting at tænke på, at hun tav ganske stille, indtil de nåede hytten, hvor bedstefaderen sad under grantræerne. Så snart hun så ham, sprang hun hen til ham, og Svanelil og Bamse bagefter, for de kendte jo deres herre og stalden.

Peter råbte til Heidi: "Godnat! Kom så igen i morgen"; thi han ville meget gerne have hende med. Hurtigt løb hun tilbage, gav ham hånden og lovede at komme: "Sov godt! og husk på, jeg

kommer igen i morgen." Da det var besørget, gik hun hen til bedstefaderen.

"Å, bedstefar, hvor det var dejligt, ilden og alperoserne, de blå og gule blomster, og se, hvad jeg har med til dig," sagde hun, idet hun rystede alle blomsterne ud af forklædet.

Men hvordan så de stakkels blomster dog ud. Heidi kunne slet ikke kende dem igen. De lignede hø.

"Å, bedstefar," udbrød hun klagende, "hvad er der i vejen med dem, sådan var de ikke før, hvorfor ser de sådan ud?"

"De vil stå ude i solen og ikke puttes ned i dit forklæde," svarede den gamle.

"Så vil jeg aldrig mere tage blomster med," sagde hun, "men bedstefar, hvorfor skreg rovfuglen, tror du?"

"Gå du nu i vandet, mens jeg går hen i stalden og henter mælk, bagefter spiser vi til aften, og så skal jeg fortælle dig det."

Og da hun lidt efter sad i sin høje stol med sin mælkeskål foran sig, gentog hun spørgsmålet om rovfuglen.

"Ørnen deroppe spotter folkene nede i landsbyen, fordi de bor så mange sammen og ikke kan forliges, men gør hinanden fortræd. Så skriger den hånligt ned til dem: 'Gik I hver sin vej her op i bjergene som jeg, så var det bedre for jer'." Den gamle sagde disse ord så barskt, at Heidi syntes, det var næsten, som hørte hun ørnens skrig.

"Hvorfor har bjergene ikke navn, bedstefar?"

"De har navn," svarede han, "og hvis du kan beskrive mig et, så jeg kan kende det, så skal jeg sige dig, hvad det hedder."

Nu beskrev Heidi bjerget med de to høje toppe, og den gamle sagde fornøjet: "Rigtigt, det kender jeg, det hedder Falknis. Har du ikke set flere?"

Heidi beskrev derpå den store snemark, hvorledes der havde været først ligesom ild i sneen, så var den blevet rosenrød og til sidst bleg igen.

"Det kender jeg også," sagde han, "det er Cäsaplana. Nå, du synes altså godt om græsgangen?"

Om hun gjorde! Hun fortalte bedstefaderen, hvordan hele dagen var gået, hvor smukt der var deroppe, især ilden om aftenen, og den måtte han sige hende besked om, for Peter kunne ikke.

"Ja, ser du," forklarede han, "det er solen. Når den siger godnat til bjergene, så kaster den sine smukkeste stråler over dem, for at de ikke skal glemme den, til den kommer igen om morgenen."

Den forklaring syntes Heidi godt om, og hun længtes efter den næste dag, hvor hun igen kunne komme derop og se, hvorledes solen sagde godnat til bjergene. Men først måtte hun jo sove, og hun sov så dejligt hele natten på sit høleje og drømte om de glimrende bjerge med de røde roser på og om Snehopper, der sprang fornøjet omkring midt mellem dem.

4. Hos bedstemoder

Den næste morgen kom den klare sol igen og med den Peter og gederne. Og de drog alle sammen op til græsgangen. Således gik den ene dag efter den anden, og Heidi blev ved dette liv ganske brun, men så sund og rask som aldrig før. Hun var glad og lykkelig som fuglen i skoven. Da det blev efterår, og vinden fo'r susende hen over bjergene, sagde bedstefaderen somme tider til hende:

"I dag må du blive hjemme, sådan en lille en som dig kan vinden med et ryk blæse ned ad bjerget."

Men når Peter om morgenen fik det at vide, så han meget ulykkelig ud. Alting gik forkert for ham, og han kedede sig, når Heidi ikke var med ham. Han fik heller ikke sit rigelige middagsmåltid, og på sådanne dage var gederne balstyrige. De var jo også vænnet til Heidis selskab og savnede hende. Heidi selv var aldrig misfornøjet. Hun fandt altid noget at underholde sig med. Helst ville hun rigtignok med Peter og gederne op på græsgangen til blomsterne og ørnen, men det var også morsomt at se bedstefaderen hamre, save og tømre i huset, og det var en hel fornøjelse, når han lavede de dejlige, runde gedemælksoste og stod og rørte med bare arme i den store kedel.

Men det allerherligste for Heidi var dog at lytte til efterårsstormens susen i de store graner bag ved hytten. Hvor travlt hun havde, af og til måtte hun lade det alt sammen ligge og ud at høre på denne vidunderlige musik, som hun aldrig blev træt af. Nu skinnede solen ikke mere varmt som i

sommertiden, og Heidi tog sine sko og strømper på og til sidst kjolen; hun kunne jo ikke altid blive inden døre.

Når Peter kom om morgenen, åndede han i sine hænder for at holde varmen, så koldt var det, og en skønne dag var hele alpen hvid af et tykt lag sne, der var faldet om natten, ikke et grønt blad var der at se, og Gede-Peter lod sig heller ikke mere se. Heidi kiggede forundret ud af det lille vindue; for nu begyndte det igen at sne så stærkt, at det hvide tæppe snart nåede helt op til vinduet, ja endnu højere; man kunne ikke længere lukke det op, og til sidst var man helt indelukket i huset. Nu var det store spørgsmål, om hytten ville blive helt tilsneet; men så vidt kom det dog ikke. Næste dag holdt det op at sne, og bedstefaderen gik ud og skovlede sneen bort rundt om huset, så den lå i store dynger, der for Heidi så ud som bjerge. Vinduet og døren var igen fri, og det var godt. For om eftermiddagen, da Heidi og bedstefaderen sad ved ilden, hun på sin trefod – han havde for længe siden lavet en lille en til hende – hørtes støj uden for af en, der sparkede sneen af sine støvler. Døren blev åbnet, og ind trådte Gede-Peter, næsten hvid af sne; for han havde arbejdet sig igennem store snedriver, og meget af den løse sne var blevet hængende i hans klæder, hvor den var frosset fast i den stærke kulde. Men han ville op til Heidi i dag, han havde jo ikke set hende i otte dage.

"God dag," sagde han og stillede sig tæt hen til ilden uden ellers at sige noget; men han lo over hele ansigtet af glæde over gensynet. Heidi så forundret på ham; sneen begyndte nemlig at tø over alt på hans klæder, så at han nærmest så ud som et lille mildt vandfald.

"Nå, general, hvordan går det?" sagde den gamle, "nu er du uden din hær og må gnave på griflen."

"Hvorfor må han gnave på griflen?" spurgte Heidi videbegærlig.

"Om vinteren må han gå i skole," forklarede bedstefaderen, "der lærer man at læse og skrive, det er tit svært, og så hjælper det sommetider lidt at gnave på griflen, ikke sandt general?"

"Jo, det er sandt," svarede Peter.

Heidi ville gerne høre noget om skolen og om, hvad dér gik for sig, og da Peter ikke var synderlig hurtig til at give besked, så tørrede hele hans person efterhånden under samtalen, der var anstrengende nok for den ubehjælpssomme Peter.

Den gamle sad ganske stille, af og til med et smil på læberne til tegn på, at han hørte efter.

"Så, general, nu har du været i ilden og trænger til at styrkes." Bedstefaderen rejste sig og hentede aftensmaden frem af skabet, og Heidi satte stole til bordet. Nu da han ikke mere var alene, havde han lavet flere siddepladser, fordi Heidi altid holdt sig nær ved ham, og snart var de alle tre hyggeligt bænked ved bordet.

Peter gjorde store øjne, da Alpeonkel gav ham et stort stykke tørret kød og en tyk skive brød, så godt havde han ikke levet i lang tid.

Da det hyggelige måltid var til ende, og det lakkede ad aften, måtte Peter hjem. Han sagde farvel og tak, og i døren vendte han sig om for at tilråbe dem: "På søndag, i dag otte dage, kommer jeg igen, og du kunne også gerne en gang komme ned til mor, skulle jeg hilse og sige."

At hun skulle gå hen til nogen, var en ganske ny tanke for Heidi; men den slog ned i hende, og straks næste morgen var hendes første ord: "Bedstefar! nu må jeg nok ned til mormor, for hun venter mig."

"Der er alt for megen sne," sagde den gamle afvisende. Men Heidi havde nu sat sig i hovedet, at når mormor ville have hende derved, så skulle det ske, og hver dag talte hun om det. Den fjerde dag var det knagende koldt, men solen skinnede så smukt på den hvide, glimrende sne, og Heidi begyndte ved middagsmåltidet som sædvanlig. "I dag må jeg vist ned til mormor, ellers varer det for længe." Da rejste den gamle sig, gik op på høloftet og hentede den tykke sæk, som var Heidis sengetæppe, og sagde: "Så kom da." Henrykt hoppede barnet efter ham ud i den hvide sneverden.

Et tykt lag sne lå på granernes grene, og i solen funkede og gnistrede sneen som sølv og diamanter. Heidi sprang højt i vejret af henrykkelse. Den gamle hentede en slæde i skuret, og efter at han for at fornøje barnet havde betragtet granerne, satte han sig i slæden, tog Heidi, som han svøbte omhyggeligt ind i sækken, på skødet, stemmede sine fødder mod forbrættet og satte køretøjet i gang med sin pigkæp, og nu gik det i susende fart ned ad alpen. Heidi syntes, hun fløj som en fugl gennem luften, og hun jublede af glæde.

Pludselig standsede slæden lige ved Gede-Peters hytte. Bedstefaderen satte Heidi på jorden, viklede hende ud af hylsteret og sagde: "Så, gå nu ind, og når det begynder at blive mørkt, må du se at komme hjem."

Heidi lukkede døren op og kom ind i et lille mørkt rum, hvor der fandtes en skorsten og en tallerkenrække. Det var køkkenet.

Hun gik videre gennem en anden dør ind i en lille stue, hvor der ved et bord sad en kone og lappede Peters trøje, som Heidi straks kendte. I en krog sad en gammel, krumbøjet morlille og spandt. Heidi begreb straks, hvem det var, og gik lige hen til rokken og sagde:

"Goddag, mormor, her er jeg, du synes nok, det varede længe, før jeg kom herved til dig."

Den gamle løftede hovedet og søgte efter den hånd, der var rakt ud imod hende, holdt den lidt i sin og sagde: "Er du den lille oppe fra Alpeonkel, er du Heidi?"

"Ja," svarede hun, "jeg kom lige nu kørende i slæde herved med bedstefar."

"Hvor kan det dog være, din hånd er så varm; sig mig Birgitte, er det muligt, er han selv kommet herved med barnet?"

"Jeg kan næsten ikke tro det," sagde denne, der havde rejst sig og betragtede Heidi nøje.

Men da Heidi forsikrede, at bedstefar selv havde svøbt hende ind i tæppet og kørt hende lige til døren, sagde mormor:

"Så må det dog være rigtigt, hvad Peter har fortalt os. Hvem skulle have troet det. Jeg mente, at barnet ikke havde holdt det ud tre uger deroppe. Hvordan ser hun ud, Birgitte?"

"Hun er lige så spinkel som Adelheid var; men hun har sorte øjne og krøllet hår ligesom faderen og den gamle. Jeg tror, hun ligner de to."

Heidi havde imidlertid set sig om og nøje betragtet alt omkring sig. Nu sagde hun: "Vinduesskodden er løs, den kunne bedstefar godt slå fast med et søm."

"Jeg kan jo ikke se, mit barn," sagde den gamle, "men høre kan jeg, og om natten, når begge de andre sover, så farer vinden tit gennem huset, og det knager og brager, så jeg bliver ganske bange for, at det en gang skal ramle sammen og slå os alle ihjel. Der er ingen, som kan gøre det i stand, Peter forstår det ikke."

"Men hvorfor kan du ikke se, hvordan skodden bærer sig ad? Se der, lige der hen," og Heidi pegede med sin finger.

"Ak, mit barn, jeg kan ikke se det, jeg kan slet ingen ting se," sagde hun.

"Ja, men, når jeg nu går ud og lukker skodden helt op, så her bliver ganske lyst, kan du så se, mormor?"

"Nej, nej, ingen kan hjælpe mig til at se mere."

"Kan du heller ikke se den hvide sne? Kom ud med mig, mormor, så kan du dog vist se den," og Heidi tog den gamle ved hånden for at føre hende ud.

"Lad mig kun sidde, min lille ven, om jeg også kom ud i sneen, kunne jeg dog ikke se noget."

"Men om sommeren, mormor, så kan du dog vel se," sagde Heidi ivrigt, "når solen skinner og siger godnat til bjergene, og de bliver ganske ildrøde."

"Nej, jeg ser aldrig noget, det bliver aldrig mere lyst her på Jorden for mig, aldrig."

Heidi brast i gråd og sagde hulkende: "Hvem kan gøre det lyst for dig igen? Kan dog ingen hjælpe dig, slet ingen?"

Den gamle søgte at trøste hende; men det lykkedes ikke straks. Heidi græd sjældent; men når det skete, var hun også meget bedrøvet. Til sidst sagde den gamle: "min gode, lille pige, nu skal jeg sige dig noget. Ser du, når man intet kan se, så hører man så gerne et venligt ord, og jeg er glad ved at tale med dig."

Kom og sæt dig hos mig og fortæl mig, hvad du bestiller, og hvad bedstefar tager sig for deroppe. Jeg har kendt ham før; men nu har jeg i mange år kun hørt om ham af Gede-Peter, og han siger ikke synderligt."

Heidi tørrede hurtigt sine tårer bort og sagde: "Å, mormor, jeg vil fortælle bedstefar det alt sammen, han vil snart gøre dine øjne i stand, og han vil også gøre huset i stand, så det ikke falder ned; han kan gøre alting."

Den gamle tav stille, og Heidi begyndte at fortælle om sit liv hos bedstefaderen og om, hvorledes dagene var forløbet på græsgangene, og hvordan vinteren nu gik for dem. Hun fortalte om alt det, han kunne lave, bænke og stole, ja endog et badekar, en ny mælkeskål og en ske, det var utroligt, hvad han kunne få ud af et stykke træ. Hun var så ivrig til at fortælle om bedstefaderens dygtighed, hvordan hun stod ved siden af ham og så ham arbejde, og sådan ville hun også gøre, når hun blev stor.

Den gamle hørte opmærksomt efter og sagde ind imellem: "Hører du, Birgitte, hører du, hvad hun siger om Alpeonkel?"

Pludselig blev fortællingen afbrudt ved et stort rabalder, det var Peter, der stolprede ind ad døren, men blev stående i største forbavselse og spilede øjnene op, da han så Heidi. Så fortrak hele hans ansigt sig til den venligste grimasse, da hun råbte: "God aften, Peter!"

"Men er det muligt at han allerede kommer fra skole," sagde den gamle, "så hurtigt eftermiddagen er gået for mig i dag. Nå, hvordan går det med læsningen, Peter?"

"Som det plejer," svarede drengen.

"Ja så," sagde den gamle sukkende, "jeg havde dog håbet, det ville blive bedre, nu du snart fylder 12 år."

"Hvorfor skulle det så blive bedre?" spurgte Heidi.

"Jeg mener kun, at han dog snart skulle kunne læse," sagde mormor. "Jeg har deroppe på hylden en gammel bønnebog med mange kønne salmer, dem har jeg ikke hørt i lang tid, og huske dem kan jeg heller ikke rigtig, og jeg havde håbet, Peter kunne læse dem for mig; men han kan ikke læse det, det er for svært for ham."

"Nu må jeg nok tænde lys, det begynder allerede at mørkne," sagde Birgitte, som hele tiden havde lappet på Peters trøje, "tiden er også gået hurtigt for mig."

Hurtig sprang Heidi op, gav mormor hånden og sagde: "Så må jeg straks hjem, før det bliver mørkt."

"Peter, du må gå med hende, hun må ikke gå alene," sagde den gamle, "pas på, hun ikke falder, hører du, Peter! Har hun et tørklæde om halsen?"

"Jeg har intet halstørklæde; men jeg fryser heller ikke," sagde Heidi. Børnene var allerede på vej.

"Løb efter dem, Birgitte, og giv hende mit tørklæde på, hun fryser jo fordærvet i denne kulde."

Birgitte løb efter dem, men børnene var ikke kommet ret mange skridt op ad bjerget, før de mødte bedstefaderen, der råbte dem i møde: "Det var ret, Heidi, at du holder ord," og Birgitte så ham tage Heidi på armen, pakke hende godt ind i tæppet og begive sig på hjemvejen.

"Gud ske lov og tak, at han er god imod hende," sagde den gamle, "gid hun må få lov at komme herved igen, hun er så sød og fortæller så muntert." Og da bedstemoderen gik i seng,

sagde hun: "Blot hun dog ville komme igen." Birgitte var ganske enig med moderen, og Peter nikkede og lo over hele ansigtet og sagde: "Jeg vidste det nok."

Heidi pludrede løs inde i tæppet; men stemmen trængte næppe igennem den mangedobbelte indpakning, og den gamle sagde: "Vent med at fortælle, til vi kommer hjem."

Så snart hun nu var viklet ud af sækken, sagde hun: "Bedstefar, i morgen må vi have fat i hammeren og nogle store søm og slå vinduesskodden fast hos mormor, og du må slå søm i mange steder, for al ting knager og klaprer dernede."

"Ja så, må vi det? Hvem har sagt dig det?" spurgte han.

"Det har ingen sagt; men det ved jeg, for ingenting sidder fast i huset, og mormor er angst og bange, når hun ikke kan sove, og så ligger hun tænker, at nu falder huset ned over hovedet på dem. Og hun kan slet ikke mere se, den stakkel, og hun siger, ingen kan hjælpe hende; men jeg er vis på, du kan, og i morgen vil vi gå ned og hjælpe hende; ikke sandt?"

Heidi klyngede sig til den gamle og så op til ham med fuldeste tillid.

Den gamle betænkte sig lidt og sagde så: "Ja, Heidi, i morgen vil vi sørge for, at det ikke mere knager og klaprer nede hos mormor."

Og Heidi hoppede omkring i stuen og råbte: "I morgen gør vi det, ja i morgen gør vi det!"

Bedstefaderen holdt ord. Næste eftermiddag gjorde de slædeturen om igen, han satte Heidi af udenfor døren og sagde: "Gå nu ind og bliv, til jeg er færdig."

Næppe havde hun lukket døren op og var sprunget ind i stuen, før den gamle udbrød: "Men der er hun jo!" og slap af

glæde tråden, lod hjulet stå og strakte hænderne ud mod Heidi, der løb hen til hende, satte sig på en lille stol ved siden af hende og fortalte løst og fast, spurgte og svarede.

Men på en gang lød vældige hammerslag, og den gamle var lige ved at vælte rokken af skræk.

"Du gode Gud," råbte hun, "nu styrter det hele sammen."

Men Heidi greb hende i armen og sagde: "Nej, nej, mormor! Bliv ikke bange, det er bedstefar med sin hammer, der er ude at gøre huset i stand."

"Hvad for noget, er det muligt!" udbrød den gamle, "så har den gode Gud dog ikke glemt os. Ja sandelig, det er hammerslag. Hører du, Birgitte, hvad det er. Gå ud og se, om det virkelig er Alpeonkel, og bed ham komme herind et øjeblik, at jeg kan takke ham."

Birgitte gik ud til ham, sagde godaften og takkede ham, fordi han gjorde dem den store tjeneste, derpå bad hun ham komme ind, for at moderen også kunne sige ham, hvor taknemmelige de var.

Han afbrød hende imidlertid kort og sagde: "Gå du kun ind igen, jeg ved nok, hvad I tænker om mig, og jeg skal nok selv finde mig til rette herude." Og Birgitte adlød straks; for Alpeonkel havde en egen måde at tale på, som man uvilkårligt lystrede.

Han fortsatte at banke og hamre på det gamle hus, steg så ad den smalle trappe op til taget og hamrede løs, indtil han havde slået det sidste søm i.

Nu var det blevet næsten mørkt, og næppe havde han trukket slæden frem, så var også Heidi på pletten og blev båret hjem på hans arm, mens han trak slæden efter sig.

Og vinteren gik. Hos den blinde mormor var der kommet glæde til huse efter mange triste år.

Dagene gik ikke længere så ensformigt og sørgeligt. Hun havde noget at længes efter, og når hun sad ved sin rok og hørte de kære, lette barnetrin udenfor, frydede hun sig og udbrød glad: "Gudskelov! der er hun igen."

Og Heidi sad hos hende og snakkede så muntert om alt muligt, at tiden gik godt for den gamle, og hun spurgte ikke mere, som hun plejede: "Birgitte, er det dog ikke snart aften?" men sagde tværtimod: "Hvor eftermiddagen dog er gået hurtigt," når Heidi lukkede døren efter sig.

Og Birgitte var ganske enig med hende.

"Når blot Vorherre vil holde sin hånd over barnet, og Alpeonkel vil være god imod hende. Ser hun nu også rask ud, Birgitte?"

Og Birgitte svarede altid: "Hun ser ud som et jordbæræble."

Heidi holdt også meget af den gamle mormor. Og når hun kom til at tænke på, at ingen, ikke en gang bedstefaderen, kunne hjælpe hende til at se, blev hun så bedrøvet. Men den gamle sagde, at når hun kom og besøgte hende, så var det ikke så slemt, og derfor overtalte hun bedstefaderen de klare vinterdage til at rutsje med hende derned i slæden, og han tog altid værktøj med sig og lavede snart et, snart et andet i stand i huset, så at ingen klappen og bragen mere forstyrrede den gamles søvn.

5. To besøg, som får følger

Og tiden gik deroppe på alpen. Sommeren kom og svandt endnu hurtigere end vinteren, og næste vinter var forløbet. Heidi var lykkelig som en af himlens fugle og glædede sig til foråret, når den varme søndenvind ville suse igennem granerne og feje sneen bort, så solen kunne lokke de mange dejlige blomster frem på alpen, og hun igen kunne komme op på græsgangen.

Hun gik nu i sit ottende år, og hun havde lært meget af bedstefaderen. Hun kunne f. eks. passe gederne så godt som nogen; de løb efter hende som hunde og brægede af glæde, når de hørte hendes stemme.

Peter havde to gange bragt bud fra skolelæreren i landsbyen, at Alpeonkel skulle sende barnet i skole; hun var skolepligtig og burde have været der for længe siden. Alpeonkel havde svaret, at ville skolelæreren ham noget, så var han hjemme; men barnet sendte han ikke i skole, og dette svar havde Peter overbragt.

En morgenstund, da martssolen havde smeltet sneen på skrænterne, og granerne susede lystigt i forårvinden, løb Heidi, som hun plejede, fornøjet rundt fra huset til gedestalden, derfra ud under granerne og så ind for at fortælle bedstefaderen, hvor meget de var vokset. Da hun vel for tiende gang hoppede over dørtærsklen, fo'r hun ganske forskrækket tilbage, for foran hende stod en gammel, sortklædt herre, der venligt sagde til hende: "Vær ikke bange, min lille ven, jeg holder meget af børn, giv mig hånden. Du er vel Heidi; men hvor er bedstefar?"

"Han sidder ved bordet og skærer runde træskeer," meddelte Heidi og lukkede døren op.

Det var den gamle præst, der kendte Alpeonkel fra den tid, de var naboer nede i landsbyen. Han gik ind i hytten til den gamle, der sad bøjet over sit arbejde, og sagde: "God morgen, nabo."

Denne så forundret op, rejste sig og sagde: "God morgen, hr. pastor."

Derpå satte han sin stol frem og vedblev: "Vil hr. pastoren tage til takke med en træstol?"

Præsten satte sig. "Det er lang tid siden, jeg har set Dem, nabo."

"Jeg har heller ikke set pastoren," var svaret.

"Jeg kommer i dag for at tale med Dem, og De kan vel nok tænke Dem, hvad det er, jeg vil," vedblev præsten og så på Heidi, der stod i døren og betragtede den uventede gæst.

"Heidi, gå ud til gederne, du kan tage lidt salt med, og bliv derude, til jeg kommer," sagde bedstefaderen. Heidi forsvandt straks.

"Barnet skulle allerede for over et år siden have været i skole," sagde præsten derpå, "læreren har ladet Dem påminde om det, men intet svar fået. Hvad har De i sinde med barnet, nabo?"

"Jeg vil ikke sende hende i skole," svarede han.

Forundret så præsten på den gamle, der sad med korslagte arme på bænken og slet ikke så føjelig ud. "Hvad vil De da opdrage barnet til?" spurgte præsten igen.

"Ingenting, hun trives og vokser med gederne og fuglene, hun har det godt sammen med dem, og hun lærer intet ondt af dem."

"Men hun er hverken en ged eller fugl, hun er et menneskebarn. Selv om hun intet ondt lærer af disse kammerater, så lærer hun heller ikke noget andet af dem, og nu er det tid for hende at lære noget. Jeg er kommet for at sige Dem dette så betids, at De kan tænke over det og ordne det nu i sommer. Barnet kan ikke længere gå uden undervisning, næste vinter må hun i skole, og det hver dag."

"Jeg gør det ikke, hr. pastor," sagde den gamle bestemt.

"Tror De da virkelig, der ikke findes noget middel til at bøje Deres stivsind?" sagde præsten noget ivrig. "De har været viden om i verden og har kunnet se og lære meget. Jeg havde tiltroet Dem mere fornuft, nabo."

"Så," sagde den gamle, og hans stemme dirrede lidt, "mener hr. pastoren virkelig, at jeg til vinter skulle sende det lille, spinkle pigebarn i storm og sne hver morgen ned i dalen og hjem igen om aftenen – en tur som voksne folk betænker sig, på – og det et lille barn, som hende. Måske pastoren erindrer moderen, Adelheid, der var svagelig, – skulle jeg udsætte barnet for sådanne strabadser? Lad nogen prøve på at tvinge mig til det. Jeg lader sagen gå til domstolene, om det skal være, og så får vi se."

"De har ret, nabo," sagde præsten venligt. "Det går ikke an at sende hende i skole herfra. Jeg ser, at De holder af barnet, gør da for hendes skyld, hvad De burde have gjort for længe siden, flyt ned i landsbyen og bo iblandt os. Hvad er det desuden for et liv heroppe, alene og bitter mod Gud og mennesker? Hvem kan hjælpe jer her, hvis der skulle tilstøde et eller andet. Jeg begriber ikke, hvordan den lille pige kan udholde det heroppe, og at I ikke fryser halvt fordærvet om vinteren."

"Barnet har ungt blod og er varmt klædt. Vi har fuldt op af brænde, og ilden går aldrig ud om vinteren. At komme ned til landsbyen passer ikke for mig. Folk dernede foragter mig, og jeg foragter dem, så det er bedst, at vi holder os fra hinanden."

"Nej! nej! Det er ikke bedst," sagde præsten kærligt. "Jeg ved, hvad der mangler Dem. Folkenes foragt dernede har ikke meget at sige. Tro mig, nabo, søg at få fred med Gud, bed ham tilgive, hvad De kan have forbrudt, og kom så og se, hvor helt anderledes menneskene betragter Dem, og hvor godt De endnu kan få det."

Præsten havde rejst sig op, han rakte den gamle hånden og sagde: "Jeg håber sikkert, nabo, at De næste vinter er nede hos os, og at vi igen bliver de gamle gode naboer. Det ville gøre mig meget ondt, om der skulle bruges tvang imod Dem. Giv mig nu hånden på, at De vil komme ned og bo iblandt os, forsonet med Gud og mennesker."

Alpeonkel gav præsten hånden og sagde fast og bestemt: "Hr. pastoren mener mig det godt; men hvad De ønsker, det gør jeg ikke, det er sikkert og vist. Barnet sender jeg ikke i skole, og selv kommer jeg ikke derned."

"Så hjælpe Dem Gud," sagde præsten og gik bedrøvet ud ad døren og ned ad bjerget.

Den gamle var forstemt. Da Heidi om eftermiddagen sagde: "Nu vil vi gå ned til mormor," svarede han kort: "Ikke i dag," og da Heidi næste morgen spurgte: "Skal vi ikke ned til bedstemor i dag?" svarede han: "Vi får at se."

Men endnu før der var taget af middagsbordet, kom der atter besøg, og det var tante Dete, der viste sig med en dejlig fjerprydet hat på hovedet og i slæbkjole.

Den gamle betragtede hende tavs fra top til tå. Dete begyndte nu at snakke venskabeligt om, hvor rask Heidi så ud, hun kunne næppe kende hende igen, hun havde nok haft det godt hos bedstefar; men det var jo besværligt for ham at have hende, og derfor havde hun også hele tiden tænkt på at tage barnet fra ham igen. Og nu var det endelig lykkedes hende at kunne få Heidi anbragt hos nogle slægtninge af hendes herskab; nogle uhyre rige folk, hvis eneste barn, en svagelig datter, altid sad i en rullestol, fordi hun var lam i den ene side.

Hun var så meget alene, fik også undervisning alene, og det var så kedeligt. De ville gerne have en legekammerat til hende; men det skulle være en rigtig sød lille pige, og så havde hun straks tænkt på Heidi, havde beskrevet hende for damen, og sagen var omtrent i orden. Ingen kunne vide, hvad dette ville føre til, hvis de kom til at holde af Heidi, datteren kunne dø og måske –

"Er du snart færdig!" afbrød her Alpeonkel, der hidtil ikke havde mælet et ord.

"Å," svarede Dete og slog med nakken, "du lader, som om det var den simpleste ting, jeg her fortæller, og så er der dog ikke en i hele landsbyen, som ikke ville takke sin Gud, når han fik den efterretning, jeg her har bragt dig."

"Bring den til hvem du vil, jeg skøtter ikke om den," sagde den gamle tørt.

Men nu fo'r Dete op som en raket og råbte: "Nå, så det er din mening, ja så vil jeg også sige, hvad jeg mener. Nu er barnet otte år og kan ingen ting, og du vil ikke lade hende lære noget, og hun kommer hverken i skolen eller i kirken, det fik jeg at vide nede i landsbyen. Hun er min eneste søsters barn, og jeg skal

svare for, hvordan det går hende, det er synd og skam at hindre hende i at modtage dette tilbud; men det skal heller ikke ske, alle i landsbyen er enige med mig, og er det nødvendigt, går jeg til politiet, men det vil vist ikke bekomme dig vel; for der kunne komme ting for dagens lys, som man mindst tænker på."

"Ti!" tordnede den gamle med flammende blikke, "og tag hende med dig og fordærv hende kun. Men vov ikke at komme her igen. Jeg vil ikke se hende udmajet med fjerhat og høre sådanne ord af hendes mund, som jeg har hørt i dag af dig," og han gik opbragt ud ad døren.

"Du har gjort bedstefar vred," sagde Heidi og så fjendtligt på Dete.

"Han bliver snart god igen, men kom nu, hvor er dine klæder?"

"Jeg vil ikke med," sagde Heidi.

"Hvad for noget," udbrød tanten vredt; men så fortsatte hun halvt ærgerligt, halvt venligt: "Du kan slet ikke begribe, hvor godt du får det," derpå gik hun hen til skabet, tog Heidis sager og pakkede dem sammen. "Så, kom nu, tag din hat, den er rigtignok ikke videre pæn, men det er det samme, skynd dig blot."

"Jeg vil ikke med," gentog Heidi.

"Vær dog ikke så dum og stivsindet som gederne, du har haft til selskab. Nu er bedstefar vred, du hørte jo, han ikke ville se os mere, han vil have, at du skal gå med mig, og nu må du ikke gøre ham endnu mere vred. Du ved slet ikke, hvor dejligt der er i Frankfurt, og alt det du får at se der. Kan du ikke lide at være der, så kan du komme her tilbage, og så er bedstefar nok god igen."

"Kan jeg straks vende om og komme tilbage i aften?"

"Å snak, kom nu, jeg siger dig jo, du kan komme hjem, når du vil. I dag går vi ned til Maienfeld, og i morgen kører vi videre på jernbanen. Og med den kan du på et øjeblik komme hjem igen," sagde Dete, idet hun tog tøjet og med Heidi ved hånden skyndte sig ned ad bjerget.

På vejen mødte de Peter med et stort knippe hasselkæppe på nakken, han stod stille og stirrede forvirret på dem. "Hvor vil du hen?" spurgte han.

"Jeg skal skynde mig til Frankfurt med tante," sagde hun, "men jeg må først ind til mormor, hun venter på mig."

"Nej, nej! Det er allerede for sent," sagde tanten og holdt Heidi fast i hånden, "du kan gå ind til hende, når du kommer tilbage," og Dete trak hende med sig og sørgede for, at hun ikke slap fra hende; hun var nemlig bange for, at Heidi, hvis hun talte med mormor, slet ikke ville følge med til Frankfurt.

Peter fo'r ind i hytten og huggede hasselkæppene så hårdt ned på bordet, at mormor rystede af skræk og rejste sig fra rokken; men Peter måtte give sin harme luft.

"Hvad er der i vejen, Peter?" råbte begge kvinderne.

"Hun har taget Heidi med sig," svarede drengen.

"Hvem, hvem, hvorhen?" spurgte den gamle forskrækket. Men hun opfattede hurtigt, hvad der var sket, for datteren havde fortalt, at hun havde set Dete gå op til Alpeonkel.

I stærk bevægelse åbnede hun vinduet og råbte bønligt: "Dete, Dete, tag ikke barnet med, tag ikke Heidi fra os."

De to dernede hørte stemmen, og Dete forstod nok, hvad meningen var, for hun holdt fastere på barnet og skyndte sig

endnu mere. Heidi stred imod: "Mormor kalder, jeg vil ind til hende."

Men det ville tanten på ingen måde tillade; de skulle skynde sig, ellers kom de for sent; syntes hun ikke om at være i Frankfurt, kunne hun komme her tilbage, og så kunne hun jo bringe noget godt med til mormor.

Dette syntes Heidi om, og nu skyndte hun sig villigt af sted.

"Hvad kan jeg tage med til mormor?" spurgte hun lidt efter.

"Å-å," sagde tanten, "noget hvedebrød, det vil hun synes om, hun kan jo næsten ikke mere tygge det hårde brød, de får deroppe."

"Ja, Peter får det næsten altid igen, og så siger han, "det er for hårdt"; det har jeg selv set," sagde Heidi. "Men vi vil skynde os, tante Dete, så kommer vi måske til Frankfurt endnu i dag, og jeg kan snart være her igen med hvedebrød til mormor."

Og Heidi skyndte sig således, at tanten næppe kunne følge hende. Da de kom igennem landsbyen, råbte hun i forbigående til sine bekendte: "Se selv, hvor ivrig hun er for at komme af sted."

"Løber hun bort fra Alpeonkel?" – "Det er et under, at hun endnu er i live!" – "Så rødkindet hun ser ud!" blev der råbt til dem fra alle sider, og Dete var glad, at Heidi trak så hurtigt af sted med hende, så hun slap for videre forklaring.

Fra den dag blev Alpeonkel endnu mere indesluttet og ordknap end før. Han talte ikke til nogen, og alle gik af vejen for ham.

Til landsbyen kom han slet ikke mere, han solgte sin ost nede i dalen og gjorde også der sine indkøb af brød og kød. Kun den blinde mormor talte altid godt om ham til dem, der hentede

"spind" hos hende; men man regnede ikke stort på, hvad den gamle kone sagde. En lykke var det, at han havde gjort hendes hytte så godt i stand; for heller ikke hun så ham mere. Dagene var så lange for hende nu, og hun sukkede tit og mange gange: "Hvor jeg dog savner barnet, gid jeg dog endnu en gang måtte høre hendes stemme, inden jeg dør."

6. Et nyt kapitel i Heidis liv

I hr. Sesemanns hus i Frankfurt lå hans syge datter, Klara, i en magelig rullestol, der blev trillet fra det ene værelse til det andet. For øjeblikket var hun i det såkaldte studereværelse ved siden af den store spisestue.

De mange sager, værelset indeholdt, viste, at man som regel opholdt sig her, hvor den lille lamme datter fik sin daglige undervisning. Klara havde et blegt, smalt ansigt med milde, blå øjne, der opmærksomt var fæstet på uret. Dette syntes i dag at gå usædvanlig langsomt, for Klara, som ellers var så tålmodig, sagde nu med temmelig utålmodig stemme; "er det dog ikke snart på tiden, frk. Rottenmeier?"

Denne sad stiv som en pind ved et lille arbejdsbord og broderede. Hun var indhyllet i et gådefuldt klædningsstykke, en slags halvkåbe, der i forbindelse med et højt opsætning, hun bar på hovedet, gav hende et stateligt udseende.

Frøken Rottenmeier havde siden fru Sesemanns død styret huset og ført overopsynet med tjenestefolkene. Hr. Sesemann var for det meste på rejser og overlod alt i hjemmet til frøken Rottenmeier, kun mod den betingelse, at intet måtte ske imod hans datters ønske. Just da Klara for anden gang ytrede sin utålmodighed, stod de længselsfuldt ventede Dete og Heidi nede ved gadedøren og spurgte kusken Johan, som netop var sprunget af vognen, om han troede, hun kunne få frk. Rottenmeier i tale.

"Det har jeg intet at gøre med, ring på Sebastian inde i korridoren," brummede han.

Dete ringede, og der viste sig en tjener med store, runde knapper i frakken og næsten lige så store runde øjne i hovedet.

"Jeg ville gerne spørge, om jeg kunne komme til at tale med frk. Rottenmeier," spurgte Dete igen.

"Det har jeg intet at gøre med, ring på jomfru Tinette, der på den anden klokke," og dermed forsvandt Sebastian.

Dete ringede igen, og nu viste jomfru Tinette sig oppe på trappen med en lille, snehvid kappe på hovedet og en spotsk mine.

"Hvad er der?" spurgte hun, uden at komme ned.

Dete gentog sit spørgsmål, og jomfru Tinette forsvandt, men kom straks tilbage og råbte ned: "Man venter Dem."

Dete gik op ad trappen og fulgte efter jomfruen ind i studereværelset. Dete blev beskedent stående ved døren med Heidi ved hånden.

Frøken Rottenmeier rejste sig langsomt og kom nærmere for at tage den nye legeskammerat, som var tiltænkt husets datter, i øjesyn.

Hun lod ikke til at synes om hende. Heidi havde sin simple bomuldsjole på og sin gamle, dårlige stråhat; men hun så sig frejdigt om og betragtede med synlig forundring stilladset på damens hoved.

"Hvad hedder du?" spurgte frøkenen efter at have set på hende i nogle minutter, mens Heidi ligeledes ufravendt stirrede på damen.

"Heidi," lød svaret højt og tydeligt.

"Hvad for noget, skal det forestille et kristeligt navn? Hvilket navn har du fået i dåben?" spurgte frøkenen.

"Det kan jeg ikke huske," svarede Heidi.

"Er det et svar?" bemærkede frk. Rottenmeier og rystede på hovedet. "Jomfru Dete, er barnet enfoldigt, eller er hun næsvis?"

"Hvis frøkenen tillader, så vil jeg gerne svare for hende; hun har ingen forstand på, hvorledes hun skal opføre sig," sagde Dete, idet hun hemmeligt puffede til Heidi, fordi hun havde svaret så upassende. "Hun er hverken enfoldig eller næsvis, hun siger alt lige ud. Men hun er i dag for første gang hos fine folk, og hun kender intet til pæne manerer, men hun er flink og lærenem, om frøkenen blot vil have tålmodighed med hende. Hun er døbt Adelheid efter sin moder, min salig søster."

"Nå ja, det er da endelig et ordentligt navn," sagde frøkenen. "Men jeg må dog sige Dem, jomfru Dete, at barnet er noget underlig efter sin alder. Jeg sagde Dem, at den legekammerat, vi søgte til frk. Klara, skulle være jævnaldrende med hende for at kunne deltage i undervisningen og hendes øvrige beskæftigelser. Frk. Klara er fyldt 12 år, hvor gammel er denne lille pige?"

"Undskyld, frøken," svarede den rapmundede Dete, "jeg ved såmænd ikke nøjagtig, hvor gammel hun er, måske nok lidt yngre, jeg tænker en halv snes år eller sådan noget."

"Jeg er otte nu, har bedstefar sagt," forklarede Heidi; hun forstod ikke, hvorfor tanten atter gav hende et puf, og hun var slet ikke forlegen.

"Hvad! Kun otte år!" udbrød frøkenen misfornøjet. "Fire års forskel, og hvad har du lært, hvilke bøger har du brugt ved din undervisning?"

"Ingen," svarede Heidi.

"Hvad for noget, hvorledes har du da lært at læse?" spurgte damen videre.

"Jeg har ikke lært at læse, og Peter heller ikke," meddelte Heidi.

"Store Gud! Ikke læse, kan du virkelig ikke læse? Men er det muligt!" råbte frøkenen, "hvad har du da lært?"

"Ingenting," svarede Heidi oprigtigt.

"Jomfru Dete," sagde frk. Rottenmeier lidt efter, da hun havde genvundet sin fatning, "dette er ikke efter aftalen, hvor kan det falde Dem ind at bringe mig dette væsen?"

Men Dete svarede uforknytt: "Undskyld, frøken, barnet er netop således, som jeg efter Deres forlangende troede, hun skulle være. Hun er lidt aparte, ikke som andre børn, og så måtte jeg tage hende, lille som hun er; de store ligner alle hinanden. Nu må jeg afsted, mit herskab venter mig, men jeg kommer snart igen og hører, hvordan det går med hende." Og med et kniks var Dete ude af døren og nede ad trappen med hurtige skridt.

Frøkenen blev et øjeblik stående, så løb hun efter Dete; der var flere ting, som hun måtte tale med tanten om, hvis barnet virkelig skulle blive hos dem, og det lod til, at dette var Detes bestemte mening.

Heidi stod stadig på samme plads henne ved døren, og Klara havde stiltiende været vidne til hele denne scene.

"Kom herhen," sagde hun, og Heidi nærmede sig.

"Vil du hellere kaldes Heidi end Adelheid?" spurgte Klara.

"Jeg hedder Heidi og ikke andet," svarede hun.

"Så vil jeg altid kalde dig Heidi, for det navn passer til dig, synes jeg, skønt jeg aldrig har hørt det før; men jeg har heller aldrig set noget barn, der ligner dig. Har du altid haft sådan et sort, krøllet hår?"

"Ja, det tror jeg," svarede Heidi.

"Ville du gerne her til Frankfurt?" begyndte Klara igen.

"Nej, men jeg rejser også hjem igen i morgen, og så får jeg hvedebrød med til mormor," svarede den lille.

"Men du er da et underligt barn," udbrød Klara, "du er jo kommet her til Frankfurt for at være hos mig og læse sammen med mig, og det bliver netop morsomt, fordi du ikke kan læse, så får vi noget nyt i timerne. Ellers er det forskrækkelig kedeligt, og formiddagen får vi aldrig ende på. Nu skal du høre: hver morgen kl. 10 kommer kandidaten, jeg er i skole til kl. 2, og det er en lang tid. Kandidaten tager tit bogen op for ansigtet, som om han var blevet nærsynet, og så gaber han frygteligt bag ved bogen. Og frk. Rottenmeier holder også lommenørklædet op for øjnene, som om hun var rørt over, hvad vi læser, men jeg ved meget godt, at hun også gaber af kedsomhed. Så kan jeg næsten heller ikke lade være med at gabe, men det må jeg ikke, for når frøkenen ser det, så siger hun, at jeg er svag, og så henter hun levertran. Og levertran er det rædsomste af alt. Men nu bliver det meget morsommere, for nu kan jeg høre på, at du lærer at læse."

Heidi rystede betænkeligt på hovedet, da hun hørte om læsningen.

"Jo vist, Heidi, naturligvis skal du lære at læse, det skal jo alle mennesker, og kandidaten er meget rar, han bliver aldrig vred, og han forklarer al ting. Men ser du, når han forklarer noget, så forstår du det ikke, så må du slet ingen ting sige, for ellers forklarer han meget mere, og du forstår det endnu mindre. Men bag efter, når du har lært noget og ved det, så forstår du, hvad han mente."

Nu kom frk. Rottenmeier tilbage, hun var ærgerlig, fordi hun ikke havde fået fat på Dete og ladet hende tage barnet med sig igen.

Det var så meget kedsommeligere, fordi frøkenen selv havde fundet på hele denne historie. Nu løb hun fra studereværelset ind i spisestuen og gav Sebastian en lille overhaling om borddækningen, kaldte derefter på jomfru Tinette i en tone, der fik denne til at møde med så spotsk et ansigt, at end ikke selve frøkenen vovede at angribe hende, og derfor slog hendes ærgrelse så meget desto mere ind.

"Barnets værelse må bringes i orden," sagde damen, idet hun tvang sig til at tale roligt, "alt er lagt frem; men De må tørre støvet af møblerne."

"Det er også nok umagen værd," svarede Tinette næsvist og gik.

Imidlertid havde Sebastian slået fløjddørene til spisestuen op med rabalder; for han var ærgerlig, men turde ikke give sig luft på anden måde over for frøken Rottenmeier.

Derpå gik han ganske roligt ind i studerekammeret for at flytte rullestolen. Mens han drejede noget i lave på håndtaget, stod Heidi og stirrede ufravendt på ham.

"Nå, hvad mærkeligt er der ved mig?" spurgte han i en tone, som han næppe havde anslået i frøkenens nærværelse; hun kom netop tidsnok til at høre Heidis svar: "Du ligner akkurat Gede-Peter."

Forfærdet slog damen hænderne sammen.

"Det er umuligt," stønnede hun halvhøjt, "nu siger hun *Du* til tjeneren, det væsen har intet begreb om at opføre sig ordentligt."

Klara blev nu anbragt på sin plads ved bordet af Sebastian. Frøkenen satte sig ved siden af hende og anviste Heidi plads lige overfor.

Der var ingen flere til bords, så de sad langt fra hinanden. Ved Heidis tallerken lå et dejligt hvidt brød, som hun betragtede fornøjet. Den lighed, som Heidi havde opdaget hos Sebastian, måtte have vakt hendes fuldkomne tillid, for hun sad stille som en mus, indtil han kom med et stort fad og bød hende stegt fisk, da pegede hun på brødet og spurgte: "Må jeg have det?"

Sebastian nikkede, idet han skottede til frøken Rottenmeier. Øjeblikkelig puttede Heidi brødet ned i sin lomme, mens Sebastian næppe kunne bare sig for at le, hvilket slet ikke kunne gå an; han blev imidlertid stående ubevægelig foran Heidi med fadet, hun så forundret på ham, til sidst sagde hun: "Skal jeg også spise af det, så giv mig noget!" Men nu fortrak hans ansigt sig fuldstændig af latter, og fadet rystede i hans hånd, så han næppe kunne holde det.

"Sæt fadet på bordet og kom igen siden," sagde frøkenen strengt.

Sebastian forsvandt straks.

"Adelheid, jeg indser, at jeg må begynde helt forfra med dig," tilføjede hun med et dybt suk. "Først og fremmest vil jeg nu vise dig, hvorledes man bærer sig ad ved et spisebord." Og nu indprentede hun Heidi nøjagtigt, hvorledes hun skulle bære sig ad.

"Og så må du på ingen måde tale til Sebastian ved bordet, undtagen når du mangler noget, og du må altid sige *Han* eller *De* til ham og lige så til jomfru Tinette. Til mig siger du Frøken,

som du hører de andre gør, og Klara må selv bestemme, hvad du skal kalde hende."

"Naturligvis Klara," sagde denne.

Og nu fulgte en mængde anvisninger på at stå op, gå i seng, komme ind og gå ud ad døren osv. osv.; men Heidi, som havde været tidligt oppe og, havde rejst hele dagen, lænede sig tilbage på stolen og faldt i søvn, og da frøkenen sluttede med: "Husk det nu, Adelheid," svarede Klara leende: "Heidi har sovet længe."

"Det er dog for galt, hvad man oplever med dette barn," råbte frk. Rottenmeier vredt og ringede så voldsomt, at både Tinette og Sebastian kom styrtende ind; men trods al den støj vågnede Heidi ikke, og de havde møje med at få hende vækket og bragt til sengs i hjørneværelset, der lå bag ved Klaras og frøkenens soveværelse.

7. Frk. Rottenmeier har en urolig dag

Da Heidi vågnede den første morgen i Frankfurt, kunne hun slet ikke begribe, hvad det var, hun så.

Hun gned sine øjne, så sig omkring, men forstod endnu intet. Hun sad i en høj, hvid seng i et stort værelse. For vinduerne hang lange, hvide forhæng, og der stod to stole med blomstret betræk. Ved væggen stod en sofa og et rundt bord foran. I hjørnet stod et vaskebord med ting på, som Heidi aldrig før havde set. Men nu kom hun pludselig i tanker om, at hun var i Frankfurt. Hun huskede dagen i går, og til sidst erindrede hun også en del af det, damen havde lært hende. Heidi sprang nu ud af sengen og gjorde sig i stand. Så gik hun fra det ene vindue til det andet, men hun følte sig som i et bur bag ved de store forhæng, derfor krøb hun under dem – skubbe dem til side kunne hun ikke – og kiggede ud.

Hun så imidlertid ikke andet end mure og vinduer og blev helt ilde til mode, hun som var vant til deroppe på alpen straks om morgenen at kunne løbe uden for døren og se på himlen og solen, høre granerne suse og se, om blomsterne havde lukket øjnene op.

Som en lille fangen fugl, der længes efter frihed, løb hun fra det ene vindue til det andet og prøvede på at lukke dem op med sine små fingre, men forgæves. Så faldt det hende ind, at hun måske kunne gå ud af huset og finde ud på landet igen.

Da bankede det på døren, og Tinette stak hovedet ind og sagde: "Frokosten er færdig."

Heidi forstod ikke, at der lå en indbydelse i disse ord. Tinettes ansigt udtrykte snarere en advarsel om ikke at komme

hende nær, og dette opfattede Heidi godt nok og rettede sig derefter.

Hun tog den lille skammel under bordet, stillede den hen i en krog, satte sig på den og ventede ganske roligt på, hvad der ville komme.

Lidt efter kom noget, og det var frk. Rottenmeier, der råbte ind til hende: "Hvad skal det betyde, Adelheid, ved du ikke, hvad morgenmad er? Kom her."

Det forstod Heidi og fulgte straks med. I spisestuen sad Klara allerede på sin plads; hun sagde venligt "God morgen" til Heidi og så helt fornøjet ud ved tanken om, at der i dag ville ske noget nyt.

Frokosten gik for sig uden forstyrrelse. Heidi spiste nok så pænt sit smørrebrød, og da måltidet var forbi, blev Klara rullet ind i studereværelset, og Heidi fik ordre til at følge med og blive hos Klara, til kandidaten indfandt sig, og undervisningen begyndte.

Så snart børnene var ene, sagde Heidi: "Hvordan kan man komme til at se ud af vinduerne?"

"Man lukker et vindue op og kigger ud," sagde Klara muntert. "Ja, men man kan jo ikke få disse vinduer op," indvendte Heidi modfaldent.

"Jo vist," forsikrede Klara, "du kan rigtignok ikke, og jeg kan ikke hjælpe dig, men når Sebastian kommer, så kan han lukke et op."

Det var en stor lettelse for Heidi at vide, at man kunne åbne vinduerne og se ud, for hun havde endnu følelsen af at have været indespærret i soveværelset.

Klara begyndte nu at spørge om, hvordan Heidi havde det hjemme, og Heidi fortalte fornøjet om alpen, om gederne og græsgangene og alt det, hun holdt af. Imidlertid var kandidaten kommet, men frk. Rottenmeier fandt det nødvendigt, før undervisningen begyndte, at forklare ham, i hvilken ubehagelig stilling hun var kommet. Hun havde nemlig for nogen tid siden skrevet til hr. Sesemann, der den gang opholdt sig i Paris, at hans datter længe havde ønsket at få en legekammerat, der kunne deltage i undervisningen og være hende til selskab. Frøkenen selv var meget ivrig for at få denne sag ordnet, fordi hun ofte følte sig besværet af stadig at skulle være om det syge barn. Hr. Sesemann havde svaret, at han gerne opfyldte sin datters ønske, men en sådan legekammerat skulle behandles som barn i huset, for han ville ikke vide af noget børneplageri – en meget overflødig bemærkning af hr. Sesemann, for hvem ville vel plage et barn – tilføjede frøkenen.

Men nu, vedblev hun, var det gået så skrækkelig uheldigt, de havde fået dette barn, der var fuldstændig uvidende om de simpleste ting, og kandidaten måtte bogstavelig begynde med ABC'en. Den eneste måde, alt kunne rettes til på, var, at kandidaten erklærede umuligheden af, at to så forskellige børn undervistes sammen. En sådan erklæring var hun vis på, ville bevæge hr. Sesemann til ikke at modsætte sig, at man sendte barnet tilbage, hvor hun hørte hjemme.

Men kandidaten var forsigtig og foretog sig aldrig noget overilet. Han trøstede frøkenen med, at det hele nok ville ordne sig; men da frøkenen mærkede, at kandidaten ikke ville hjælpe hende, men tværtimod intet havde at indvende mod ABC-

undervisningen, lukkede hun døren op til studereværelset, for at han straks kunne begynde.

Selv gav hun sig til at spadserere med lange skridt op og ned i værelset. Hun anstrengte sig for at finde ud af, hvad tjenestefolkene skulle kalde Adelheid. Hr. Sesemann ville have, hun skulle behandles som hans egen datter, dette, mente frøkenen, måtte være med særligt hensyn til tjenestefolkene. Men hun fik ikke ret længe lov til at anstille betragtninger i ro. Pludselig hørtes et stort rabalder inde fra studereværelset, og straks derpå kaldtes Sebastian til hjælp.

Hun styrtede derind. Der lå på gulvet i største uorden bøger, hæfter, blækhus og bordtæppet, og blækket løb som en sort flod hen over gulvet. Heidi var forsvundet. "Der har vi det!" råbte frøkenen og vred sine hænder. "Tæppe, bøger og sytøj flydende i blæk, det er forfærdeligt! Det har naturligvis hun, den ulykkesfugl, gjort."

Kandidaten stod helt forskrækket og så på ødelæggelsen. Klara derimod tog det mere gemytligt og forklarede, at Heidi ganske vist havde gjort det, men ikke med vilje; derfor måtte hun ikke straffes. Hun var kommet til at trække bordtæppet af, da hun skyndte sig afsted for at se efter vognene på gaden, hun havde måske aldrig før set en vogn.

"Ja, er det ikke, hvad jeg sagde, hr. kandidat? Hun aner ikke, hvad undervisning er og kan ikke sidde stille og høre efter. Men hvor er hun dog nu? Er hun løbet bort, hvad ville da hr. Sesemann ..." – og frøkenen skyndte sig ud af stuen og ned ad trappen.

Der i den åbne gadedør stod Heidi og så skuffet op og ned ad gaden.

"Men hvor kan det dog falde dig ind sådan at løbe din vej," skændte frøkenen.

"Jeg hørte granerne suse; men jeg ved ikke, hvor de står, og nu hører jeg dem heller ikke mere," svarede Heidi og så til den side, hvor lyden fra de rullende vogne var forsvundet, den lyd, hun havde antaget for granernes susen, og som hun i sin glæde var ilet efter.

"Grantræerne! Er vi måske i skoven, hvad er det for snak? Kom op og se, hvad du har gjort!" Og frøkenen vendte tilbage til studereværelset med Heidi, der nu forundret betragtede ødelæggelsen, som hun uden sit vidende var skyld i.

"Det har du gjort én gang, men du gør det ikke igen," sagde frøkenen, idet hun pegede på gulvet; "når man er i skole, sidder man stille og hører efter, og kan du ikke det, så må jeg binde dig fast til stolen, forstår du?"

"Ja," svarede Heidi, "men jeg skal nok sidde stille," for nu forstod hun, at det var nødvendigt at sidde stille i undervisningstimerne.

Sebastian og Tinette måtte derefter ind og bringe alt i orden igen.

Kandidaten gik, undervisning blev der ikke mere af en bag, og der havde slet ikke været tid til at gabe.

Klara måtte altid hvile sig om eftermiddagen, og i den tid kunne Heidi foretage sig, hvad hun ville, havde frøkenen sagt til hende.

Da nu Klara efter bordet havde lagt sig til ro i sin stol, og frøkenen var gået ind på sit værelse, forstod Heidi, at hun var sin egen herre. Det var just, hvad hun ønskede, hun havde altid lyst til at foretage sig noget; men hun måtte have hjælp, derfor

gik hun ud i korridoren for at få fat i den, hun ville rådføre sig med. Og ganske rigtigt, straks efter kom Sebastian op fra køkkenet med sølvtøjet på en stor bakke for at gemme det i spisestuen. Da han var kommet til det øverste trin, trådte Heidi hen foran ham og sagde højt og tydeligt:

"Han eller De!"

Sebastian spærrede sine øjne så vidt op som muligt og sagde temmelig barsk: "Hvad skal det betyde?"

"Jeg ville blot spørge om noget, det er ikke noget ondt," tilføjede hun undskyldende.

"Nå, og hvad betyder så 'han eller De', det gad jeg nok vide."

"Frøkenen har befalet, at jeg altid skal sige 'han eller De'," sagde Heidi.

Sebastian lo højt, og Heidi så forundret på ham, hun syntes slet ikke, der var noget at le ad, han havde imidlertid forstået frøkenens befaling og sagde gemytligt: "Nå, hvad er der så, lille mamsel?"

"Jeg hedder ikke mamsel, jeg hedder Heidi," sagde hun ærgerlig.

"Ja, men den samme dame har jo befalet, at jeg skal sige mamsel," forklarede Sebastian.

"Har hun, ja, så må jeg vel hedde det," sagde Heidi; hun havde allerede lagt mærke til, at alt gik, som frøkenen befalede. "Nu har jeg allerede tre navne," sukkede hun.

"Hvad ville den lille mamsel spørge om," spurgte Sebastian, idet han gik ind i spisestuen med sølvtøjet.

"Hvordan skal man få et vindue op, Sebastian?"

"Sådan, netop sådan," og han lukkede vinduet op. Heidi gik hen til det, men hun nåede kun op til vindueskarmen.

Sebastian hentede en stor træskammel og satte hen til hende: "Så, nu kan mamsellen se ud på gaden," og Heidi steg op på skamlen, glad over endelig at kunne se sig om, og kiggede ud; men med et udtryk af den største skuffelse trak hun hovedet ind igen.

"Der er jo ikke andet at se end gaden; hvis man går helt omkring huset, hvad ser man på den anden side?"

"Akkurat det samme," svarede han.

"Men hvor skal man da gå hen, når man vil se langt ud over dalen?" spurgte hun.

"Så må man gå op i et kirketårn som det derhenne med den forgyltde kugle, derfra ser man langt omkring."

Heidi steg hurtigt ned ad skamlen, løb ud af døren, ned ad trappen og ud på gaden. Men det var ikke så let en sag at komme hen til tårnet. Deroppe fra så det ud, som om det var lige ved, nu hernede på gaden kunne hun slet ikke se det.

Hun gik videre og videre ind i andre gader, men kirketårnet kunne hun ikke få øje på. Mange folk gik forbi hende, men de havde alle så travlt, at Heidi tænkte, ingen havde tid til at sige hende besked.

Endelig så hun en dreng stå på gadehjørnet, han havde en lirekasse på ryggen og bar et underligt dyr på armen. Heidi løb hen til ham og spurgte:

"Hvor er tårnet med guldkuglen i toppen?"

"Det ved jeg ikke," var svaret.

"Hvem kan da sige mig det?" fortsatte hun.

"Det ved jeg ikke."

"Ved du da ikke, hvor der er en anden kirke med et højt tårn?" spurgte hun videre.

"Jo, vel gør jeg det."

"Så kom og vis mig den."

"Ja, hvad giver du mig for det?" og drengen rakte hånden frem. Heidi søgte i sin lomme og fandt et lille, malet billede med en krans af røde roser; hun så lidt på det, for hun ville nødig af med det, hun havde fået det af Klara i morges. Men tænk, at komme op og se ned over hele dalen og de grønne skrænter! "Der," sagde hun og rakte ham billedet, "det må du få."

Drengen trak sin hånd tilbage og rystede på hovedet.

"Hvad vil du have?" spurgte hun og puttede fornøjet sit billede igen i lommen.

"Penge."

"Jeg har ingen, men Klara har, og hun giver dig nok nogle. Hvor mange vil du have?"

"Tyve øre."

"Ja, kom så."

Nu fulgtes de ned ad en lang gade, og på vejen spurgte Heidi drengen, hvad det var, han bar på ryggen. Det var en lirekasse, forklarede han, der spillede så dejligt, når han drejede på den.

På en gang stod de foran en gammel kirke med et højt tårn, og drengen sagde: "Der."

"Men hvordan skal jeg komme ind?" spurgte Heidi, da hun så den lukkede dør.

"Det ved jeg ikke."

"Tror du, man kan ringe her, som når man ringer på Sebastian?"

Heidi havde opdaget en klokkestreng på muren og trak nu i den af alle kræfter.

"Du må vente her, mens jeg er deroppe, for jeg kan ikke finde vejen tilbage, så du må vise mig den."

"Hvad giver du mig for det?"

"Ja, hvad vil du have?"

"Tyve øre til."

Nu blev en nøgle drejet om i låsen, og den knirkende dør åbnedes. En gammel mand kom ud og så først forundret, derefter gnavent på børnene og sagde: "Hvor tør I understå jer i at ringe? Kan I ikke se, at der står over klokken: *For dem, som vil op i tårnet.*"

Drengen pegede uden at sige et ord på Heidi.

"Ja, jeg vil op i tårnet," sagde hun.

"Hvad vil du deroppe, er der nogen, der har sendt dig?"

"Nej, men jeg ville så gerne derop for at se mig om."

"Gå jeres vej, og kom ikke med de narrestreger her igen." Med disse ord vendte manden dem ryggen og ville lukke døren; men Heidi holdt ham tilbage i frakkeskødet og sagde bønligt: "Bare en eneste gang."

Han så på hende og kunne ikke modstå hendes bønligt blik; han tog hende venligt ved hånden og sagde: "Vil du så gerne derop, så kom med."

Drengen satte sig på stentrappen for at vente på hende.

Hånd i hånd med tårnvægteren steg Heidi op ad mange trappetrin, der efterhånden blev smallere, og til sidst nåede de ad en ganske smal trappe helt op. Så løftede han hende op fra gulvet og holdt hende hen til det åbne vindue.

"Så se dig nu om," sagde han.

Heidi så en masse tage, tårne og skorstene, hun vendte sig snart om og sagde ganske stille: "Det er slet ikke, som jeg havde

tænkt mig."

"Ja, hvad forstår sådan en lille stump sig på udsigt. Nå, kom nu med ned igen og ring ikke oftere på klokken."

De gik igen sammen ned ad trappen, og da de kom til tårnvægterens stuedør, så Heidi en kurv, der stod henne i en krog.

Foran kurven stod en stor, grå kat og knurrede, i kurven boede nemlig dens familie, og den ville advare de forbigående om ikke at blande i dens familieanliggender.

Heidi stod stille og betragtede forundret katten. Hun havde aldrig set så stor en kat før. I det gamle tårn var der nemlig en mængde mus, og katten hentede sig uden besvær et halvt dusin hver eneste dag. Manden lagde mærke til Heidis forundring og sagde: "Kom, så skal du se killingerne, når jeg er her, gør katten dig ikke noget."

Heidi var henrykt ved at se killingerne.

"Å, de yndige små dyr, hvor er de dog søde!" råbte hun den ene gang efter den anden og hoppede rundt om kurven, hvor de 7-8 små killinger kravlede omkring og legede med hinanden.

"Vil du have en?" spurgte tårnvægteren, der morede sig over Heidis henrykkelse.

"Må jeg virkelig få en og beholde den?" spurgte hun ivrigt, hun kunne næsten ikke tro på den store lykke.

"Ja vel, du kan få flere, du kan få dem alle sammen, hvis du har plads?"

Han ville gerne af med alle sine små killinger, helst hvis han kunne slippe for at tilføje dem noget ondt.

Heidi var lykkelig. I det store hus var der jo plads nok til dem, og hvor Klara ville blive glad over de nydelige små dyr.

"Hvordan skal jeg få dem med?" spurgte hun og ville hurtigt tage et par af dem; men den gamle kat sprang op på hendes arm og teede sig så fjendtligt, at hun forskrækket fo'r tilbage.

"Jeg skal bringe dem hen til dig," sagde tårnvægteren, idet han klappede katten, der var hans gode ven og tro husfælle, "hvis du vil sige mig, hvor du bor?"

"Jeg bor hos hr. Sesemann i det store hus, hvor der på døren er et forgyldt hundehoved med en ring i munden," svarede Heidi.

Manden kendte godt huset, og tilmed var Sebastian en gammel, bekendt af ham.

"Ja, det er godt," sagde han; "men hvem skal jeg spørge efter; du hører jo ikke hr. Sesemann til."

"Nej, men Klara, hun vil blive så glad for killingerne."

Tårnvægteren ville nu gå, men Heidi havde svært ved at skilles ved sin ejendom.

"Når jeg bare kunne tage en eller to med mig, en til Klara og en til mig," sagde hun.

"Bi lidt," sagde tårnvægteren og bar den gamle kat ind i en stue, hvor han lukkede døren af for den og sagde: "Så, tag nu to."

Heidis øjne strålede. Hun udsøgte en hvid og en gul og hvidstribet killing, puttede den ene i den højre og den anden i den venstre lomme og fulgte efter ham ned ad trappen.

Drengen sad dernede og ventede, og da manden havde lukket døren efter hende, spurgte hun om vejen til hr. Sesemanns hus.

Heidi begyndte nu at beskrive husdøren, trappen osv., men han rystede blot på hovedet.

"Det ved jeg ikke," var svaret.

"Ser du," vedblev hun, "fra et vindue kan man se et stort gråt hus, og taget går sådan." – Heidi tegnede med pegefingern figur i luften.

Det forstod drengen, han sprang op og løb af sted, og Heidi bagefter ham; efter få minutters forløb kom de ganske rigtigt til husdøren med det store hundehoved. Heidi trak i klokken, Sebastian lukkede op, og da han så Heidi, råbte han: "Skynd Dem, skynd Dem," Heidi sprang ind, og han smækkede døren uden at lægge mærke til drengen.

"Skynd Dem, lille mamsel, lige ind i spisestuen, de sidder allerede ved bordet, og frøkenen ser ud som en ladt kanon; men hvor kan det også falde den lille mamsel ind sådan at løbe bort?"

Heidi kom ind i spisestuen. Frøkenen så ikke en gang op. Klara sagde heller ingen ting, der var en uhyggelig stilhed.

Hun satte sig til bords; nu begyndte frøkenen med et strengt ansigt og højtidelig stemme: "Adelheid, jeg vil siden tale med dig. Foreløbig vil jeg blot sige dig, at du har opført dig meget uartigt, du forlader huset uden at bede om tilladelse og strejfer om til sent på aftenen, det er en fuldstændig umulig opførsel."

"Miav," lød det som svar.

"Hvad for noget," råbte damen rasende. "Du vover efter alt dette endogså at komme med en dårlig spøg, tag dig lidt i agt!"

"Jeg har ..." begyndte Heidi – "miav, miav."

Sebastian kastede næsten fadet på bordet og styrtede ud.

"Det er nok," ville frøkenen råbe, men kunne af harme næsten ikke få ordene frem, "gå din vej!"

Heidi rejste sig forskrækket og ville forklare det hele.

"Jeg har virkelig ..." – "Miav, miav, miav!"

"Men Heidi," sagde nu Klara, "når du ser, at du gør frk. Rottenmeier så vred, hvorfor bliver du da så ved at miave?"

"Det er jo ikke mig, det er killingerne," fik Heidi endelig sagt.

"Hvad for noget, kattekillinger!" skreg frøkenen. "Sebastian! Tinette! Få fat på de skrækkelige dyr og jag dem ud!" Med disse ord styrtede hun ind i studerekammeret og låsede døren efter sig. Kattekillinger var nemlig en rædsel for frøkenen.

Sebastian stod imidlertid uden for døren og måtte først le færdig, før han kunne gå ind.

Han havde set et lille kattehoved stikke op af Heidis lomme og tænkte straks, der ville blive stort spektakel, og nu morede han sig kosteligt over det. Lidt efter trådte han fattet ind i stuen, nu var frøkenens råb forstummet, killingerne lå fredeligt i Klaras skød, og Heidi knælede ved siden af hende; begge pigebørnene legede henrykt med de nydelige, små dyr.

"Sebastian," sagde Klara, "De må hjælpe os at lave et sted i stand til killingerne, hvor frk. Rottenmeier ikke får dem at se. Hun er så bange for dem og vil have dem bort; men vi vil beholde dem og lege med dem, når vi er alene. Hvor kan vi finde en plads til dem?"

"Det skal jeg nok besørge, frøken Klara," sagde Sebastian beredvilligt; "jeg skal lave en lille seng til dem i en kurv og sætte den på et sted, hvor frøkenen ikke skal finde den, det kan De stole på."

Sebastian gav sig straks i lag med arbejdet og smålo ved sig selv over de løjer, der ville blive. Det morede ham desuden, når noget kom frøkenen på tværs.

Længe efter, nær sengetid, åbnede frøkenen forsigtigt døren på klem og spurgte: "Er de afskyelige dyr borte?"

"Ja vist er de," svarede Sebastian, der ventede dette spørgsmål og derfor havde holdt sig i nærheden. Hurtigt og sagte tog han begge killingerne fra Klaras skød og forsvandt med dem.

Den straffeprædiken, som frøkenen havde tiltænkt Heidi, blev gemt til næste dag; hun følte sig alt for angrebet af alle de sindsbevægelser, som Heidi mod sin vilje havde forårsaget hende. Hun fjernede sig tavs, og Klara og Heidi fulgtes fornøjede efter, for de vidste, deres killinger havde fået en god seng.

8. Uroligheder i Sesemanns hus

Da Sebastian næste morgen lukkede op for kandidaten, der gik op i studereværelset, blev der straks efter trukket så stærkt i klokkestrengen, at han som en pil fo'r ned ad trappen, for således plejede kun herren at ringe; han rev døren op og så en laset dreng med en lirekasse.

"Hvad for noget!" udbrød Sebastian, "jeg skal lære dig at rive klokken ned, hvad vil du her?"

"Jeg skal tale med Klara," var svaret.

"Du uvaskede gadestryger, kan du ikke sige frøken Klara, som vi andre. Hvad vil du frøkenen?"

"Hun skylder mig fyrre øre," påstod drengen.

"Du er nok ikke rigtig klog, hvorfra ved du ellers, at her bor en frøken Klara?"

"I går viste jeg hende vej, det er tyve øre, og så fulgte jeg hende igen tilbage, det er fyrre."

"Hvad er det dog for noget vrøvl, du står og laver sammen, frøken Klara går aldrig ud, hun kan slet ikke gå. Se du pakker dig, eller jeg skal hjælpe dig af sted."

Men drengen lod sig ikke forknytte, han blev stående og sagde ganske roligt: "Jeg har alligevel set hende på gaden, hun har kort, krøllet hår, og det er sort, øjnene er også sorte, hun har en brun kjole på og taler ikke som vi andre."

"Oho," tænkte Sebastian og lo i skægget, "det er den lille mamsel, der igen har haft noget for."

"Det er rigtigt," sagde han til drengen, "kom med mig og vent uden for døren, til jeg lukker dig ind i stuen, og så kan du straks begynde at spille, for det kan frøkenen godt lide."

Han bankede på døren til studereværelset og meldte, at der var en dreng, som sagde, han skulle tale med frøken Klara selv. Klara blev glad over, at noget så usædvanligt indtraf og sagde, at han straks skulle komme, "ikke sandt, hr. Kandidat, han skal jo tale med mig selv!"

Drengen kom ind i stuen, og efter den ordre, han havde fået, begyndte han straks at dreje på sin lirekasse. Frøken Rottenmeier havde for at slippe for ABC'en givet sig noget at bestille i spisestuen. På én gang hører hun musik! "Kommer tonerne fra gaden? Men de er så nær. Er det muligt, at der er en lirekasse i studereværelset! Ja, sandelig!"

Hun fo'r igennem den lange spisestue og rev døren op, og – utroligt! Der – midt i stuen stod en pjaltet dreng og drejede ivrigt på sin lirekasse. Det så ud til, at kandidaten sagde noget; men man kunne ikke høre det.

Klara og Heidi lyttede fornøjet til musikken.

"Hold op, hold op straks!" råbte frøkenen ind i værelset, men musikken overdøvede hendes stemme. Så løb hun hen til drengen – men pludselig trådte hun på noget. Hun så ned og opdagede et fælt, sort dyr, der kravlede på gulvet, det var en skildpadde.

Frøkenen gjorde et hop i vejret, som hun næppe i mange år havde gjort mage til, og skreg af alle livsens kræfter: "Sebastian! Sebastian!"

Pludselig stoppede liredrejereren, denne gang havde stemmen overdøvet musikken.

Sebastian stod i den halvåbne dør og vred sig af latter ved at se frøkenens hop. Endelig kom han ind, frk. Rottenmeier var sunken om på en stol.

"Herut med både mennesker og dyr, få dem bort straks, Sebastian!" råbte hun.

Sebastian adlød villigt, trak drengen, der hurtigt havde grebet sin skildpadde, ud med sig og stak nogle penge til ham: "Fyrre fra frk. Klara og fyrre for musikken, det gjorde du rigtig godt," og dermed lukkede han ham ud på gaden.

I studereværelset var der igen blevet roligt, undervisningen fortsattes, og frøkenen plantede sig derinde for ved sin nærværelse at forhindre lignende gyseligheder. Sagen skulle blive undersøgt siden, og den skyldige få sin straf, så det ikke let skulle glemmes.

Lidt efter bankede det på døren, og ind trådte Sebastian igen med den besked, at der var blevet bragt en stor kurv, som skulle afleveres til frk. Klara.

"Til mig?" spurgte Klara forundret, "lad mig straks se, hvad det kan være."

Sebastian bragte en lukket kurv og fjernede sig derpå hurtig.

"Jeg synes, at undervisningen skal være forbi, før kurven pakkes ud," bemærkede frøken Rottenmeier. Klara kunne ikke begribe, hvad der var i kurven og kastede længselsfulde blikke til den. "Hr. kandidat," sagde hun midt i en deklination, "kan jeg ikke få lov blot at kigge i den, så skal jeg straks læse videre."

"Der kunne være noget, der taler for, og noget, der taler imod," begyndte han, "det, der taler for at undersøge kurven, er, at Deres hele opmærksomhed er rettet mod denne genstand ..." – videre kom han ikke. Kurvens løse låg lettedes, og ud sprang en, to, tre og atter en og endnu flere kattekillinger, og de løb så utrolig hurtigt omkring, at det så ud, som om hele stuen var fuld af dem. De sprang om kandidatens støvler, bed i hans

benklæder, klatrede op ad frøkenens kjole, løb omkring ved hendes fødder, entrede op i Klaras skød, kradsede og mjavede og tumlede, det var en farlig anstalt. Klara råbte henrykt: "Å, de nydelige dyr, så behændigt de springer, se! se! Heidi, se den der! Og den anden derhenne."

Heidi løb efter dem i alle kroge. Kandidaten stod ganske betuttet ved bordet og lettede snart den ene fod, snart den anden for at undgå den uhyggelige kravlen. Frøkenen sad først målløs af forfærdelse, så begyndte hun af alle livsens kræfter at skribe: "Tinette! Tinette! Sebastian! Sebastian!" Rejse sig vovede hun ikke af frygt for, at alle de små uhyrer på én gang skulle springe op ad hende. På hendes råb om hjælp kom Sebastian og Tinette ilende, de fik hurtigt killingerne fanget, puttede dem i kurven og bragte dem derefter ned til de to andre, der var kommet dagen i forvejen.

Heller ikke i dag havde der været lejlighed til at gabe i skoletiden. Om aftenen, da frøkenen var kommet sig nogenlunde efter formiddagens forskrækkelser, blev Tinette og Sebastian kaldt ind i studereværelset, for at hun kunne få det forefaldne grundigt undersøgt.

Nu kom det for dagen, at Heidi på sin udflugt i går havde forberedt og været skyld i alt, hvad der var hændt.

Frøkenen sad ganske bleg af harme og kunne i begyndelsen slet ikke finde ord til at udtrykke sine følelser. Med en håndbevægelse sendte hun tjenestefolkene bort og vendte sig nu til Heidi, der stod ved Klaras stol og ikke rigtig forstod, hvad hun havde forbrudt.

"Adelheid," begyndte hun i en streng tone, "jeg kender kun én straf, der vil kunne gøre indtryk på dig; for du er som de vilde.

Men nu vil vi se, om du ikke nede i den mørke kælder mellem rotter og firben bliver tam, så du ikke mere finder på sådanne optøjer."

Heidi hørte stille og forundret på sin dom, hun havde aldrig sat sin fod i den mørke kælder. Det rum i alpehytten, som bedstefaderen kaldte kælderen, var oplagsstedet for de færdiglavede oste, også mælken stod der, det var et rigtig rart og hyggeligt sted, og Heidi havde aldrig set hverken rotter eller firben der.

Men Klara skreg forfærdet: "Nej! Nej! Frøken Rottenmeier, vi må vente, til far kommer hjem, han har jo skrevet, han kommer snart, så skal jeg fortælle ham det alt sammen, og så siger han, hvad der skal gøres med Heidi."

Frk. Rottenmeier kunne intet indvende imod denne overdommer, især da han snart kunne ventes.

Hun rejste sig og sagde temmelig stødt: "Godt, Klara, men jeg vil også tale et ord med hr. Sesemann," og dermed forlod hun værelset.

De følgende dage gik hen uden forstyrrelse, men frøkenens sind kunne ikke rigtig komme til ro, efter hvad hun havde oplevet med Heidi; hun syntes, at al ting var aflave i huset, siden Heidi var kommet. Klara derimod var meget fornøjet, hun kedede sig ikke mere; for Heidi gjorde de morsomste fejltagelser i undervisningstimerne. Hun blandede altid bogstaverne sammen og kunne ikke lære at kende dem fra hinanden, og når kandidaten for at hjælpe hende til rette sammenlignede f. eks. ét bogstav med et horn og et andet med et næb, så kunne hun glad udbryde: "Ja, det er en ged," eller "Det

er jo en ørn", for hans beskrivelser vakte alle slags forestillinger hos hende, kun ikke noget begreb om bogstaver.

Om eftermiddagen sad Heidi og fortalte Klara om alpen og livet deroppe, men derved blev hendes længsel efter hjemmet så stærk, at hun ofte udbrød: "Nu må jeg hjem igen, i morgen må jeg afsted." Men Klara beroligede hende og sagde: "Du må dog vente, til far kommer, så ser vi, hvordan det går."

Heidi gav altid efter og var snart igen fornøjet. Grunden til det var den store glæde, hun havde ved at samle sine små hvedebrød fra middags- og aftensbordet og gemme dem til mormor på alpen; nu havde hun allerede en stor bunke, og den blev større for hver dag. Efter bordet sad Heidi et par timer ganske alene på sit værelse, det var hende forbudt at gå ud, som hun var vant til på alpen, og hun fandt sig i det. Man havde også forbudt hende at tale med Sebastian, og Tinette fandt, at Heidi var naragtig, det mærkede den lille godt og holdt sig derfor så meget som muligt fra hende.

Heidi sad altså daglig timevis alene og havde tid til at tænke på alt derhjemme. Nu var alpen grøn, og blomsterne duftede i det klare solskin. Hun så det hele for sig, sneen på bjergene og dalen dernede; tit og mange gange kunne hun næsten ikke udholde det for længsel.

Tante Dete havde jo også sagt, at hun kunne gå hjem, når hun ville. En dag pakkede hun så alle brødene sammen i det store, røde tørklæde, tog sin stråhat på og skyndte sig af sted. Men allerede i gadedøren endte rejsen, for der mødte hun frk. Rottenmeier, der kom hjem fra en spadseretur. Hun stirrede forbavset på Heidi, især dvælede hendes blik ved det røde tørklæde, og så brød det løs: "Hvad skal det betyde? Har jeg ikke

strengt forbudt dig at strejfe om, og nu prøver du igen på det, du ser jo ud som en rigtig landstryger."

"Jeg ville ikke strejfe om, jeg ville bare gå hjem," sagde Heidi forskrækket.

"Hvad! Gå hjem? Du ville gå hjem," og frøkenen slog hænderne sammen af forfærdelse. "Hvad tror du, hr. Sesemann vil sige, at du løber bort fra hans hus. Og hvad er der i vejen med dig? Bliver du ikke behandlet langt bedre, end du fortjener? Har du i dit hele liv haft det, som du har det her, i sådan et hus, med sådan mad og sådan en opvartning? Svar mig!"

"Nej," svarede Heidi.

"Det vidste jeg jo nok," vedblev frøkenen, "du mangler ikke det mindste; men du er en utaknemlig skabning og netop, fordi du har det alt for godt, ved du ikke, hvad du skal finde på."

Men nu brast alt det frem, som Heidis lille hjerte var fuldt af.

"Jeg vil jo bare hjem! Når jeg bliver så længe borte, så savner mormor mig, og så får gederne af pisken, fordi Peter ingen ost får til sit brød, og her kan jeg aldrig se, hvordan solen går ned og siger godnat til bjergene. Hvis ørnen fløj hen over Frankfurt, så ville den skrige meget højere, fordi så mange mennesker går her og gør hinanden fortræd i stedet for at blive oppe på alpen, hvor man har det godt."

"Store Gud! Barnet er forrykt!" og forfærdet styrtede frøkenen op ad trappen, hvor hun løb på Sebastian, der netop var for nedadgående. "Hent straks det ulykkelige væsen herop!" råbte hun, idet hun gned sin pande, der havde fået et ordentligt bums.

"Ja vel og mange tak," svarede Sebastian efter sammenstødet med frøkenen.

Heidi stod endnu på samme sted med flammende øjne og skælvede over hele legemet af bevægelse.

"Nå, har vi igen hittet på noget?" sagde han muntert; men da han nærmere betragtede Heidi, der stod ganske stille, klappede han hende venligt på skulderen og sagde trøstende: "Det skal den lille mamsel såmænd ikke bryde sig om. Vi må holde humøret oppe. Mig havde hun nær slået hovedet i stykker på, men bare ikke forknyt. Nå, hvor længe skal vi blive stående her? Vi må gå op, hun har befalet det."

Heidi gik nu op ad trappen, men langsomt og stilfærdigt, slet ikke som hun plejede. Det gjorde Sebastian ondt, og han søgte at opmuntre hende. "Endelig ikke tabe modet, den lille mamsel er jo ellers altid fornuftig og har ikke grædt en eneste gang her i huset, andre græder ti gange om dagen, det kender vi nok. Killingerne er så lystige dernede, vi skal siden gå ned og lege med dem, når damen deroppe er gået sin vej."

Heidi nikkede ganske stille, men så bedrøvet, at det skar Sebastian i hjertet, og han så deltagende efter hende, da hun listede ind på sit værelse.

Ved aftenbordet sagde frøkenen ikke et ord, hun holdt øje med Heidi, som om hun ventede, at den lille pludselig skulle foretage sig noget mærkværdigt; men Heidi sad så stille som en mus, hun hverken spiste eller drak, men det lille brød puttete hun hurtigt ned i lommen.

Da kandidaten næste morgen viste sig på trappen, vinkede frøkenen ham hemmelighedsfuldt ind i spisestuen og meddelte

ham sin frygt for, at luftforandringen, den ny levevis og de mange fremmede indtryk havde berøvet barnet forstanden.

Hun fortalte ham om hendes forsøg på at flygte og gentog de underlige ting, Heidi havde sagt. Men kandidaten beroligede frøkenen og forsikrede, at Heidi ganske vist var noget sær; men forstand manglede hun ikke, og ved en fornuftig behandling ville hun nok blive som andre børn. Værre, syntes han, var det, at hun slet ikke kunne lære bogstaverne.

Frøkenen følte sig noget beroliget og lod kandidaten tage fat på undervisningen. Senere hen på dagen kom hun i tanker om Heidis besynderlige udseende i går, da hun blev standset i sit forsøg på flugt, og hun besluttede at lade nogle af Klaras kjoler sy om til hende, før hr. Sesemann kom hjem. Klara var enig med hende og ville straks afstå både kjoler, hatte og meget andet til hende, og så gik frøkenen ind i Heidis værelse for at undersøge hendes klædeskab og se, hvad der kunne bruges; men efter et øjeblik forløb kom hun tilbage med alle tegn på afsky i sit ansigt.

"Hvad ser jeg, Adelheid!" råbte hun, "i dit klædeskab en stor bunke brød! Brød, siger jeg, i klædeskabet! Det er dog for galt. Tinette" råbte hun ind i spisestuen, "tag alt det gamle brød ud af Adelheids skab og lige så den gamle stråhat, der ligger på bordet, og skaf os af med det alt sammen."

"Nej, nej," skreg Heidi, "jeg må have min hat, og brødet er til mormor," og hun ville styrte efter Tinette, men blev holdt tilbage af frøkenen.

"Du bliver her, og alt det kram skal kastes bort," sagde hun bestemt. Men nu kastede Heidi sig i sin fortvivlelse ned ved Klaras stol og græd bitterlig. Stærkere og stærkere blev hendes

sorg, hun hulkede højt og klagede: "Nu får mormor ingen brød. De var jo til mormor, og nu får hun dem ikke."

Og hun græd, som om hendes lille hjerte skulle bryde. Frøkenen løb ud af stuen, og Klara blev angst og bange over hendes heftige sorg.

"Heidi! Heidi! græd dog ikke sådan," sagde hun kærligt, "hør, hvad jeg siger, jeg lover dig lige så meget brød til mormor og mere endnu, om du vil have det, når du rejser hjem, og det skal være frisk og godt, det var jo dog allerede blevet hårdt og gammelt. Nå, lille Heidi, græd nu ikke mere."

Det varede dog længe, inden Heidi kunne holde op at hulke; men da Klara flere gange gentog sit løfte om alt det brød, hun skulle have med til mormor, så stilledes omsider hendes gråd.

Ved aftensbordet mødte Heidi med forgrædt ansigt, og da hun så sit brød, begyndte hun igen at græde; men hun vidste, at hun skulle sidde roligt ved bordet, og derfor betvang hun sig, så godt hun kunne.

Men Sebastian gjorde de underligste tegn til Heidi, hver gang han kunne gøre det ubemærket; han pegede snart på sit, snart på Heidis hoved, nikkede og kneb øjnene sammen, som om han ville sige: "Vær bare ikke forknytt, jeg ved besked, og sagen er i orden."

Da Heidi om aftenen ville gå i seng, lå hendes gamle stråhat under tæppet. Henrykt tog hun den gamle hat og klemte i sin glæde endnu flere buler i den, så svøbte hun den ind i et lommelørklæde og gemte den allerinderst i skabet.

Det var naturligvis Sebastian, der, da han så Heidis sorg, havde snappet hatten fra Tinette og sagt, at den skulle han nok

skaffe af vejen, og det var dette, han for at trøste hende havde villet meddele hende ved aftensbordet.

9. Hr. Sesemann hører ting, der er nye for ham

Nogle dage efter disse begivenheder blev der pludselig liv i huset. Hr. Sesemann var kommet, og Sebastian og Tinette løb i stor travlhed op og ned ad trapperne med rejsetøj og de mange ting, herren altid bragte med sig hjem fra sine rejser.

Han skyndte sig straks op til sin datter. Heidi sad hos hende, da det var sent på eftermiddagen.

Fader og datter hilste kærligt på hinanden, og derefter rakte Sesemann hånden til Heidi, der stille havde trukket sig tilbage i en krog, idet han venligt sagde: "Og der er vor lille schweizerpige, kom og giv mig hånden – det var ret! Nå sig mig så, er I gode venner, du og Klara? Kan I lade være at skændes og blive vrede på hinanden og græde og forsones og så begynde forfra?"

"Ja, Klara er altid god imod mig," svarede Heidi.

"Og Heidi prøver aldrig på den slags," sagde Klara hurtigt.

"Det glæder mig at høre," sagde faderen og rejste sig. "Men jeg må ind og have noget at spise, siden kommer jeg herind igen, og så skal du blot se, hvad jeg har med til dig."

Han gik ind i spisestuen, hvor frøkenen så efter, om bordet var i orden.

Da de havde sat sig til bords, lagde han mærke til, at frøkenen så nedslået ud, og spurgte hende, hvorfor hun satte et så sørgeligt ansigt op ved hans hjemkomst, da Klara jo dog var fornøjet og flink.

"Hr. Sesemann," begyndte hun, "det angår også Klara, vi er blevet skrækkeligt skuffede."

"Hvorledes det?" spurgte han, idet han ganske roligt drak et glas vin.

"Vi havde jo, som de ved, besluttet at tage en legekammerat for Klara i huset, og da jeg ved, hvor meget det er Dem om at gøre, at Klara kun kommer i berøring med, hvad der er godt og ædelt, så valgte jeg en lille schweizerpige og håbede at finde et sådant væsen, som jeg ofte har læst om, og som, udsprunget af den rene bjergluft, så at sige lever uden at berøre jorden."

"Jeg tror virkelig, at også schweizerbørnene berører jorden, når de vil fremad," bemærkede Sesemann, "ellers havde de vel fået vinger i stedet for fødder."

"Ak, hr. Sesemann, De forstår mig jo nok. Jeg mener en af hine skabninger, der lever i den høje, rene bjergregion, og som forekommer os som et pust fra en bedre verden."

"Men hvad skulle dog Klara tage sig for med et pust fra en bedre verden, frøken Rottenmeier?"

"Nej, jeg spørger ikke, hr. Sesemann, det er mit ramme alvor, jeg er virkelig blevet skrækkeligt skuffet."

"Men hvori består da det skrækkelige? Barnet forekommer mig slet ikke skrækkeligt," bemærkede han roligt.

"De skulle blot vide én ting, hr. Sesemann, blot den ene, hvilke dyr og mennesker dette væsen i Deres fraværelse har befolket Deres hus med, det vil kandidaten kunne tale med om."

"Med dyr, hvad vil det sige, frk. Rottenmeier?"

"Ja, det er ikke nemt at forklare; dette barns hele opførsel tyder på, at hun har anfald af sindsforvirring."

Indtil nu havde Sesemann ikke anset sagen for vigtig, men var barnet sindsforvirret, kunne det jo have betænkelige følger for hans datter. Han betragtede frøkenen nøje, som ville han forvisse sig om, at det stod rigtigt til med hendes forstand. I dette øjeblik åbnedes døren, og kandidaten trådte ind.

"Å, der har vi kandidaten, De kommer, som De var kaldet," og Sesemann rakte venligt den indtrædende hånden. "Kandidaten drikker kaffe med mig, frøken. Sæt Dem nu ned og fortæl mig, hvad der fejler det barn, vi har fået i huset, og som De underviser sammen med Klara. Hvad er det for dyr, hun har belemret os med, og hvorledes står det til med hendes forstand?"

Da kandidaten havde tolket sin glæde over hr. Sesemanns hjemkomst, udtalte han sig vidtløftigt om Heidis mangel på udvikling, som han mente havde sin grund i forsømt opdragelse, "men," fortsatte han, "uden tvivl har hun gode sider —"

"Kære kandidat," afbrød Sesemann ham, "sig mig kort og godt, har hun også generet Dem med sine dyr, og mener De, hun er et passende selskab for min datter?"

"Jeg vil nødigt sige noget ufordelagtigt om den lille pige," begyndte kandidaten igen; "for om hun end på den ene side er meget tilbage i selskabelig udvikling, hvad der kan have sin grund i det uciviliserede liv, hun tidligere har ført, så er hun på den anden side i besiddelse af anlæg og evner, som vil kunne udvikles og ledes."

"Undskyld, hr. kandidat, jeg må skynde mig ind til min datter, men De må endelig ikke lade Dem forstyrre," og Sesemann ilede ud af døren og kom ikke mere igen. Inde i

studereværelset satte han sig hos Klara. Heidi havde rejst sig op. "Hør du lille, hent mig – løb og hent mig –" han ville have hende af vejen et øjeblik og vidste ikke ret, hvad han skulle sende hende efter – "hent mig et glas vand."

"Frisk vand?" spurgte Heidi.

"Ja vel, rigtig frisk," svarede han, og Heidi forsvandt som en pil.

"Nå, lille kære Klara," sagde faderen og trak sin stol tæt hen til Klaras, idet han tog hendes hånd, "fortæl du mig nu klart og tydeligt, hvad det er for dyr, din legekammerat har bragt ind i huset, og hvorfor tror frk. Rottenmeier, at hun af og til er forstyrret i hovedet?"

Og Klara fortalte om kattekillingerne og skildpadden til stor fornøjelse for faderen, hun forklarede ham også Heidis udtalelser om sit hjem, der var ganske naturlige, men havde forekommet frøkenen så tåbelige.

"Du vil altså ikke have, at jeg skal sende Heidi hjem igen, du er ikke ked af hende?" spurgte faderen.

"Å nej, far, det må du endelig ikke; siden Heidi er kommet, hænder der næsten hver dag noget morsomt, før var her så kedeligt. Heidi fortæller mig også så meget."

"Det er godt, Klara, se der har vi jo hende allerede igen, og du har et glas friskt vand til mig, som jeg bad om."

"Ja lige fra brønden," svarede Heidi.

"Du løb da vel ikke til brønden?" sagde Klara.

"Jo, og det var en lang vej, for ved den første brønd var der så mange folk, og det var der også ved den anden, så løb jeg ind i en anden gade, og der fik jeg vand. Og så skal jeg hilse hr. Sesemann så venligt fra herren med det hvide hår."

"Nå, det er jo udmærket," sagde Sesemann fornøjet, "og hvem var så den herre?"

"Han kom forbi brønden og bad mig om et glas vand. Og så spurgte han, hvem jeg hentede vand til, og da jeg svarede: "Til hr. Sesemann," lo han meget og bad mig hilse."

"Hvorledes så den herre ud?" spurgte Sesemann.

"Han var så venlig og havde en tyk guldkæde, hvori der hang noget af guld med en stor, rød sten i, og der var et hestehoved på hans stok."

"Det har været doktoren," sagde Klara og hendes fader i munden på hinanden, og Sesemann måtte smile ved tanken om sin vens og Heidis sammentræf ved brønden.

Samme aften, da Sesemann sad alene i spisestuen med frøkenen og drøftede huslige anliggender, meddelte han hende, at Heidi skulle forblive hos dem, hun var fornuftig nok, og hans datter holdt så meget af hende. "Jeg ønsker derfor," tilføjede han meget bestemt, "at barnet altid bliver behandlet venligt, og at hendes ejendommeligheder ikke betragtes som forseelser. Volder det Dem besvær at have med barnet at gøre, så får De snart en god støtte i min mor, der vil opholde sig en tid lang her i mit hus, og De ved, min mor kan komme ud af det med alle mennesker."

"Ja, det ved jeg," svarede frøkenen; men det lod ikke til, at hun følte sig synderlig lettet ved udsigten til denne hjælp. Sesemann kunne denne gang kun blive fjorten dage hjemme, han havde atter forretninger i Paris. Han trøstede sin datter, der var bedrøvet over så snart at skulle skilles fra ham, med bedstemoderens snarlige ankomst, og ganske rigtigt, næppe var han rejst, før et brev meldte hendes afrejse fra det gods, hun

ejede i Holsten, og ankomst til Frankfurt den følgende dag. Klara var henrykt over denne efterretning og fortalte Heidi så meget om den kære "Bedstemamma", at Heidi også begyndte at tale om "Bedstemamma" til stor misfornøjelse for frøken Rottenmeier. Dette gjorde dog ikke videre indtryk på den lille, der godt mærkede, at frøkenen stadig var misfornøjet med hende. Da de skulle til sengs, kaldte frk. Rottenmeier Heidi ind med sig på sit værelse og sagde hende, at hun aldrig måtte kalde fru Sesemann "Bedstemamma", men altid sige "nådige frue" til hende. "Forstår du det?" spurgte hun, da Heidi så lidt usikkert på hende; og det sagde hun så bestemt, at Heidi ikke vovede at udbede sig nærmere forklaring, skønt hun slet ikke forstod, hvad den tiltale skulle betyde.

10. Bedstemama

Det var tydeligt, at den ventede gæst i det Sesemann'ske hus spillede en betydelig rolle; for der blev gjort store forberedelser til at modtage hende på en passende måde den følgende aften. Tinette mødte i sin bedste puds, og Sebastian havde sørget for alle mulige bekvemmeligheder.

Frøkenen gik knejsende omkring og mønstrede det hele; endnu var hun den regerende, og hun nød sine rettigheder indtil den nye herskerindes ankomst.

Nu rullede vognen op for døren, og tjenestefolkene ilede ned ad trappen; frøkenen fulgte langsomt og værdigt bagefter, hun måtte jo også være til stede for at modtage fru Sesemann. Heidi havde fået ordre til at blive på sit værelse, indtil der blev kaldt på hende. Bedstemoderen skulle først være lidt alene med Klara. Heidi satte sig i en krog og repeterede, hvad hun skulle kalde den nyankomne. Lidt efter stak Tinette hovedet ind ad døren og sagde på sin sædvanlige korte måde: "Kom over i studereværelset."

Heidi havde ikke turdet spørge frøkenen nærmere om denne tiltale; men da hun havde hørt folk sige hr. eller fru foran navnet, så ordnede hun tiltalen på sin egen vis, idet hun tænkte, at frøkenen måske havde taget fejl. Da hun nu åbnede døren til studereværelset, råbte bedstemoderen venligt: "Nå, der har vi den lille pige, kom herhen og lad mig se rigtigt på dig."

Heidi nærmede sig og sagde højt og tydeligt: "Goddag, fru nådige!"

"Hvad behager, siger man sådan hos jer?" sagde den gamle frue smilende, "har du hørt det hjemme på alpen?"

"Nej, der er ingen, der hedder sådan hos os," svarede Heidi alvorligt.

"Og hos os heller ikke," sagde bedstemoderen venligt og klappede Heidi på kinden, "her hos børnene er jeg Bedstemamma, det skal du kalde mig, det kan du vel nok huske?"

"Ja, det kan jeg godt," forsikrede Heidi, "det har jeg også altid før sagt."

"Nå, således at forstå," sagde fru Sesemann og nikkede smilende, idet hun nøje betragtede Heidi, der så hende alvorligt ind i øjnene. Heidi blev ganske varm om hjertet, så godt syntes hun om at se på Bedstemamma med det hvide hår under kniplingskappen og det milde ansigt.

"Hvad hedder du, min lille ven?" spurgte den gamle.

"Jeg hedder Heidi, men nu skal jeg hedde Adelheid, og jeg skal nok passe rigtigt på –" Heidi stammede i det, hun følte sig lidt skyldig, fordi hun sjældent svarede, når frøkenen tiltalte hende med Adelheid. Hun var jo endnu ikke blevet vant til det.

Frøken Rottenmeier, der just trådte ind, sagde: "Fru Sesemann vil sikkert finde det rigtigt, at jeg har valgt et navn, som man kan udtale uden at undre sig."

"Bedste Rottenmeier, når pigebarnet nu en gang hedder Heidi og er vant til det navn, så kalder jeg hende således og dermed basta."

Det behagede ikke frk. Rottenmeier, at den gamle dame kaldte hende blot ved navn uden frøkentitlen; men det måtte hun finde sig i, den gamle havde sin egen måde at være på, hun havde også sine øjne med sig og mærkede straks den første dag, hvorledes det stod til i huset.

Da Klara dagen efter hendes ankomst som sædvanlig lagde sig til hvile efter middagen, satte den gamle sig i en lænestol ved siden af hende og blundede et øjeblik; så rejste hun sig og gik ind i spisestuen – der var ingen – derpå gik hun hen og bankede på frøkenens dør; lidt efter viste denne sig, men studsede ved det uventede besøg.

"Hvor opholder den lille sig på denne tid, og hvad bestiller hun? Det vil jeg gerne vide," sagde fru Sesemann.

"Hun er inde på sit værelse, hvor hun kunne tage sig noget nyttigt for, hvis hun havde mindste lyst til at bestille noget, men fru Sesemann skulle blot vide, hvilke tåbeligheder dette væsen udtænker og ofte udfører, ting, som man næppe kan fortælle i ordentligt selskab."

"Det ville jeg vist også gøre, hvis jeg sad alene derinde, som dette barn gør. Hent De nu barnet og bring hende til mig på mit værelse, jeg vil give hende nogle billedbøger, som jeg har taget med."

"Ja, det er jo netop ulykken," råbte frøkenen og slog hænderne sammen. "Hvad skal hun gøre med bøger? I al denne tid har hun ikke engang lært bogstaverne. Det er rent umuligt at lære hende noget. Hvis kandidaten ikke havde haft en engels tålmodighed, så havde han for længe siden opgivet den undervisning."

"Så-å, det var da mærkeligt, barnet ser ikke ud, som om hun ikke kunne lære ABC," sagde fru Sesemann; "men hent hende nu over til mig, så kan hun foreløbig se på billederne i bøgerne."

Frøkenen ville sige noget mere, men fru Sesemann havde allerede vendt sig og gik hurtigt ind i sin stue. Hun undrede sig over, at Heidi skulle være så indskrænket og tænkte, at hun ville

undersøge sagen. Hun ville dog ikke forhøre sig hos kandidaten, skønt hun satte pris på hans brave karakter. Hun hilste venligt på ham, når de mødtes, men undgik ham ellers så meget som muligt, da hun fandt ham lidt trættende.

Lidt efter indfandt Heidi sig, og det kan nok være, hun gjorde store øjne, da hun fik de dejlige brogede billeder at se, som Bedstemamma viste hende i de store medbragte billedbøger.

Pludselig udstødte hun et lille skrig, med tindrende øjne så hun på et nyt billede, og så styrtede de klare tårer ud af hendes øjne, og hun begyndte at græde heftigt.

Bedstemamma så nøjere på billedet. Det forestillede en græsgang, hvor hjorden græssede og gnavede på de grønne buske, og midt iblandt dem stod hyrden, støttet til sin lange stok og så på sine dyr. Der var et gyldent skær over hele billede; for det forestillede netop en solnedgang.

Bedstemamma tog Heidi ved hånden og sagde venligt: "Du må ikke græde, min lille ven, du er nok kommet til at erindre noget, men se, der hører en køn, lille historie til, den skal jeg fortælle dig i aften; der er også mange andre smukke historier i bogen, som man kan læse og fortælle. Så, nu vil vi tale lidt sammen, tør nu dine øjne og stil dig her foran mig, så jeg kan se på dig."

Men det varede lidt, før Heidi kunne holde op med at græde.

"Nu skal du fortælle mig," sagde Bedstemamma, da den lille var blevet roligere, "hvordan det går med undervisningen hos kandidaten, gør du dig umage, og læser du noget?"

"Nej," svarede Heidi sukkende, "men jeg vidste jo, at man ikke kan lære det."

"Hvad er det, man ikke kan lære, Heidi, hvad mener du?"

"Man kan ikke lære at læse, det er for svært."

"Hvad for noget, hvor har du den nyhed fra?"

"Peter har sagt det, og han ved det. Han har prøvet på det mange gange; men han kan ikke lære det, det er for svært."

"Så-å, det var en mærkelig Peter, men ser du, Heidi, man kan nu heller ikke stole på alt, hvad sådan en Peter siger, man må selv prøve. Du har vist ikke hørt rigtigt efter, hvad kandidaten siger og heller ikke gjort dig umage for at kende bogstaverne."

"Det kan ikke nytte noget," forsikrede Heidi i en overbevist tone.

"Heidi," sagde Bedstemamma, "nu skal jeg sige dig noget: du har endnu ikke lært at læse, fordi du har troet din Peter, men nu skal du tro mig, og jeg forsikrer dig, at du på kort tid kan lære at læse lige så vel som alle de andre børn, der er som du og ikke som Peter. Og hør nu, hvad der kommer, når du kan læse. Du har jo set billedet af hyrden på den smukke, grønne græsgang, så snart du nu kan læse, så får du bogen, og så kan du selv lære historien at kende, lige så godt som om nogen fortalte dig den, om hvordan han vogter sine får og geder og alt det mærkelige, som hænder ham. Det vil du vist gerne vide noget om, Heidi?"

Heidi havde lyttet med spændt opmærksomhed, så sagde hun med strålende øjne, idet hun trak vejret dybt: "Å, bare jeg dog kunne læse."

"Det vil du snart lære, det kan jeg se, Heidi; nu vil vi gå ind til Klara og tage de smukke bøger med."

Så tog Bedstemamma Heidi ved hånden og gik med hende ind i studereværelset.

Siden den dag, da Heidi ville gå hjem, og da hun blev skældt ud på trappen af frk. Rottenmeier, havde hun forstået, at hun ikke kunne komme hjem, når hun ville, som tante Dete havde

sagt, men at hun skulle forblive i Frankfurt. Hun havde også forstået, at hr. Sesemann ville anse hende for meget utaknemmelig, hvis hun tog hjem, og hun tænkte, at Klara og Bedstemamma syntes det samme, og at disse hendes to venner ville blive lige så vrede på hende, som frøkenen havde været den dag. Derfor turde hun ikke nævne til noget menneske, hvor meget hun længtes; men hun mistede appetitten og blev blegere for hver dag, og ofte kunne hun ikke sove om natten, når hun mindedes alpen, og hvor lykkeligt hun havde haft det hos bedstefaderen.

Faldt hun så til sidst i søvn, drømte hun om det alt sammen; men når hun vågnede og så, at hun lå i den store seng i Frankfurt, trykkede hun sit ansigt ned i puden og græd ganske stille, for at ingen skulle høre det. Bedstemamma mærkede godt, at Heidi var bedrøvet; men hun lod nogle dage gå hen for at se, om det ikke ville fortage sig. Men da der ingen forandring skete, og hun flere gange om morgenen havde lagt mærke til Heidis forgrædte øjne, så tog hun barnet en dag med sig ind i sin stue og sagde kærligt til hende: "Sig mig nu, lille Heidi, hvad er der i vejen?"

Barnet ville nødig vise sig utaknemmelig mod den venlige Bedstemamma, der havde været så god imod hende, og derfor svarede hun bedrøvet: "Jeg kan ikke sige det."

"Kan du ikke sige det til Klara?" spurgte Bedstemamma.

"Nej, jeg kan ikke sige det til noget menneske," forsikrede Heidi og så så ulykkelig ud, at den gamle fik tårer i øjnene.

"Hør nu, hvad jeg vil sige dig, min lille ven. Når man har en sorg, som man ikke kan tale om til noget menneske, så klager man sin nød til Gud i Himlen og beder ham om at hjælpe, for

han både kan og vil. Det forstår du jo nok. Du beder vel hver aften til Gud om at bevare dig for det onde og takker ham for alt godt?"

"Nej, det gør jeg aldrig," svarede den lille.

"Har du aldrig bedt, Heidi, ved du ikke, hvad det er?"

"Jeg har nok bedt med den første bedstemor, men det er så længe siden, og nu har jeg glemt det."

"Ja, ser du, Heidi, derfor er du så bedrøvet, fordi du nu slet ingen kender, som kan hjælpe dig. Tænk engang, hvor det må være dejligt, når man er rigtig bedrøvet, så at kunne sige det alt sammen til Gud og bede ham om hjælp, hvor ingen andre kan hjælpe. Og han kan hjælpe os alle og gøre os alle glade."

Heidi så op med et strålende blik: "Tør man virkelig sige alt til ham?"

"Ja, Heidi, alt"

Barnet trak sin lille hånd ud af Bedstemammes og sagde hurtigt: "Må jeg gå?"

"Ja, naturligvis," lød svaret, og Heidi løb over i sit værelse, satte sig på en skammel og foldede sine hænder, og så fortalte hun Gud alt, hvad hun var bedrøvet over, og bad ham så bønligt, om han ville hjælpe hende til at komme hjem igen til bedstefaderen.

Det kunne vel være en fjorten dags tid efter dette, at kandidaten bad om at måtte tale med fru Sesemann.

Hun modtog ham i sin stue og indbød ham venligt til at sidde ned, idet hun rakte ham hånden: "Hvad har De på hjerte, hr. kandidat, der er da vel ikke noget i vejen?" sagde hun.

"Tværtimod, nådige frue, der er sket noget, som jeg havde troet var en ren umulighed."

"Heidi skulle da vel ikke have lært at læse?" spurgte fru Sesemann.

Kandidaten så forbavset på hende.

"Det er virkelig ganske vidunderligt," sagde han, "ikke alene at pigebarnet trods alle mine grundige forklaringer ikke har kunnet lære sin ABC; men det besynderligste er, at hun nu, efter at jeg havde besluttet mig til at opgive de uopnåelige og så at sige kun stille hende de nøgne bogstaver for øje, på én gang har lært at læse og læser så godt, som sjældent er tilfældet med begyndere. Men det forbavser mig næsten lige så meget, at den nådige frue havde gættet denne mulighed, der lå så fjernt."

"Der sker mange underlige ting i verden," sagde fru Sesemann smilende, "ved et lykkeligt sammentræf er der til den ny læsemetode kommet lærelyst. Nu vil vi glæde os, hr. kandidat, over, at barnet er kommet så vidt, og håbe på god fremgang."

Med disse ord fulgte hun kandidaten til døren og skyndte sig derpå ind i studereværelset for selv at overtyde sig om det fortalte. Ganske rigtigt! Her sad Heidi og læste en fortælling for Klara, og det var tydeligt, at hun selv med den største forbavselse gjorde bekendtskab med den nye verden, der oplod sig for hende gennem de sorte bogstaver.

Endnu samme aften lå på bordet ved Heidis plads den store billedbog, og da hun så spørgende op på Bedstemamma, sagde denne med et venligt nik: "Ja, nu tilhører den dig."

"Altid, også når jeg rejser hjem?" spurgte Heidi rødmende af glæde.

"Ja vist, det er din ejendom, og i morgen begynder vi at læse," sagde Bedstemamma.

"Men du rejser ikke hjem, ikke de første år, Heidi," sagde Klara, "når nu Bedstemamma rejser, så kan jeg slet ikke undvære dig."

Fra den dag var det Heidis største glæde at læse i sin bog og se på de smukke billeder. Og når Bedstemamma om aftenen sagde: "Nu kan Heidi læse lidt for os," så var hun stolt og lykkelig. Bedstemoderen forklarede så meget og fortalte børnene om det læste; derved blev fortællingerne mere levende og forståelige for dem.

Heidi holdt allermest af det billede, hvor hyrden nok så fornøjet stod med sin hjord på den grønne græsgang og lænede sig til sin lange stav, idet han så solen gå ned. Så kom det billede, hvor han måtte vogte svin i det fremmede land, og hvor han så så mager og ussel ud, at det var helt sørgeligt at se på. Men der hørte endnu et billede til fortællingen. Der kom den gamle fader med udbredte arme hen imod den angrende søn, der frygtsom og elendig vendte tilbage til sit barndomshjem.

Det var hendes yndlingshistorie, som hun aldrig blev træt af at læse og af at høre Bedstemamma forklare. Der var mange andre smukke fortællinger i bogen, som hun var glad ved at læse, og således gik dagene, og tiden til fru Sesemanns afrejse nærmede sig.

11. Heidi både taber og vinder

I al den tid, fru Sesemann opholdt sig i Frankfurt, tog hun efter middagsbordet, mens Klara hvilede, og frøken Rottenmeier trak sig tilbage i ensomhed, Heidi med sig ind på sit værelse, hvor hun talte med hende og beskæftigede hende på mange måder.

Bedstemamma havde nydelige dukker, og hun viste Heidi, hvorledes man lavede klæder til dem, og inden ret lang tid lærte Heidi at sy pæne, små kjoler og kåber, for Bedstemamma havde altid nok af tøj med de prægtigste farver. Nu da Heidi kunne læse, fik hun også ofte lov til at læse historier for Bedstemamma, og det var en stor glæde, for jo oftere hun læste fortællingerne, jo mere holdt hun af dem. Hun formelig levede sammen med de personer, hun læste om, og de var som kære venner for hende; men rigtig glad som i den første tid var Heidi aldrig mere.

Det var den sidste uge, fru Sesemann opholdt sig i Frankfurt.

Hun havde netop kaldt på Heidi, for det var på den tid, Klara sov. Da Heidi med sin store bog under armen kom ind til hende, trak Bedstemamma hende tæt hen til sig, lagde bogen til side og sagde:

"Sig mig nu, lille Heidi, hvorfor du ikke er rigtig fornøjet, er det stadig det samme, du er bedrøvet over?"

"Ja," sagde Heidi.

"Har du klaget din nød til Gud?"

"Ja."

"Og beder du ham hver dag om, at alt må blive godt, og at han vil gøre dig glad igen?"

"Nej, nu beder jeg aldrig mere."

"Men hvad er det, du siger, Heidi? Hvorfor beder du ikke mere?"

"Det kan ikke nytte noget, Gud har ikke hørt, hvad jeg bad ham om, og det forstår jeg så godt," vedblev hun ivrigt, "for om aftenen beder så mange, mange mennesker her i Frankfurt, og så kan Gud ikke høre på dem alle, og han har vist ikke hørt, hvad jeg bad ham om."

"Så, hvorfor tror du det, Heidi?"

"Jo, for jeg har hver dag i lang, lang tid bedt om det samme, og Gud har ikke gjort, hvad jeg bad ham om."

"Det er slet ikke således at forstå, lille Heidi. Ser du, Gud er vor kærlige fader, og han ved, hvad der er godt for os alle, men det ved vi ikke altid selv. Når vi nu beder ham om noget, som ikke er godt for os, så får vi det ikke, men derimod giver han os noget andet, som er meget bedre, hvis vi bliver ved at bede ham og ikke straks taber tilliden til ham. Hver gang du har bedt, har Gud hørt det; for han kan høre alle på en gang, fordi han er Gud og ikke et menneske som du og jeg, og da han ved, hvad der er bedst for dig, så tænker han ved sig selv: "Ja, Heidi skal få, hvad hun beder om, men ikke før hun kan blive rigtig glad ved det." Og mens nu den gode Gud tænkte på dig, så blev du træt af at bede til ham og glemte ham til sidst ganske. Når vi bærer os således ad, så siger Gud: "Du bryder dig ikke mere om mig, så kan jeg jo heller ikke hjælpe dig; men det er din egen skyld, for du blev utålmodig og løb bort fra mig." Vil du nu ikke hellere bede Gud om forladelse, fordi du ikke ville have med ham at gøre, og så herefter hver dag tale med ham og bede ham om at hjælpe dig, så at du igen kan blive glad?"

Heidi hørte med stor opmærksomhed på, hvad Bedstemamma sagde, og hvert ord gik hende til hjerte, for barnet stoled ubetinget på hende.

"Jeg vil straks bede Gud om forladelse, og jeg vil aldrig mere glemme ham," sagde Heidi angerfuld.

"Det er rigtigt, mit barn, han vil også hjælpe dig, det kan du stole på," sagde fru Sesemann opmuntrende, og Heidi skyndte sig over i sit kammer og bad Gud alvorligt og angerfuldt om, at han igen ville se ned til hende og ikke glemme hende.

Dagen til afrejsen var kommet, og det var en bedrøvelig dag for Klara og Heidi. Fru Sesemann forstod imidlertid at indrette det således, at de egentlig ikke mærkede noget til skilsmissen, før den kære Bedstemamma sad i vognen. Men der blev så stille og tomt i huset, da hun var borte, og både Klara og Heidi sad helt forknytte og kunne slet ikke finde på, hvad de skulle tage sig for.

Den følgende dag, da undervisningen var forbi, og den tid kom, da børnene som sædvanlig var sammen, hentede Heidi sin bog og sagde: "Nu vil jeg altid læse højt for dig, Klara, hvis du vil have det?"

Det syntes Klara godt om, og Heidi gav sig ivrigt i lag med det; men det varede ikke længe, før der blev en brat ende på læsningen. Heidi begyndte nemlig at læse en historie om en døende mormor, og så udbrød hun klagende: "Å, nu er mormor død," og hun græd og hulkede højt. Alt, hvad hun læste, blev til virkelighed for hende, og nu troede hun fuldt og fast, at mormor på alpen var død, og derfor græd og klagede hun: "Nu er mormor død, og jeg kan ikke komme hen til hende, og hun har ikke fået et eneste brød."

Klara søgte at berolige hende med, at her var tale om en ganske anden mormor end den gamle derhjemme på alpen, og endelig lykkedes det da også at få Heidi til at forstå det, men hun kunne dog ikke holde op med at græde, for mormor kunne jo dø, og Heidi var så langt borte, og bedstefar var måske også død og borte, når hun en gang kom hjem på alpen, og så stod hun der ganske alene og fik dem aldrig mere at se. Frøken Rottenmeier var imidlertid kommet ind i værelset og havde hørt, hvorledes Klara efter bedste evne trøstede og beroligede Heidi, og da denne alligevel vedblev med at græde og hulke, nærmede hun sig børnene med tydelige tegn på utålmodighed og sagde i en bestemt tone: "Nu kan det være nok med den meningsløse skrålen, og det vil jeg sige dig, hvis du en eneste gang til tager sådan på veje, når du læser, så tager jeg bogen fra dig, og du får den aldrig igen."

Den trussel virkede. Heidi blev ganske bleg af skræk. Bogen var hendes dyreste skat. Hun tørrede hurtigt sine øjne og bekæmpede sin gråd, så at ikke en lyd mere hørtes. Men det kostede hende store anstrengelser både nu og senere, når hun læste noget om hjemmet, at holde gråden tilbage, så store, at Klara ofte sagde: "Heidi, hvorfor skærer du dog sådan skrækkelige ansigter?"

Men grimasser gør ingen støj, og derfor lagde frøkenen ikke mærke til dem. Efterhånden lærte Heidi også at beherske sin sorg og fortvivlelse, og alt gik tilsyneladende sin vante gang; men Heidi mistede appetitten og blev bleg og mager. Sebastian kunne næsten ikke holde ud at se på, hvordan hun lod den dejlige mad stå og intet spiste. Ofte hviskede han opmuntrende til hende: "Tag noget af dette, lille mamsel, det er godt." Eller:

"Tag en skefuld til!" Men det hjalp ikke, Heidi spiste næsten intet, og når hun om aftenen var kommet i seng, stod alt derhjemme lyslevende for hendes øjne, og så gemte hun sit hoved i puden og græd, men ganske stille, for at ingen skulle høre det.

Således gik der en lang tid. Heidi vidste næppe, om det var vinter eller sommer, for hvad hun kunne se fra vinduerne, havde altid det samme udseende, og ud kom hun kun, når Klara var så rask, at hun kunne tåle at køre en tur, der dog sjældent nåede længere end rundt i byens gader, hvor der var store huse og mange mennesker at se, men ingen græsgange og blomster, ingen graner og fjelde. Efterår og vinter var forløbet, og solen skinnede atter klart på de hvide mure lige overfor.

Heidi havde en anelse om, at Peter nu var i færd med at drive sine geder op på bjerget, hvor alperoserne blomstrede, og solen kastede sit glødende skær over snemarkerne ved aftenstide. Hun satte sig hen i en krog i sit ensomme kammer og holdt begge hænder for øjnene for ikke at se solskinnet på de hvide mure, hun søgte, så godt hun kunne, at bekæmpe sin fortærende hjemve, indtil Klara atter kaldte på hende.

12. Det spøger i Sesemanns hus

Frk. Rottenmeier havde i nogle dage vandret tavs omkring i huset. Når hun i mørkningen gik fra det ene værelse ind i det andet, eller hun passerede den lange korridor, så hun sig ofte om, spejdede ind i krogene og vendte sig hastigt om, som frygtede hun, at nogen listede sig bagefter hende. Men det var dog kun i den beboede del af huset, at hun færdedes alene. Havde hun noget at gøre ovenpå i gæsteværelserne eller nedenunder i den store sal, hvor hvert skridt gav genlyd og hvor billederne af de gamle rådsherrer med de store, hvide kraver alvorligt stirrede ned på hende, befalede hun altid Tinette at følge med for at hente eller bringe et eller andet. Tinette bar sig ad ganske på samme måde. Når hun havde arbejde i den ubeboede del af huset, forlangte hun stadig Sebastian til hjælp. Og mærkværdigvis gjorde Sebastian akkurat det samme, Johan måtte følge med og hjælpe ham, selv om det slet ikke var noget særligt at udrette. Og alle fulgte villigt, det var, som om de havde en følelse af, at de snart kunne komme til at trænge til hinanden. Og mens tilstanden var således oppe i huset, stod den gamle kokkepige nede i køkkenet, stirrede dybsindigt i sine gryder, rystede på hovedet og sukkede: "Tænk, at man skal opleve sådan noget!"

I Sesemanns hus tildrog sig nemlig i den sidste tid noget sælsomt og uhyggeligt.

Hver morgen, når tjenestefolkene kom ned, stod gadedøren på vid gab, men ingen kunne forklare, hvordan den var blevet lukket op. De første dage, det skete, havde man nøje undersøgt i hele huset, om noget var stjålet, men der savnedes ikke det

ringeste. Så satte man dobbelt lås for døren og skodder oven i købet. Det hjalp intet. Døren stod åben. Tjenestefolkene kunne komme ned så tidligt, de ville, endnu mens vinduer og døre hos naboerne var tæt tillukkede, og alle lå i den dybeste søvn. Døren var altid åben.

Endelig efter frøkenens indtrængende opfordringer, tog Sebastian og Johan mod til sig og lovede at tilbringe en nat i det værelse, der stødte op til den store sal nedenunder, for at få rede på, hvad der gik for sig. Sebastian blev forsynet med forskellige våben og en flaske likør, for at de kunne have noget at styrke sig på og forsvare sig med, hvis det gjordes nødig.

Den bestemte aften satte de sig altså ned i værelset og begyndte straks at styrke sig med likøren, der først gjorde dem meget snaksomme og derefter temmelig søvnige, hvorpå de begge lænede sig tilbage i stolene og blev ganske tavse. Da det gamle tårnur slog tolv, rejste Sebastian sig og kaldte på sin kammerat, men han var ikke så let at få vågen. Hver gang Sebastian kaldte på ham, vendte han blot hovedet om på den anden side og sov videre.

Sebastian, der selv var lysvågen, lyttede med spændt opmærksomhed, men ikke en lyd var at høre, også ude på gaden var alt stille. Han følte ingen trang til at sove, den store stilhed omkring ham gjorde ham helt uhyggelig til mode; han vedblev at kalde på Johan med dæmpet stemme og ruskede af og til i ham.

Endelig, da klokken havde slået et, var Johan blevet vågen og begreb efterhånden, hvorfor han sad på en stol og ikke lå i sin seng. Han sprang nu op og råbte modig: "Nå, Sebastian, nu må

vi se ud, hvordan det står til. Du er da ikke bange? Kom nu med."

Johan lukkede døren, der stod på klem, vidt op og gik ud i gangen. I det samme øjeblik blæste lufttrækket fra den åbne gadedør lyset, som han holdt i hånden, ud, han tumlede tilbage, idet han trak Sebastian baglæns ind i værelset med sig, slog døren i og drejede med feberagtig hast nøglen om i låsen. Derpå strøg han en tændstik og tændte lyset igen. Sebastian vidste ikke ret, hvad der var foregået, han havde jo stået bag ved den brede Johan; men da han nu så denne dødbleg og skælvende som et espeløv, skreg han forfærdet: "Hvad er der? Hvem var derude?"

"Døren stod på vid gab," gispede Johan, "og oppe på trappen stod der en hvid skikkelse, men den forsvandt pludselig."

Det løb Sebastian koldt ned ad ryggen. Nu satte de sig begge gysende, ganske tæt sammen og rørte sig ikke, før det var lys morgen, og støjen på gaden begyndte. Så fulgtes de ud, lukkede gadedøren og gik derpå op for at aflægge frøkenen beretning. Denne dame var allerede visibel, for forventningen om, hvad hun skulle få at høre, havde jaget hende tidligt op; og så såre hun havde hørt, hvad der var forefaldet, satte hun sig hen og skrev et brev til hr. Sesemann, som han næppe før havde fået mage til.

Hr. Sesemann måtte uopholdelig komme hjem, for der skete uhørte ting i huset. Derpå fortalte hun alt omstændeligt og sluttede med, at ingen i huset mere kunne være sikker på sit liv, siden de måtte ligge for åbne døre, og at man ikke vidste, hvilke skrækkelige følger disse uhyggelige begivenheder kunne have.

Sesemann svarede straks, at det var ham umuligt, optaget, som han var af forretninger, så pludseligt at komme hjem. Spøgelseshistorien forbavsede ham meget, han håbede, at den nu var vel overstået. Hvis dette imidlertid ikke var tilfældet, så kunne frøkenen skrive til hans moder og bede hende komme til Frankfurt, han var sikker på, at hun i en håndevending ville ekspedere spøgelserne på porten, så de ikke så snart igen skulle forstyrre huset.

Frøken Rottenmeier var ikke tilfreds med tonen i dette brev. Han tog ikke sagen alvorligt nok. Hun skrev da øjeblikkelig til fru Sesemann, men heller ikke fra denne side fik hun tilfredsstillende svar. Fru Sesemann skrev, at det ikke kunne falde hende ind at gøre en ekstrarejse fra Holsten til Frankfurt, fordi frk. Rottenmeier så spøgelser i Sesemanns hus, og hvis sådanne nu begyndte at rumstere der, så måtte det være et levende, som frøkenen nok selv kunne få bugt med, og hvis ikke, kunne hun kalde en vægter til hjælp.

Men frøken Rottenmeier havde besluttet, at hun ikke længere ville leve i denne skræk, og hun vidste at hjælpe sig.

Hidtil havde hun intet fortalt børnene om spøgeriet for ikke at skræmme dem men nu gik hun lige ind i studereværelset, hvor de sad sammen, og fortalte med dæmpet stemme om den ubekendte, der viste sig om natten.

Klara begyndte straks at skride, hun ville ikke være et øjeblik længere alene, hendes fader skulle endelig komme hjem, og frøkenen skulle sove i hendes værelse. Heidi måtte heller ikke sove alene, spøgelseset kunne jo gøre hende fortræd, de kunne alle tre ligge i det samme værelse, og der skulle brænde lys hele natten. Tinette skulle sove i sideværelset og Johan og Sebastian i

korridoren, for at de straks kunne skringe og forskrække spøgelse, når det viste sig. Klara var helt ude af sig selv, og frøkenen havde stort besvær med at berolige hende. Hun lovede at skrive straks til hr. Sesemann og flytte sin seng ind i Klaras værelse, så at hun aldrig var alene. De kunne naturligvis ikke alle sove i samme værelse, men hvis Adelheid var bange, så kunne Tinette sove inde hos hende. Men Heidi var mere bange for Tinette end for spøgelse, som hun alene intet kendte til, og hun erklærede straks, at hun ikke var bange og godt kunne ligge alene i sit værelse. Frøken Rottenmeier ilede sporenstregs til skrivebordet og berettede hr. Sesemann om de uhyggelige tilstande i huset, der havde rystet hans svage datter så stærkt, at man måtte frygte det værste.

Det hjalp. To dage senere ringede hr. Sesemann på sin dørklokke så voldsomt, at alle i huset kom farende og stirrede med forbavselse på hinanden, som om det nu kunne befrygtes, at spøgelse ville være frækt nok til at vise sig ved dagens lys. Sebastian kiggede forsigtigt ud af et vindue ovenpå, men i samme øjeblik blev ringningen gentaget så eftertrykkeligt, at man forstod, den blev besørget af en menneskehånd.

Sebastian kendte hånden og styrtede hovedkulds ned ad trappen, kom heldigt på benene igen og rev døren op for husets herre, der nikkede flygtigt til ham og straks ilede op til sin datter.

Klara modtog ham med et højt fryderåb, og da han fandt hende så munter og uforandret, glattedes rynkerne efterhånden på hans pande, mens Klara fortalte ham, hvor lykkelig hun var over, at han kom hjem, og at nu brød hun sig slet ikke om spøgelse, når hendes papa var her.

"Og hvorledes opfører spøgelse sig nu, frk. Rottenmeier?" spurgte han gemytligt.

"Nej, hr. Sesemann, her er ingen anledning til at spøge," svarede denne dame alvorligt, "i morgen vil De ikke mere le, for hvad her foregår, tyder på, at noget skrækeligt har tildraget sig i dette hus i længst forsvundne dage."

"Så-å. Det ved jeg intet om," bemærkede Sesemann; "men jeg må dog frabede mig, at De således kaster skygge på mine hæderlige forfædre. Bed Sebastian komme ind til mig i spisestuen, jeg vil tale alene med ham."

Sesemann vidste udmærket, at forholdet mellem Sebastian og frøkenen ikke var synderlig venskabeligt, og han tænkte sit ved det. Da nu Sebastian indfandt sig, gik han lige løs på sagen og sagde:

"Hør, sig mig ganske ærligt, har De nu ikke selv ageret spøgelse for at muntre frøkenen en lille smule?"

"Nej, det må herren sandelig ikke tro, jeg er selv ganske uhyggelig til mode ved det," sagde Sebastian ærligt og ligefremt.

"Nå, er det sådan fat, så skal jeg dog i morgen vise Dem og den tapre Johan, hvorledes spøgelser ser ud ved dagens lys. Skam Dem, Sebastian, en ung, rask karl som De vil løbe for spøgelser! Gå nu lige op til min gamle ven dr. Classen, hils ham fra mig og bed ham komme herhen kl. 9 i aften. Jeg er kommet fra Paris hertil for at konsultere ham. Han må våge i nat hos mig, så slemt er det. Bed ham indrette sig på det. Har De forstået mig, Sebastian?"

"Ja vel, herren kan stole på, at jeg skal besørge alt rigtigt," og Sebastian skyndte sig af sted. Sesemann gik atter op til Klara

for end yderligere at berolige hende, idet han lovede, at det hele snart skulle blive opklaret.

Præcis kl. 9, da børnene var gået til ro, og frøkenen ligeledes havde trukket sig tilbage, kom doktoren. Trods sine grå hår så han endnu frisk og rask ud; hans ellers så venlige og fornøjelige ansigt var i dag lagt i alvorlige folder, men efter at have hilst på Sesemann brød han ud i en høj latter og sagde, idet han klappede sin ven på skulderen: "Nå, skønt man skal våge hos dig, ser du dog ret frisk ud."

"Ja, vent lidt, du gamle," svarede Sesemann, "den, for hvis skyld du må våge, ser måske dårlig nok ud, når vi først får fat på ham."

"Så er der altså dog en syg i huset og tilmed en, som man først skal have fat på?" spurgte doktoren.

"Meget værre, doktor, meget værre. Et spøgelse i huset! Det spøger her hos mig!"

Doktoren lo højt.

"Det er en rar deltagelse," vedblev Sesemann. "Skade, at min veninde Rottenmeier ikke kan nyde godt af den. Hun er fast overtydet om, at en gammel Sesemann går omkring her og rumsterer i huset som bod for begåede synder."

"Men hvorledes har hun gjort bekendtskab med ham?" spurgte doktoren interesseret.

Sesemann satte nu sin ven ind i forholdene og fortalte ham, at gadedøren hver nat blev åbnet indvendig fra, således påstod alle husets beboere. For nu at være forberedt på det værste, havde han ladet de to ladte revolvere bringe ned i det værelse, hvor de skulle holde vagt. For hvis det hele var en dårlig spøg af en eller anden, som ville skræmme beboerne i husherrens

fraværelse, så kunne vedkommende måske bringes til eftertanke ved et skud i luften, og var det tyve, der først agerede spøgelse for senere ugenert at kunne stjæle, så var det også godt at have våben ved hånden.

Under denne samtale var herrerne gået ned i det værelse, hvor Johan og Sebastian havde holdt vagt.

Et par flasker god vin til at forkorte tiden med var sat frem, og revolveren lå på bordet ved siden af armstagerne, der oplyste stuen, for Sesemann ville ikke afvente spøgelse i halvmørke.

Døren blev åbnet på klem, for at spøgelse ikke skulle skræmmes bort af lyset, de to venner satte sig nu til rette, hver i sin lænestol, og passiarede hyggeligt, alt imens de tog sig et glas vin, og inden de vidste af det, var klokken tolv.

"Spøgelse har nok vejret os og kommer slet ikke i nat," sagde doktoren.

"Ikke så utålmodig, det skal først komme kl. et," lød svaret.

Samtalen blev atter fortsat. Klokken slog et. Alt var fuldstændig stille. Også på gaden var enhver larm forstummet. Pludselig hæver doktoren hånden: "hører du intet, Sesemann?"

Begge lyttede. Sagte, men ganske tydeligt hørte de, at skodden blev skudt fra, nøglen drejet to gange om i låsen, og døren åbnet. Sesemann greb den ene revolver.

"Du er vel ikke bange," sagde doktoren, idet han rejste sig.

"Det er bedst at være forsigtig," hviskede Sesemann, greb med venstre hånd en armstage, i den højre holdt han revolveren og fulgte efter doktoren, der også havde bevæbnet sig, ud i korridoren. Gennem den vidtåbne gadedør skinnede månen ind på en hvid skikkelse, der stod ubevægelig på dørtærsklen.

"Hvem der!" råbte doktoren, så det gav genlyd i hele huset, og begge nærmede sig med lys og våben den hvide skikkelse. Den vendte sig om og udstødte et lille skrig. Med bare fødder i sin hvide natkjole stod Heidi der og så med forvirret blik på det klart brændende lys og revolverne, idet hun rystede som et espeløv. Herrerne så på hinanden i største forbavselse.

"Jeg tror sandelig, det er min lille vandbærerske," sagde doktoren.

"Men barn, hvad skal det betyde," spurgte Sesemann, "hvad ville du gøre? Hvorfor er du kommet herved?"

Dødbleg af skræk stod Heidi foran ham og sagde næsten tonløst: "Jeg ved det ikke."

Nu trådte doktoren til. "Dette tilfælde hører under mig, Sesemann, sæt dig ind i lænestolen igen, mens jeg bringer barnet op i hendes værelse."

Derpå lagde han revolveren fra sig, tog det skælvende barn venligt ved hånden og gik op ad trappen med hende.

"Vær ikke bange, min lille ven," sagde han ganske rolig, "det er slet ikke så slemt."

Da de kom ind i Heidis værelse, satte han lyset på bordet, tog Heidi op i sine arme, lagde hende i seng og dækkede hende godt til. Derpå satte han sig på stolen og ventede, indtil hun blev roligere. Så tog han hendes hånd og sagde venligt: "Se så, nu er alt i orden, sig mig så, hvor ville du hen?"

"Jeg ville ingen steder hen," forsikrede Heidi, "jeg er heller ikke gået ned, jeg var der bare på én gang."

"Så? så? og har du drømt noget i nat, noget, som du syntes, du tydeligt så og hørte?"

"Ja, hver nat drømmer jeg altid det samme. Jeg synes, jeg er hos bedstefar og hører det suse i granerne og tænker: nu skinner stjernerne derude på himlen, så springer jeg hen og lukker døren op, og da er det så smukt. Men når jeg vågner, er jeg altid i Frankfurt." Og hun begyndte allerede at kæmpe imod gråden.

"Hm. Og har du ikke ondt noget sted, i hovedet eller i ryggen?"

"Nej, men her trykker det altid som en stor sten."

"Som om du havde spist noget, der besværede dig?"

"Nej, ikke sådan, men så tungt, som når man skal græde stærkt."

"Og græder du så rigtig stærkt?"

"Nej, det tør jeg ikke, det har frk. Rottenmeier forbudt."

"Nå, og så tvinger du gråden tilbage – ikke sandt. Men vil du da ikke gerne være her i Frankfurt?"

"Jo," var det sagte svar; men det lød, som om hun mente det modsatte.

"Og hvor levede du med din bedstefar?"

"Altid på alpen."

"Nå, det var vel ikke videre morsomt, snarere lidt kedsommeligt – ikke sandt?"

"Å nej, der er så dejligt, så dejligt!"

Men nu kunne Heidi ikke mere beherske sig. Erindringen og den nys gennemgåede bevægelse overvældede hende, og hun brast i en heftig hulken.

Doktoren rejste sig, lagde venligt hendes hoved ned på puden og sagde: "Græd kun, det har du ingen skade af, og sov så roligt, så er alt godt i morgen."

Derpå forlod han hende og gik ned til Sesemann, der med spændt opmærksomhed lyttede til doktorens ord.

"Den lille pige," sagde han, "er søvngænger og har ganske ubevidst hver nat lukket døren op og sat skræk i alle husets folk. Dernæst lider barnet af hjemve og er allerede så afmagret, at der må hjælp og det straks. For det første onde, den stærke nervøsitet, er der kun ét hjælpemiddel, at du straks sender barnet hjem i de omgivelser, hvor hun trives, og for det andet onde er der også kun én medicin, nemlig ganske den samme. Lad hende rejse hjem i morgen den dag, det er min recept."

Sesemann havde rejst sig og gik nu i stærk bevægelse frem og tilbage i værelset. "Søvngænger! Syg! Hjemve! Afmagret! Alt det i mit hus, og ingen ser det eller ved noget om det! Og du, doktor, tror, at jeg vil sende det barn, der kom hertil sundt og rask, tilbage til hendes bedstefar elendigt og afmagret. Nej, doktor, det må du ikke forlange, det gør jeg ikke. Tag dig nu af den lille og få hende rask igen, så skal jeg sende hende hjem, hvis hun vil. Men først må du hjælpe."

"Sesemann," svarede doktoren alvorligt, "betænk hvad du gør. Denne sygdom kurerer man ikke med piller eller pulvere. Barnet er ikke stærkt, men hvis det straks bliver sendt hjem i den rene, styrkende bjergluft, som det er vant til, så kan det komme sig fuldstændigt igen; hvis ikke – du ville dog nødig, at barnet skulle komme uhelbredeligt syg tilbage til bedstefaderen, eller måske slet ikke mere komme hjem til ham?"

Sesemann var forskrækket blevet stående.

"Ja, når det forholder sig således, er der kun ét at gøre, og det må gøres straks."

Med disse ord tog han sin vens arm og gik op og ned ad gulvet med ham, for at de i forening kunne aftale det nærmere. Da han lukkede doktoren ud ad gadedøren, begyndte dagen allerede at bryde frem.

13. Sommeraften på alpen

I stærk bevægelse gik Sesemann op ad trappen og lige hen til frk. Rottenmeiers soveværelse. Her bankede han så hårdt på døren, at frøkenen med et skrig fo'r op af søvne. Hun hørte husherrens stemme udenfor: "Vær så god at skynde Dem at komme ned i spisestuen, der skal træffes hurtige forberedelser til en rejse."

Frøkenen så på sit ur. Klokken var halv fem. Så tidligt var hun endnu aldrig stået op. Hvad kunne der være hændt? Nysgerrig og fuld af bange anelser gjorde hun alting kejtet og kunne ikke blive færdig, fordi hun under påklædningen fortumlet gik omkring og søgte efter de klædningsstykker, som hun allerede havde taget på.

Imidlertid gik Sesemann gennem huset og trak så heftigt i alle klokkestrengene, der førte til tjenestefolkenes værelser, at de i stor forskrækkelse kom på benene og viste sig meget mangelfuldt påklædte; de troede, at spøgelse havde overfaldet herren, og at han ringede på hjælp. Med forundring så de ham sund og rask gå op og ned ad gulvet i spisestuen, og intet tydede på, at noget spøgelse havde skræmt ham.

Johan fik ordre til straks at gøre vognen i stand og spænde for. Tinette blev sendt op for at kalde på Heidi og gøre hende færdig til at rejse, og Sebastian skulle skynde sig at hente Heidis tante. Frøkenen var endelig blevet påklædt nogenlunde ordentligt. Kun hendes hovedtøj var drejet, så det på afstand så ud, som hendes ansigt sad på ryggen. Sesemann tilskrev den tidlige opståen frøkenens gådefulde udseende og gik lige løs på forretningerne.

Han bad hende om straks at skaffe en kuffert til veje og deri pakke alt Heidis tøj og desuden en god del af Klaras, for at barnet kunne komme velforsynet hjem; men alt måtte være færdigt i en fart.

Frøkenen blev stående som rodfæstet til jorden af forbavselse og stirrede på ham. Hun havde ventet, at han i fortrolighed ville have meddelt hende en skrækkelig spøgelseshistorie, som han havde oplevet om natten, og som hun nu ved høj lys dag ikke ugerne ville have hørt. Og i stedet for fik hun denne kedsommelige og temmelig besværlige anmodning. Hun stod ganske målløs, som om hun ventede at høre mere.

Men Sesemann gav ikke tid til nærmere forklaringer. Han lod damen stå, hvor hun stod, og gik op på sin datters værelse. Som han formodede, var hun vågnet ved den usædvanlige uro i huset og lå nu og lyttede i spændt forventning om at høre, hvad der foregik. Faderen satte sig på hendes seng og fortalte hende om nattens begivenheder, og at Heidi efter doktorens mening var meget angrebet og kunne komme i største fare, hvis hun i søvne f. eks. vovede sig ud på taget. Derfor havde han bestemt sig til straks at sende barnet hjem, for et sådant ansvar turde han ikke påtage sig, og Klara måtte finde sig i det og indse, at det ikke kunne være anderledes.

Klara var meget bedrøvet og foreslog forskellige udveje for at beholde sin veninde, men det hjalp ikke, faderen var ubønhørlig, dog lovede han, at hvis hun nu var fornuftig, så ville han næste år rejse en tur til Schweiz med hende.

Klara fandt sig da i det uundgåelige, men hun betingede sig, at Heidis kuffert skulle bringes ind i hendes værelse og pakkes der, for at hun kunne putte ned i den, hvad hun havde lyst til.

Dette tillod faderen gerne, ja, han opmuntrede endog Klara til at udstyre Heidi rigtig godt.

Imidlertid havde tante Dete indfundet sig og ventede, spændt på at høre, hvorfor hun var blevet hentet på en så usædvanlig tid; der måtte sikkert være noget overordentligt på færde. Sesemann gik ud til hende og forklarede hende, hvorledes det stod til med Heidi, og at han ønskede, hun straks endnu i dag skulle bringe barnet hjem. Dette havde hun slet ikke ventet. Hun huskede også godt nok onklens afskedsord, at han ikke oftere ville se hende for sine øjne. Således først at tage barnet fra den gamle og siden bringe det tilbage til ham igen, var ingen rådelig sag.

Derfor betænkte hun sig ikke ret længe, men erklærede med stor tungefærdighed, at i dag var det hende desværre ganske umuligt at rejse, og det lod sig lige så lidt gøre de følgende dage. Sesemann forstod meningen og lod hende uden videre gå. Nu kaldte han på Sebastian og gav ham ordre til straks at gøre sig rejsefærdig. I dag skulle han følge Heidi til Basel og derfra i morgen bringe hende til hendes hjem. Han kunne derpå straks rejse tilbage; et medfølgende brev til Heidis bedstefar indeholdt de nødvendige forklaringer.

"Men der er endnu en vigtig ting, Sebastian, som De må udføre punktligt. Det hotel i Basel, som jeg her har opskrevet på mit kort, kender jeg. Når De giver værten kortet, anviser han Dem et godt værelse til barnet. Dem selv kan De senere sørge for. Derpå efterser De omhyggeligt alle vinduerne og lukker dem således, at den lille ikke kan få dem op. Når hun er kommet i seng, må De aflåse døren udvendig fra, for barnet går i søvne

og ville kunne komme i fare ved at løbe rundt i det fremmede hus ved nattetid. Forstår De mig?"

"Å-å, hænger det således sammen," udbrød Sebastian i største forbavselse, nu gik der pludselig et lys op for ham om, hvorledes det forholdt sig med spøgelset.

"Ja vist, ja; og De er en hare, og det er Johan også, kan De fortælle ham. De har alle her i huset båret sig rent ud latterligt ad." Dermed gik Sesemann ind i sit værelse og satte sig til at skrive til Heidis bedstefader.

Sebastian blev ganske betuttet stående og gentog for sig selv: "Bare jeg dog ikke havde ladet mig trække ind i stuen igen af Johan, den kujon, men havde gået efter den hvide skikkelse, som jeg jo godt kunne have gjort." Solen oplyste nemlig for øjeblikket hver krog i stuen.

Imidlertid stod Heidi uden at ane, hvad der forestod, i sin søndagskjole og ventede på, hvad der skulle ske, for jomfru Tinette havde blot vækket hende, taget klæderne frem og ladet hende tage dem på uden at værdige den simple, udannede Heidi et ord.

Med brevet i hånden gik Sesemann ind i spisestuen, hvor morgenbordet var dækket, og sagde: "Hvor er barnet?"

Man kaldte på Heidi, og da hun kom hen til ham for at sige "Godmorgen", så han hende spørgende ind i ansigtet og sagde: "Nå, hvad siger du til det, min lille ven?"

Heidi så forundret på ham.

"Du ved måske slet intet af det hele," sagde han smilende. "Du skal rejse hjem i dag, lige med det samme."

"Hjem," gentog Heidi sagte og blev dødbleg. Så stærkt et indtryk gjorde det på hende, at hun næppe kunne trække vejret.

"Nå, du vil måske slet ikke hjem?" spurgte Sesemann smilende.

"Å jo, det vil jeg rigtignok," udbrød hun, idet hun nu blev brændende rød.

"Godt, godt," sagde han venligt og satte sig til bords; "kom nu og få en ordentlig omgang morgenmad og så af sted." Men Heidi kunne ikke få en bid ned, skønt hun gerne ville gøre, som han sagde. Hun var i så stærk bevægelse, at hun slet ikke vidste, om hun var vågen eller drømte og måske pludselig ville vågne og stå i natdragt dernede i gadedøren.

"Lad Sebastian få rigelig proviant med," sagde Sesemann til frk. Rottenmeier, der netop kom ind, "barnet kan naturligvis intet spise. Gå du ind til Klara, indtil vognen kommer," sagde han venligt til Heidi.

Det var netop, hvad Heidi længtes efter, og hun skyndte sig derind. Midt på gulvet stod en uhyre stor kuffert med opslået låg.

"Kom, Heidi," råbte Klara, "kom så skal du se, hvad jeg har ladet pakke ned til dig!" og hun opregnede en mængde ting, kjoler, forklæder og sysager, "og se, Heidi!" Klara løftede triumferende en kurv i vejret. Heidi kiggede i den og hoppede højt af glæde; for i kurven lå 12 dejlige, hvide, runde brød til den gamle mormor. Børnene glemte i deres henrykkelse ganske, at de nu skulle skilles, og da det pludselig lød: "Vognen er der", var der ikke tid til bedrøvelse. Heidi løb ind i sit værelse, Bedstemammas dejlige bog måtte hun have med, ingen kunne have pakket den ind; den lå under hendes hovedpude, fordi hun både dag og nat ville have den hos sig. Den blev lagt ned i kurven til brødene. Derpå lukkede hun skabet op og søgte efter

noget, der nok heller ikke var blevet pakket ned. Rigtigt – det gamle, røde tørklæde lå der, det var ikke agtet værdigt at tage med; hurtigt svøbte hun noget ind i tørklædet og lagde det øverst i kurven. Så tog hun sin fine hat på og forlod værelset.

Børnene måtte i en fart tage afsked med hinanden, for Sesemann stod og ventede for at følge Heidi ned til vognen.

Da frøken Rottenmeier nærmede sig for at sige farvel, opdagede hun den underlige røde pakke. Hun snappede den ud af kurven og kastede den på gulvet.

"Nej, Adelheid," sagde hun bebrejdende, "således kan du ikke rejse her fra huset, sådan noget tøj skal du ikke slæbe med dig."

Heidi turde ikke tage sin dyrebare lille pakke op igen, men hun så bønligt hen til hr. Sesemann, der straks i en bestemt tone sagde:

"Barnet skal have lov at tage med sig, hvad hun holder af; selv om det er kattekillinger og skildpadder, så skal det ikke genere os, frk. Rottenmeier."

Heidi tog hurtigt pakken op fra gulvet, idet tak og glæde lyste ud af hendes øjne. Nede ved vognen rakte Sesemann hende hånden og sagde, at han og Klara altid ville tænke venligt på hende, og derpå ønskede han hende lykkelig rejse.

Heidi takkede ham rigtig pænt, fordi de havde været så gode mod hende, og til sidst bad hun også at hilse og takke doktoren, for hun huskede, at han havde sagt til hende: "I morgen vil alt være godt", og hun tænkte, at han nok havde hjulpet til hendes hjemrejse. Nu blev hun løftet op i vognen, og kurven, provianten og Sebastian fulgte bagefter, endnu en gang råbte Sesemann: "Lykkelig rejse," og vognen rullede afsted.

Lidt efter sad Heidi i jernbanetoget med sin kurv på skødet, intet øjeblik ville hun slippe den ud af sine hænder, de dyrebare brød til mormor var jo i den, dem måtte hun passe på og kigge til ind imellem. Flere timer sad hun ganske tavs; for først nu gik det efterhånden op for hende, at hun virkelig var på vejen hjem til bedstefar, alpen, mormor, Gede-Peter og alle herlighederne. Hun så det allerede så tydeligt for sig, men pludselig fik hun en ny tanke og spurgte ængsteligt: "Sebastian, er det sikkert, at mormor ikke er død?"

"Det vil vi da håbe," sagde han beroligende, "du skal se, hun lever nok endnu."

Så faldt Heidi atter i tanker, af og til måtte hun dog kigge i kurven, for at lægge alle disse brød på bordet foran mormor var næsten det, hun glædede sig allermost til. Da de havde kørt en stund, sagde hun igen: "Gid jeg kunne være vis på, at mormor lever, Sebastian."

"Å ja," svarede han lidt søvnigt, "hun lever nok, hvorfor skulle hun ikke være i live?"

Nogen tid efter faldt også Heidis øjne til, og snart efter sov hun fast efter den urolige nat og den tidlige opståen, så fast, at Sebastian måtte ruske i hende, idet han råbte: "Vågn op, her skal vi ud, nu er vi i Basel."

Næste morgen fortsattes rejsen på samme måde. Heidi sad stadig med sin kurv på skødet, hun ville ikke for nogen pris overlade den til Sebastian. I dag var hun ganske tavs; thi for hver time øgedes hendes spænding og forventning. Med ét, helt uventet lød råbet: "Maienfeld!" Hun sprang op fra sit sæde, Sebastian ligeså. Et øjeblik efter stod de derude med kufferten, og toget dampede videre frem i dalen. Sebastian så vemodigt

efter det; han ville langt hellere i ro og mag køre videre ad jernbanen end nu begive sig på en vandring, der tilmed skulle ende med bjergbestigning, som han havde hørt skulle være meget besværlig og tillige temmelig farlig her i dette halvvilde land. Han så sig forsigtigt om, hvor han vel kunne få besked om vejen til landsbyen, og fik øje på et lille køretøj, forspændt med en mager hest, tæt ved stationsbygningen. En bredskuldret mand var just i færd med at læsse et par store sække på vognen. Sebastian gik hen til ham og spurgte om den sikreste vej. Manden svarede ham kort, at her var alle veje sikre. Nu forhørte Sebastian sig om, hvorledes han skulle få kufferten befordret til landsbyen, og manden, der netop skulle til samme lille landsby, tilbød at tage kufferten med, hvis den ikke var for tung. Efter nogen snakken frem og tilbage kom han overens med Sebastian om at tage både Heidi og kufferten med, så kunne barnet om aftenen blive fulgt op på alpen af en eller anden.

"Jeg kan godt gå alene, jeg kender vejen," sagde Heidi, som med opmærksomhed havde fulgt samtalen. Det var en stor lettelse for Sebastian at slippe for den besværlige bjergbestigning. Han kaldte Heidi til side, gav hende en lille tung pakke og et brev til bedstefaderen og sagde, at pakken var en gave fra hr. Sesemann, hun skulle passe godt på den – hun kunne jo pakke den allerunderst i kurven – og for al ting ikke tabe den; for så ville hr. Sesemann blive frygtelig vred og aldrig i sit liv tilgive hende det, det måtte den lille mamsel endelig huske på.

"Jeg skal nok passe godt på den," sagde Heidi og puttede den og brevet omhyggeligt ned på bunden af kurven.

Nu blev kufferten læsset på vognen, Sebastian løftede Heidi og kurven op på det høje sæde, rakte hende hånden til afsked og formanede hende med mange tegn og gebærder at passe godt på kurven og dens indhold. Rigtig god samvittighed havde Sebastian ikke, han skulle jo selv have bragt barnet op på alpen; men nu kom manden og satte sig op ved siden af Heidi, og vognen rullede afsted henimod bjergene, mens Sebastian, der var sluppet så bekvemt fra sin opgave, satte sig hen for at afvente det næste tog nordpå.

Manden på vognen var bageren i den lille landsby, og det var melsække, han kørte hjem med. Han havde aldrig set Heidi, men som alle andre i landsbyen hørt om barnet, der var blevet bragt op til Alpeonkel. Han havde også kendt Heidis forældre og straks tænkt, at hun var det meget omtalte barn. Han undrede sig over, at hun så snart kom tilbage, og mens de kørte, begyndte han at tale med hende. "Det er vel dig, som har været oppe hos Alpeonkel, hos din bedstefar?"

"Ja."

"Du har nok ikke haft det godt, siden du så snart kommer tilbage igen?"

"Ingen mennesker kan have det bedre, end jeg har haft det i Frankfurt," svarede hun.

"Men hvorfor løber du så hjem igen?"

"Det er kun fordi hr. Sesemann gav mig lov til det, ellers var jeg ikke kommet hjem."

"Men hvorfor blev du dog ikke i Frankfurt, når du havde det så godt?"

"Fordi jeg tusinde gange hellere vil hjem til bedstefar på alpen."

"Det synes du måske ikke, når du kommer hjem," brummede bageren. "Men det undrer mig dog, for hun må jo vide, hvordan der er," sagde han ved sig selv.

Nu gav han sig til at fløjte og talte ikke mere. Og Heidi så sig om og skælvede af bevægelse; for hun kendte træerne ved vejen og bjergene med de høje, takkede tinder, der ligesom gamle venner hilste på hende. Og Heidi hilste igen, og for hvert skridt fremad blev hun stadig mere bevæget, det var, som om hun trængte til at springe af vognen og løbe af alle kræfter, indtil hun nåede derop. Men hun blev dog siddende ganske stille, skønt hendes lille hjerte bævede.

Klokken slog netop fem, da de kørte ind i landsbyen. Straks samlede der sig en flok kvinder og børn om vognen, et par naboer trådte også til, for kufferten og barnet på bagerens vogn havde tildraget sig opmærksomhed, og alle ville vide, hvorfra de kom, hvorhen de skulle, og hvem de tilhørte. Da bageren havde loftet hende af vognen, sagde hun høfligt: "Tak, bedstefar skal nok hente kufferten," og ville skynde sig afsted, men man kaldte på hende fra alle sider, idet de spurgte hende i munden på hinanden. Heidi trængte sig frem imellem dem med et så ængsteligt udtryk i ansigtet, at man uvilkårligt gjorde plads og lod hende løbe, idet den ene sagde til den anden: "Du ser jo, hvor bange hun er, og det har hun også grund til." Og så begyndte de at snakke om, hvor meget værre Alpeonkel var blevet i det sidste år, han talte ikke med noget menneske mere, og han så ud, som om han havde lyst til at slå dem ihjel, der kom i vejen for ham, og hvis det stakkels barn havde haft noget andet sted at ty til i verden, så løb hun såvist ikke op til den gamle dragerede.

Men nu blandede bageren sig i talen og sagde, at han vidste bedre besked. Og så fortalte han meget hemmelighedsfuldt, hvorledes en herre havde fulgt Heidi til Maienfeld og sagt hende venligt farvel og derpå uden tingen betalt, hvad han forlangte for turen og drikkepenge oven i købet, og han kunne forsikre, at Heidi havde haft det godt, hvor hun var, og at hun selv havde forlangt at komme tilbage til bedstefaderen.

Denne meddelelse blev modtaget med stor forundring og straks fortalt igen rundt i hele landsbyen, så at alle vidste besked om det selvsamme aften, og imens ilede Heidi opad, så hurtigt hun kunne, af og til måtte hun dog standse for at trække vejret. Vejen var stejl, og kurven temmelig tung. Hun havde kun én tanke: "Mon mormor endnu lever og sidder på sin gamle plads i krogen ved rokken!"

Nu fik hun øje på hytten deroppe i bjergkløften, hendes hjerte begyndte at banke. Hun løb hurtigere. Stærkere og stærkere bankede hendes hjerte. Nu var hun der – hun kunne af bevægelse næppe lukke døren op – så sprang hun midt ind i stuen, ganske åndeløs stod hun der og kunne ikke bringe en lyd over sine læber.

"Du gode Gud!" hørtes fra krogen, "sådan kom altid Heidi springende, å, blot jeg dog endnu en gang kunne have hende hos mig! Hvem var det, der kom?"

"Det er mig, mormor, det er jo mig!" råbte Heidi og kastede sig ned på knæ foran den gamle og trykkede sig ind til hende. Hun kunne ikke sige et ord, så glad var hun. Den gamle sad også ganske stille, så strøg hun med hånden over Heidis krøllede hoved og gentog gang efter gang: "Ja, ja, det er hendes hånd og hendes stemme, Gud være takket, at jeg har oplevet

dette." Og fra de blinde øjne faldt et par store glædestårer ned på Heidis hånd. "Er det også dig, Heidi, er du virkelig kommet igen?"

"Ja, ja, det er mig, mormor, græd bare ikke, nu er jeg her igen og kommer hver dag ned til dig og rejser aldrig mere bort, og nu skal du i lang tid være fri for at spise det hårde brød. Se her, mormor, hvad jeg har til dig." Og Heidi tog nu det ene brød efter det andet ud af kurven og lagde dem alle tolv i mormors skød.

"Kære, lille barn, hvad er det dog for en velsignelse, du bringer med dig," sagde den gamle, idet hun rørte ved det ene brød efter det andet; "men den største velsignelse for mig er du dog selv, Heidi," og hun lod hånden glide over Heidis krøllede hår og klappede hendes hede kinder, "tal lidt igen, barn, at jeg kan høre din stemme."

Heidi fortalte nu, hvor bange hun havde været ved tanken om, at mormor måske var død og slet ikke ville kunne smage hvedebrødene, og at Heidi aldrig mere havde kunnet besøge hende.

Peters moder kom nu ind og stod et øjeblik ganske stum af forundring.

"Men det er jo Heidi," råbte hun, "hvordan er det dog gået til?"

Heidi stod op og gav hende hånden, og Birgitte kunne ikke noksom forundre sig over Heidis udseende. Hun gik rundt om hende og udbrød: "Mormor, blot du kunne se den fine kjole, hun har på, man kan næsten ikke kende hende igen. Og hatten med fjerene der på bordet hører vel også dig til, å, tag den på, at jeg kan se, hvordan du ser ud med den."

"Nej, jeg vil ikke," sagde Heidi bestemt, "du må gerne have den, jeg behøver den ikke mere, jeg har jo min egen." Og så løste hun det røde knytte op og tog sin gamle hat ud af det.

På rejsen havde den fået endnu nogle knæk til dem, den havde i forvejen. Men det brød Heidi sig kun lidt om, hun havde ikke glemt, hvad bedstefaderen råbte efter hende, da de skiltes, at han aldrig ville se hende med fjer i hatten, og derfor havde hun passet så godt på sin gamle hat, hun tænkte jo stadig på at komme hjem igen. Men Birgitte sagde, at så dum måtte hun ikke være; det var jo en dejlig hat, den ville hun ikke tage imod, den kunne sælges for mange penge til skolemesterens datter nede i landsbyen, hvis Heidi ikke selv ville bruge den. Imidlertid blev den lille ved sit og lagde hatten hen i krogen bag ved mormor, derpå tog hun sin smukke kjole af og stod i underskørt med bare arme, bandt så det røde tørklæde om sig, tog mormor i hånden og sagde:

"Nu må jeg hjem til bedstefar; men i morgen kommer jeg igen. Godnat, mormor!"

"Ja, ja, kom igen i morgen," bad den gamle, idet hun tog; hendes hånd mellem begge sine og modstræbende slap den.

"Hvorfor har du taget din pæne kjole af?" spurgte Birgitte.

"Fordi jeg helst vil komme således til bedstefar, ellers kender han mig måske ikke igen, du kunne jo heller næppe kende mig."

Birgitte fulgte hende udenfor og sagde i en hemmelighedsfuld tone til hende: "Du kunne godt have beholdt kjolen på, han havde såmænd nok kendt dig, men du må tage dig lidt i agt for den gamle, Peter siger, at han nu altid er vred og aldrig taler et ord mere."

Heidi sagde godnat og skyndte sig op ad alpen med kurven på armen. Aftensolen skinnede på den grønne alp, og snemarken på Cäsaplana lå i stråleglans.

Heidi måtte stå stille hvert øjeblik og se sig om, for de høje bjerge lå bag ved hende. Pludselig faldt et rødt skær på græsset ved hendes fødder, hun vendte sig, og – en sådan herlighed havde hun end aldrig set i drømme – alpetoppene lyste som røde flammer op på himlen, den store snemark glødede, og rosenrøde skyer gled hen over den. Græsset på alpen skinnede gyldent; det lyste og glimrede fra alle klippevæggene, og hele dalen dernede syntes at svømme i guld. Heidi stod midt i herligheden, henrykt og bevæget. Klare tårer løb ned ad hendes kinder; uvilkårligt foldede hun hænderne, så op mod himlen og takkede Gud, fordi hun nu igen var kommet hjem og fandt alt så dejligt, endnu dejligere end hun havde tænkt sig. Hun følte sig så rig og lykkelig, at hun ikke kunne finde ord til at takke Gud nok. Først da lyset rundt omkring dæmpedes, kunne hun fortsætte sin vej. Men nu løb hun så hurtigt afsted, at hun snart fik øje på toppen af granerne over taget, og straks derefter så hun hele hytten. På bænken sad bedstefaderen og røg sin pibe, og over hytten skyggede træernes toppe og susede i aftenvinden. Hun løb af alle kræfter, og før det endnu rigtig gik op for den gamle, hvem det var, der kom, kastede hun kurven på jorden og fløj ham om halsen, idet hun af bevægelse blot formåede at fremstamme: "Bedstefar! Bedstefar! Bedstefar!"

Den gamle sad ganske stille. For første gang efter mange års forløb blev hans øjne våde, og han måtte fare hen over dem med hånden. Så løsnede han Heidis arme fra sin hals, tog hende på skødet og betragtede hende et øjeblik.

"Nå, så du er kommet hjem igen, Heidi," sagde han. "Hvordan er det gået til? Synderlig hovmodig ser du ikke ud – har de sendt dig bort?"

"Nej, bedstefar," begyndte Heidi ivrigt, "det må du ikke tro, de var alle så gode imod mig, både Klara, Bedstemamma og hr. Sesemann. Men ser du bedstefar, jeg kunne næsten ikke holde det ud mere, før jeg kom hjem igen til dig, og det var ofte, som om jeg skulle kvæles, men jeg sagde ikke noget, for det ville have været utaknemmeligt. Så en morgen lod hr. Sesemann kalde ganske tidligt på mig – jeg tror, det var doktorens skyld – men det står vist alt sammen i brevet," og Heidi hoppede ned på jorden, hentede brevet og den lille pakke og gav bedstefaderen begge dele.

"Den tilhører dig," sagde han og lagde pakken med pengene på bænken ved siden af sig. Derpå åbnede han brevet, læste det og puttede det uden at sige et ord i sin lomme.

"Tror du, at du endnu kan drikke mælk med mig, Heidi?" spurgte han og tog hende ved hånden for at gå med hende ind i hytten; "men tag dine penge med dig, du kan for dem købe en hel seng og klæder for et par år."

"Jeg har ingen brug for dem, bedstefar, jeg har jo en seng, og Klara har givet mig så meget tøj med, at jeg vist aldrig behøver mere."

"Tag dem og læg dem ind i skabet, du vil såmænd nok en gang få brug for dem," sagde han.

Heidi adlød og skyndte sig ind i hytten efter den gamle, hvor hun af glæde over gensynet sprang omkring i alle kroge og til sidst op ad stigen – men så blev hun pludselig stående stille og råbte helt bekymret ned: "Å, bedstefar, her er ingen seng mere."

"Kommer nok i stand igen," svarede han op til hende, "jeg vidste jo ikke, at du kom tilbage. Kom nu ned og drik mælk."

Heidi kom ned og fandt sin vante plads på den høje stol, tog sin skål og drak med begærlighed, og da hun med et dybt åndedrag satte den tomme skål fra sig, sagde hun: "Intet i verden smager dog så godt som vor mælk, bedstefar."

Nu lød derude fra en skarp fløjten, og som et lyn fo'r Heidi ud af døren. Der kom hele gedeflokken hoppende og springende og Peter med den. Da han fik øje på Heidi, stod han som fastnaglet til jorden og stirrede målløs på hende. Hun råbte: "God aften, Peter!" og styrtede midt ind mellem gederne. "Svanelil, Bamse! Kender I mig endnu?" og gederne måtte have kendt hendes stemme, for de gned deres hoveder op ad hende og brægede højt af glæde, og Heidi kaldte dem alle ved navn, og de myldrede om hende mellem hinanden. Den utålmodige Bjergfinke sprang over to geder for straks at komme hen til hende, ja, endog den frygtssomme Snehopper puffede sig frem foran den store Tyrk, der ganske forbavset over denne frækhed stak hovedet i vejret for at vise, hvem han var.

Heidi var ude af sig selv af glæde over igen at være blandt sine gamle legekammerater. Hun omfavnede atter og atter den lille, kælnе Snehopper og klappede den ivrige Bjergfinke og blev efterhånden af hele flokken trængt hen i nærheden af Peter, der endnu stod på samme plet.

"Kom herhen Peter og sig "God aften" til mig," råbte hun.

"Er du kommet igen?" fik han endelig sagt og gav hende hånden; derpå spurgte han, som han altid plejede, når de vendte hjem om aftenen: "Kommer du med i morgen?"

"Nej, ikke i morgen, men måske i overmorgen. I morgen må jeg ned til mormor."

"Det er godt, du er kommet igen," sagde Peter, idet hans ansigt fortrak sig til et stort smil; derpå lavede han sig til hjemfarten, men i aften var det langt besværligere end sædvanlig at holde styr på gederne. Og da han endelig både med det gode og det onde havde fået dem samlet om sig, mens Heidi med sine arme om halsen på Svanelil og Bamse gik henad hytten til, så vendte pludselig hele flokken om og løb efter de tre. Heidi måtte gå ind i stalden med sine geder og lukke døren efter dem, ellers var Peter aldrig kommet afsted med sin hjord.

Inde i hytten havde bedstefaderen gjort hendes seng i stand af duftende frisk hø og derover bredt et rent lagen. Heidi lagde sig til hvile, rolig og lykkelig og sov så trygt, som hun ikke havde sovet et helt år. I løbet af natten forlod den gamle mange gange sit leje, steg op ad stigen og lyttede, om hun sov og ikke var urolig, og han så efter, om høet, som han havde stoppet i loftslugen, sad godt fast, for nu kunne hun ikke som før tåle, at månen skinnede ind til hende. Heidi sov imidlertid hele natten roligt og trygt; hendes brændende længsel var stillet, hun havde set aftensolen skinne på bjergene, hørt granerne suse, og hun var atter hjemme på alpen.

14. Søndagsklokker

Heidi stod under granerne og ventede på bedstefaderen, der ville følge med hende og hente kufferten i landsbyen, mens hun besøgte mormor.

Hun længtes meget efter at se hende igen og høre, hvordan brødene havde smagt hende. Alligevel faldt tiden hende ikke lang; for hun lyttede henrykt til granernes susen og indåndede den friske, rene luft, idet hun betragtede de grønne græsgange med de smukke blomster.

Nu kom bedstefaderen ud af hytten, så sig endnu en gang om og sagde fornøjet: "Se så, nu kan vi gå."

Det var lørdag, og om lørdagen plejede Alpeonkel at rydde op og gøre rent alle vegne i hytten og stalden. I dag havde han været tidligt oppe og fået alt i orden, så at han straks efter middag kunne begive sig på vejen med Heidi. Ved Gede-Peters hytte skiltes de, og Heidi skyndte sig derind. Mormor havde allerede hørt hendes skridt og råbte hende kærligt i møde: "Er det dig, barn, kommer du nu igen?"

Hun tog Heidis hånd og holdt hende fast, som om hun frygtede, at den lille atter skulle tages fra hende. Og nu måtte den gamle fortælle, hvorledes brødene havde smagt hende. Hun havde rigtig gjort sig til gode, og hun syntes, de bekom hende så vel. Peters moder tilføjede, at hun ikke havde nænnet at spise mere end et af dem og ville spare på dem, så at de kunne vare i otte dage, for at hun rigtig kunne få nytte af dem.

Heidi hørte opmærksomt efter, hvad Birgitte sagde og blev stående en stund i dybe tanker. Derpå udbrød hun:

"Nu ved jeg, hvad jeg vil gøre, mormor. Jeg skriver til Klara, og så sender hun mig nok lige så mange, som jeg havde med. For jeg havde jo sådan en stor bunke, da de tog dem fra mig, og den gang lovede Klara, at hun ville give mig lige så mange igen, og det gør hun også nok."

"Ja," sagde Birgitte, "det er nu så venligt; men husk på, de bliver også hårde. Nej, blot man af og til havde lidt penge tilovers, for bageren nede i landsbyen bager også den slags brød, så kunne vi købe dem hos ham; men jeg kan knap nok skaffe penge til rugbrød."

"Å, jeg har frygtelig mange penge!" råbte Heidi jublende og hoppede højt i vejret af glæde. "Nu ved jeg, hvad jeg vil bruge dem til! Hver eneste dag skal mormor have et friskt brød og to om søndagen, og Peter kan tage dem med fra landsbyen."

"Nej, nej, barn," indvendte den gamle, "det har du ikke fået pengene til, du skal give dem til bedstefar, han siger dig nok, hvad du skal bruge dem til."

Men Heidi brød sig slet ikke om hendes indvendinger. Hun hoppede omkring i stuen og råbte den ene gang efter den anden: "Nu kan mormor få et friskt brød hver dag og bliver nok rask, og når du bliver rask, så får du vist dit syn igen."

Den gamle tav ganske stille; hun nænnede ikke at forstyrre barnets glæde. Heidi havde imidlertid fået øje på den gamle salmebog og sagde:

"Mormor, nu kan jeg læse, skal jeg ikke læse en salme for dig af din gamle bog?"

"Å, ja ja!" sagde den gamle glad overrasket, "men kan du virkelig læse, barn?"

Heidi var krøbet op på en stol og havde fået fat på bogen, der var dækket med støv, for den havde ligget længe urørt på hylden. Hun tørrede den omhyggeligt af, satte sig hen ved siden af mormor på en skammel og spurgte, hvad hun skulle læse.

"Hvad du vil, barn, hvad du vil," og med spændt forventning sad nu den gamle der; hun havde skubbet rokken lidt til side.

Heidi bladede i bogen og læste sagte en linje hist og her.

"Her er en om hjemmet, som jeg vil læse for dig, mormor!"
Og hun læste:

O, Gud ske lov! det hjemad går
did op, hvor faderhuset står
højt over kors og grave.
Hvor Himmelbroderen, Guds søn
jo har beredt en plads så skøn
for dem, som hjemve have.

Den gamle sad stille med foldede hænder og et ubeskrivelig lykkeligt udtryk i sit ansigt, skønt tårerne løb hende ned ad kinderne. Da Heidi tav, bad hun indtrængende: "En gang til, Heidi, lad mig høre det sidste vers en gang endnu."

Og Heidi læste igen:

Så vil vi da med frydesang
hin støvets korte pilgrimsgang
hel trøstig gå hernede;
igennem vinter, nat og død
til himlens lyse morgenrød
Guds engle skal os lede.

"Å, Heidi! Det lyser op! Det lyser op her inde i hjertet, hvor det var en glæde, barn."

Og den gamle gentog flere gange de sidste linjer i verset. Heidi betragtede hende med glædestrålende blik, således havde hun aldrig før set mormor. Hendes ansigt havde slet ikke mere det sædvanlige bedrøvede udtryk, det lyste af glæde og taknemmelighed, som om hun allerede nu så med unge, klare øjne ind i den lyse Himmel.

Nu bankede det på vinduet. Det var bedstefaderen, der vinkede til hende, at hun skulle følge med hjem. Hun gjorde sig straks færdig og lovede at komme igen i morgen. Selv om hun fulgte med Peter og gederne, så blev hun dog ikke mere end den halve dag deroppe, for at hun kunne gøre det lyst for mormor, så at den gamle blev glad, det var nu den største glæde for Heidi, meget større end at være med gederne ude iblandt blomsterne på den solbeskinnede græsgang.

Birgitte løb efter hende med hendes kjole og hat, som hun havde efterladt dagen forud. Kjolen tog hun på armen, for bedstefaderen havde jo genkendt hende; men hatten ville hun ikke på nogen måde tage, den skulle Birgitte beholde, hun ville aldrig mere sætte den på sit hoved.

Heidi var så opfyldt af alt, hvad hun havde oplevet, at hun straks måtte fortælle det hele, og tænk, at man virkelig kunne få de hvide brød nede i landsbyen, når man blot havde penge, og at det på én gang var blevet så lyst og så godt for mormor. Og da hun var kommet til enden med sin beretning, så hun tillidsfuldt op på bedstefaderen og sagde: "Jeg er vis på, bedstefar, at selv om mormor ikke vil have det, så giver du mig alle pengene i pakken, for at jeg hver dag kan lade Peter hente et brød til hende og om søndagen to."

"Men sengen, Heidi!" sagde bedstefaderen, "det var godt for dig at få en rigtig seng, og der bliver endda penge nok til mange brød."

Men Heidi blev ved sit og forsikrede, at hun sov meget bedre på sit høleje, end hun nogensinde havde sovet i den fine seng i Frankfurt. Og hun bad så indtrængende og vedholdende, at han til sidst sagde:

"Pengene er dine, gør med dem, hvad du helst vil. Du kan for dem skaffe mormor brød i mange år."

"Gudskelov!" råbte hun henrykt, "så behøver mormor aldrig mere at spise det hårde, sorte brød. Å, jeg er så glad! Jeg synes, vi har aldrig været så lykkelige." Og Heidi hoppede afsted ved bedstefaderens hånd som en glad, lille fugl. Men pludselig blev hun ganske alvorlig og sagde:

"Havde nu den gode Gud straks på stedet gjort, hvad jeg så inderligt bad ham om, så var alt blevet anderledes. Så var jeg straks kommet hjem og havde ikke haft ret mange brød med til mormor, og så havde jeg ikke kunnet læse, som hun er så glad ved. Gud har udtænkt det meget bedre, end hvad jeg bad om. Det sagde også Bedstemamma til mig, og det er gået akkurat, som hun sagde. Å, hvor jeg er lykkelig over, at Gud ikke fjede mig, da jeg bad og tiggede ham om at komme hjem straks. Men nu vil jeg altid bede, som Bedstemamma lærte mig, og jeg vil hver dag takke Gud. Og giver han mig ikke, hvad jeg beder om, så vil jeg straks tænke: Nu går det nok ligesom den gang i Frankfurt, at Gud udtænker noget, der er meget bedre. Men vi vil også bede hver dag, ikke sandt, bedstefar, og vi vil aldrig mere glemme det, for at den gode Gud heller ikke skal glemme os."

"Og hvis han alligevel glemmer det?" mumlede den gamle.

"Å, den, der glemmer det, går det ikke godt, for så glemmer Gud også ham og lader ham gå sin egen vej, og når det så går ham rent galt, så er der ingen, der har medlidenhed med ham, men alle siger: hvorfor er han løbet bort fra Gud, der så gerne ville hjælpe ham."

"Det er sandt, Heidi, men hvor har du fået det at vide?"

"Bedstemamma har fortalt mig det alt sammen," sagde den lille.

En stund gik den gamle videre uden at tale. Da sagde han, ligesom fortsættende sine egne tanker, stille hen for sig: "Og når det en gang er således, så bliver det ikke anderledes. Ingen kan gå tilbage, og hvem Gud har glemt, den har han glemt."

"Å nej, bedstefar, man kan gå tilbage, det ved jeg også fra Bedstemamma, og det er der en historie om i min bog; men den kender du ikke endnu. Når vi kommer hjem, så skal jeg læse den for dig."

Heidi var så ivrig efter at komme hjem, at hun gik hurtigere og hurtigere, og næppe var de nået derop, før hun slap bedstefaderens hånd og løb ind i hytten.

Den gamle tog kurven af sin ryg; kufferten var ham for tung, derfor havde han taget det halve af indholdet og båret hjem i kurven, resten ville han hente ved lejlighed.

Nu satte han sig tankefuld ned på bænken. Heidi kom atter løbende med sin store bog under armen. "Det er godt, at du allerede har sat dig ned," og med et hop sad hun ved hans side og slog op på den omtalte historie; for hun havde læst den så ofte, at bogen af sig selv faldt op på det sted. Og nu læste hun – selv ganske betaget – om sønnen, der havde det så godt

hjemme, hvor der ude på faderens mark gik dejlige køer og får og græssede, og han, støttet til sin hyrdestav stod på den grønne eng og betragtede solnedgangen, som man alt sammen kunne se på billedet. Men så fik han lyst til at være sin egen herre og forlangte af faderen, hvad der tilkom ham, og rejste bort med det og satte det hele over styr. Da han nu slet intet mere ejede, måtte han tjene hos en bonde, der ikke engang havde smukt kvæg som hans far, men kun en flok svin, og dem måtte han passe. Her gik han nu i pjalter og måtte nøjes med at spise det samme, som svinene fik. Da faldt det ham på sinde, hvor godt han havde haft det hjemme, og hvor utaknemmelig han havde været mod sin far, og han græd af anger og hjemve. Han tænkte: "Jeg vil gå hjem og bede far om forladelse og sige: Jeg er ikke værd at kaldes din søn, men lad mig være hos dig som en af dine daglejere." Og da han nærmede sig hjemmet, så faderen ham og løb ham i møde – "og hvad mener du nu, bedstefar?" afbrød Heidi her fortællingen, "nu tror du, at hans far var vred og sagde til ham: "Husk, at jeg har advaret dig!" Men hør kun nu, hvad der kommer: "Faderen så ham og faldt ham om halsen og kyssede ham, og sønnen sagde: "Far, jeg har syndet imod Gud og imod dig og er ikke værd at kaldes din søn." Men faderen sagde til tjenerne: "Hent de bedste klæder til ham, og giv ham en ring på hans finger og sko på hans fødder, og slagt fedekalven, for nu vil vi holde fest og være glade, fordi min søn, der var død, er blevet levende; jeg havde mistet ham, men nu er han fundet igen."

"Er det ikke en dejlig historie, bedstefar?" spurgte Heidi, da den gamle blev siddende tavs, og hun havde ventet, at han ville udtrykke sin glæde og forundring.

"Jo, historien er smuk," sagde den gamle, men hans ansigt var så alvorligt, at Heidi blev ganske stille og så på billederne. Sagte skubbede hun endnu en gang sin bog hen til bedstefaderen og sagde: "Se her, hvor godt han har det!" og hun pegede med fingeren på billedet af den hjemkomne, hvor han atter står i nye klæder ved siden af sin far og atter er søn i huset.

Et par timer senere, da Heidi for længst lå i dyb søvn, steg den gamle op ad den lille stige og satte sin lampe tæt ved Heidis leje, så at lyset faldt på det sovende barn. Hun lå der med foldede hænder, for hun havde ikke glemt at bede sin aftenbøn. Der var et udtryk af fred og tillid i det friske barneansigt, som gik bedstefaderen til hjerte; han blev længe, længe stående uden at røre sig og uden at vende øjnene fra hende. Til sidst foldede også han hænderne og sagde halvhøjt med bøjet hoved: "Far, jeg har syndet imod Himlen og mod dig og er ikke værd at kaldes din søn." Og et par store tårer rullede ned ad den gamles kinder.

Tidligt om morgenen den følgende dag stod Alpeonkel uden for sin hytte og så sig om med et lyst blik. Det var søndag, og solen skinnede over bjerg og dal. En enkelt klokke hørtes nu og da op fra dalen, og i toppen af granerne sang fuglene deres morgensang.

Den gamle gik ind i hytten og råbte op til Heidi: "Solen er oppe! Tag en pæn kjole på, vi vil gå i kirke!"

En-to-tre var Heidi på benene. Dette var noget ganske nyt og uventet.

Et øjeblik efter kom hun ned i sin smukke frankfurterkjole. Men fuld af forbavselse blev hun stående og så på bedstefaderen.

"Å, bedstefar! Sådan har jeg aldrig set dig!" udbrød hun endelig, "den frakke med sølvknapper har du aldrig haft på før, å, hvor er du fin i din søndagsfrakke."

Den gamle smilede fornøjet til hende og sagde: "Og du også i din søndagskjole, men kom nu!" Han tog hendes hånd, og således vandrede de sammen ned ad bjerget.

Fra alle sider tonede klokkerne dem i møde, stedse højere og tydeligere jo længere, de kom frem, og Heidi lyttede henrykt og sagde: "Hører du, bedstefar! Det er som en stor, stor fest i dag."

Nede i landsbyen var allerede alle folk i kirke, og sangen var netop begyndt, da de to trådte ind og satte sig på den bageste bæk i kirken. Men midt i sangen stødte den nærmest siddende til sin nabo og sagde: "Har du set, Alpeonkel er i kirke."

Den tiltalte puffede atter til sin nabo og så fremdeles, og et øjeblik efter hviskedes der i alle kroge: "Alpeonkel! Alpeonkel!"

De fleste af kvinderne måtte dreje hovedet om og se efter ham, og mange af dem faldt ud af melodien, så forsangeren havde stort besvær med at føre sangen smukt til ende. Men da præsten begyndte at prædike, hørte al adspredthed op, for der var en så inderlig tak og lovprisning i hans ord, at alle blev dybt grebet af det, det var, som om de havde haft en stor glæde.

Da gudstjenesten var forbi, gik Alpeonkel med Heidi ved hånden ud og tog vejen til præstegården; og alle kirkegængerne så efter ham, og de fleste fulgte efter for at få at vide, om han virkelig gik ind i præstegården, hvilket han gjorde.

Nu samlede de sig i grupper og talte ivrigt om det uhørte, at Alpeonkel havde været i kirke, og de så med spændt forventning hen mod præstegårdens indgangsdør for at være vidne til, hvorledes Alpeonkel ville komme ud derfra: om det blev i vrede

og bitterhed eller i fred med den gamle præst, for man vidste jo slet ikke, hvorfor han var kommet derned, og hvad meningen egentlig var. Men allerede nu var stemningen mod ham blevet mildere, og man hørte ytringer som:

"Det er vel ikke så slemt fat med Alpeonkel, som man har troet, se kun, hvor omhyggeligt han holder den lille i hånden."

Og en anden svarede: "Det har jeg altid sagt, og han gik vel ikke til præsten, når han var et slet menneske, men man overdriver så meget."

Og bageren sagde: "Var jeg ikke den første, som sagde det? Når løber vel et lille barn, der får nok at spise og drikke og ellers har det godt i alle måder, væk fra hele herligheden og hjem til en bedstefar, som er ond og slem, og som det er bange for?"

Og man begyndte at føle sig helt venligt stemt mod Alpeonkel.

Også kvinderne gav deres ord med i laget, de havde hørt mangt og meget, som kastede et nyt lys over Alpeonkel, af Gede-Peters mor og mormor, og efterhånden syntes de alle, at de trængte til at byde en gammel ven, som de længe havde savnet, velkommen.

Imidlertid havde den gamle nærmet sig præstens studereværelse og banket på døren. Præsten lukkede op og gik sine gæster i møde, ikke overrasket, som der vel havde været grund til, men som om han havde ventet Alpeonkel. Han greb den gamles hånd og trykkede den flere gange hjerteligt, og Alpeonkel stod tavs og kunne straks ikke få et ord frem; en så hjertelig modtagelse var han ikke forberedt på.

Endelig fattede han sig og sagde: "Jeg kommer for at bede hr. pastoren glemme de ord, jeg sagde til Dem oppe på alpen, og

tilgive, at jeg var stridig og ikke ville følge Deres velmente råd. Præsten havde ret og jeg uret, jeg vil nu gøre, som De sagde, og til vinter flytte herved i landsbyen; den strenge vinter er ikke god for barnet, der er lidt skrøbeligt. Og hvis folk hernede ser skævt til mig, må jeg finde mig i det, jeg har heller ikke fortjent bedre, og præsten vil jo ikke gøre det."

Præstens venlige øjne lyste af glæde. Han trykkede atter den gamles hånd og sagde rørt:

"Nabo, De har været i den rette kirke, før De kom herved i min, og det glæder mig. At De kommer ned og bor hos os, vil De sikkert ikke komme til at angre. Hos mig skal De altid være velkommen som en kær ven og nabo, og jeg håber at tilbringe mangan hyggelig vinteraftenstund med Dem, for jeg sætter pris på Deres selskab, og til den lille skal vi nok finde gode venner."

Og præsten klappede venligt Heidis krøllede hoved og tog hende ved hånden, da han fulgte bedstefaderen ud. Først uden for døren sagde han farvel, og nu kunne alle de omkringstående se, hvorledes præsten atter og atter trykkede Alpeonkels hånd, som om den gamle var hans bedste ven, som han havde ondt ved at skilles fra.

Næppe havde præsten lukket døren, før hele forsamlingen flokkedes om Alpeonkel, enhver ville være den første til at trykke hans hånd. En råbte: "Det glæder mig, at De en gang igen kommer ned til os." Og en anden: "Der er noget, jeg gerne vil tale med Dem om," og således lød det fra alle sider.

Da nu Alpeonkel svarede alle venligt og fortalte, at han havde i sinde at flytte ned i landsbyen til vinter og leve mellem gamle bekendte, blev de alle glad overraskede, og det var, som om Alpeonkel var en kær ven, de alle havde savnet.

En stor del af dem fulgte bedstefaderen og barnet et godt stykke opad alpen, og ved afskeden måtte den gamle love at se ind til dem, når det var ham muligt. Han blev stående længe og så efter dem, mens hele hans ansigt lyste af inderlig glæde. Heidi betragtede ham ufravendt og udbrød fornøjet:

"I dag bliver du smukkere og smukkere, sådan har jeg aldrig set dig før!"

"Synes du det," sagde han smilende. "Ja, ser du, Heidi, det er også i dag gået mig langt bedre, end jeg havde ventet og fortjent, og det er så velsignet at have fred med Gud og mennesker. Gud har ment mig det godt, da han sendte dig op på alpen."

Da de kom til Gede-Peters hytte, lukkede bedstefaderen straks døren op og trådte ind.

"God dag, mormor!" råbte han, "jeg tænker, vi må se at lappe lidt på huset, før efterårsstormen kommer."

"Men Gud, det er jo Alpeonkel!" råbte mormor glad overrasket. "At jeg dog skulle opleve at få Dem takket for alt, hvad De har gjort for os! Gud velsigne Dem for det, Alpeonkel!"

Hun rakte de skælvende hænder ud imod ham, og idet han trykkede dem hjerteligt, vedblev hun: "Én bøn har jeg endnu til Dem, tag ikke Heidi fra mig, lad hende ikke komme bort, før jeg ligger dernede på kirkegården. De ved ikke, hvad det barn er for mig," og hun trykkede Heidi ind til sig.

"Vær ikke bange, mormor," sagde han beroligende, "vi vil blive sammen, om Gud vil, lang tid endnu."

Birgitte trak Alpeonkel til side, viste ham den pragtfulde fjerhat og fortalte ham, hvorledes hun var kommet til den og tilføjede, at hun naturligvis ikke ville tage den fra barnet. Men

bedstefaderen så veltilfreds på Heidi og sagde: "Hatten er hendes, og vil hun ikke gå med den, så lad hende være fri, har hun givet dig den, så tag du den kun."

Birgitte var såre tilfreds med denne uventede afgørelse. "Den er vist mere end 10 kroner værd. Se bare," og i sin glæde holdt hun hatten højt i vejret. "Hvor har dog denne Heidi bragt velsignelse med sig fra Frankfurt! Jeg har tit tænkt på, om jeg ikke også skulle sende Peter lidt til Frankfurt, hvad mener De, Alpeonkel?"

Der kom et rigtig skælmsk udtryk i den gamles øjne; han mente, det kunne jo ikke skade Peter; men man burde dog vente på en god lejlighed.

Den omtalte tumlede netop ind ad døren efter først at have løbet hovedet så voldsomt imod den, at al ting klirrede; der måtte være noget særdeles på færde.

Åndeløs stod han nu stille midt i stuen og rakte et brev frem. Det var virkelig også en begivenhed, som endnu aldrig var forekommet, et brev til Heidi, man havde givet ham det på posthuset i landsbyen. De satte sig alle fulde af forventning rundt om bordet, Heidi åbnede sit brev og læste det højt. Det var fra Klara Sesemann. Hun fortalte Heidi, at der havde været så kedeligt derhjemme, siden hun var borte, så at det næsten ikke var til at udholde; og derfor havde hun tigget sin fader så længe, indtil han havde lovet endnu i dette efterår at gøre den omtalte baderejse til Ragaz, og Bedstemamma ville følge med, og at de også ville besøge Heidi og bedstefaderen på alpen. Klara skulle hilse Heidi fra Bedstemamma og sige, at hun havde gjort ret i at tage brødene med, og for at de rigtig skulle smage den gamle mormor, så kom der snart kaffe til, den var allerede

på vej, og når hun selv kom op på alpen, så måtte Heidi følge med hende hen til mormor.

Der blev nu en sådan glæde og forundring over disse efterretninger, og man fik så meget at tale om, fordi den store begivenhed angik dem alle, at selv bedstefaderen ikke lagde mærke til, hvor sent det allerede var blevet. De var alle så fornøjede ved tanken om den glæde, der forestod dem, og måske endnu mere ved at være sammen i dag, så mormor til sidst sagde: "Det bedste er alligevel, når sådan en gammel ven kommer og rækker os hånden igen som i gamle dage; det varmer ens hjerte, og man får en følelse af, at vi en gang skal genfinde alle dem, som vi holder af. De kommer vel snart igen, Alpeonkel, og barnet ser jeg vel i morgen?"

Det gav han hende hånden på. Men nu var det tid at bryde op, og bedstefaderen vandrede med Heidi ved hånden op ad alpen. Og ligesom klokkerne nær og fjern om morgenen havde kaldt dem ned, således hørte de nu på hjemvejen aftenklokken nede fra dalen tone op til dem, lige indtil de nåede deres lille hytte, der var festlig oplyst af den nedgående sol.

Men når Bedstemamma kommer til efteråret, vil der sikkert blive megen glæde og mange overraskelser både for Heidi og den gamle mormor. Der kommer nok også en rigtig seng op på høloftet, for hvor Bedstemamma færdes, bringer hun snart alt i den skønneste orden.

Anden del

**Heidi får brug for, hvad hun
har lært**

1. Rejseforberedelser

Den venlige doktor, som havde sørget for, at Heidi blev sendt hjem til sin bedstefar på alpen, gik en klar septembermorgen på den brede gade, der førte til hr. Sesemanns hus. Solen skinnede så lyst og smukt fra den rene, blå himmel, men doktoren syntes ikke at bemærke det, han så bedrøvet ned for sig, og hans hår var blevet næsten hvidt i de sidste måneder. Han havde haft den store sorg i denne sommer at miste sin eneste datter, der siden hans hustrus død havde været hans største glæde, og som havde gjort hjemmet lyst og lykkeligt for ham. Denne sorg kunne han slet ikke forvinde, og han, som altid før havde været glad og fornøjet, var nu næppe til at kende igen.

Doktoren ringede, og da Sebastian så, hvem han lukkede døren op for, var han lutter smil og ærbødighed, for doktoren var godt lidt af alle i huset, også af tjenestefolkene, som han altid behandlede venligt.

"Alt ved det gamle, Sebastian?" spurgte doktoren, idet han gik op ad trappen. Sebastian bukkede og åbnede døren til dagligstuen.

"Det er godt, du kommer, doktor," sagde Sesemann til den indtrædende. "Vi må endnu en gang tale igennem om schweizerreisen, jeg må høre, om du stadig fraråder den, selv nu, da Klara er så meget bedre."

"Kære Sesemann, jeg forstår mig slet ikke på dig," svarede doktoren, idet han satte sig ned. "Jeg ville virkelig ønske, at din mor var her, med hende kan man da komme til ende i en sag, men med dig bliver man aldrig færdig. Det er nu tredje gang,

du sender bud efter mig, for at jeg skal gentage det samme for dig."

"Ja, du har ret, min ven! og jeg forstår, at du kan blive utålmodig; men det er så svært for mig nu at nægte Klara det, som jeg har lovet hende så bestemt, og som hun har glædet sig til i lang tid. Hun har været så tålmodig i denne sygdomstid netop i håb om snart at skulle besøge lille Heidi deroppe på alpen, og nu skal jeg berøve min kære, lille pige også den glæde, hun, som må savne så meget i forvejen – det er mig næsten ikke muligt."

"Sesemann, det kan ikke være anderledes," sagde doktoren meget bestemt, og da hans ven sad tavs og nedslået, vedblev han efter en pause: "Betænk dog, hvorledes sagerne står, Klara har i flere år ikke haft så slem en sommer som denne. Der kan ikke være tale om en sådan større rejse. Tilmed er vi allerede i september, hvor der ganske vist endnu kan være smukt på alpen; men der kan også være meget koldt deroppe. Dagene bliver kortere, og nætterne kan Klara slet ikke tåle at tilbringe på alpen; hun måtte altså bæres i en stol derop fra Ragaz og kunne kun være der et par timer daglig. Kort sagt, Sesemann, det kan ikke lade sig gøre. Men vi vil gå sammen ind og tale med Klara, hun er jo en fornuftig pige, og hun skal høre min plan. Førstkommende maj skal hun rejse til Ragaz og der gennemgå en badekur, indtil der bliver varmt oppe på alpen. Så kan hun af og til blive båret derop, og hun vil forhåbentlig til den tid være i stand til at tåle og nyde godt af disse bjergture. Du forstår jo nok, Sesemann, at da vi gerne vil beholde håbet om, at barnet kunne blive bedre, så må vi være yderst forsigtige og skåne hendes svage kræfter."

Sesemann, der havde siddet tavs og bedrøvet og lyttet til doktorens tale, udbrød pludselig: "Sig mig, ærligt, doktor, har du virkelig endnu noget håb om forandring i hendes tilstand?"

Doktoren trak på skuldrene. "Meget lidt," sagde han halvhøjt. "Men hør nu, tænk en gang på mig, kære ven. Har du ikke et elsket barn, som længes efter dig, når du er borte, og glæder sig til din hjemkomst? Du kommer aldrig hjem til et tomt hus og må sætte dig alene til bords. Og barnet har det dog også godt herhjemme. Selv om hun må undvære meget, som andre børn kan tage del i, så er hun dog heldigt stillet i så mange henseender. Nej, Sesemann, I er ikke så meget at beklage. I, som således kan være sammen, har det dog alligevel godt. Tænk på mit ensomme hjem!"

Sesemann havde rejst sig og gik op og ned i værelset, som han altid plejede, når han var stærkt optaget af en sag. Pludselig standsede han, klappede doktoren på skulderen og sagde: "Doktor! Jeg har fået en ide! Jeg kan ikke holde ud at se dig således. Du er jo slet ikke som i gamle dage. Du skal ud af dine folder en lille tid, og ved du hvorledes? Du skal rejse til alpen i stedet for os og besøge Heidi."

Doktoren blev overrasket over dette forslag og ville først ikke høre noget om det, men Sesemann gav ikke tabt. Han var så ivrig og opfyldt af sin nye idé, og han tog doktoren under armen for at gå ind til Klara.

Doktorens besøg havde stedse været til glæde og opmuntring for hende, han var så venlig og god og havde tidligere altid haft noget morsomt at fortælle hende. Nu var det anderledes, og Klara kendte hans sorg og ønskede så inderligt at se ham glad igen. Da hun nu så ham, rakte hun ham straks hånden til

goddag, og han satte sig hos hende. Sesemann satte sig også hen til hende, tog hendes hånd og begyndte at tale om schweizerrejsen og om, hvor meget han selv havde glædet sig til den. Det hovedpunkt, at den for tiden var umulig, gled han let hen over, da han var lidt bange for de tårer, denne meddelelse ville fremkalde. Derimod fremkom han hurtigt med det nye forslag og gjorde Klara opmærksom på, hvor godt deres fælles ven ville have af at gøre en sådan rejse.

Klaras øjne fyldtes unægtelig med tårer, hvor megen umage hun end gjorde sig for at holde dem tilbage, da hun vidste, hvor ondt det gjorde hendes far at se hende græde. Det var nu også hårdt for hende at opgive den rejse, som hun hele sommeren havde glædet sig så inderligt til. Men hun vidste godt, at faderen kun nægtede hende, hvad hun ville have skade af, hun holdt sine tårer tilbage, så godt hun formåede, og opfattede straks den trøst og glæde, der levnedes hende.

"Å, kære doktor," bad hun indtrængende, "De må endelig rejse op til Heidi på alpen og komme tilbage og fortælle mig alt om hende, bedstefar, Peter og gederne; jeg kender dem jo alle sammen. Og så vil De tage det med, som jeg vil sende Heidi; jeg har udtænkt det alt sammen, også noget til bedstemor! Kære doktor, sig nu ikke nej, så skal jeg tage lige så meget levertran, som De vil have."

Om det var dette løfte, der gjorde udslaget, er ikke godt at vide, men det er meget muligt; for doktoren smilede og sagde:

"Ja, så bliver jeg vel nødt til at tage af sted, lille Klara, og du bliver tyk og fed, som din fader og jeg ønsker. Og hvornår skal jeg så rejse, har du måske også bestemt det?"

"Helst i morgen tidlig, doktor," svarede Klara.

"Hun har fuldkommen ret," istemmede faderen, "nu skinner solen, himlen er blå, der er ingen tid at spille. Kun skade for hver eneste sådan dag på alpen, som du ikke kan nyde."

Doktoren måtte le. "Du er nær ved at bebrejde mig, at jeg endnu er her, ja, så må jeg vel se at komme af sted."

Men Klara holdt ham tilbage; for først måtte hun give ham besked om mange ting til Heidi og indprente ham at lægge nøje mærke til alt, for at han kunne gøre rede for hver smule, når han kom tilbage. Sagerne til Heidi kunne først sendes ham i løbet af dagen, da frøken Rottenmeier, som skulle samle og indpakke det alt sammen, for øjeblikket var ude på et af sine strejftog i byen. Doktoren lovede at udføre alt nøjagtigt. Om han end ikke kom til at rejse næste morgen tidlig, så blev det dog nok i løbet af dagen, og når han kom tilbage, skulle han troligt berette alt, hvad han havde hørt og set.

Tjenestefolkene har ofte en mærkelig evne til at opfatte, hvad der foregår i huset, længe før herskabet har meddelt dem noget om det. Sebastian og Tinette besad denne evne i høj grad, for i samme øjeblik, som Sebastian fulgte doktoren ned, gik Tinette ind til Klara, som netop havde ringet på hende.

"Gå hen til bageren og køb denne æske fuld af de friske, bløde kager, som vi bruger til kaffen," sagde hun til Tinette, idet hun pegede på æsken, der længe havde stået parat. Tinette greb med en hånlig mine fat i den ene ende af æsken og lod den dingle i hånden; idet hun gik ud af døren, sagde hun næsvist: "Det er også umagen værd."

Da Sebastian lukkede doktoren ud, sagde han med et buk: "Vil doktoren være så god at bringe den lille mamsel en hilsen fra mig?"

"Se, se!" sagde doktoren venligt, "så De ved allerede, at jeg rejser, Sebastian!"

Sebastian måtte hoste lidt. "Jeg er – jeg har – jeg ved såmænd ikke rigtig – jo nu husker jeg, jeg gik tilfældigvis gennem spisestuen og hørte den lille mamsel blive nævnet, og så staver man og lægger sammen – og på den måde ..."

"Ja vist," sagde doktoren smilende, "og jo mere man staver og lægger sammen, jo mere får man at vide. Farvel, Sebastian, hilsenen skal nok blive overbragt."

Nu ville doktoren gå rask igennem den åbnede dør, men han stødte på en hindring. Den stærke blæst havde afkortet frøken Rottenmeiers spadseretur, hun var vendt om og ville netop gå ind ad den åbne dør. Hendes folderige klædningsstykke fyldtes af vinden, og det stod omkring hende som et udspændt sejl. Doktoren veg øjeblikkelig tilbage. Frøkenen ligeså. Imod doktoren havde hun altid været særdeles artig og forekommende, og således stod de begge en stund ærbødigt og gjorde plads for hinanden. Men et pludseligt vindstød drev frk. Rottenmeier for fulde sejl ind på doktoren. Han slap dog til side, men frøkenen fløj et godt stykke forbi ham og måtte vende for at hilse med anstand på husets ven. Hendes voldsomme indtræden havde forstemt hende lidt; men doktoren havde en egen måde at tage hende på, der hurtigt glattede rynkerne på hendes pande og satte hende i godt humør. Han meddelte hende sin rejseplan og bad hende på den mest indtagende måde at indpakke sagerne til Heidi således, som kun hun kunne gøre det. Og dermed anbefalede han sig.

Klara troede, at hun først havde en kamp at bestå med frøkenen, før denne ville samtykke i, at alle de sager, hun havde

bestemt at give Heidi, måtte afsendes. Men denne gang tog hun fejl. Frøkenen var i strålende humør. Alt, hvad der lå på det store bord, blev ryddet bort, for at Klara kunne få gaverne til Heidi ordnet og indpakket, mens hun så på det. Og det var intet let arbejde; for det var højst forskellige ting. Først kom den lille varme kåbe med hætte, som Klara havde bestemt, at Heidi skulle have på, når hun til vinter ville besøge bedstemor. Dernæst var der et dejligt varmt sjal til dens gamle bedstemor at hylle sig ind i, når stormen rystede den skrøbelige hytte. Så kom den store æske med bagværk også til bedstemor, for at hun dog en gang skulle smage noget andet end de sædvanlige brød til sin kaffe. Endvidere var der en vældig pølse, som Klara først havde tiltænkt Peter, fordi han aldrig fik andet end ost og brød. Men hun havde betænkt sig, for Peter kunne i sin glæde måske spise hele pølsen på én gang. Mor Birgitte skulle have den og først skære et godt stykke af til sig og bedstemor og derpå tildele Peter hans del i små portioner. Der var også en kardus tobak til bedstefar; han holdt jo så meget af at få sig en pibe om aftenen uden for hytten. Til sidst kom en mængde hemmelighedsfulde poser, pakker og æsker, som Klara med særlig glæde havde samlet sammen, for Heidi skulle have mange glædelige overraskelser. Endelig var indpakningen til ende, og en stor pakke lå rede til afsending. Frk. Rottenmeier betragtede den, idet hun grundede over den kunst at pakke ordentligt ind. Men Klara så på pakken, glad ved tanken om, hvorledes Heidi ville juble og hoppe af glæde over alle de herligheder, den indeholdt. Nu kom Sebastian, tog med en kraftig hånd pakken og svang den op på skulderen for at bringe den hen til doktorens hus.

2. En gæst på alpen

Morgenrøden lyste over bjergene, en frisk vind susede gennem granerne og fik de gamle grene til at svaje frem og tilbage. Heidi slog sine øjne op, den kendte lyd vækkede hende. Denne susen gjorde altid et stærkt indtryk på hende og drog hende næsten med magt ud under granerne. Hun sprang op fra sit leje og var hurtigt færdig med sin påklædning, der altid var ren og ordentlig.

Da hun kom ned ad stigen, var bedstefaderen allerede oppe, og hun skyndte sig udenfor til ham. Han stod derude og betragtede himlen, som han plejede hver morgen for at se, hvorledes Vejret den dag ville blive.

Rosenrøde skyer trak hen over himlen, der blev mere og mere blå, et gyldent skær lagde sig over bjergene og græsangene, for nu stod solen op.

"God morgen, bedstefar! Å, hvor det dog er smukt!" råbte Heidi, idet hun sprang hen til ham.

"Hvad, er du allerede oppe," og han rakte hende hånden til godmorgen.

Nu løb Heidi hen under granerne, og hun hoppede af glæde og jublede ved hvert vindstød, der susede gennem trætoppene.

Den gamle gik ind i stalden, hvor han malkede gederne og derefter vaskede og striglede dem, før han lukkede dem ud. Da Heidi så sine venner, løb hun hen, tog dem om halsen og kælede for dem, og begge gned sig kælent op ad hende. Bamse var især ivrig efter at vise sin kærlighed, og Heidi måtte skænde på den: "Nej, Bamse, du stanger jo som den store Tyrk!"

Øjeblikkelig trak den hovedet til sig og opførte sig pænt og ordentligt, og Svanelil stak sit hoved i vejret med en fornem bevægelse, så man tydeligt kunne se, at den tænkte: "Ingen skal sige om mig, at jeg opfører mig som tyrken". For den snehvide Svanelil var endnu lidt fornemmere end den brune Bamse.

Pludselig hørte man dernede fra Peters fløjte, og lidt efter kom alle de muntre geder springende, og Heidi fo'r straks midt ind i flokken, der med stormende velkomsthilsener puffede hende hid og did, og hun puffede en smule igen; for hun ville hen til den frygtsomme Snehopper, der altid blev trængt tilbage af de store, når den prøvede at komme hende nær.

Nu kom også Peter til syne og udsendte en sidste frygtelig fløjten, der skulle skræmme gederne og jage dem op på græsgangen; for han ville selv hen og tale med Heidi.

"I dag kan du vel komme med?" lød hans lidt studse opfordring.

"Nej, det kan, jeg ikke, Peter," svarede hun. "Hvert øjeblik kan de komme fra Frankfurt, og så må jeg være hjemme."

"Det har du sagt så tit," brummede han.

"Og det må jeg gentage, lige indtil de kommer," sagde Heidi. "Eller synes du måske, jeg ikke behøver at være hjemme, når de kommer, synes du det, Peter?"

"Alpeonkel er jo herhjemme," mumlede Peter.

Nu lød bedstefars stærke stemme fra hytten: "Hvorfor går det ikke fremad med hæren? Er det anførerens, eller er det troppernes skyld?"

Øjeblikkelig gjorde Peter omkring, svang sin pisk susende i luften, gederne fo'r af sted op over fjeldet, og Peter bag efter dem.

Efter at Heidi igen var kommet hjem til sin bedstefader, kom hun til at tænke på forskelligt, der ikke før var faldet hende ind.

Således redte hun hver morgen med stor anstrengelse omhyggeligt og pænt sin seng. Derefter stillede hun hver stol på sin plads i stuen, og lå der noget og rodede, pakkede hun det ind i skabet. Til sidst tog hun en klud, krøb op på en stol og gned så længe på bordet, til det blev ganske blankt. Når så bedstefar kom ind, så han sig tilfreds omkring i stuen, og sagde: "Hos os er det altid, som om det var søndag! Heidi har ikke for intet været ude hos fremmede."

Også i dag havde hun, straks efter at have spist frokost med den gamle, givet sig i lag med dette arbejde; men hun kunne ikke rigtig blive færdig med det i denne morgenstund. Hvert øjeblik var der noget, der forstyrrede hende. Nu smuttede en munter solstråle ind ad det åbne vindue, og det var akkurat, som om den råbte til hende: "Kom herud, Heidi, kom herud!" Så kunne hun ikke længere blive inde, hun måtte ud. Der lå hytten i strålende solskin, og bjerg og dal skinnede og tindrede, og skrænten derhenne så så tør og gylden ud, der måtte hun hen og sætte sig ned for at se sig om. Da huskede hun pludselig, at trefoden stod midt på gulvet, og bordet endnu ikke var gjort i stand efter morgenmaden. Hurtigt løb hun tilbage og tog fat på arbejdet; men det varede ikke længe, så susede det så stærkt i granerne, at det fo'r igennem hende, og hun måtte atter ud og hoppe lidt med, når alle grenene deroppe svajede frem og tilbage. Bedstefaderen arbejdede inde i skuret, af og til kiggede han ud af døren og så på Heidi med et venligt smil.

Med et råbte hun højt: "Bedstefar! Bedstefar! kom! kom!"

Han trådte hurtigt, lidt forskrækket ud ad døren. Hvad kunne være hændt barnet? Og han så hende løbe ned ad skrænten, idet hun råbte: "De kommer, de kommer, og doktoren er forrest!"

Og Heidi styrtede hen imod sin gamle ven. Hun greb kærligt hans udstrakte hænder og råbte lykkeligt: "Goddag, doktor! Og tusind, tusind tak!"

"Gud velsigne dig, barn, men hvad er det, du takker for," spurgte doktoren venligt.

"Fordi jeg kom hjem igen til bedstefar."

Det var som om en solstråle gled hen over doktorens ansigt. En sådan modtagelse havde han ikke ventet på alpen. Han havde følt sig så ene, da han steg op ad bjerget, og fordybet i tanker havde han slet ikke lagt mærke til, hvor smukt der var omkring ham.

Han var ikke en gang sikker på, om Heidi kunne kende ham, hun havde jo ikke set stort til ham, og hun ville sikkert blive i høj grad skuffet ved at se ham, og ikke de længselsfuldt ventede venner. I stedet for modtog hun ham glædesstrålende og taknemmelig.

Nu tog doktoren hende kærligt ved hånden og sagde: "Kom, Heidi, lad os gå op til din bedstefar, og vis mig, hvor du bor."

Men Heidi blev stående og så forundret ned over bjerget.

"Hvor er Klara og Bedstemamma?" spurgte hun.

"Ja, nu må jeg fortælle dig noget, der vil gøre dig lige så ondt, som det har gjort mig. Ser du, Heidi, jeg kommer alene. Klara har været meget syg og kunne ikke tåle at rejse nu, og derfor kommer Bedstemamma heller ikke. Men til foråret, når det bliver varmt, så kommer de ganske sikkert!"

Heidi stod ganske stille. Hun kunne slet ikke straks forstå, at alt det, som hun så sikkert havde ventet, nu slet ikke skulle ske. Også doktoren stod tavs, og man hørte kun vinden suse deroppe i granerne. Med et kom hun i tanker om, hvorfor hun var løbet herved, og at doktoren jo var kommet. Hun så op på ham og lagde mærke til, hvor bedrøvet han så ud, således havde hun aldrig set ham i Frankfurt, det gjorde hende så ondt, hun kunne slet ikke tåle at se nogen bedrøvet. Den rare doktor var naturligvis ked af, at Klara og Bedstemamma ikke var med, og hun søgte straks at trøste ham på bedste måde.

"Å ja, det varer jo ikke så længe, før det igen bliver forår, og så kommer de sikkert," sagde hun trøstende, "da kan de blive her meget længere, og det vil Klara vist hellere; men nu må vi skynde os op til bedstefar."

Hånd i hånd med sin gode ven vandrede hun nu op til hytten. Hun var så ivrig efter at få doktoren glad igen, at hun forsikrede ham, hvor hurtigt vinteren gik her på alpen, og så kom den lange, varme sommer, før man vidste af det; hun blev selv helt overrasket ved sin trøst, og hun råbte ganske fornøjet til Alpeonkel: "De er endnu ikke kommet, bedstefar; men det varer ikke ret længe, før de også kommer."

Doktoren var ingen fremmed for Alpeonkel; Heidi havde fortalt så meget om ham. Den gamle bød ham hjerteligt velkommen, og de to mænd satte sig ned på bænken foran hytten med Heidi ved siden af sig. Nu begyndte doktoren at fortælle, hvorledes Sesemann havde opmuntret ham til at gøre denne rejse, og hvorledes han også selv havde følt, at han ville have godt af den, da han i lang tid ikke havde været rask. Derpå hviskede han til Heidi, at der snart ville komme noget, som var

rejst med ham fra Frankfurt, op ad bjerget, og som hun ville blive meget gladere ved end ved den gamle doktor. Heidi var meget spændt på, hvad det vel kunne være.

Alpeonkel rådede doktoren til at blive her på alpen i de smukke efterårsdage, eller i det mindste tage herop, når vejret var godt. Ganske vist kunne han ikke tilbyde ham bolig i hytten, det var den alt for lille til, i Ragaz var det ikke tilrådeligt at bo, det var for langt borte, men nede i landsbyen kunne han få et ordentligt værelse til leje i værtshuset. Så kunne han hver morgen komme op på alpen; disse ture ville gøre ham godt, mente Alpeonkel, og han tilbød sig som fører på bjerget eller i omegnen, hvor doktoren ønskede det. Denne syntes godt om forslaget, og dermed var den sag afgjort.

Imidlertid var solen nået højt på himlen, og det var nær middag. Vinden havde for længe siden lagt sig, og granerne var også kommet i ro. Luften var mild; men der var frisk og køligt ved den solbeskinne bæk.

Den gamle rejste sig, gik ind i hytten og hentede bordet, som han stillede foran bænken.

"Så, Heidi! hent os nu noget at spise," sagde han, "doktoren må tage til takke; selv om beværtningen er simpel, så er spisestuen dog anstændig."

"Det mener jeg også," sagde doktoren, idet han så ud over den solbelyste dal, "indbydelsen tager jeg imod, heroppe må det smage godt."

Heidi løb nu ind og ud som en lille væsel, og hentede alt, hvad hun kunne finde af spiseligt i skabet, sjæleglad over at doktoren var deres gæst. Bedstefaderen tilberedte imidlertid måltidet, og kom kort efter ud med den dampende mælkekande og med den

guldgule, stegte ost. Derpå skar han tynde skiver af det røde kød, som han havde tørret deroppe i den rene luft, og dette måltid smagte doktoren bedre, end noget havde smagt ham i det sidste år.

"Ja, vi må have Klara herop," sagde han, "her vil hun komme til kræfter, og når hun en tidlang spiser således som jeg i dag, så vil hun blive tyk og fed, som hun aldrig i sit liv før har været."

Nu kom der én anstigende op ad bjerget med en stor pakke på ryggen. Da han nåede hytten, kastede han sin byrde på jorden og indåndede den friske alpeluft i store drag.

"Der kommer det, som er rejst med mig fra Frankfurt," sagde doktoren, idet han rejste sig, trak Heidi med sig hen til pakken og begyndte at løse den op. Da det første tykke omslag var fjernet, vedblev han: "Se så, Heidi, nu kan du selv pakke dine herligheder ud."

Det gjorde Heidi, og efterhånden som det alt sammen kom frem, betragtede hun hver ting med store, forundrede øjne.

Først da doktoren igen kom hen til hende og tog låget af den store æske, idet han sagde: "Se, hvad bedstemor skal have til sin kaffe!" råbte hun højt af glæde: "Å, å! Nu får bedstemor de dejlige, bløde kager at smage!" Og hun hoppede omkring æsken og ville straks løbe ned med dem til hende. Men bedstefar sagde, at hen ad aften ville de følge doktoren på vej, og så kunne de tage sagerne med. Nu fandt Heidi tobakken og løb hen til bedstefaderen med den. Den var rigtig noget for ham, han stoppede straks sin pibe, og begge mændene sad nu og talte sammen om mange ting, mens de pustede store røgskyer ud i luften, og Heidi havde travlt med at bringe sine skatte frem for

dagens lys. Men pludselig kom hun hen, stillede sig foran doktoren og sagde meget bestemt:

"Nej, jeg er dog allermest glad ved at se den gamle doktor igen."

Begge mændene måtte smile, og doktoren sagde, at det havde han rigtignok ikke troet.

Henimod solnedgangen rejste doktoren sig for at gå ned i landsbyen og søge sit kvarter. Alpeonkel bar æsken, den store pølse og tørklædet, doktoren tog Heidi ved hånden, og således vandrede de ned ad alpen til Gede-Peters hytte. Her skulle Heidi blive, indtil Alpeonkel, som fulgte doktoren videre ned til landsbyen, senere afhentede hende. Da de skiltes, spurgte hun doktoren: "Vil De gerne følge med gederne op på græsgangen i morgen?" Det var jo det dejligste, hun kendte.

"Ja, naturligvis, Heidi, vi følges ad," svarede han.

Nu gik mændene videre, og Heidi slæbte med stort besvær først den store æske ind i hytten, så måtte hun ud igen efter pølsen, og til sidst hentede hun det store tørklæde. Hun lagde det alt sammen så nær som muligt hen til den gamle, for at hun rigtig kunne føle på det og vide, hvad det var. Sjalet lagde hun på hendes skød. "Det er alt sammen fra Frankfurt, fra Klara og Bedstemamma," sagde hun til den forundrede gamle. Birgitte stod stiv som en pind og så på Heidi, der med største anstrengelse slæbte de tunge sager ind, og nu havde udbredt det alt sammen for hendes øjne.

"Jeg er vis på, at du er forfærdelig glad over kagerne, bedstemor, føl hvor de er bløde," råbte hun, og den gamle nikkede: "Ja vist, Heidi, hvad er det dog for gode mennesker." Så strøg hun med hånden over det bløde sjal og tilføjede: "Tænk, at

have dette i den kolde vinter, jeg havde aldrig tænkt, at jeg skulle komme til at eje noget så dejligt."

Heidi kunne ikke rigtig forstå, at bedstemor syntes at være gledere ved sjalet end over kagerne. Birgitte stod stadig foran pølsen, som hun betragtede næsten med ærefrygt. Hun havde aldrig set en sådan kæmpepølse, og denne her tilhørte hende, hun skulle selv skære den i stykker, det var næsten utroligt. Hun rystede ganske forsagt på hovedet og bemærkede: "Vi må dog vist spørge Alpeonkel, hvad meningen er med dette."

Men Heidi vidste ganske nøje besked. "Meningen er, at den skal spises, og slet ikke noget andet."

Nu kom Peter trampende ind. "Alpeonkel er her, Heidi skal –," videre kom han ikke. Hans blik faldt på bordet, hvor pølsen lå, og dette syn overvældede ham således, at han ikke kunne få et ord mere frem. Men Heidi opfattede, hvad han ville sige, og gav hurtigt bedstemor hånden til afsked.

Alpeonkel gik nu ellers aldrig forbi hytten uden at kigge indenfor til bedstemor, der altid glædede sig ved at høre hans skridt; for han havde stedse et opmuntrende ord at sige til hende. Men i dag var det blevet sent for Heidi, som hver morgen var oppe med solen, og bedstefaderen sagde: "Barnet må have sin søvn," og efter et venligt "Godnat" til den gamle bedstemor, tog han Heidi ved hånden, og i den stjerneklare aften gik de to hjem til deres fredelige hytte.

3. En gæld betales

Tidligt den næste morgen vandrede doktoren i følge med Peter og gederne fra landsbyen op ad bjerget.

Et par gange forsøgte den venlige mand at indlede en samtale med Peter, men det lykkedes ikke, drengen svarede næppe på hans spørgsmål. Peter indlod sig slet ikke i samtale med nogen. Således ankom da hele det tavse selskab til alpehytten, hvor Heidi og de to geder muntre og fornøjede ventede på dem.

"Kommer du med?" spurgte Peter, som han plejede hver eneste morgen.

"Ja, naturligvis, hvis doktoren går med," svarede Heidi.

Peter skelede hen til doktoren.

Nu kom Alpeonkel ud med madposen i hånden. Han hilste ærbødigt på doktoren og gav Peter posen at bære. Den var tungere end sædvanligt, for den gamle havde lagt et godt stykke kød i den, han tænkte, at hvis doktoren befandt sig vel på alpen, ville han måske spise sin middagsmad deroppe med børnene. Peter lo over hele ansigtet ved tanken om, at der var noget ekstra godt i madposen.

Man begav sig nu på vej. Gederne flokkedes om Heidi, den ene puffede til den anden, alle ville hen til hende. Men hun formanede dem alvorligt og sagde:

"Nu skal I pænt løbe foran og ikke sådan puffe og trænge jer frem, jeg skal jo gå med doktoren."

Så arbejdede hun sig ud af flokken, og doktoren tog hende ved hånden, mens de gik op ad. Han havde nu intet besvær med at få en samtale i gang, for Heidi havde så meget at fortælle om,

hvor mærkværdigt gederne kunne bære sig ad, om blomsterne oppe på fjeldet og om fuglene, at tiden hurtigt gik og de snart nåede op på græsgangen.

Hvis doktoren havde set, hvorledes Peter skulede til ham på denne tur, ville han vist være blevet bange; men heldigvis lagde han slet ikke mærke til det.

Heidi førte straks sin gode ven hen på den plet, hun holdt så meget af, og hvor hun plejede at sidde og fryde sig over den dejlige natur, og doktoren satte sig ned ved siden af hende. Foran dem lå bjerg og dal beskinnet af efterårssolen. Nede på de lavere alper lød hjordenes klokker så kønt og fredeligt. Den store snemark derovre strålede og glimtede i solskinnet, og det grå Falknis løftede sine klippetårne majestætisk op imod den mørkeblå himmel. Den lette og friske morgenvind strøg hen over alpen og bevægede sagte de blå klokkeblomster, der var tilbage af det rige sommerflor. Højt oppe i luften kredsede ørnen; men i dag skreg den ikke; med udbredte vinger svævede den stolt og rolig hen over bjergene. Heidi betragtede alt omkring sig. Hvor var her dog dejligt. Hendes øjne strålede af glæde. Mon doktoren også kunne se, hvor smukt det var heroppe? Han havde hidtil siddet stille og tankefuld set sig om. Nu så han på Heidi og læste spørgsmålet ud af hendes øjne.

"Ja, Heidi, det kunne være dejligt her; men hvis nu én, som var rigtig bedrøvet, kom hertil, hvad mener du så, han skulle gøre for at kunne glæde sig over alt det skønne?"

"Å!" råbte Heidi glad, "her er man aldrig bedrøvet, det er man kun i Frankfurt."

Doktoren smilede; men smilet forsvandt hurtigt.

"Og hvis nu den, der kom, bragte sin sorg med sig, ved du da også noget, som kunne hjælpe ham?" spurgte doktoren.

"Når man slet ikke ved, hvad man skal gøre, så må man sige det alt sammen til Gud," sagde Heidi tillidsfuldt.

"Ja, det kan være rigtigt nok, min lille ven. Men hvis det, der gør ham så bedrøvet og ulykkelig, kommer fra ham selv, hvad skal man da sige til Gud?"

Det måtte Heidi tænke nærmere over, men hun var ganske vis på, at man kunne få hjælp hos Gud i alle sine sorger. Hun huskede, hvad hun selv havde erfaret.

"Så må man vente," sagde hun lidt efter, "og sige til sig selv, *nu ved den gode Gud noget rigtig glædeligt, som vil komme efter det andet – vi må blot endnu være stille en lille stund og ikke løbe bort.* – og så kan vi på én gang se, at Gud hele tiden har haft noget godt i sinde, men da vi før kun så det, der var så sørgeligt, så tænkte vi, det blev ved at være således altid."

"Det er en dejlig tro, den må du holde fast ved, Heidi," sagde doktoren. En stund betragtede han tavs de mægtige bjerge og den solbeskinnede dal, derpå fortsatte han:

"Men Heidi, hvis nu den, der sad her, havde en mørk skygge for øjnene, så at han slet ikke kunne se alt det skønne omkring ham, så måtte han vel blive tung om hjertet, dobbelt tung her, hvor det kunne være så dejligt. Kan du forstå det, Heidi?"

Disse ord gjorde den lille, glade pige ganske bedrøvet.

Den mørke skygge for øjnene bragte hende til at tænke på bedstemor, som jo aldrig mere kunne se solen og den dejlige alp. Hun sad en stund ganske stille, så sagde hun alvorligt:

"Jo, det kan jeg nok forstå. Men jeg ved noget: så må man læse bedstemors sange, så bliver det igen lysere, og mangen gang så

lyst, at man bliver glad igen. Det har bedstemor sagt."

"Hvilke sange, Heidi?"

"Jeg kan kun den om solen og den dejlige have, og af den anden lange, de vers, som bedstemor holder så meget af, for dem må jeg altid læse tre gange," svarede Heidi.

"Sig en gang de vers for mig, dem ville jeg gerne høre," og doktoren satte sig til rette for at høre opmærksomt efter. Heidi foldede hænderne og betænkte sig endnu lidt.

"Skal jeg begynde med dem, som bedstemor siger, gør hende så rolig og tillidsfuld?"

Doktoren nikkede, og så begyndte Heidi:

Befal du dine veje
og al din hjertesorg
til hans trofaste pleje,
som bor i Himlens borg!
Han, som kan stormen binde
og lede bølgen blå,
han kan og vejen finde,
hvorpå din fod kan gå.

Vej har du alle steder,
dig midler fattes ej,
kun nåde du udspreder,
kun lys er al din vej;
og hvad du har for øje,
det sker, o stærke Gud,
og al ting sig må føje
dit råd at føre ud.

Så kast da al din smerte
på Herrens stærke magt,
og håb! o håb, mit hjerte
vær trøstig, uforsagt!
Du er dog ej den herre,
som alting råde bør,
Gud monne sceptret bære
og al ting vel han gør.

Heidi holdt pludselig inde. Hun var ikke vis på, om doktoren hørte efter. Han sad ganske stille med hånden for øjnene hun tænkte, at han måske var faldet i søvn, og ønskede han at høre flere vers, når han vågnede, så ville hun sige dem for ham.

Men doktoren sov ikke. Han tænkte sig tilbage i en længst forgangen tid, hvor han stod som en lille dreng ved sin moders stol, hun holdt ham i sin favn og fremsagde netop den samme salme, som han nu hørte af Heidi, og som han ikke havde tænkt på i lang, lang tid. Det var, som om han hørte sin moders stemme og så ind i hendes milde øjne, og da salmen var forbi, hørte han den venlige stemme fortsætte at tale til ham. Og ordene måtte gøre ham godt, for han blev længe siddende i dybe tanker, og da han endelig løftede hovedet, mødte han Heidis forundrede blik. Han tog hendes lille hånd i sin.

"Heidi, din sang var smuk," sagde han, og hans stemme lød lidt gladere end før, "vi vil atter gå herop, og så siger du det nok en gang igen for mig."

I al denne tid havde Peter måttet give sin ærgrelse luft. Nu havde han endelig i dag fået Heidi med op på græsgangen, og så sad hun hele tiden hos den gamle herre, og han kunne slet ikke få fat i hende. Det var også harmeligt. Han stillede sig lidt

afsides bagved den intet ondt anende doktor og truede ad ham med den ene hånd, så med begge knyttede næver, og jo længere Heidi blev siddende hos doktoren, desto heftigere og skrækkeligere truede Peter.

Imidlertid steg solen højere på himlen, og det blev middagstid, det kendte Peter på en prik. Pludselig råbte han af alle kræfter hen til de to andre:

"Nu er det spisetid!"

Heidi rejste sig og ville hente madposen, for at doktoren kunne holde måltid der, hvor han sad. Men han sagde, at han ikke var sulten, han ønskede kun en skål mælk, så ville han gå lidt omkring og måske lidt højere op på alpen. Så syntes Heidi, at hun heller ikke var sulten, og ville også kun drikke lidt mælk, og siden ville hun føre doktoren op over de store mosgroede stene, hvor geden en gang nær var styrtet ned, og hvor alle de dejlige, krydrede urter voksede. Hun løb hen til Peter og sagde, at han blot skulle komme med en skål mælk til doktoren og en til hende, andet ville de ikke have. Peter gloede forundret en stund på Heidi, så spurgte han: "Hvem skal da spise det, som er i madposen?"

"Det må du have; men først må du skaffe os mælken og det hurtigt," svarede Heidi.

Så hurtig havde Peter endnu aldrig i sit liv fuldført noget arbejde som dette, for han så stadig madposen for sig og vidste endnu ikke, hvad der var i den, skønt det var hans. Så snart de derovre sad og drak deres mælk, åbnede han posen og kiggede ned i den.

Han skælvede over det hele af glæde, da han så det dejlige kød; han stak hånden ned i posen – men trak den pludselig til

sig igen, som om han ikke turde gribe til. Det faldt ham nemlig ind, hvorledes han lige før havde stået og truet ad den samme herre, der nu skænkede ham hele sin mageløse middagsmad.

Og Peter angrede, hvad han havde gjort, og det var, som om noget hindrede ham i at spise. Men på én gang fik han en lys idé. Han sprang op og løb hen til det sted, hvor han havde stået og truet. Nu strakte han begge sine flade hænder ud i luften til tegn på, at de truende knyttede næver ikke mere skulle gælde; således blev han stående lidt, indtil han mente, at nu var sagen ordnet. En-to-tre var han atter henne ved madposen, og nu, da hans samvittighed var lettet, kunne han gladelig give sig i lag med sit lækre måltid.

Doktoren og Heidi havde længe travet rundt og talt meget sammen. Nu syntes han, det var på tide for ham at vende hjem, og han troede, at Heidi ville blive hos sine geder. Men det kunne aldrig falde hende ind, så måtte jo doktoren gå mutters ene ned ad alpen. Hun ville følge til bedstefars hytte og endda et stykke længere.

Der var så meget at vise doktoren, – hvor gederne helst ville græsse, og hvor der voksede de smukkeste blomster. Hun vidste navnene på dem alle sammen, bedstefar havde lært hende dem. Men til sidst sagde doktoren, at nu måtte hun gå hjem. De tog afsked, og doktoren gik ned ad bjerget, men vendte sig fra tid til anden og så efter Heidi, der var blevet stående på samme plet og så efter ham og vinkede. Det samme havde hans kære, lille datter gjort, når han gik hjemmefra. –

September måned var dette år klar og solvarm. Hver morgen kom doktoren op på alpen, og ofte foretog han sammen med Alpeonkel vandringer op i bjergene, hvor ørnen havde hjemme,

og hvor den ofte skrigende susede tæt forbi dem. Doktoren fandt stort behag i at tale med den gamle, der kendte alle planterne på alpen og vidste, hvad de kunne anvendes til. Han vidste også god besked med alpens dyr og deres liv deroppe og fortalte doktoren mange morsomme træk om disse beboere i klipperifter og jordhuler.

Tiden gik hurtigt for doktoren på disse vandringer, og ofte, når han trykkede Alpeonkels hånd til afsked, sagde han: "Kære ven, jeg går aldrig fra Dem uden at have lært noget af Dem."

Men mange gange, og i reglen på de allersmukkeste dage, ønskede doktoren at gå ud med Heidi.

De opsøgte da som oftest den smukke skrænt, hvor de havde siddet den første dag, og Heidi måtte fremsige sine salmevers og fortælle doktoren et og andet. Da sad Peter ofte på sin plads bag ved dem, men nu var han ganske tam og truede aldrig mere ad dem med knyttet næve.

Således forløb den dejlige septembermåned. Da kom doktoren en morgen og så ikke fornøjet ud, som han plejede. Han sagde, at i dag kom han for sidste gang, nu måtte han tilbage til Frankfurt. Det var svært for ham at sige farvel til alpen, som han havde fået så kær. Alpeonkel blev meget ked af denne meddelelse, for han havde været så glad ved at tale med doktoren, og Heidi havde således vænnet sig til hver dag at være sammen med sin kære ven, at hun slet ikke kunne forstå, at det nu skulle være forbi. Hun så spørgende og ganske forundret op på ham. Men det var alvor. Doktoren sagde hjerteligt farvel og tak til den gamle, og han spurgte Heidi, om hun ville følge ham lidt på vej. Hun holdt ham i hånden ned ad alpen, men kunne slet ikke rigtig forstå, at han skulle rejse.

Efter en stunds forløb stod doktoren stille og sagde, at nu måtte Heidi ikke følge med længere. Han klappede hende kærligt på det krusede hår og sagde:

"Nu må jeg af sted, Heidi! Blot jeg kunne tage dig med til Frankfurt og beholde dig hos mig."

Heidi så pludselig hele Frankfurt for sig, de mange, mange huse og brolagte gader, også frk. Rottenmeier og Tinette, og hun svarede lidt forknytt: "Jeg ville meget hellere have, at De igen kom her til os."

"Nå ja, måske er det også bedst. Lev vel, lille Heidi," sagde doktoren venligt, og Heidi så op i hans gode, venlige øjne, der fyldtes med tårer. Så vendte doktoren sig hurtigt om og gik ned ad bjerget.

Heidi blev stående ganske stille. Hun havde set tårer i den kære doktors øjne, det gik hende til hjertet. Med ét brast hun i gråd og løb så hurtigt efter ham, idet hun, afbrudt af hulken, råbte så højt, hun kunne: "Hr. doktor! Hr. doktor!"

Han vendte om og blev stående, og snart havde hun indhentet ham. Tårerne strømmede ned over hendes kinder, idet hun hulkede:

"Jeg vil straks følge med til Frankfurt og blive hos Dem, så længe De vil have det; jeg må bare skynde mig tilbage og sige det til bedstefar."

Doktoren klappede hende beroligende på kinden.

"Nej, min lille kære Heidi, ikke nu straks," sagde han kærligt, "du må blive deroppe under granerne, ellers kunne du jo igen blive syg for mig. Men hør, nu vil jeg spørge dig om noget. Hvis jeg en gang bliver syg og er alene, vil du så komme og blive hos mig? Kan jeg så stole på, at der er nogen, som holder af mig?"

"Ja, ja, så vil jeg ganske bestemt komme straks samme dag, jeg holder næsten lige så meget af Dem som af bedstefar," vedblev hun, stadig hulkende.

Doktoren trykkede endnu en gang hendes hånd og fortsatte så hurtigt sin vej. Men Heidi blev stående på samme plet og vinkede til ham så længe, hun kunne øjne ham. Da han sidste gang vendte sig om og så hende stå på den solbeskinnede alp, sagde han stille hen for sig: "Deroppe er der godt at være, der kan man igen blive sund på sjæl og legeme og atter glad ved livet."

4. En vinter i landsbyen

Sneen lå højt omkring alpehytten, og det så ud, som vinduerne var lige ved jorden, for af hyttens nederste del var intet at se, endog døren var ganske forsvundet. Havde Alpeonkel boet deroppe, så måtte han have udført det samme arbejde, som Peter dagligt gjorde, fordi det stadig sneede om natten. Hver morgen måtte drengen springe ud gennem vinduet, og når kulden ikke var så stærk, at alt var frosset sammen om natten, så sank han så dybt i den bløde sne, at han med hænder og fødder, ja endog med hovedet måtte arbejde og kaste fra sig til alle sider, indtil han fik plads omkring sig. Så rakte moderen ham den store kost ud ad vinduet, og med denne stødte og skrabede han sneen bort fra døren. Når denne var nået, havde han et stort arbejde tilbage med at skaffe sneen af vejen, ellers faldt hele den bløde masse som en lavine ind i køkkenet, når døren åbnedes, eller den frøs sammen, og så var beboerne helt indefrosne, for denne ismasse kunne man ikke gennembryde, og kun Peter kunne slippe ud gennem det lille vindue. For ham var imidlertid denne frosttid ret magelig. Når han skulle ned i landsbyen, åbnede han vinduet og krøb ud på den jævne snemark udenfor. Så skubbede moderen den lille slæde ud, og Peter behøvede kun at sætte sig på den og støde fra, så kom han i hvert tilfælde ned i dalen, for hele alpen var en stor uafbrudt slædevej.

Alpeonkel var ikke i sin hytte den vinter; han havde holdt ord. Så snart den første sne var faldet, havde han lukket hytte og stald og var med Heidi og gederne draget ned i landsbyen. I nærheden af kirken og præstegården stod en stor, forfalden

bygning, der i gamle dage var opført af en tapper krigsmand for de penge, han havde tjent i krigen, men han kedede sig i den stille landsby og forlod sin smukke bolig, der stod og forfaldt i årenes løb og nu næsten var en ruin. Af og til boede fattigfolk i huset, og da Alpeonkel kom til byen med sin søn Tobias, havde han boet der, men siden den tid havde huset stadig stået tomt, for hvis man ikke forstod som Alpeonkel at tætné og bøde på de mange huller og mangler ved boligen, så kunne man ikke bo der.

Men allerede i efteråret havde Alpeonkel bestemt sig for at bo i det gamle hus, og han var ofte vandret derned og havde istandsat det så godt, det lod sig gøre, og som det passede ham. Midt i oktober flyttede han så derind med Heidi.

Kom man fra bagsiden ind i huset, så trådte man straks ind i et åbent rum, hvor væggene til dels var faldet ud, dog sad der endnu et buevindue, ganske vist uden glas, men smukt omkranset med vedbend. Det havde sikkert været et kapel, for loftet var hvælvet. Herfra gik man videre ind i en stor hal, hvor gulvet hist og her var belagt med store stenfliser, som græsset voksede frodigt imellem. Også her var murene til dels borte, men et par svære søjler støttede den del af loftet, der endnu var tilbage. Her havde Alpeonkel udbedret murene med brædder og strøet et tykt lag halm på gulvet, for her skulle gederne logere. Så gik man videre gennem mange gange, for det meste med udsigt til himlen ovenover og landskabet udenfor, indtil man nåede til en svær egetræsdør, der endnu hang fast i hængslerne; den førte ind til en stor, rummelig stue, der var i ret god stand. Væggene var tætte og de mørke paneler hele. I et hjørne stod en vældig ovn, der nåede næsten helt op til loftet, og på ovnens

hvide plader var der malet store, blå billeder. Der var gamle tårne med træer omkring, og under træerne gik en jæger med sine hunde; der var også en sø, kantet med skyggefulde egetræer, hvor en fisker stod med sin medestang, der nåede langt ud over vandet. Rundt om ovnen var der en bæk, så at man straks kunne sætte sig hen og studere billederne. Det var rigtig noget for Heidi! Straks da hun kom ind i stuen, løb hun hen og satte sig på bænken og gav sig i færd med at undersøge billederne.

Men da hun nåede om til ovnens bagside, blev hendes opmærksomhed fanget af noget helt andet. I det temmelig store rum mellem ovnen og væggen var der ved hjælp af fire brædder lavet et leje af hø, ganske som Heidis deroppe på alpen, og høet var dækket med et lagen, oven på det hele var sækken anbragt som et tæppe. Fuld af glæde råbte hun:

"Å, bedstefar, det er mit kammer! Det er jo dejligt! Men hvor skal du ligge?"

"Dit kammer må være nær ved ovnen, for at du ikke skal fryse," sagde den gamle; "nu skal du også se mit."

Heidi løb efter bedstefaderen gennem den store stue, han åbnede en dør ind til et mindre værelse, hvor han havde indrettet sig et leje. Så kom der igen en dør, som Heidi skyndte sig at lukke op, og hun blev stående ganske forbavset, for hun så ind i en slags køkken, men det var så uhyre stort, hun havde aldrig i sit liv set noget lignende. Her havde bedstefaderen haft et svært arbejde, og der var endnu meget tilbage at gøre, for der var store huller og revner i murene til alle sider, hvor vinden peb igennem, og dog havde den gamle slået så mange brædder for, at det så ud, som om der var skabe rundt omkring. Også den

store, ældgamle dør havde han gjort i stand, så at den kunne lukkes, og det var godt, for udenfor var der kun dynger af murbrokker, bevokset med tæt krat, hvor der var fuldt af skarnbasser og firben.

Heidi var lykkelig ved den ny bolig, og allerede næste dag, da Peter kom for at se til dem, havde hun været rundt i alle krinkelkroge og var hjemme overalt. Hun viste ham rundt og lod ham ikke have ro, før han havde betragtet alle de mærkværdige ting, der fandtes i deres nye hjem.

Heidi sov fortræffeligt i sin ovnkrog, men om morgenen indbildte hun sig altid, at hun var på alpen, og at hun måtte skynde sig at lukke døren op og se ud, om granerne rystede det tykke snelag af grenene. Det varede altid noget, inden hun kunne besinde sig på, hvor hun var, og det var hende en lille sorg, at hun ikke var hjemme på alpen. Men når hun hørte Bedstefar tale udenfor til Svanelil og Bamse, der brægede højt og muntert, som om de ville sige: "Skynd dig dog op og kom herud!" så mærkede hun, at hun alligevel var hjemme, og sprang, glad op af sengen og skyndte sig ud til dem i den store gedestald. Men den fjerde dag sagde hun helt alvorligt:

"I dag må jeg bestemt op til bedstemor, hun kan ikke være alene så længe."

Men bedstefaderen var ikke enig med hende. "Det går ikke an, hverken i dag eller i morgen," sagde han. "Sneen ligger alenhøjt, og det sner endnu stadig, selv den tapre Peter kan næppe komme frem. Sådan en lille stump som du ville blive helt borte i sneen og slet ikke være til at finde igen. Vent blot, til det fryser sammen, så man kan spadserere hen over den."

Denne venten var Heidi lidt bedrøvet over. Men dagene var nu så optaget af arbejde, at den ene hurtigt forløb efter den anden.

Både om formiddagen og om eftermiddagen gik Heidi nu i skole i landsbyen og lærte ivrigt, hvad hun skulle.

Men Peter så hun næsten aldrig i skolen, han forsømte altid. Læreren var en godmodig mand, der kun af og til bemærkede: "Det lader til, at Peter heller ikke kommer i dag, han havde dog godt af at komme i skole, men vejen er vel ufremkommelig på grund af sneen."

Hen imod aften, når skoletiden var forbi, kom Peter dog for det meste og besøgte Heidi.

Efter nogle dages forløb viste solen sig atter og kastede sine stråler hen over den hvide sne, men den gik tidligt ned igen bag bjergene, som om den ikke befandt sig så vel nu som ved sommertid, når alt grønnedes og blomstrede under dens stråler. Men om aftenen kom månen frem og skinnede lys og klar hele natten på de store snemarker, og om morgenen funkede og strålede alpen fra øverst til nederst, som om den var af krystal.

Da nu Peter om morgenen ville springe ud, som han plejede, i den dybe sne, gik det ham helt anderledes, end han havde ventet; for han rutsjede et stort stykke, som en herreløs slæde, oven på den frosne sneskorpe. Meget forundret kom han endelig på benene og stampede nu af alle kræfter på den hårde sne for at prøve, hvor stærk den var. Og ganske rigtigt, hele alpen var som et isbjerg.

Det var just efter Peters hoved, for nu vidste han, at Heidi atter kunne besøge dem. Hurtigt vendte han om, drak i en fart

sin mælk, som hans moder havde sat frem til ham, stak brødet i lommen og sagde:

"Jeg må skynde mig i skole."

"Ja, gå, og lad mig se, du er rigtig flink," sagde moderen opmuntrende.

Peter krøb atter ud gennem vinduet, for nu var døren helt spærret af den frosne sne, trak sin lille slæde efter sig, satte sig på den og kørte rask ned ad bjerget.

Det gik som et lyn, og han standsede end ikke ved landsbyen, men fo'r videre helt ned i dalen ad Maienfeld til, så langt slæden løb af sig selv. Så steg han af og så sig om. Det blev for sent at gå i skole, for det ville vare en times tid at nå op igen til landsbyen. Han gik så i ro og mag tilbage og kom akkurat tidsnok til at se Heidi komme hjem fra skole og sætte sig til middagsbordet med bedstefaderen. Denne gang havde Peter noget bestemt at meddele, og dette opfyldte ham så fuldstændigt, at han straks måtte ud med det.

"Nu er den sikker," sagde Peter og blev stående stille midt i stuen.

"Hvad for en, general?" spurgte Alpeonkel.

"Sneen," forklarede Peter.

"Å-å! Så kan jeg komme op til bedstemor!" udbrød Heidi, der straks havde forstået Peters mening. "Men hvorfor har du da ikke været i skole? Du kunne jo køre herved," tilføjede hun i en bebrejdende tone; for det gik ikke an, syntes hun, således at knibe ud fra skole, når man så let kunne komme ned ad bjerget.

"Jeg kørte for langt med slæden, det blev for sent," svarede Peter.

"Det kalder man at desertere," sagde Alpeonkel, "og folk, som gør det, tager man i nakken, hører du!"

Det gøs i Peter, for intet menneske i verden havde han sådan respekt for som for Alpeonkel.

"Og tilmed en anfører som du, du må skamme dig dobbelt ved således at skulke," vedblev den gamle. "Hvad synes du, om nu gederne en skønne dag løb hver sin vej og ikke mere ville følge dig eller lystre dig, hvad ville du så gøre?"

"Prygle dem," svarede Peter uden at betænke sig.

"Men når nu en dreng bar sig ad som en uregerlig ged og fik en dragt prygl, hvad ville du så sige?"

"At det var godt nok til ham," svarede Peter.

"Så hør nu, gedegeneral, hvis du én gang til farer forbi skolen, når du skulle ind i den, så kom du bagefter her hen til mig og få, hvad der tilkommer dig."

Nu først forstod Peter, at det var ham, den gamle sammenlignede med den uregerlige ged, og han hang med næbbet og skottede ængsteligt hen i krogen, om der måske fandtes noget, der i så fald brugtes til gederne.

Men nu sagde Alpeonkel i en opmuntrende tone: "Kom nu her hen og spis med os, så kan Heidi bagefter gå med dig hjem. I aften kan du bringe hende tilbage, og så kan du få din aftensmad her."

Denne uventede vending var højst glædelig for Peter; hans ansigt fortrak sig til alle sider af lutter fornøjelse. Han adlød øjeblikkelig og satte sig ved siden af Heidi, der ikke kunne spise en bid mere af glæde over, at hun skulle op til bedstemor. Hun skubbede den store kartoffel og osten, der lå på hendes tallerken, hen til Peter, der også havde fået en portion af

Alpeonkel, og han gav sig tappert i færd med det rigelige måltid.

Heidi løb hen til skabet og hentede kåben, som Klara havde givet hende. Nu kunne hun, vel indpakket og med hættten over hovedet, begive sig på rejsen. Hun stillede sig hen ved siden af Peter, og så snart han havde sunket sin sidste bid, sagde hun: "Kom så," og de skyndte sig af sted.

Heidi havde meget at fortælle Peter om Svanelil og Bamse; hvorledes de den første dag slet ikke havde villet æde, men stod og hang med hovedet i den nye stald. Hun havde spurgt bedstefaderen, hvor det kunne være, og han havde sagt, at det gik dem, ligesom det var gået hende i Frankfurt, de havde jo aldrig været borte fra alpen. Og Heidi tilføjede: "Du skulle blot vide, hvor slemt det er, Peter."

Peter mælede ikke et ord. Det var, som om han gik i dybe tanker og ikke en gang hørte rigtigt efter, som han plejede. Da de nåede op til hytten, standsede han og sagde mut: "Så vil jeg alligevel hellere gå i skole end hente det hos Alpeonkel, som han talte om."

Heidi var af samme mening og bestyrkede ivrigt Peter i dette forsæt. Inde i stuen sad hans moder og lappede noget tøj, hun sagde, at bedstemoder lå i sengen i disse dage, det var så koldt, og hun var heller ikke rigtig rask. Dette var noget ganske nyt for Heidi, der plejede at se bedstemor på den vante plads i kroen. Hun løb straks ind til hende i det lille kammer, hvor hun lå i den smalle seng, helt indhyllet i det grå sjal og med et tyndt tæppe over sig.

"Gud ske lov og tak," udbrød den gamle, da hun hørte Heidi komme springende. Hun havde i sit stille sind gruet for, at den

fremmede herre fra Frankfurt, som Peter havde fortalt om, ville tage Heidi fra dem. Ganske vist var han rejst hjem alene; men når bedstemor i nogen tid ikke havde set Heidi, så bildte hun sig ind, at han havde ladet barnet hente til Frankfurt. Nu stod hun ved sengen og spurgte deltagende: "Er du meget dårlig, bedstemor?"

"Nej, nej, barn!" sagde den gamle beroligende, idet hun kærligt klappede hende, "det er bare kulden, som knuger mig."

"Bliver du rask igen, når det bliver varmt?" spurgte Heidi indtrængende.

"Ja, med Guds hjælp kan jeg snart igen sidde ved min rok. Jeg tænkte, at jeg ville prøve at stå op i dag, og i morgen er jeg nok rask igen," sagde den gamle, der mærkede, hvor ængstelig Heidi var over hendes sygdom.

Hendes ord beroligede den lille, der aldrig før havde set bedstemor i sengen. Hun så lidt forundret på den gamle og sagde:

"I Frankfurt tog de sjal på, når de gik ud at spadserere, troede du, at man skulle have det på, når man gik til sengs?"

"Nej, jeg svøber mig ind i sjalet for ikke at fryse. Jeg er så glad for det, tæppet er jo lidt tyndt."

"Men bedstemor," begyndte Heidi igen, "dit hoved ligger jo bagover i stedet for opad, sådan skal en seng ikke være."

"Jeg ved det nok, lille Heidi, jeg mærker det jo også nok," og den gamle famlede ved puden, der lå som et tyndt bræt under hendes hoved. "Ser du, puden har aldrig været synderlig tyk, og nu har jeg sovet på den i så mange år, at jeg har ligget den flad."

"Å, bare jeg havde bedt Klara, om jeg måtte tage min seng med mig," udbrød Heidi, "der var tre store puder stablet oven på

hinanden, så jeg slet ikke kunne sove på dem, men gled ned ad dem, og så måtte jeg op igen. Kunne du lide det, bedstemor?"

"Ja, det kunne jeg rigtignok. Man bliver så varm og trækker vejret så let, når man ligger højt med hovedet," sagde den gamle, idet hun med besvær løftede sit hoved for at lægge sig bedre til rette. "Men nu vil vi ikke snakke om det, jeg har jo så meget at takke Gud for, som andre gamle og syge ikke har, det dejlige brød, som jeg får, og dette varme sjal og så, at du kommer og ser til mig. – Vil du også læse lidt for mig i dag?"

Heidi løb ud og hentede den gamle salmebog, og hun læste den ene dejlige salme efter den anden for den gamle, som lå med foldede hænder og lyttede til. Det bekymrede udtryk forsvandt efterhånden fra hendes ansigt og veg pladsen for et lykkeligt smil, som om hun havde haft en stor glæde.

Pludselig holdt Heidi op med at læse.

"Bedstemor! Er du nu blevet rask?" spurgte hun.

"Jeg har det bedre, Heidi, det har gjort mig så godt at høre. Læs den færdig, vil du ikke nok?"

Og Heidi læste videre:

O! Da skal mangt et øje lukt
sig åbne brat og tindre smukt,
helbredet af Guds ånde.
Og mangel falmet rosenkind
og mangt forvildet barnesind
få bod for brøst og vande.

Bedstemor gentog verset flere gange, og hendes ansigt fik et udtryk af frydefuld forventning, der voldte Heidi den største glæde.

Efter en stunds forløb sagde den lille: "nu begynder det at blive mørkt, bedstemor, jeg må hjem; men jeg er så glad over, at du nu er rask igen."

Den gamle tog hendes hånd i sin og holdt den fast: "Ja, jeg er også igen så glad, og selv om jeg må blive liggende, så har jeg det dog alligevel godt. Ser du, Heidi, ingen, som ikke selv har erfaret det, ved, hvordan det er således at ligge mange, mange dage ganske alene og ikke høre et ord af andre mennesker, og især er det drøjt, når man ikke kan se, ikke en eneste solstråle. Så kommer der så tunge tanker over en, og det er, som om man aldrig kan blive glad igen. Men når man så hører de ord, som du har læst for mig, så bliver man lettere om hjertet, og man synes, der er dog noget, man kan glæde sig ved."

Nu slap den gamle Heidis hånd; den lille sagde Godnat og løb tilbage til stuen og fik i en fart Peter med sig; for det var nu blevet aften. Månen stod højt på himlen og skinnede på den hvide sne, Peter stillede sin slæde til rette, satte sig selv foran, Heidi sad bag ved ham, og nu gik det i susende fart ned ad alpen, som om det var to fugle, der fløj gennem luften.

Da Heidi senere lå på sit dejlige, høje høleje bag ved ovnen, måtte hun tænke på bedstemor, der lå så lavt med hovedet. Hun huskede, hvad den gamle havde sagt, og ønskede, at bedstemor hver dag kunne høre den salme, så ville hun nok blive rask. Men nu ville der gå en hel uge, måske fjorten dage, inden hun igen kunne komme op til hende. Det, syntes Heidi, var så sørgeligt, og hun brød sit hoved med, hvad hun dog skulle gøre, for at bedstemor hver dag kunne høre den salme. Pludselig fik hun en idé, som hun blev så lykkelig over, at hun næppe kunne vente, til det blev morgen, med at udføre sin plan. Men så kom hun i

tanker om, at hun over al den spekuleren helt havde glemt at bede sin aftenbøn, og det måtte hun jo aldrig mere glemme. Hun satte sig overende i sengen og bad rigtig inderligt for sig selv, for bedstefar og bedstemor, og inden hun vidste af det, sank hun tilbage i det bløde hø og sov fast og fredeligt til den lyse morgen.

5. Vinteren fortsætter

Næste dag kom Peter kørende netop i rette tid til skolen. Sin frokost havde han med i en pose, for når børnene fra landsbyen gik hjem for at spise, satte de enkelte elever, der boede langt borte, sig op på skolebordet med fødderne på bænken, og udbredte den medbragte mad på knæene for således at holde deres frokost. Dermed gik tiden til kl. 1, og så begyndte skolen igen. Havde Peter været en hel dag i skole, så gik han bagefter hen til Alpeonkel og besøgte Heidi.

Da han i dag indfandt sig, sprang Heidi straks hen til ham, for det var netop ham, hun havde ventet på. "Peter, nu ved jeg noget!" råbte hun.

"Hvad for noget?" svarede han.

"Nu må du lære at læse," sagde hun.

"Det gør jeg jo," vedblev han.

"Nej, Peter, sådan mener jeg det ikke. Nej, du skal lære det sådan, at du bagefter kan det."

"Jamen, det kan jeg jo ikke," lød svaret.

"Det får du ingen til at tro, og jeg tror det heller ikke," sagde Heidi meget bestemt. "Bedstemamma i Frankfurt vidste godt, at det ikke var sandt, og hun sagde, at jeg skulle ikke tro sådan noget."

Peter blev meget forundret ved denne efterretning.

"Jeg skal nok lære dig at læse, og jeg ved godt, hvordan jeg skal bære mig ad," vedblev Heidi. "Du skal nok lære det, og så må du hver dag læse en salme eller to for bedstemor."

"Det går ikke," brummede Peter.

Denne hårdnakkede modstand imod noget, som var godt og rigtigt, og som lå hende så meget på sinde, gjorde Heidi vred. Med lynende øjne stillede hun sig hen foran drengen og sagde truende:

"Nu skal jeg sige dig, hvad der sker, hvis du ikke vil lære noget. Din moder har to gange sagt, at du også skulle til Frankfurt for at lære mange ting, og jeg ved godt, hvor drengene går i skole der; Klara har vist mig det frygtelig store hus, når vi var ude at køre. Men der går de ikke blot, mens de er drenge, de bliver ved at gå i skole til de er store, voksne herrer, det har jeg selv set. Og du må ikke tro, at de kun har én lærer, som her hos os og en, der er så god. Der går altid hele rækker, mange tilsammen ind i huset, og alle er de sorte, som når de går i kirke, og de har sådan nogle høje, sorte hatte på hovedet," og Heidi viste med hånden, hvor høje hattene var.

Det løb Peter koldt ned ad ryggen.

"Og så må du gå der imellem alle herrerne," vedblev Heidi ivrigt, "og når turen kommer til dig, så kan du slet ikke læse, ja ikke en gang stave ordentligt. Så skal du bare se, hvordan herrerne gør nar ad dig, og det er meget værre, end når Tinette gør det, og du skulle blot vide, hvordan dét er."

"Så vil jeg," sagde Peter fortrædeligt.

Straks var Heidi formildet. "Det er godt, så vil vi begynde med det samme," og geskæftigt trak hun Peter hen til bordet og tog det fornødne værktøj frem.

I den store pakke fra Klara fandtes der også en bog, som Heidi syntes så godt om, og allerede i går aftes var det faldet hende ind, at den skulle bruges til Peters undervisning. Det var en lille ABC med smårim. Snart sad de begge ved bordet med

hovederne bøjet over den lille bog, og undervisningen begyndte.

Peter måtte stave igennem de første bogstaver og gentage dem om og om igen; for Heidi ville have lært dem nøjagtigt. Til sidst sagde hun: "Nej, du kan dem jo ikke endnu. Nu skal jeg gentage det for dig, og når du så ved, hvordan det skal læses, så finder du nok ud af det." Og hun læste:

Går det i dag med A B C slet,
skal du i morgen stå skoleret.

"Jamen, jeg gør det ikke," råbte Peter vredt.

"Hvad for noget?" spurgte Heidi.

"Står skoleret," svarede han.

"Så lær de tre bogstaver, så slipper du jo for at stå skoleret."

Nu gav Peter sig i kast med arbejdet, og det varede ikke længe, før Heidi sagde: "Nu kan du de tre."

Men da hun havde mærket, hvilket indtryk den trussel i rimet havde gjort på Peter, så mente hun, det var bedst at gå videre.

"Vent lidt," sagde hun, "jeg vil lære dig noget mere, nu skal du bare se, hvad der kommer," og hun læste:

Kender du ikke D E F G,
så vil der snart en ulykke ske.
Og hvis du glemmer H I K,
som en dumrian vil du stå.
Den, der kludrer med L og M,
er dog virkelig alt for slem.
Jeg har noget smukt, som du skal se,
om hurtigt du lærer N O P.
Men hvis over Q R S T du faldt,
så ved jeg bestemt, det går dig galt.

Her holdt Heidi inde; for Peter var blevet bomstille, og hun måtte se efter, hvad der var i vejen med ham. Alle disse trusler og hemmelige vink havde kyst ham således, at han ikke rørte et lem, men forfærdet stirrede på Heidi.

Det rørte hendes lille hjerte, og hun sagde trøstende: "Du skal ikke være bange, Peter, kom du kun hver aften herhen, og hvis du gør dig umage som i dag, så lærer du da til sidst bogstaverne, og så går det dig jo ikke, som det står i versene. Men du må komme hver dag, og ikke som du plejer at passe skolen; du tager jo ingen skade af, om det sner."

Peter lovede bestemt at komme. Skrækken havde gjort ham ganske tam og villig. Lidt efter gik han hjem. Men han holdt sit løfte, og hver aften blev bogstaverne omhyggeligt indstuderet og formaningerne i verset lagt ham på hjerte.

Tit og ofte sad Alpeonkel og hørte på denne eksercits, mens han fornøjet røg sin pibe og sommetider havde svært ved at bare sig for latter.

Efter de store anstrengelser blev Peter for det meste anmodet om at spise til aften med dem, og dette belønnede ham rigeligt

for de udståede strabadser.

Således gik vinteren, og Peter gjorde virkelig fremskridt med sine bogstaver.

Men med versene måtte han kæmpe hver dag. Nu var man kommet til U, og da Heidi læste:

Hvis U fra V du ikke kan kende,
så vil i det sorte hul du ende.

Så brummede Peter: "Ja, hvis I kan få mig derhen." Han sled dog mandelig med verset; for man kunne jo aldrig vide sig sikker for at blive taget i kraven og slæbt ned i det sorte hul.

Næste aften læste Heidi:

X du vel ind i dit hoved kan få?
Ellers riset os hjælpe må.

Peter så sig om og sagde hånligt: "Her er jo ikke noget ris."

"Så-å, ved du måske, hvad bedstefar har i kisten? En kæp så tyk som min arm, og så siger vi blot i stedet: ellers kæppen os hjælpe må."

Peter kendte hasselkæppen. Øjeblikkelig bøjede han sig over bogen og søgte at indprente sig bogstavet.

Næste dag kom de til:

Den, som sit Y ej lære gad,
fortjener ej heller aftensmad.

Peter skævede hen til skabet, hvor brødet og osten lå, og sagde: "Jeg har jo ikke sagt, at jeg ikke *gad* lære Y."

"Det var ret, og så prøver vi på at lære et til, nu er vi jo snart færdige," sagde Heidi.

Det var egentlig slet ikke Peters mening, men Heidi læste videre:

Når ved Z du begynder at stamme,
så står du her til spot og skamme.

Og Peter måtte atter til at anstrenge sig for ikke at stå til skamme. Dagen efter læste Heidi de sidste vers:

Kan Æ og Ø du endnu ej kende,
vi må dig til hottentotterne sende.

Men nu råbte Peter hånligt: "Ja, men ingen ved, hvor de bor."

"Jo, bedstefar ved det," forsikrede Heidi. "Vent et øjeblik, så skal jeg spørge ham, han er ovre hos præsten," og hun sprang hurtigt op for at løbe over til ham.

"Nej, lad være," skreg Peter forskrækket, han syntes allerede, han så Alpeonkel og præsten komme for at sende ham til hottentotterne. Og Heidi standsede ved hans angstråb.

"Hvad går der af dig?" spurgte hun.

"Ingenting – kom bare igen! – Jeg skal nok lære det," sagde han stammende.

Men Heidi gad nok selv vide, hvor hottentotterne var, og hun ville have besked af bedstefaderen. Peter skreg imidlertid så fortvivlet, at hun måtte føje ham og komme tilbage. Men så måtte Peter også bøde for det, først med at gentage Æ og Ø så ofte, at disse bogstaver for stedse blev siddende i hans hukommelse, derefter måtte han stave, og den aften lærte Peter så meget, at han kom et godt skub fremad, og således gik det nu videre dag for dag.

Sneen var atter blevet blød, og så sneede det igen den ene dag efter den anden. I hele tre uger kunne Heidi ikke komme op til

bedstemor. Så meget desto ivrigere arbejdede hun med Peter, for at han kunne lære at læse salmerne for den gamle. Endelig en aften, da han kom hjem fra Heidi, udbrød han, idet han trådte ind i stuen:

"Nu kan jeg."

"Hvad er det, du kan, Peter?" spurgte hans moder forventningsfuld.

"Læse," svarede han.

"Er det muligt! Hører du, bedstemor!" råbte Birgitte beundrende.

Bedstemor havde hørt det og kunne ikke fatte, hvorledes det var gået til.

"Nu skal jeg læse en salme, det sagde Heidi."

Moderen tog hurtigt bogen ned fra hylden, og den gamle var sjæleglad, det var så længe siden, hun havde hørt noget rigtig godt. Peter satte sig ved bordet og begyndte at læse. Hans moder sad hos ham, og efter hvert vers udbrød hun henrykt:

"Hvem skulle have troet det?"

Med spændt opmærksomhed lyttede også bedstemoderen til det ene vers efter det andet, men hun sagde intet.

Dagen efter denne begivenhed traf det sig så, at der var læseøvelser i Peters klasse. Da turen kom til Peter, sagde læreren:

"Skal vi i dag, som vi plejer, springe dig over, eller vil du en gang igen – jeg vil ikke sige læse – men forsøge at stave dig igennem en linje?"

Peter begyndte, og han læste tre linjer uden at standse. Læreren lagde sin bog fra sig og så stum af forbavselse på Peter, noget sådant havde han aldrig oplevet. Endelig sagde han:

"Der er jo sket et under med dig, Peter. Så længe jeg med uendelig tålmodighed sled med dig for at lære dig bogstaver, kom du ingen vegne; og nu, da jeg, skønt nødig, opgav dig som håbløs, møder du og kan ikke alene stave, men endog læse ordentligt og tydeligt. Hvordan er dog det gået til?"

"Heidi," svarede han.

Forundret så læreren hen på Heidi, der sad ganske rolig på sin bæk, som om der intet var på færde. "Jeg har i det hele," vedblev han, "bemærket en forandring med dig, Peter. Tidligere forsømte du ofte hele ugen, ja flere uger i træk, men i den sidste tid har du ikke forsømt en eneste dag. Hvorfra er dog en sådan forandring til det bedre kommet?"

"Fra Alpeonkel," lød svaret.

Med stedse større forundring så læreren fra Peter hen på Heidi og tilbage til Peter igen.

"Vi vil forsøge det endnu en gang," sagde han forsigtigt, og så måtte Peter aflægge prøve på sin dygtighed ved at læse tre linjer til; og ganske rigtigt, han havde lært at læse.

Så snart skoletiden var til ende, skyndte læreren sig over til præsten og meddelte ham begivenheden, og begge glædede sig over, hvorledes Alpeonkel og Heidi arbejdede i menigheden.

Hver aften læste nu Peter en salme derhjemme, så vidt lystrede han Heidi, men mere end én læste han aldrig, og bedstemoderen forlangte det heller ikke af ham.

Mor Birgitte undrede sig daglig over hans dygtighed, og ofte sagde hun til den gamle:

"Hvor er det dog glædeligt, at drengen er kommet så vidt, man kan såmænd ikke vide, hvad der endnu kan blive af ham." Hertil svarede bedstemoderen en gang:

"Ja, det er jo godt for ham, at han har lært noget, men jeg vil dog være inderlig glad, når den gode Gud snart lader det blive forår, så Heidi igen kan komme herop. Det er ligesom helt andre salmer, dem hun læser for mig. Der mangler så ofte noget i versene, når Peter læser, og så må jeg søge efter meningen, og jeg har ingen rigtig glæde af det."

Det kom sig af, at Peter indrettede sig det så bekvemt som muligt med læsningen. Når der kom et langt ord eller et, som så lidt svært ud, sprang han over det, for han tænkte, at det vel var bedstemor lige meget, om han læste et ord mere eller mindre, der var jo nok af dem alligevel. Således gik det til, at næsten alle navneordene manglede i de salmer, som Peter læste.

6. Fjerne venner sætter sig i bevægelse

Det var maj. Fra alle fjeldene brusede bække ned i dalene, og der var varmt, klart solskin over alpen. Den var atter blevet grøn; den sidste sne var smeltet, og de første blomster tittede frem i det friske græs. Forårvinden susede muntert gennem granerne og rystede de gamle, mørke nåle ned, så de unge, lysegrønne kunne komme frem og smykke træerne. Højt til vejrs i den blå luft kredsede den gamle ørn på sine brede vinger, og rundt om alpehytten tørrede den varme sol de fugtige pletter, så at man igen kunne sætte sig ned, hvor man ville.

Heidi var atter kommet op på alpen; hun sprang omkring fra det ene sted til det andet og vidste ikke rede på, hvor der var smukkeste. Snart lyttede hun til vinden, når den kom susende ned oppe fra fjeldene og tog større fart, idet den nærmede sig og fø'r ind i granerne, som den ruskede og rystede, og det var, som om den frydede sig ved det; og Heidi måtte også fryde sig, mens vinden blæste hende som et lille blad frem og tilbage. Så løb hun hen i solskinnet foran hytten og satte sig ned i græsset og kiggede efter, om der var mange blomster, der var sprunget ud eller i færd med at springe ud. Der summede, krøb og dansede så mange lystige myg og biller rundt i luften, og hun glædede sig med dem og indåndede den friske forårluft i lange drag og syntes, at der aldrig før havde været så dejligt på alpen. Det var, som om de tusinder af små dyr summede og sang højt af glæde alle sammen: "På alpen! På alpen! På alpen!"

Fra skuret bag ved hytten lød af og til banken og saven, det var de gamle, hjemlige toner, som Heidi kendte så godt, og som hun havde hørt al den tid, hun havde levet på alpen. Nu måtte

hun hen og se, hvad bedstefar tog sig til. Og der foran døren til skuret stod allerede fiks og færdig en pæn, ny stol, og bedstefar var i fuldt arbejde med en lignende.

"Å, jeg ved godt, hvem der skal have dem!" råbte Heidi fornøjet. "Dem skal vi have, når de fremmede kommer. Den dér er til Bedstemamma, og den, du nu laver, er til Klara – og så må der vel laves en endnu," vedblev hun tøvende; "eller tror du ikke, bedstefar, at frk. Rottenmeier også kommer med?"

"Ja, det ved jeg jo ikke," mente den gamle; "men det er bedst at lave en stol til hende også, for at vi, hvis hun kommer, kan bede hende sidde ned."

Heidi betragtede eftertænksomt træstolen uden rygstød og sagde lidt efter, idet hun rystede betænkeligt på hovedet:

"Bedstefar, jeg tror ikke, hun sætter sig på den!"

"Så indbyder vi hende til at sætte sig på sofaen med det smukke, grønne græsbetræk," sagde bedstefaderen roligt.

Endnu mens Heidi tænkte sig om, hvor monstro den smukke, grønne sofa var henne, lød pludselig råben og fløjten og piskesmæld ned til dem, og hun forstod straks, hvad det betød, og fo'r som en pil hen imellem de nedspringende geder. Det lod til, at de befandt sig lige så vel på alpen som Heidi, for de hoppede og brægede så lystigt som aldrig før, og trængte sig omkring hende og gned sig op ad hende. Men Peter stødte dem alle til side, han havde et budskab til hende og rakte hende et brev.

"Der," sagde han, idet han overlod al videre forklaring til Heidi selv.

"Har du fået et brev til mig deroppe på græsgangen?" spurgte hun forundret.

"Nej," var svaret

"Men hvor har du da fået det, Peter?"

"I min madpose."

Og således var det. Aftenen forud havde postmesteren i landsbyen givet ham brevet til Heidi, og han havde lagt det i madposen. Om morgenen havde han puttet brød og ost ovenpå og var draget af sted. Han havde nok set Alpeonkel og Heidi, da han hentede deres geder; men først, da han om middagen havde spist sin mad, fik han fat på brevet igen.

Heidi læste opmærksomt adressen, så sprang hun hen til skuret og rakte glædestrålende brevet frem, idet hun råbte: "Fra Frankfurt! Fra Klara! Vil du høre det straks, bedstefar?"

Det ville han jo gerne, og Peter, der var fulgt efter, stillede sig også an for at høre nyt. Han stemmede ryggen mod dørstolpen for at have et fast støttepunkt, så var det lettere at følge med, når Heidi læste sit brev op:

"Kære Heidi!

Vi har allerede pakket vores ting, og om to eller tre dage rejser vi, så snart far er klar, men han tager ikke med os, han skal først til Paris. Hver dag kommer doktoren, og allerede i døren råber han: "Afsted! Afsted til alpen!" Han er så utålmodig for at få os afsted, du skulle blot vide, hvor gerne han selv ville med. Han er kommet næsten hver dag hele vinteren igennem for at fortælle mig om, hvor herligt han havde det hos jer, og mange gange har han sagt, at 'deroppe må alle mennesker blive raske igen'. Han er også selv blevet helt anderledes ungdommelig og glad, end han var før. Hvor jeg dog glæder mig til at se det alt sammen og være hos dig. Først skal jeg gennemgå en kur i Ragaz, den

varer seks uger, siger doktoren, og derefter finder vi os en bolig i landsbyen. Hver dag, når vejret er godt, skal jeg så køres i min stol op på alpen og være hele dagen sammen med dig. Bedstemamma følger med, og hun glæder sig også til rejsen. Men tænk dig! Frk. Rottenmeier vil ikke med. Bedstemamma siger næsten hver dag til hende: "Hvad bliver det så til med schweizerrejsen, gode Rottenmeier? Gener Dem endelig ikke for at tage med, hvis De har lyst." Men hun betakker sig høfligst og siger, at hun ikke vil være ubeskeden. Jeg ved godt, hvad der er i vejen. Sebastian har givet en så rystende beskrivelse af Alperne, hvor stejle og farlige de er, og at gederne nok, men ikke mennesker kan klatre op ad dem. Skrækken er også faret i Tinette, og hun vil heller ikke med. Vi kommer altså alene, Bedstemamma og jeg; Sebastian følger os til Ragaz, så rejser han hjem igen.

Jeg længes sådan efter at komme afsted.

Levvel, kære Heidi! Bedstemamma sender tusinde hilsener.

Din tro veninde

Klara."

Da Peter havde hørt brevet til ende fo'r han ud og slog med sin pisk til højre og venstre i sådant raseri, at gederne i største skræk tog flugten ned ad bjerget med så vældige spring, som de vist aldrig før havde gjort. Bagefter stormede Peter og slog med sin pisk i luften som om han udgød sin harme over en usynlig fjende. Denne fjende var de fra Frankfurt ventede gæster, der i så høj grad havde forbitret ham.

Men Heidi var så lykkelig og glad, at hun den næste dag måtte ned og besøge bedstemor og fortælle hende, både hvem der ventedes, og hvem der ikke ville komme. Det var jo af største vigtighed også for bedstemor, der kendte dem alle efter beskrivelsen og tog inderlig del i alt, hvad der angik Heidi. Den næste eftermiddag vandrede den lille afsted, nu kunne hun gå alene, det var længe lyst, og den friske vind havde tørret stien, så Heidi nåede hytten i en fart. Den gamle lå ikke mere til sengs, hun sad igen i krogen og spandt; men der var et bekymret udtryk i hendes ansigt. Peter var kommet hjem i aftes fuld af forbitrelse, og hun havde forstået af hans vredesytringer, at der ville komme en hel mængde folk fra Frankfurt op til alpehytten. Hvad der videre ville ske vidste hun ikke, men det var netop dette der gjorde bedstemor bekymret og havde forhindret hende i at sove sidste nat.

Nu sprang Heidi ind i stuen og lige hen til den gamle, satte sig på skamlen ved siden af hende og fortalte med største ivrighed alt, hvad hun havde at meddele; men pludselig standsede hun midt i en sætning og spurgte bekymret:

"Men hvad er der dog i vejen med dig, bedstemor, glæder du dig ikke?"

"Jo vist glæder jeg mig for *din* skyld, Heidi," og den gamle gjorde sig umage for at se lidt glad ud.

"Men, bedstemor, jeg kan godt se, at der er noget i vejen med dig. – Du tror da vel ikke, at frk. Rottenmeier alligevel kommer med?" tilføjede hun betænkelig.

"Nej, nej, det er ikke det! det er ikke det!" sagde bedstemor beroligende. "Giv mig din hånd, så at jeg kan mærke, du er her

endnu, Heidi. Det vil jo være til dit bedste, selv om jeg måske ikke overlever det."

"Jeg bryder mig ikke om mit bedste, hvis du ikke overlever det," sagde Heidi så bestemt, at den gamle blev endnu ængsteligere til mode. Hun måtte jo tro, at de fremmede fra Frankfurt kom for at hente Heidi, der nu var sund og rask, og så var det jo rimeligt, at de ville have hende igen. Dette var bedstemors store angst. Men Heidi måtte ikke mærke noget; for hun var i stand til slet ikke at ville rejse med, når det voldte den gamle så stor sorg, og det måtte ikke ske. Hun grundede et øjeblik over, hvorfra hun skulle hente hjælp og trøst, så sagde hun:

"Jeg ved noget, Heidi, som altid gør mig godt, og som bringer fred og ro i mine tanker. Læs den salme, som begynder således: *Lille Guds barn.*"

Heidi kendte så godt den gamle salmebog, at hun straks fandt, hvad bedstemor ønskede, og hun læste højt og tydeligt:

Lille Guds barn, hvad skader dig?

Stol på din fader i Himmerig.

Han er så rig, han er så god,
ingen kan stå hans magt imod.

O, Gud ske lov!

Da hun lukkede bogen, sagde bedstemor lettet: "Ja, ja, det er just, hvad jeg trængte til at høre," og det bekymrede udtryk var forsvundet fra hendes ansigt. "Læs den en gang endnu, så vi rigtig kan huske den."

Da det nu var blevet aften, og Heidi igen gik hjem op ad bjerget, tittede den ene stjerne efter den anden frem på himlen og tindrede og lyste, og det var, som om hver eneste havde bud

om glæde og lykke med til hende. Hun måtte hvert øjeblik stå stille og se op på himlen og gentage salmens slutningsord: "O, Gud ske lov!" og stjernerne strålede og skinnede for hende, til hun nåede hytten, hvor bedstefar kærligt tog imod hende.

Ikke alene nætterne, men også dagene i denne majmåned var så lyse og klare, som man sjældent oplever det, og bedstefar udbrød ofte, når han så solen stå op og gå ned i al sin pragt på den skyfri himmel: "Det er et mærkeligt solskinsår, urterne bliver forbavsende kraftige, pas på, general, at dine springere ikke bliver for kåde af det gode foder."

Men Peter svang kækt sin pisk i luften, og på hans ansigt stod tydeligt at læse svaret: "Dem skal jeg nok tumle."

Således forløb maj, og juni kom med sin endnu varmere sol og de lange, lyse dage, der fremløkkede alle alpens småblomster, som fyldte luften trindt omkring med deres søde duft. Det lakkede allerede mod enden af denne måned, da Heidi en morgen kom springende ud af hytten, hvor hun just havde endt sit morgenarbejde. Hun ville nu skynde sig hen under granerne og derfra lidt videre op for at se, om hele den store busk-enzian var sprunget ud; de blomster var så dejlige – da skreg hun på én gang op, som om hun var helt ude af sig selv:

"Bedstefar! Bedstefar! kom herud! Se! Se!"

Den gamle skyndte sig ud og så i samme retning, som Heidi pegede. Op ad alpen nærmede sig et forunderligt optog, som man næppe før så mage til her.

Først kom en ung pige, båret af to mænd i en bærestol. Derefter til hest en statelig dame, som livligt så sig om og underholdt sig med den unge fører, der gik ved siden af hende. Derpå kom en tom rullestol, som blev skubbet op ad bjerget af

en ung fyr; den syge, som den tilhørte, blev båret sikrere i bærestolen; til sidst fulgte en drager, belæsset med så mange tæpper, sjaler og pelse, at de ragede højt op over hans hoved.

"Det er dem! det er dem!" råbte Heidi og hoppede højt af glæde.

Og det var virkelig dem. Nærmere og nærmere kom de, og nu var de der. Mændene satte bærestolen på jorden, Heidi sprang hen til den, og børnene hilste henrykt på hinanden. Nu kom også Bedstemamma og steg af hesten. Hun hilste først kærligt på Heidi og dernæst på Alpeonkel, der havde nærmet sig for at byde hende velkommen. Der var ingen stivhed i deres hilsen, de kendte hinanden så godt, som om de længe havde levet sammen.

Straks efter de første hilsner sagde Bedstemamma fornøjet:

"Min kære Alpeonkel, hvor bor De dog herligt heroppe. Hvem skulle have troet det? Mangen konge ville jo misunde Dem! Og hvor min lille Heidi ser rask ud! – Som en månedsrose," vedblev hun, idet hun klappede hende på kinden. "Hvor er der dog dejligt! Siger du ikke det samme, Klara?"

"Å, hvor her er dejligt!" udbrød hun den ene gang efter den anden. "Jeg havde slet ikke tænkt mig det således! Å, Bedstemamma, her vil jeg gerne blive."

Alpeonkel havde imidlertid trukket rullestolen hen til dem og lagt nogle tæpper til rette i den.

"Nu er det vist bedst, at vi sætter den lille hen i den vante stol, bærestolen er noget hård," sagde han, og uden at vente på hjælp løftede han varsomt den syge Klara op i sine stærke arme og satte hende med den største omhu ned i det bløde sæde. Så pakkede han hende så godt og bekvemt ind i tæpperne, som om

han ikke havde bestilt andet sit hele liv end at passe syge, og Bedstemamma så til med stor forbavselse.

"Min kære Alpeonkel," udbrød hun, "hvis jeg vidste, hvor De har lært sygepleje, så ville jeg den dag i dag sende alle de sygeplejersker, jeg kender, her hen, for at de kunne lære det. Hvorledes er det dog muligt?"

Alpeonkel smilede. "Det kommer snarere ved at probere end ved at studere," svarede han, men trods smilet var der et vemodigt udtryk i hans ansigt. Han mindedes fra længst forsvundne dage, hvorledes han havde plejet en mand, der næppe kunne røre et lem. Det var hans kaptajn, som han efter en hård kamp på Sicilien havde fundet på valpladsen og båret bort derfra. Ham havde han passet og plejet – den syge ville ingen anden have om sig – indtil omsider døden gjorde ende på hans lidelser. Alt det stod nu ganske tydeligt for Alpeonkel, og det forekom ham, som om det just var hans sag at pleje den syge Klara og yde hende al den hjælp, som han vidste, hun behøvede.

Himlen hvælvende sig mørkeblå og uden en sky over hytten og granerne og langt ud over de høje, grå klipper. Klara kunne ikke se sig mæt på det hele, hun var henrykt over den dejlige natur.

"Å, Heidi! Tænk om jeg kunne gå med dig her omkring hytten og under granerne," udbrød hun, "og se alt det, som jeg kender så godt, men dog aldrig har set før."

Nu gjorde Heidi en stor anstrengelse, og det lykkedes hende at rulle stolen over græsset hen under granerne, hvor der blev gjort holdt. Klara havde aldrig i sit liv set sådanne høje, gamle grantræer, hvis lange, brede grene voksede ud lige nede fra roden. Også Bedstemamma, der var fulgt med børnene, stod

grebet af beundring. Hun var i tvivl om, hvad der var det smukkeste ved disse ældgamle træer, den tætte krone højt oppe i luften, eller den ranke stamme, der med sine vældige grene fortalte om de mange, mange år, de havde stået heroppe og set ned i dalen, hvor mennesker kom og gik, og alt forandredes; mens de stedse vedblev at være de samme.

Imidlertid havde Heidi skubbet rullestolen hen foran gedestalden og lukket døren op på vid gab, for at Klara rigtig kunne se alt. Der var jo rigtignok ikke meget at se i øjeblikket, da beboerne ikke var hjemme. Og Klara råbte helt mismodig:

"Å, Bedstemamma, blot jeg dog kunne blive og se Svanelil og Bamse og alle de andre geder og Peter. Jeg får jo aldrig nogen af dem at se, når vi altid skal afsted så tidligt, som du har sagt. Det er rigtig kedeligt."

"Kære barn, nu glæder vi os over alt det smukke, vi har her, og taler ikke om, hvad vi endnu kunne ønske," sagde Bedstemamma, idet hun gik ved siden af stolen, der blev skubbet videre.

"Å, blomster!" råbte Klara, "hele buske fulde af dejlige, røde blomster og alle de nikkende blåklokker! Gid jeg dog kunne komme ud og plukke af dem."

Heidi løb straks afsted og plukkede en stor buket til hende.

"Men dette er slet ikke noget, Klara," sagde hun, idet hun lagde blomsterne i hendes skød. "Nej! når du en gang kommer med op på græsgangen, så skal du få noget at se. På ét sted så mange buske med alperoser og mange, mange flere blåklokker end her, og mange tusind af de lysegule blomster, som bedstefar kalder soløje, og så er der de brune med de runde

hoveder, der lugter så godt. Når man sidder deroppe, synes man, at der er så dejligt, så man slet ikke mere kan rejse sig."

Heidis øjne tindrede af iver efter at se alt det, som hun beskrev. Og i Klaras milde, blå øjne lyste et genskin af Heidis ivrighed.

"Å, Bedstemamma, kan jeg dog ikke komme derop," sagde hun. "Gid jeg dog kunne gå og følge med dig omkring deroppe, Heidi."

"Jeg skal skubbe dig frem," sagde Heidi, og til bevis på, hvor let det gik, tog hun sådan et tilløb med rullestolen, at den nær var faret ned ad bjerget. Men bedstefar var ved hånden og standsede den i rette tid.

Mens selskabet opholdt sig under granerne, havde den gamle haft travlt. Ved bænken foran hytten stod bord og stole, og alt var færdigt til frokosten: gryden kogte inde i hytten, og snart var alle samlet ved bordet.

Bedstemamma var henrykt over denne spisesal, hvor man så langt ned over dalen og hen over bjergene ind i den blå himmel. Den milde vind tilviftede kølighed og susede melodisk i trætoppene, det var næsten som taffelmusik, bestilt i anledning af festen.

"Noget sådant har jeg aldrig oplevet før! Nu kan jeg forstå, hvad du savnede og længtes efter i Frankfurt! Her er jo herligt!" udbrød Bedstemamma den ene gang efter den anden. "Men hvad ser jeg," tilføjede hun højest forundret, "jeg tror sandelig, du begynder på det andet stykke ost, Klara."

"Å! det smager så dejligt, Bedstemamma, meget bedre end al den fine mad i Ragaz," forsikrede Klara og spiste med god appetit videre på den duftende, ristede osteskive.

"Spis kun! spis kun!" sagde Alpeonkel fornøjet, "det er bjergluften, der hjælper på den tarvelige kost."

Således forløb det fornøjelige måltid. Bedstemamma og Alpeonkel forstod hinanden og stemte så godt overens i deres meninger om mennesker og ting og verdens gang, at det var, som om de havde kendt hinanden i år og dag. Tiden gik hurtigt, og pludselig så Bedstemamma mod vest og sagde: "Vi må snart afsted, Klara, solen daler, og folkene må være i nærheden med hest og bærestol."

Klaras før så glade ansigt fik et helt bedrøvet udtryk, og hun bad så bønligt: "Å, blot en time til eller to, vi har jo endnu ikke set hytten og Heidis seng, eller hele indretningen. Å, gid dagen dog var noget længere."

"Det er den nu en gang ikke," sagde Bedstemamma; men hun ville også gerne se hytten, og man rejste sig altså fra bordet. Alpeonkel drejede med fast hånd rullestolen for at skubbe den ind ad døren; men det gik ikke, stolen var for bred til at komme ind gennem åbningen. Han betænkte sig imidlertid ikke længe, men løftede Klara ud af stolen og bar hende ind i hytten.

Her gik den gamle frue rundt og så alting efter med største interesse og fornøjede sig over, hvor ordentligt der var, og hvor godt alt var indrettet. "Det er vel din seng, Heidi, der ovenpå?" sagde hun, og steg straks uforfærdet op ad stigen. "Å, hvor her dufter dejligt, og hvor det må være et sundt sovekammer." Og Bedstemamma gik hen og kiggede ud ad lugen, Alpeonkel kom med Klara på armen også op ad stigen, og Heidi hoppede bagefter.

Nu stod alle omkring Heidis høje, velordnede høleje. Bedstemamma betragtede det tankefuldt og indåndede med

velbehag duften af det friske hø. Klara var aldeles henrykt over Heidis seng.

"Å, Heidi, hvor har du det dog dejligt her! Du kan se lige ind i himlen fra din seng, høet dufter så herligt, og du kan høre det suse ude i granerne. Jeg har aldrig set så morsomt et sovekammer!"

Alpeonkel så nu hen på Bedstemamma. "Jeg har så mine egne tanker," sagde han. "Hvis fruén ville høre mit forslag og stole på mig, så beholder vi den lille frøken heroppe og forsøger, om hun her kunne komme til kræfter. Her er jo medtaget så mange bløde tæpper og sjaler, at vi sagtens kan lave en ekstra blød og god seng, og for den lille frøkens pleje skal fruén ingen bekymring have, den påtager jeg mig."

Klara og Heidi kvidrede som et par løsslupne fugle, og Bedstemammas ansigt var lutter smil.

"Min kære Alpeonkel, De er en prægtig mand!" udbrød hun. "Hvad tror De, jeg netop stod og tænkte på? Jeg sagde til mig selv: mon ikke et ophold her ville være særlig styrkende for barnet? Men plejen, besværet, ulejligheden for værten? Og så kommer De og tilbyder det, som om sagen var ganske ligefrem. Tak, kære Alpeonkel! Tusind, tusind tak!" Og Bedstemamma trykkede hans hånd atter og atter, og han modtog håndtrykket med det venligste ansigt.

Alpeonkel overtog straks sit hverv. Han bar nu Klara ned igen og satte hende i stolen uden for hytten, fulgt af Heidi, der af glæde ikke vidste, hvilket ben hun skulle stå på. Derpå tog han alle sjalerne og tæpperne og sagde med et smil: "Det er godt, at Bedstemamma har udrustet sig som til et vinterfelttog, dette her kan vi få brug for."

"Min kære Alpeonkel," svarede Bedstemamma, "forsigtighed er en borgmesterdyd og forebygger mange genvordigheder. Når man på en rejse over Deres bjerge slipper for storm, skybrud og uvejr, så må man være taknemmelig, det er vi også, og mit rejsetøj kommer nu til god nytte, det er vi jo enige om."

Idet de småsnakkede således, var de begge igen gået op på høloftet, hvor de i forening bredte tæpperne ud over en seng af hø, så at den til sidst så ud som en lille fæstning.

"Nu gad, jeg nok se, om et eneste høstrå kan stikke igennem," sagde Bedstemamma, idet hun glattede og trykkede ned på alle kanter af lejet; men den bløde mur var uigennemtrængelig. Derpå gik hun tilfreds ned til børnene, der med glædestrålende ansigter sad og udmalede sig alt, hvad de ville foretage sig, mens Klara opholdt sig på alpen. Men hvor længe ville dette ophold vare? Det var nu det store spørgsmål. Bedstemamma sagde, at det vidste Alpeonkel bedst, ham måtte de spørge om det. Han mente, at der mindst ville gå fire uger, før man kunne skønne, om alpeluften havde gjort sin skyldighed eller ej. Børnene var ellevilde af glæde, for udsigten til at være så længe sammen overtraf deres dristige forventninger.

Nu ankom folkene, der skulle føre de rejsende tilbage; men der var kun brug for Bedstemammes fører, de andre blev straks sendt ned igen.

Da hun var i færd med at stige til hest, råbte Klara fornøjet:

"Å, Bedstemamma, det er da ingen rigtig afsked, fordi du nu tager bort, du kommer jo af og til herop og ser til os, og det vil være så morsomt, ikke sandt, Heidi?"

Heidi, som i dag havde haft den ene glæde større end den anden, var naturligvis enig med Klara.

Da Bedstemamma var kommet op på sin rolige gang, greb Alpeonkel tøjlen og førte den med sikker hånd ned ad det stejle fjeld. Det hjalp ikke, hvor meget Bedstemamma protesterede mod, at han skulle gå med så langt; han fulgte hende lige ned til landsbyen, fordi det ikke var helt uden fare at ride ned ad den bratte vej.

Bedstemamma havde ikke lyst til, nu da hun var alene, at opholde sig i den ensomme landsby, men bestemte sig til at tage tilbage til Ragaz, for derfra af og til at gentage sin alperejse. Endnu inden Alpeonkel var kommet hjem, kom Peter løbende ned sine geder. Da de mærkede, hvor Heidi var, styrtede de alle derhen, og på et øjeblik var Klara, hendes stol og Heidi midt inde flokken. Gederne trængte og stødte sig frem og rakte hovederne vejret, og Heidi viste Klara dem alle sammen og nævnte deres navn.

Således opnåede da endelig Klara at stifte bekendtskab med den lille Snehopper, Svanelil og Bamse, ja endog den store Tyrk; men Peter stod afsides og skulede bistert til den fornøjede Klara.

Da begge småpigerne venligt råbte: "Godnat, Peter!" svarede han slet ikke, men slog rasende med sin pisk i luften, og fo'r så afsted med hele flokken efter sig.

Da Klara om aftenen lå oppe på høløftet i sin store, bløde seng, så hun gennem den åbne luge de tindrende stjerner og råbte henrykt:

"Å, Heidi, se! det er ligesom vi på en høj vogn skulle køre lige ind i Himlen!"

"Ja, og ved du, hvorfor stjernerne blinker så fornøjet til os ned øjnene?"

"Nej, det ved jeg ikke, hvad mener du med det?" spurgte Klara.

"Fordi de deroppe i Himlen ser, hvor godt Gud har indrettet alt, så at man ikke behøver at være bange for noget. Og det glæder de sig over og blinker ned til os, for at vi også skal være rigtig glade. Men ved du hvad, Klara, vi må heller ikke glemme at bede vor aftenbøn og takke Gud, fordi han har været god imod os."

Og begge småpigerne satte sig op i sengen og bad deres aftenbøn sammen. Derpå lagde Heidi hovedet på sin lille, runde arm og sov øjeblikkelig. Men Klara blev længe liggende vågen, for noget så forunderligt som at ligge på dette høleje og se på stjernerne havde hun endnu aldrig oplevet.

Hun havde jo egentlig næppe før set stjernerne, for om aftenen var hun aldrig ude, og gardinerne blev rullet ned, længe før stjernelysene tændtes. Så snart hun nu lukkede øjnene, måtte hun igen lukke dem op for at se, om de to store, klare stjerner endnu tindrede og blinkede ned til dem, som Heidi havde sagt.

Således lå hun en stund, indtil omsider hendes øjne faldt til af sig selv, og hun kun i drømme så de to store, strålende stjerner.

7. Hvordan tiden gik på alpen

Solen var stået op bag ved bjergene og kastede sine første stråler på hytten og ned over dalen. Alpeonkel havde, som han plejede, stille og andægtigt betragtet den lette tåge, der forsvandt fra klipperne rundt om og fra dalen og set, hvorledes landet efterhånden trådte frem af skyggerne og vågnede op til en ny dag. Klarere og klarere tegnede sig de lyse morgenskyer, indtil solen nåede helt op over bjergenes toppe og skinnede klart over fjeld og skov.

Nu gik den gamle ind igen i sin hytte og steg sagte op ad den lille stige. Klara var netop vågnet og så forbavset på solstrålerne, der tittede ind ad lugen og skinnede på hendes seng. Hun vidste slet ikke, hvor hun var, eller hvad det var, hun så, før hun opdagede Heidi, der sov ved siden af, og hørte Alpeonkels venlige stemme: "God morgen! Har du sovet godt, og er du ikke træt?"

Klara forsikrede, at hun slet ikke var træt og havde sovet uafbrudt den hele nat. Det fornøjede den gamle, og han begyndte straks at hjælpe hende til rette og gjorde det så godt og omhyggeligt, som om han aldrig havde taget sig andet for end at passe syge børn.

Nu vågnede også Heidi og så, at bedstefar allerede havde fået Klara påklædt og bar hende ned. I en fart var hun oppe, klædte sig på og løb ned ad stigen og ud af hytten, hvor hun med forundring så, hvad bedstefar tog sig for. Han havde den foregående aften, da børnene var kommet til ro, spekuleret på, hvorledes han skulle få den brede rullestol under tag. Hyttens dør var alt for smal, ind ad den kunne stolen ikke komme. Men

så faldt det ham ind at løsne to store brædder i skurets væg, så at der blev en bred åbning, hvor stolen kunne skubbes ind og brædderne atter sættes for. Heidi kom netop tidsnok til at se ham sætte Klara til rette i stolen og køre hende ud af skuret og hen i solskinnet. Midt på pladsen lod han stolen blive stående og gik tilbage i gedestalden. Heidi sprang hurtigt hen til Klara. Den friske morgenvind strøg hen over alpen og medførte den herlige duft fra granerne, der badede sig i solskinnet. Klara indåndede den friske luft i dybe drag og lænede sig tilbage i stolen så vel tilpas, som hun aldrig før havde følt sig.

"Å, Heidi, gid jeg altid kunne blive heroppe på alpen hos dig," sagde hun.

"Ja, nu kan du selv se, at det er sådan, som jeg sagde dig," svarede Heidi fornøjet, "det er det dejligste sted i hele verden heroppe på alpen hos bedstefar!"

Han kom netop nu ud af stalden og gik hen til børnene med en skål skummende nymalket mælk til hver af dem.

"Den vil du have godt af," sagde han og nikkede til Klara, "drik du den, det er Svanelils mælk, og den er god."

Klara havde aldrig før smagt gedemælk, og for en sikkerheds skyld måtte hun først lugte til den. Men da hun så, hvor begærligt Heidi drak sin mælk ud i et drag – så godt smagte det hende – så satte også Klara skålen for munden, og sandelig! den smagte jo dejligt, og hun drak og drak, indtil skålen var tom.

"I morgen drikker vi to skåle mælk, Klara," sagde bedstefar, der med tilfredshed havde set hende følge Heidis eksempel.

Nu indfandt Peter sig med sin flok, og mens Heidi klappede og kælede for gederne, trak den gamle Peter til side og sagde:

"Hør nu efter, og pas på, hvad jeg siger. Fra i dag aflader du Svanelil gøre, som den vil. Den har på fornemmelsen, hvor der findes de kraftigste urter, og når den vil højere op, end den plejer at gå, så følger du efter og holder den ikke tilbage; de andre geder har også gavn af det. Det gør ingenting, om du også må klatre lidt, du skal følge efter, hvor den går, i dette stykke er den fornuftigere end du, og den må æde det allerbedste, for at mælken kan blive rigtig udmærket. Hvorfor skæver du derhen, som om der var noget i vejen? Der er ingen, der vil gøre dig noget. Og nu afsted og husk på, hvad jeg har sagt."

Peter var vant til at lystre Alpeonkel, og han begav sig straks på vej, men noget var der i vejen, det var tydeligt, for han så sig stadig tilbage og rullede med øjnene. Gederne trængte sig så tæt om Heidi, at de tvang hende et stykke med på vejen, og det syntes Peter godt om. "Du må med!" råbte han truende ind i gedeflokken, "du må med, når vi skal følge efter Svanelil."

"Nej, det kan jeg ikke! Jeg kan slet ikke følge med, så længe Klara er her hos mig. Men vi kommer derop sammen, det har bedstefar lovet," råbte Heidi, idet hun puffede sig ud af gedeflokken og løb tilbage til Klara.

Peter knyttede sine hænder og truede så rasende ned imod rullestolen, at gederne forskrækket flygtede; men han fo'r efter dem og løb et godt stykke op ad bjerget uden at standse. Han var bange for, at nogen havde set ham, og han skøttede ikke om at vide, hvad indtryk de knyttede næver havde gjort på Alpeonkel.

Klara og Heidi havde så meget at gøre i dag, at de ikke vidste, hvor de skulle begynde. Heidi foreslog, at de først skulle skrive

brevet til Bedstemamma. De havde nemlig bestemt lovet at skrive hver dag, for hun var ikke ganske sikker på, at Klara i længden kunne finde sig i livet deroppe, svag som hun var, og derfor ville hun dagligt vide besked med, hvordan det gik oppe på alpen.

"Må vi ind i hytten for at skrive?" spurgte Klara, der nok ville holde sit løfte til Bedstemamma, men nødig ville flytte sig fra det sted, hvor hun befandt sig så vel.

Men Heidi fandt på råd. Hun løb ind i hytten og kom hurtigt tilbage belæsset med alle sine skolesager og den lille trefod. Nu lagde hun sin læsebog på Klaras skød, for at hun kunne skrive på den, selv satte hun sig på trefoden henne ved bænken, og begge begyndte at skrive til Bedstemamma.

Men efter hver sætning lagde Klara blyanten fra sig og så sig om. Her var så smukt. Vinden var ikke mere så kølig, den satte luften let i bevægelse og susede sagte i granerne. I den klare luft dansede og summede de småbitte myg, der var så stille rundt omkring, og de høje fjelde så ned over dalen i den dybeste fred. Kun af og til hørtes en hyrdedrengs glade sang, som ekkøet gentog i bjergene.

Morgenstunden forløb, børnene vidste ikke, hvor den blev af, og der kom allerede bedstefar med det dampende fad, idet han sagde, at det var bedst for Klara at blive ude, så længe solen var på himlen. Så spiste de frokost ligesom i går uden for hytten, og derefter rullede Heidi stolen med Klara hen under granerne, for børnene havde bestemt, at de ville sidde herhenne i skyggen og sladre sammen om alt, hvad der havde tildraget sig, siden de skiltes ad i Frankfurt.

Således sad småpigerne ved siden af hinanden under granerne; og jo ivrigere de snakkede, desto højere kvidrede fuglene oppe i grenene. Tiden fløj afsted for dem, og inden de vidste af det, var det blevet aften. Gede hæren kom allerede ansættende og anføreren bagefter med rynket pande og vrede miner.

"Godnat, Peter!" råbte Heidi til ham, da hun så at han ikke havde i sinde at standse.

"Godnat, Peter!" råbte også Klara venligt til ham.

Peter svarede ikke, men jagede fnysende gederne videre.

Da Klara nu så bedstefar gå ind i stalden for at malke Svanelil, fik hun pludselig sådan lyst til den dejlige, krydrede mælk, at hun næppe kunne vente, til han kom med den. Hun var selv ganske forundret over det.

"Er det dog ikke mærkeligt, Heidi," sagde hun, "så længe jeg kan huske, har jeg blot spist, fordi jeg *skulle*, og alt, hvad jeg fik, smagte af levertran. Mange, mange gange har jeg tænkt, gid man dog kunne være fri for at spise, og nu kan jeg næsten ikke vente, til bedstefar kommer med mælken."

"Jo, jeg ved nok, hvordan det er," svarede Heidi. Hun tænkte på, hvordan maden, da hun var i Frankfurt, blev siddende hende i halsen og ikke ville ned. Men Klara forstod det ikke. Hun havde jo aldrig i hele sit liv siddet hele dagen ude som i dag og tilmed i den rene, friske bjergluft.

Da bedstefar kom med mælken, greb Klara med en ivrig tak sin skål og drak den ud så hurtigt, at hun havde tømt den allerede før Heidi.

"Må jeg få lidt mere?" spurgte hun, idet hun gav bedstefaderen den tomme skål.

Han nikkede tilfreds, tog også Heidis skål, og gik tilbage i hytten. Da han kom igen, var der et låg på hver af skålene, men det var ikke et almindeligt låg.

Den gamle havde om eftermiddagen været ovre i en sæterhytte og hentet nykærnet smør. Nu havde han skåret en tyk skive brød og smurt et godt lag smør på, det skulle børnene have til aftensmad. Og de tog begge fat med så glubende appetit, at han måtte blive og se på dem, så meget fornøjede det ham.

Da Klara lidt efter lå på sit høleje og ville se efter de tindrende stjerner, gik det hende ligesom Heidi ved hendes side: hun faldt straks i søvn og sov så trygt og fast, som hun aldrig før havde sovet.

På lignende fornøjelig måde gik den næste dag og den følgende, og så fik børnene en stor overraskelse. Op ad fjeldet kom to mænd, hver med en stor byrde på skulderen. Det var to senge, ganske ens, med flunkende nye sengeklæder og et hvidt tæppe over. Mændene afleverede et brev fra Bedstemamma, hvori stod, at disse senge var til Klara og Heidi, så behøvede de ikke længere at sove i høsengen. Om vinteren skulle Heidi tage sin seng med sig ned i landsbyen, men Klaras skulle blive deroppe på alpen, for at den altid kunne være parat, når hun kom. Så roste Bedstemamma børnene for deres lange breve og opmuntrede dem til fremdeles at skrive hver dag, for at hun kunne vide besked med alt lige så godt, som om hun var hos dem.

Bedstefar havde været oppe på høloftet og gjort plads for sengene. Han fik nu mændene til at hjælpe sig med at stille dem op således, at de stod ved siden af hinanden, og børnene kunne

kigge ud af loftslugen, for han vidste, hvilken glæde det var for dem at betragte aften- og morgenrøden.

Imidlertid sad Bedstemamma nede i Ragaz og var lykkelig ved de gode efterretninger, der dagligt kom fra alpen; thi for hver dag der gik, blev Klara gladere ved livet deroppe og kunne ikke noksom rose bedstefars godhed og omhyggelige pleje, og hvor morsom og fornøjet Heidi var, meget morsommere end i Frankfurt, og hvorledes hun hver morgen, når hun vågnede, altid først tænkte: "Gudskelov, jeg er endnu heroppe på alpen."

Det passede nu Bedstemamma ganske godt at blive en stund i ro nede ved badestedet, for rideturen op på alpen havde været lidt trættende for hende, og da alt stod så godt til, var der jo ingen anledning for hende til lige straks at gentage den.

Bedstefar måtte have fattet særlig interesse for sit plejebarn, for der forløb ikke en dag, uden at han udtænkte noget nyt og styrkende for hende. Hver eftermiddag gjorde han længere udflugter i bjergene og bragte altid et knippe duftende og krydrede urter med hjem, som han lagde i stalden, og som gederne allerede på lang afstand kunne spore og trængte på for at få fat i; men Alpeonkel havde stænget døren godt, han klatrede rigtignok ikke med besvær til fjelds for at skaffe landsbyens geder en lækkerbissen. Nej, alle urterne var bestemt for Svanelil, for at dens mælk kunne blive endnu bedre; man kunne se på den, hvor den befandt sig vel, den bar sit hoved højt, og dens øjne skinnede af fyrighed.

Nu var det allerede næsten tre uger siden, Klara var kommet op på alpen. De sidste dage havde den gamle hver morgen, når han bar hende ned for at sætte hende i stolen, sagt til hende:

"Vil du ikke prøve på at stå lidt på jorden?" Og Klara havde også forsøgt det for at føje ham, men straks sagt:

"Å, det gør så ondt!" idet hun klyngede sig til ham; han havde imidlertid hver dag ladet hende stå lidt længere.

Så dejlig en sommer havde man i mange år ikke oplevet på alpen! En klar, skyfri himmel og den strålende sol, der lokkede alle småblomsterne til at springe ud i en mangfoldighed og rigdom, som man måtte undres over. Og så denne pragt om aftenen med det glødende purpurskær over snemarkerne og alpetoppene.

Heidi udmaledede med begejstring for Klara, hvor meget smukkere endnu der var oppe på græsgangen med de tusinder af gule engblommer og alperoser, og hun fik pludselig så stærk en længsel efter at komme derop, at hun sprang op og løb ind i skuret til bedstefar, der arbejdede ved sin høvlebænk.

"Å, bedstefar!" råbte hun, "skal vi ikke i morgen op på græsgangen, nu er der så dejligt deroppe."

"Nå ja, så lad os gøre det da," sagde han bifaldende; "men så må Klara også i aften rigtig for alvor prøve på at stå på sine ben."

Henrykt hoppede Heidi tilbage til Klara, der straks lovede at stå så længe, som bedstefar ønskede, for hun glædede sig uhyre til at komme op på den dejlige græsgang. I sin store glæde råbte Heidi til Peter, straks da han viste sig om aftenen:

"Peter! Peter! I morgen kommer vi også med og bliver hele dagen deroppe."

Til svar brummede Peter som en tirret bjørn og slog i sin harme efter den uskyldige Bjergfinke, der travede ved siden af ham; men den opmærksomme ged opdagede i tide pisken og

gjorde i tide et stort spring hen over Snehopper, så slaget susede hen igennem luften.

Da pigeboerne gik i seng, besluttede de i deres henrykkelse, at de ville ligge og snakke sammen hele natten om turen i morgen. Men næppe havde de lagt hovedet på puden, før passieren forstummede, og Klara i drømme så en stor mark ganske himmelblå af klokkeblomster, og Heidi hørte ørnen højt oppe i luften skrigende ned til dem: "Kom! Kom! Kom!"

8. Der sker noget, som ingen havde ventet

Tidlig næste morgen trådte Alpeonkel ud af hytten og så sig om, hvorledes monstro dagen ville blive.

Et rødligt gyldent skær farvede de høje alpetinder, og en frisk vind bevægede grantoppene; solen ville snart stå op.

En stund blev den gamle stående og så på den gryende dag; så hentede han rullestolen frem af skuret, gjorde den i stand til turen og gik derefter ind for at kalde på børnene og fortælle dem, hvor smukt dagen begyndte.

Nu kom Peter anstigende; men gederne flokkedes ikke, som de plejede, fredeligt tæt omkring ham, de fo'r sky til alle sider; for han slog hvert øjeblik uden nogen som helst grund rasende om sig med sin pisk, og det svirpede, hvor slaget traf. Peter var nået til højdepunktet af vrede og forbitrelse, fordi han nu i mange uger ikke havde haft Heidi med sig, som han var vant til, oppe på græsgangen. Når han kom om morgenen, så var det fremmede barn allerede båret ud i rullestolen, og Heidi var optaget af hende. Og om aftenen stod rullestolen stadig med sin indbygger under granerne, og Heidi havde da lige så lidt tid til at give sig af med ham.

I hele denne sommer havde hun ikke en eneste gang været med ham oppe på græsgangen, i dag kom hun endelig med, men så skulle den fremmede pige med samt sin stol også derop, og Heidi ville naturligvis hele tiden være hos hende. Det indså Peter godt, og det bragte hans harme på kogepunktet. Nu opdagede han stolen, der stod der nok så stadselig på sine ruller, og han syntes pludselig, at den var en fjende, der havde gjort ham fortræd og i dag fornærmede ham end yderligere.

Peter så sig om – alt var stille, ikke et menneske var at opdage. Som et vildt dyr styrtede han løs på stolen, greb fat i den og stødte den med en sådan forbitrelse og kraft hen imod den stejle skråning, at den formelig fløj ud over skrænten og øjeblikkelig forsvandt.

Nu fo'r også Peter afsted op ad alpen, som om han havde fået vinger, og han standsede ikke, før han nåede en stor brombærbusk, han kunne gemme sig bag ved, for han skulle ikke have noget af, at Alpeonkel opdagede ham. Men han gad dog nok se, hvad der blev af stolen, og det kunne han let iagttage fra sit høje stade, hvor han også kunne se alpehytten og hvad dér gik for sig, uden selv at blive set. Og nu opdagede han fjenden dybt nede, styrtende og tumlende afsted med stedse større hastighed. Nu slog den en kolbøtte og nok en og så videre, og til sidst gjorde den et vældigt hop og rullede derpå sin fordærvelse i møde. Stumper og stykker af den fløj omkring, benene, ryg og arme kastedes op i luften, og ved dette syn blev Peter grebet af en så ubændig glæde, at han sprang højt i vejret. Han lo og stampede af fryd og hoppede omkring i en kreds og kiggede atter nysgerrigt ned ad bjerget. Igen en skraldende latter og på ny stampen; han var ganske ude af sig selv af henrykkelse over sin fjendes undergang; for han bildte sig ind, at nu ville alt blive godt. Den fremmede måtte rejse, nu kunne hun jo ingen steder komme. Heidi blev igen alene og kunne følges med ham op på græsgangen, og i alt fald var de da sammen morgen og aften, og alt kom nok i den gamle, gode gænge. – Men Peter begreb ikke, at en slet streg altid drager straffen efter sig.

Nu kom Heidi hoppende ud af døren og løb hen til skuret. Bagefter kom den gamle med Klara på armen. Skuret var åbent, og begge brædderne stillede til side, der var lyst ind til den inderste krog. Heidi kiggede rundt til alle sider, løb om hjørnet og kom tilbage med det mest forundrede ansigt.

"Hvad er det, Heidi, har du rullet stolen bort?" spurgte den gamle.

"Jeg ser jo efter den alle vegne, bedstefar, og du sagde, at den stod lige uden for skuret," svarede hun, idet hun så sig spørgende om.

Vinden var imidlertid blevet stærkere, og just nu klaprede den frem og tilbage med døren til skuret.

"Bedstefar! Vinden har gjort det," råbte Heidi, og hendes øjne tindrede ved denne opdagelse. "Å, hvis vinden har jaget stolen ned i landsbyen, så får vi den så sent tilbage, at vi slet ikke kan komme afsted."

"Er den rullet derned, så kommer den aldrig mere tilbage, for så er den slået i hundrede stykker," sagde bedstefar, idet han gik hen og så ned ad fjeldet. "Men mærkeligt er det alligevel," sagde han, idet han lagde mærke til den vej, stolen var løbet omkring hjørnet af hytten.

"Å, hvor det er slemt, nu kan vi jo ikke komme derop i dag og måske aldrig nogen sinde," udbrød Klara klagende, "og nu bliver jeg måske nødt til at rejse hjem, fordi jeg ingen stol har. Å, hvor det er kedeligt!"

Men Heidi så tillidsfuldt op på bedstefaderen og sagde: "Jeg er vis på, du kan finde på noget, bedstefar, så Klara ikke behøver at rejse hjem!"

"Nu tager vi i dag op på græsgangen, som vi har bestemt, og så får vi at se, hvad vi kan gøre," sagde den gamle til børnenes store fryd.

Han gik ind i hytten og hentede en hel mængde sjaler, som han lagde på den solbeskinnede plads foran hytten, og der satte han Klara. Så hentede han børnenes morgenmælk og slap derefter gederne ud af stalden.

"Hvorfor mon det varer så længe, inden han kommer i dag?" sagde Alpeonkel til sig selv, for Peters fløjte havde man endnu ikke hørt noget til. Så tog han Klara på armen og desuden nogle sjaler. "Nu afsted," sagde han, "gederne følger med os." Med en arm om halsen på hver af gederne vandrede Heidi efter den gamle op ad bjerget, og snart nåede de græsgangen.

Men hvad var det? Deroppe opdagede de med forundring landsbyens geder fredeligt græssende og midt iblandt dem Peter, der lå, så lang han var, i græsset.

"Jeg vil råde dig til ikke at gå forbi en anden gang, din syvsover! Hvad skal det betyde?" råbte Alpeonkel.

"Der var ingen oppe!" svarede han.

"Har du set noget til stolen?" spurgte den gamle.

"Til hvad?" råbte Peter studs.

Alpeonkel sagde ikke mere. Han bredte sjalerne på den solbeskinnede skråning, satte Klara til rette og spurgte, hvordan hun sad.

"Lige så godt som i stolen," sagde hun taknemmelig. "Jeg sidder udmærket, og hvor er her dog dejligt!"

Den gamle gjorde sig nu klar til at gå hjem. Han sagde, at nu kunne de fordrive tiden så godt som muligt, og når det blev frokosttid, kunne Heidi hente madposen, som han havde lagt

derhenne i skyggen. Peter skulle give dem så megen mælk, som de ville drikke, men Heidi måtte passe på, at Klara fik mælk af Svanelil. Hen imod aften ville han komme igen for at hente dem, nu ville han først gå ned og se, hvad der var blevet af stolen.

Himlen var mørkeblå, og ikke en sky var at se. På den store snemark derovre tindrede og glimtede det som tusind guld- og sølvstjerner. De grå alpetoppe stod urokkeligt, hvor de havde stået i årtusinder, og skuede alvorligt ned over dalen. Ørnen svævede højt oppe i luften, og den friske vind viftede kølighed ned over alpen. Børnene følte sig ubeskrivelig vel. Af og til kom en af gederne hen til dem, som oftest den lille, kæln Snehopper, der lagde sit hoved i Heidis skød og vel næppe var gået bort igen, om ikke en af de andre havde fordrevet den. Således gjorde Klara bekendtskab med hele flokken og lærte at kende gederne fra hinanden, for hver havde sit ejendommelige udsende. Dyrene blev også lidt efter lidt fortrolige med Klara og gned hovedet mod hendes skuldre, det var nu deres måde at vise venlighed på.

Flere timer var allerede gået på denne måde, så fik Heidi lyst til at finde det sted igen, hvor der var så mange blomster, og se, om de blomstrede lige så smukt som i fjor.

Lidt nølende spurgte hun: "Ville du blive vred, hvis jeg løber fra dig et øjeblik. Jeg ville så gerne se blomsterne deroppe igen? Men vent lidt." En tanke var faldet hende ind. Hun løb hurtigt hen og rykkede en favnfuld af de grønne urter op, så tog hun Snehopper om halsen og gik hen til Klara.

"Se så, nu er du ikke alene," sagde hun, idet hun trykkede Snehopper ned på pladsen ved siden af Klara. Så lagde hun

urterne i Klaras skød, og denne sagde fornøjet, at nu skulle Heidi gå, så ville hun betragte blomsterne og fodre geden. Heidi sprang afsted, og Klara gav da Snehopper det ene blad efter det andet, og den lille, kælnede befandt sig såre vel hos sin ny veninde, hvor den var i fred og ikke blev stanget og jaget, som den ellers ofte blev i flokken af de andre store og stærke geder. Klara syntes, det var så godt at sidde således ganske ene oppe på bjerget med den lille ged, der så på hende, som om den trængte til hendes hjælp, og et inderligt ønske opstod hos hende om at være sin egen herre og kunne hjælpe andre i stedet for altid at måtte lade sig hjælpe. Og mange nye tanker strømmede ind på hende, og hun følte en hidtil ukendt lyst til at leve i det varme solskin og udrette noget, hun kunne glæde andre ved, således som hun glædede Snehopper. Hun følte sig på én gang så glad og lykkelig, at hun måtte tage Snehopper om halsen og udbryde: "Å, Snehopper, hvor er her dog dejligt, gid jeg altid kunne blive heroppe hos jer."

Imidlertid var Heidi kommet hen til stedet, hvor blomsterne voksede. Hun hilste på dem med et fryderåb. Der var en rigdom af alperoser og klokkeblomster og en duft, som om en skål med balsam var udgydt over dem. Denne duft kom fra den lille, brune blomst, der beskeden stak sit hoved op hist og her imellem de andre. Heidi stod et øjeblik og indåndede den søde duft i dybe drag, så vendte hun pludselig om og kom lidt efter springende tilbage til Klara.

"Å, du må endelig komme derhen," råbte hun allerede langt borte fra til hende; "de er så dejlige, og i aften er det måske helt anderledes. Jeg kan sikkert bære dig, tror du ikke?"

Klara så forundret på Heidi og rystede på hovedet.

"Nej, nej, Heidi, hvor vil du hen, du er jo meget mindre end jeg. – Å, gid jeg dog kunne gå."

Heidi så sig søgende om, hun måtte finde en udvej. Der oppe, hvor Peter før havde ligget, sad han nu over ende og stirrede ned på pigebørnene, og således havde han siddet og stirret i lang tid, som om han ikke kunne begribe, hvad der gik for sig. Han havde ødelagt den fjendtlige stol, for at den fremmede ikke mere kunne komme af pletten, og lidt efter så han hende sidde derhenne ved siden af Heidi. Det kunne ikke være muligt, og dog, de sad jo dernede, det var ikke til at tage fejl af.

Heidi så op til ham og råbte: "Kom herved, Peter!"

"Nej, jeg vil ikke."

"Jo, du skal komme, jeg kan ikke alene, og du må skynde dig herved og hjælpe mig, kom nu!" råbte hun ivrigt.

"Nej, jeg kommer ikke," svarede han.

Nu sprang Heidi et lille stykke op ad fjeldet hen imod ham og råbte til ham, idet hun så på ham med lynende øjne:

"Hvis du ikke kommer, og det straks, så gør jeg noget, som bliver meget slemt for dig, det kan du være vis på."

Disse ord ramte Peter som et slag, og han blev frygtelig bange. Han havde gjort noget ondt, som ingen mennesker måtte vide. Indtil nu havde han glædet sig over det, men nu talte Heidi, som om hun vidste det hele, og hun sagde jo alt til sin bedstefar. Var der nogen i verden, Peter gruede for, så var det for Alpeonkel. Hvis han fik at vide, hvorledes det var gået til med stolen? Han var ved at forgå af angst. Han rejste sig og gik ned mod Heidi.

"Jeg skal nok komme, men så må du ikke gøre det," sagde han helt spagfærdig; Heidi fik næsten medlidenhed med ham.

"Nej, nej, det skal jeg heller ikke," lovede hun, "kom bare med, det er ikke noget at være bange for, det, du skal gøre."

Da de kom ned til Klara, ordnede Heidi det hele. På den ene side skulle Peter, og på den anden skulle hun tage Klara under armen og løfte hende op. Det gik så temmelig let, men nu kom det vanskeligste. Klara kunne jo ikke stå, hvorledes skulle man kunne holde hende oppe og bringe hende fremad. Heidi var for lille til at kunne støtte hende med sin arm.

"Du må tage mig om halsen og det rigtig fast – sådan. Og så må du tage Peter under armen og støtte dig rigtig godt på ham, så tror jeg, det går."

Men Peter havde endnu aldrig budt nogen armen, og han holdt den så stiv som en stok.

"Nej, sådan bærer man sig ikke ad," sagde Heidi bestemt, "du må krumme din arm, så Klara kan få fat i den og holde fast, og så må du endelig ikke slippe, hører du, så skal vi nok komme fremad."

Det gjorde de så. Men det gik alligevel ikke synderlig godt. Klara var ikke så let, og forspændt af alt for ulige størrelse; derfor blev gangen meget usikker.

Klara prøvede en smule at gå på sine egne ben, men trak dem ængsteligt til sig igen.

"Stamp en gang rigtig til," foreslog Heidi hende, "så mærker du ikke til, at det gør ondt."

"Tror du det," sagde Klara ængsteligt, men forsøgte det dog og vovede at sætte først den ene fod fast til jorden og så den

anden; hun skreg ganske vist lidt, men prøvede atter lempeligt at gøre et skridt til; det lykkedes, og hun udbrød glad:

"Nu gør det ikke mere så ondt!"

"Prøv en gang endnu," råbte Heidi ivrigt.

Klara gjorde det en gang til og endnu flere gange, og pludselig brast det ud af hende: "Jeg kan, Heidi! Å, tænk, jeg kan gå! Se, se, jeg kan gøre det ene skridt efter det andet."

Og Heidi råbte højt af glæde: "Å-å, kan du virkelig gå! Gå ganske alene! Du går ganske alene! Du går virkelig, Klara! Å, bare bedstefar dog snart kom. Nu kan du selv gå. Tænk dog bare, at du kan gå!" gentog hun lyksalig den ene gang efter den anden.

Klara holdt sig godt fast til begge sider, men for hvert skridt, hun gjorde, blev hendes gang sikrere, det mærkede de alle tre. Heidi var ude af sig selv af glæde.

"Å, nu kan vi hver dag gå op på græsgangen sammen og rundt omkring på alpen, hvor vi vil," råbte hun, "og nu kan du gå alle dine dage ligesom jeg, og du behøver ikke mere at blive kørt i din stol. Å, det var dog det glædeligste, vi kunne opleve."

Klara var ikke mindre henrykt. Hun kunne ikke tænke sig nogen større lykke her i verden end at blive rask og kunne gå omkring som andre mennesker og ikke mere være lænket til den sørgelige sygestol.

De var nu ikke langt fra blomsterskrænten og allerede midt imellem alle de blå klokkeblomster, hvor den solbeskinnede mark så så indbydende ud.

"Kan vi sætte os her?" spurgte Klara, og børnene satte sig ned på den varme, tørre jord, og Klara følte sig så ubeskrivelig vel, som hun sad der og nød den dejlige natur. Hun blev ganske

stille ved tanken om den store lykke, der i dag var timedes hende, og hvorledes hendes liv nu med ét slag var forandret.

Også Peter lå ubevægelig midt på blomstermarken, for han var faldet i en dyb søvn.

Alt var så stille og fredeligt rundt omkring dem. Vinden bevægede sagte buskene og spredte blomsternes duft over alpen. Af og til måtte Heidi rejse sig op og løbe lidt om; der var altid et og andet at se, og blomster var der alle vegne.

Således gik tiden, og det var over middag, da pludselig en flok geder kom anstigende, som om de søgte deres gode venner, for dette var ikke deres græsseplads, og blomsterne brød de sig slet ikke om. Da de opdagede børnene, brægede de lystigt, og det vækkede Peter. Han gned sine øjne og så sig forvirret om. Han havde drømt om rullestolen, at den stod fin og uskadt på sin plads foran hytten; men nu erindrede han sin bedrift og gyste ved tanken om at blive opdaget. Og hvad mon Heidi vidste om sagen? Han blev helt spagfærdig og ydmyg og var straks parat til at gøre alt, hvad Heidi ønskede.

De tiltrådte da tilbagerejsen, og da de alle tre atter var ankommet til græsgangen, hentede Heidi hurtigt madposen og begyndte at dele dens indhold med Peter. Hendes trussel til ham i morges gjaldt nemlig maden og intet andet. Hun havde lagt mærke til alle de gode sager, bedstefar havde forsynet dem med, og hun glædede sig til at dele med Peter, men da han viste sig så tvær, skulle han straffes med intet at få; det var, hvad hun havde ment, da hun sagde, hun ville gøre ham fortræd. Men synderen Peter troede, det var rullestolen, hun hentydede til. Nu havde han jo imidlertid gjort, hvad hun forlangte af ham, og derfor delte hun madposens indhold i tre lige store dele, gav

Peter hans part og satte sig hen ved siden af Klara for at holde måltid.

Da begge småpigerne var mætte, fik Peter, hvad de ikke kunne overkomme at spise, og det var ikke så lidt endda. Han spiste det op hver en smule, men han gjorde ikke dette arbejde med den sædvanlige tilfredshed. Det var, som om noget gnavede og pinte ham, og som om hver bid sad fast i halsen på ham.

Børnene var kommet så sent til at spise deres middagsmad, at de straks efter så bedstefaderen komme op ad alpen for at hente dem hjem. Heidi styrtede ham i møde; hun måtte være den første til at fortælle ham den store begivenhed. Men hun var i så stærk bevægelse, at hun næppe kunne få det frem; han forstod det imidlertid straks, og hans ansigt lyste af glæde. Han fremskyndede sine skridt og sagde glad, da han nåede hen til Klara:

"Så vovede vi dog at gå! Ja, nu har vi vundet sejr!"

Derpå rejste han Klara op fra jorden, slog den venstre arm om hende og lod hende støtte sig på hans anden arm, og med det faste rygstød gik hun langt sikrere og mindre ængstelig end før.

Heidi hoppede henrykt ved siden af dem, og den gamle så ud, som om der var vederfaret ham en stor lykke. På én gang tog han dog Klara op på sin arm og sagde: "Vi må ikke gøre for meget af det. Det er også tid til at gå hjem."

De begav sig straks på hjemvejen, for han tænkte, at Klara havde haft anstrengelser nok for i dag, og at hun trængte til ro.

Da Peter om aftenen kom ned til landsbyen med sine geder, stod en mængde folk samlet i en klynge, og den ene puffede til

den anden for bedre at se, hvad der lå på jorden.

Der måtte Peter være med, og han trængte på og borede sig frem, indtil han nåede målet.

Og rigtigt! Der i græsset lå midterstykket af rullestolen med en del af ryggen hængende ved. Det røde betræk og de blanke stifter vidnede om, hvor prægtig stolen før havde set ud.

"Jeg så den, da de bar den op," sagde bageren, der stod ved siden af Peter, "og jeg vil vædde på, at den var sine 300 kr. værd. Jeg kan slet ikke begribe, hvordan det er gået til."

"Vinden kan have blæst den ned, det har Alpeonkel selv sagt," sagde Barbel, der ikke noksom kunne beundre det røde stof.

"Det er godt, at ingen anden har gjort det," mente bageren; "for det ville blive en slem historie. Når herren fra Frankfurt kommer, vil han naturligvis lade undersøge, hvordan det hænger sammen. Jeg for min part er glad for, at det er to år siden, jeg var oppe på alpen; mistanken kan jo falde på hvemsomhelst, der i denne tid har været set deroppe."

Der blev udtalt mange forskellige meninger, men Peter havde hørt nok. Han luskede ganske stille ud af flokken og løb af alle kræfter hjemad, som om nogen var i hælene på ham og ville gribe ham. Bagerens ord havde indjaget ham en frygtelig angst. Han vidste jo nu, at der hvert øjeblik kunne ventes en politibetjent fra Frankfurt, og når sagen blev undersøgt, kunne det komme frem, at det var ham, der havde gjort det, og så ville de gribe ham og sætte ham i tugthuset. Alt dette så Peter for sine øjne, og hårene rejste sig på hans hoved.

Ganske forstyrret nåede han hjem. Han svarede ikke, da de talte til ham, ville ikke spise sine kartofler, men skyndte sig at krybe i seng, og der lå han og stønnede.

"Peter har igen spist noget, han har fået ondt i maven af," sagde mor Birgitte, "sådan som han ligger og klager sig."

"Du må give ham lidt mere brød med, giv ham i morgen et stykke af mit," sagde bedstemor medlidende. –

Da småpigerne om aftenen var gået til sengs og lå og kiggede efter stjernerne, sagde Heidi:

"Har du ikke hele dagen måttet tænke på, hvor godt det er, at Gud ikke fjører os, når vi frygtelig ivrigt beder ham om noget? Det er blot, fordi han ved noget, som er meget, meget bedre."

"Hvorfor siger du nu pludselig det, Heidi?" spurgte Klara.

"Jo, fordi jeg i Frankfurt bad så meget om, at jeg straks måtte komme hjem igen; men jeg kom det ikke, og så tænkte jeg, Gud ikke havde hørt mig. Men ved du hvad, hvis jeg nu straks var løbet hjem, så var du aldrig kommet hertil, og så var du ikke blevet rask heroppe hos os på alpen."

Klara blev ganske stille og tankefuld. "Men, Heidi," begyndte hun igen, "så måtte vi jo slet ikke bede Gud om noget, fordi han altid har noget bedre i sinde med os, end vi kan finde på at bede ham om."

"Nå, du mener, det går således til," vedblev Heidi ivrigt. "Nej, vi må hver dag bede til Gud om alt muligt, for han må jo dog høre, at vi ikke har glemt, det er ham, der giver os det alt sammen. For når vi glemmer Gud, så glemmer han også os, det har Bedstemamma selv sagt. – Men, ser du, når vi ikke får det, som vi gerne vil have, så må vi slet ikke tro, at Gud ikke har hørt os, vi må heller ikke holde op at bede; men vi skal sige til ham: 'Nu ved jeg allerede, at du har noget bedre i sinde, og nu vil jeg bare glæde mig over, at du vil gøre det så godt'."

"Hvordan er du kommet i tanker om alt dette, Heidi?" spurgte Klara.

"Bedstemamma har først sagt det til mig, og så gik det, som hun sagde, og nu ved jeg det. Men jeg synes også, Klara," vedblev Heidi, idet hun satte sig op i sengen, "at i dag må vi rigtig takke Gud for den store lykke, at du nu kan gå."

"Ja vist, Heidi, det har du ret i, det er godt, at du huskede mig på det, af bare glæde havde jeg næsten glemt det."

Op nu bad børnene deres aftenbøn og takkede Gud hver på sin måde.

Næste morgen mente Alpeonkel, at nu kunne man passende skrive til Bedstemamma om en gang igen at komme op på alpen, da der var noget nyt at se. Men børnene havde lagt en anden plan, de ville berede Bedstemamma en stor overraskelse. Først skulle Klara øve sig i at gå endnu bedre, så at hun, alene støttet til Heidi, kunne gå et lille stykke. Nu holdt man råd med bedstefar om, hvor lang tid det omtrent ville vare, og da han mente en otte dages tid, så bad de Bedstemamma i det følgende brev om, at hun endelig måtte komme i næste uge; men de skrev ikke et ord om, at hun skulle se noget mærkværdigt.

De dage, der nu fulgte, var de lykkeligste, som Klara endnu havde oplevet på alpen. Hver morgen vågnede hun med den frydefulde tanke: "Jeg er rask! Jeg behøver ikke længere at sidde i rullestol, jeg kan selv gå som andre mennesker."

De gik da også omkring, og for hver dag blev hendes gang lettere og bedre, og turene blev stedse længere. Bevægelsen skaffede hende også stærkere appetit, og bedstefar måtte hver dag skære mere smørrebrød, som han med velbehag så forsvinde. Han bragte også til hvert måltid en stor krukke fuld

af nymalket mælk og fyldte skål efter skål til børnene. Ugen gik hurtigt, og den dag, Bedstemamma havde bestemt til sit besøg på alpen, oprandt.

9. Farvel

Bedstemamma havde dagen før sin ankomst skrevet et brev op til alpen, for at de med bestemthed kunne vide, at hun kom. Dette brev bragte Peter med sig tidligt om morgenen, da han vandrede op på græsgangen. Bedstefar stod allerede uden for hytten med begge børnene; Svanelil og Bamse trippede omkring dem i den friske morgenluft, og børnene klappede dem og ønskede dem lykkelig rejse til fjeldturen. Den gamle så snart på børnenes friske, rødmossede ansigter, snart på de velplejede geder, og et fornøjet smil bredte sig på hans ansigt.

Nu kom Peter. Da han fik øje på dem, nærmede han sig langsomt og gav Alpeonkel brevet, men aldrig så snart havde han afleveret det, før han sprang til side, som om han var blevet bange for noget, derpå så han sig sky tilbage, som om han ventede et angreb bagfra, gjorde hurtigt omkring og satte i fuld fart afsted op ad bjerget.

"Bedstefar," sagde Heidi, "hvorfor bærer Peter sig nu ad som den store Tyrk, når den mærker pisken bag sig, for så ryster den altid på hovedet og ser sig om til alle sider, før den springer afsted."

"Måske mærker Peter også en pisk bag sig, som han har fortjent," svarede den gamle.

Det var dog kun den første bakke, Peter således løb op ad i et stræk; så snart man ikke længere kunne se ham nede fra hytten, standsede han, så sig atter sky om til alle sider, gjorde pludselig et hop og drejede sig forfærdet om, ligesom en havde grebet ham i nakken. Bag ved hver busk og ud af hver eneste hæk frygtede nemlig Peter for at se politibetjenten fra Frankfurt

styrte frem. Men jo længere denne spænding varede, desto skrækkeligere følte Peter sig til mode; han havde ikke et roligt øjeblik mere.

Nu måtte Heidi til at rydde op i hytten, for alt skulle være i den skønneste orden, når Bedstemamma kom. Klara syntes det var så morsomt at se Heidi have så travlt med alle disse forberedelser, og morgenstunden gik hurtigt for børnene, nu kunne man allerede begynde at vente Bedstemamma.

Da alt var i stand til modtagelsen, kom begge børnene ud og satte sig ved siden af hinanden på bænken foran hytten spændt forventning om, hvad der forestod.

Nu kom også Alpeonkel, der havde gået sig en tur og plukket en stor buket dejlige, mørkeblå enzian, som børnene henrykt betragtede, inden den gamle bar den ind for at pynte op med den i stuen. Af og til hoppede Heidi ned af bænken for at spejde efter, om den ventede ikke snart kom til syne.

Endelig! Der kom de, akkurat som Heidi havde ventet. Føreren foran, så Bedstemamma på den hvide hest, og til sidst manden med den store oppakning, for uden en dygtig mængde rejsetøj indlod fru Sesemann sig nu engang ikke på at bestige alpen. – Nærmere og nærmere kom optoget, nu var man oppe ad den sidste skrænt, og Bedstemamma fik øje på småpigerne.

"Men hvad skal det sige! Hvorfor sidder du ikke i din stol, Klara, hvad skal det betyde?" råbte hun forskrækket og stod hurtigt af hesten. Men før hun endnu var kommet hen til børnene, slog hun hænderne sammen og udbrød i den største sindsbevægelse:

"Men, Klara, er det virkelig dig selv! Du har jo røde, runde kinder, barn! Jeg kan næppe kende dig igen." Og hun ilede hen

imod hende.

Men ganske stille var Heidi gledet ned ad bænken, Klara rejste sig, og støttende sig til Heidi vandrede nu børnene afsted og tog sig en lille spadseretur i al magelighed.

Bedstemamma var pludselig blevet stående stille, næsten skrækslagen, hun forstod ikke straks, hvad der gik for sig, om det var Heidi, der igen var på spil. Men hvad så hun nu for sine øjne?

Rank og sikkert gik Klara ved siden af Heidi. Nu kom de igen tilbage, begge med strålende ansigter og røde kinder.

Bedstemamma styrtede hen imod dem. Leende og grædende tog hun Klara i sin favn, så omfavnede hun også Heidi og derpå igen Klara. Hun kunne for glæde ikke sige et ord.

Pludselig faldt hendes blik på Alpeonkel, der stod henne ved bænken og betragtede de tre med et lykkeligt smil.

Bedstemamma tog Klaras arm i sin, og idet hun nu endelig fandt ord for sin overstrømmende glæde over således at kunne gå med barnet, kom hun hen til ham, greb begge hans hænder og trykkede dem hjerteligt.

"Kære, kære Alpeonkel! Hvor må vi dog takke Dem! Det er Deres værk! Det er Deres omsorg og pleje –"

"Og Vorherres solskin og alpeluft," afbrød Alpeonkel hende smilende.

"Ja, og så Svanelils dejlige, søde mælk," istemmede Klara. "Du skulle bare vide, Bedstemamma, hvor jeg kan drikke gedemælk, og hvor den er dejlig."

"Ja, det kan jeg se på dine kinder, Klara," sagde Bedstemamma leende. "Nej, du er ikke til at kende igen, rund og sund, som du er blevet; jeg havde ikke drømt om, at du

kunne komme til at se sådan ud. Og du er blevet stor, Klara! Nej, at dette virkelig er muligt! Jeg kan ikke se mig mæt på dig! Men nu må jeg med det samme telegrafere til min søn i Paris, han må komme straks. Jeg siger ham ikke hvorfor, det vil blive den største glæde i hans liv. Min kære Alpeonkel, hvorledes kan jeg få det besørget? De har vel allerede sendt mændene bort?"

"Ja, de er gået; men hvis det er fruén om at gøre, så kan drengen, der vogter gederne, gå; han har tid nok."

Fru Sesemann måtte og skulle straks telegrafere til sin søn. Denne store lykke burde han dele så snart som muligt.

Alpeonkel gik nu lidt til side, satte sine fingre for munden og udstødte en så skingrende fløjten, at det genlød højt oppe i fjeldene, og ekkoet gentog lyden atter og atter. Det varede ikke længe, før Peter kom løbende ned; han kendte godt denne fløjten. Drengen var ligbleg, for han tænkte, Alpeonkel kaldte ham til dom. Men der blev kun leveret ham et papir, som Bedstemamma havde skrevet telegrammet på, og Alpeonkel indprentede ham, at han blot skulle skynde sig ned i landsbyen og aflevere det på posthuset; hvad betalingen angik, så ville Alpeonkel selv senere ordne den sag, for så mange ting kunne man ikke lade Peter udrette på én gang. Han skyndte sig nu afsted med papiret i hånden, for denne gang med lettet sind. Alpeonkel havde jo ikke fløjtet ham ned til dom, der var ingen politibetjent ankommet.

Endelig kunne man da sætte sig roligt sammen om bordet foran hytten, og nu måtte de til at fortælle Bedstemamma, hvorledes alt var gået til. Hvorledes den gamle hver dag først havde fået Klara til at stå lidt, og dernæst ladet hende forsøge at gøre et skridt. Så fortalte de om turen op på græsgangen og om,

at vinden havde blæst rullestolen ned ad alpen, og hvorledes Klara i sin iver efter at komme hen til blomsterne havde prøvet at gå den første gang, og således havde det ene ført til det andet. Men det varede en god stund, inden børnene fik fortalt det alt sammen; for Bedstemamma afbrød hvert øjeblik fortællingen med forundringsråb og lov og tak, og atter og atter udråbte hun: "Men er det muligt! Er det virkelig ingen drøm! Er vi alle vågne, og sidder vi her foran alpehytten, og pigebarnet der med det friske, runde ansigt er min gamle, blege, svage Klara."

Og Klara og Heidi sad og glædede sig inderligt over, at deres vel udtænkte overraskelse til Bedstemamma var lykkedes så godt.

Sesemann havde imidlertid afsluttet sine forretninger i Paris, og han havde på sin side også udtænkt en overraskelse. Uden at skrive et ord til sin moder om det, tog han en smuk sommermorgen med iltoget og kørte ud i ét stræk til Basel, hvorfra han ganske tidligt næste dag fortsatte rejsen, for han længtes efter at se sin lille datter, som han ikke havde været sammen med den hele sommer. Han ankom til Ragaz et par timer efter, at hans moder havde begivet sig på alpeturen.

Den efterretning, at hun netop i dag var taget op på alpen, kom ham rigtig tilpas. Han fik straks fat i en vogn og kørte til Maienfeld, og da han hørte, at han kunne køre videre til den lille landsby, så gjorde han det, for han vidste nok, at der endda var et godt stykke vej op til alpehytten.

Og det var ganske rigtigt. Den uafbrudte stigen op ad forekom ham meget lang og besværlig. Endnu var der ingen hytte at se, og han vidste dog, at han ville støde på Gede-Peters

hytte, når han var kommet halvvejen; for han havde så ofte hørt beskrivelsen over denne vej.

Over alt var der spor at se af fodgængere, og ofte gik de smalle stier i flere retninger. Sesemann var ikke rigtig sikker på, om han var på den rette vej, eller om måske hytten lå på den anden side af alpen. Han så sig om for at opdage, om intet menneskeligt væsen, hvem han kunne spørge om vejen, var i nærheden. Men der var stille rundt omkring, ingen at se eller høre, så langt han kunne øjne. Kun bjergvinden susede af og til gennem luften, de små myg summede i solskinnet, og hist og her kvidrede fornøjet en lille fugl i et ensomt lærketræ. Sesemann stod et øjeblik stille og lod den kølige alpevind svale sin hede pande.

Men nu kom der en løbende deroppe fra; det var Peter med sit telegram i hånden. Han løb lige ned ad alpen og ikke på stien, hvor Sesemann stod, men så snart han kom nær nok, vinkede denne ad ham, at han skulle komme hen til ham. Nølende og sky nærmede Peter sig sidelæns, ikke lige ud; det var, som om han kun kunne få den ene fod frem og måtte slæbe den anden efter sig.

"Nå, dreng, skynd dig," råbte Sesemann opmuntrende til ham, "sig mig en gang, kommer jeg ad denne vej op til hytten, hvor den gamle mand og barnet Heidi bor, og hos hvem der nu er nogle folk fra Frankfurt?"

En dump lyd, fremkaldt af den frygteligste angst, var svaret, og så pludseligt og tåbeligt fo'r Peter afsted, at han styrtede på hovedet, rullede videre og videre og slog ufrivillige kolbøtter, ligesom rullestolen havde gjort; men lykkeligvis gik Peter ikke i stykker, således som stolen.

Kun telegrammet. Som han skulle besørge, blev ilde tilredt og gik i stumper og stykker.

"En mærkværdig sky bjergbeboer!" sagde Sesemann ved sig selv, han troede nemlig, at det var synet af en fremmed, der havde gjort så stærkt et indtryk på alpens simple søn; og efter at han endnu en liden stund havde iagttaget Peters voldsomme nedfart, fortsatte han sin gang.

Trods alle anstrengelser kunne Peter ikke finde fodfæste, han rullede videre og slog af og til mærkværdige kolbøtter.

Men det var alligevel ikke det, der forfærdede ham mest i øjeblikket; nej, det var meget værre, at politibetjenten fra Frankfurt nu virkelig var ankommet. For han tvivlede ikke på, at den fremmede, der havde spurgt efter frankfurterne og Alpeonkel, måtte være ham. Nu endelig, ved den sidste, bratte skråning ned imod landsbyen fik Peter fat i en busk og klamrede sig fast, der lå han et øjeblik og besindede sig på, hvordan det egentlig var fat med ham.

"Nåda! Der er én igen," sagde en stemme tæt ved Peter. "Hvem monstro i morgen får sådan et puf deroppe fra, at han kommer dumpende herved som en melsæk." Det var bageren, der spottede ham. Han var gået ud for at afkøle sig efter sit ophedende arbejde og havde roligt set på, hvorledes Peter, omtrent ligesom stolen tidligere, kom trillende ned ad bjerget.

I en fart kom Peter på benene. Han havde fået en ny forskrækkelse. Bageren vidste jo nu, at stolen havde fået et puf. Uden at se sig om en eneste gang løb Peter tilbage op ad bjerget. Allerhelst var han gået hjem og ganske stille krøbet i sin seng, hvor ingen kunne finde ham; der følte han sig sikrest. Men han havde jo gederne deroppe at passe, og Alpeonkel havde pålagt

ham at skynde sig, for at hjorden ikke for længe skulle være uden hyrde. Ingen i verden havde han en sådan respekt for som Alpeonkel, og han turde ikke vove at være ham ulydig.

Peter stønnede højt og hinkede videre, han måtte og skulle derop igen. Men løbe kunne han ikke mere; angsten og de mange stød, han havde fået, havde gjort deres virkning, og således gik han da hinkende og stønnende op ad alpen igen.

Imidlertid havde Sesemann kort efter mødet med Peter nået den første hytte, og han vidste nu, at han var på rette vej. Vel til mode gik han videre, og endelig efter en lang og møjsommelig vandring øjnede han målet foran sig. Deroppe lå alpehytten og over den bredte sig de gamle, mørke grantræer.

Glad gik han op ad den sidste skrænt, i næste øjeblik ville han overraske sit barn. Men han var allerede blevet opdaget og genkendt af selskabet uden for hytten, og der blev beredt ham en modtagelse, som han ingen anelse havde om.

Da han gik de sidste skridt op ad stien, så han to personer komme sig i møde. Det var en stor pige med lyst hår og et frisk, rødmosset ansigt, hun støttede sig til den noget mindre Heidi, hvis mørke øjne tindrede af glæde. Sesemann studsede, han blev stående og stirrede på de to. Med ét fyldtes hans øjne med tårer. Ungdomsminderne steg frem i hans sjæl. Ganske således havde Klaras moder set ud, Sesemann vidste ikke, om han var vågen, eller om han drømte.

"Men, far! Kender du mig ikke igen," råbte Klara med glædestrålende ansigt, "er jeg da så forandret?" Faderen ilede hen imod datteren og tog hende i sin favn. "Ja, du er forandret! Er det muligt! Er det virkelighed!" Og den lykkelige fader trådte

igen et skridt tilbage for at overbevise sig om, at synet ikke ville forsvinde for hans øjne.

"Er det virkelig dig, Klara! Er det virkelig dig!" råbte han atter og atter og omfavnede hende den ene gang efter den anden.

Nu var også Bedstemamma kommet derhen, hun måtte se sin søns lykkelige ansigt.

"Nå, min kære søn, hvad siger du nu?" tilråbte hun Sesemann. "Det er en glædelig overraskelse for os at se dig; men den, vi har beredt dig, er dog endnu langt glædeligere, ikke sandt?" Og den lykkelige moder hilste kærligt på sin søn. "Men nu må du gå med mig hen og hilse på Alpeonkel, som vi kan takke for det alt sammen."

"Ja, og jeg må også hilse på vor lille husfælle, på Heidi," sagde han og tog hende venligt i hånden. "Hvordan har du det her på alpen? Ja, jeg behøver ikke at spørge, du ligner jo en alperose. Det glæder mig, barn! Det glæder mig inderligt!"

Heidi så med det gladeste smil op på den venlige Sesemann. Han havde altid været så god imod hende. Og at han her på alpen skulle opleve denne lykke, det fik hendes hjerte til at banke højt af glæde.

Bedstemamma førte nu sin søn hen til Alpeonkel, og mens begge mændene hjerteligt trykkede hinandens hænder, og Sesemann udtalte sin inderlige tak og ubeskrivelige forundring over helbredelsen, vendte Bedstemamma sig om og gik lidt til side, alt dette havde hun jo allerede udtalt. Hun gik hen til de store graner, og der midt under træerne, hvor de lange grene dannede et tag over en fri plads, stod en stor busk af den skønne, mørkeblå enzian, så frisk og dejlig, som om den var

vokset der på stedet. Bedstemamma slog hænderne sammen af henrykkelse.

"Hvor er den dejlig! Nej, hvor er den dog skøn!" udbrød hun. "Heidi! Kære, lille Heidi! Kom herhen, er det dig, der har beredt mig denne glæde?"

Og børnene skyndte sig hen til hende.

"Nej, nej! Det er ikke mig," sagde Heidi; "men jeg ved nok, hvem der har gjort det."

"Sådanne blomster vokser der oppe på græsgangen, Bedstemamma, og mange endnu smukkere," meddelte Klara. "Men gæt en gang, hvem der tidligt i morges var deroppe og hentede dem ned til dig fra græsgangen." Og Klara lo så skælmisk, at Bedstemamma et øjeblik tænkte, at det var Klara, der havde været deroppe; men det kunne dog ikke være muligt.

Nu hørtes en sagte raslen bagved grantræerne; det var Peter, der imidlertid var nået herop. Men da han så, hvem der stod henne ved hytten og talte med Alpeonkel, ville han helst gøre en stor omvej og ganske stille liste sig op ad fjeldet. Men Bedstemamma havde set ham, og det faldt hende pludselig ind, at det måske var Peter, der havde bragt blomsterne herved og nu af lutter undseelse og beskedenhed ville snige sig forbi. Nej, det måtte ikke ske; han skulle virkelig have en lille drikkeskilling.

"Kom min dreng, vær ikke undselig, men kom her hen til mig!" råbte Bedstemamma og kiggede ud mellem grenene.

Peter blev stående næsten stiv af rædsel. Han havde opgivet ævred og følte kun dette ene, at nu var alt forbi. Hårene rejste sig på hans hoved, dødbleg og med rædsel malet i sine ansigtstræk trådte han frem bag granerne.

"Nå, min dreng," sagde Bedstemamma opmuntrende, idet hun pegede på blomsterne, "fortæl mig det kun, er det dig, der har gjort det?"

Men Peter løftede ikke sine øjne og så ikke, hvad Bedstemamma pegede på. Han havde set Alpeonkel henne ved hytten og bemærket, at hans grå øjne var fæstet gennemtrængende på ham, og ved siden af Alpeonkel stod det skrækkeligste på jorden, politibetjenten fra Frankfurt. Bævende og skælvende på alle lemmer udstødte Peter en lyd, det var et "Ja".

"Men hvorfor er det så skrækkeligt?" sagde Bedstemamma.

"Det er – det er – fordi den er gået i stykker, og den ikke mere kan gøres i stand," fremstammede Peter med besvær, mens hans knæ rystede, så at han næppe kunne stå. Bedstemamma gik nu hen til Alpeonkel og sagde i en deltagende tone:

"Er den stakkels dreng virkelig ikke rigtig klog?"

"Han fejler ingenting," sagde den gamle; "men jeg skal sige Dem, knægten dér er vinden, der jagede rullestolen væk, og nu venter han sin velfortjente straf."

Dette kunne Bedstemamma slet ikke tro, for hun syntes ikke, at Peter så ondskabsfuld ud; og han havde jo slet ingen grund til at ødelægge den for dem så nødvendige rullestol. Men for Alpeonkel var drengens tilståelse kun bekræftelse på, at den mistanke, han havde næret til Peter, var berettiget. Alpeonkel havde nemlig lagt mærke til de vrede blikke, Peter sendte Klara, og flere andre tegn på hans forbitrelse. Han lagde det ene til det andet og havde efterhånden fået rede på det alt sammen, og nu meddelte han Bedstemamma hele sagen klart og tydeligt. Da han var færdig, udbrød fru Sesemann:

"Nej, kære Alpeonkel! Nej, vi vil ikke straffe den stakkels dreng. Man må være rimelig. Her kommer vi fremmede mennesker og bryder ind, hvor han hører hjemme, og berøver ham i flere uger hans legekammerat, hans daglige glæde og en stor glæde; og så går han der ganske alene den ene dag efter den anden. Nej, nej! Vi må være rimelige og sætte os i hans sted. Vreden har overmandet ham og drevet ham til at hævne sig, ganske vist lidt dumt; men i vrede bliver vi alle dumme."

Og dermed gik Bedstemamma tilbage til Peter, der stadigvæk skælvede og bævede.

Hun satte sig på bænken under granerne og sagde venligt:

"Kom her hen til mig, min dreng, jeg vil tale med dig. Og nu må du ikke mere ryste og være bange, men høre efter, hvad jeg siger. Du har puffet rullestolen ned ad bjerget, så at den er helt ødelagt. Det var rigtig stygt gjort, og det vidste du godt; og at du fortjente straf derfor, det vidste du også godt. Og du har måttet anstrenge dig meget for at slippe for denne straf. Men ser du, den som bilder sig ind, at ingen ved, hvad ondt han gør eller tænker, han tager altid fejl. Gud deroppe i Himlen ser og hører jo dog alt, og så snart han mærker, at et menneske vil skjule det onde, han har gjort, så kalder han straks på den vogter, som han har sat inden i os alle, da vi blev født, men som vi ikke mærker noget til, før vi har gjort noget galt. Og denne vogter har en nål i hånden, og med den stikker og prikker han, så at man ikke har ro et eneste øjeblik. Og vogteren *taler* også til os og råber uafsladelig: 'Nu bliver det opdaget! Nu kommer de for at straffe dig!'

Og således er den, der har gjort noget galt, altid angst og bange og er slet ikke glad mere. Er det ikke gået dig således,

Peter?"

Peter nikkede ganske sønderknust. Det var jo netop gået ham på denne måde.

"Og tænk så, hvorledes du dog har forregnet dig!" vedblev Bedstemamma. "Læg mærke til, hvorledes den fortræd, du gjorde, netop blev til gavn for den, som du ville skade. Da Klara ingen stol havde at køre i og dog så gerne ville se de smukke blomster, så anstrengte hun sig så meget mere for at gå, og nu går det bedre og bedre hver dag. Til sidst kan hun selv gå op på græsgangen og måske komme der meget oftere, end om hun havde haft stolen at køre i. Forstår du nu, Peter, hvorledes Gud kan magte at vende det til det gode, som var bestemt til at skade, og den, der har gjort det onde, får selv skam og fortræd af det. Har du nu forstået alt, hvad jeg har sagt? Tænk så vel på det, og hver gang du igen har lyst til at gøre noget ondt, så husk på vogteren derinde med nålen og på, hvad han råber til dig. Vil du det, Peter?"

"Ja, det vil jeg," svarede Peter endnu meget modfalden, for han vidste slet ikke, hvordan det hele ville ende. Politibetjenten stod jo endnu derovre og talte med Alpeonkel.

"Ja, så er det godt, og dermed er den sag afgjort," sagde Bedstemamma. "Men du skal dog også have noget til erindring om frankfurterne. Sig mig, min dreng, er der ikke noget, som du ønsker dig, noget som du rigtig gerne vil have?" Nu løftede Peter sit hoved og så på fru Sesemann med store, forbavsede øjne. Han stod jo der og ventede på det forfærdelige, og nu skulle han pludselig få noget, som han rigtig havde lyst til. Al ting syntes at løbe rundt for ham.

"Ja, det er mit alvor," sagde Bedstemamma, "du skal virkelig få noget, som du gerne vil have, til erindring om frankfurterne og til bevis på, at de ikke mere tænker på det urigtige, du har gjort. Forstår du mig nu, min dreng?"

Nu kunne Peter endelig skønne, at han ikke mere behøvede at frygte for straf, og at den gode frue, der sad foran ham, havde frelst ham ud af politibetjentens kløer. Han følte sig ubeskrivelig lettet, det var, som om et bjerg var løftet af hans skuldre. Men nu begreb han også, at det var fornuftigt at tilstå hvad galt han havde gjort, og med et udbrød han:

"Papiret har jeg også tabt!"

Bedstemamma måtte tænke sig lidt om, men forstod snart meningen og sagde venligt:

"Det var ret, at du sagde mig det. Bekend altid lige straks, hvad galt du har gjort, så man kan få rede på sagen. Og sig mig så, hvad du har lyst til at få?"

Peter havde lov til at ønske sig hvad som helst i hele verden, han ville. Det var jo utroligt! Han så for sine øjne hele markedet i Maienfeld med alle de skønne sager, som han timevis havde stirret på, men aldrig turdet håbe at eje, for Peters formue havde aldrig oversteget en femøre, og de herlige ting, der fristede ham, kostede altid det dobbelte. Der var f. eks. de smukke, røde fløjter, som han kunne have så god brug for til sine geder, eller en lille tollekniv, som man har så hårdt nødig, når man skal skære sig en hasselkæp.

Helt dybsindig stod han der og overvejede, hvilken af disse to ting han helst skulle tage, men han kunne ikke træffe sit valg. Pludselig fik han en lys idé – så kunne han betænke sig til næste markedsdag.

"Lad mig få 10 øre!" sagde han.

Bedstemamma kunne ikke lade være med at smile.

"Det er ikke for meget forlangt. Kom her hen." Hun tog sin pung og talte 5 kroner op og desforuden to tiører.

"Så vil vi to gøre et regnestykke. Her har du akkurat så mange tiører, som der er uger i et år; så kan du hver søndag hele året igennem tage en tiøre og more dig for."

"I alle mine levedage?" spurgte Peter ganske uskyldigt. Men nu lo Bedstemamma så hjerteligt, at de to mænd afbrød deres samtale for at høre, hvad der var så morsomt.

Bedstemamma kunne slet ikke holde op at le. "Det skal du have, min dreng, det skal stå i mit testamente, hører du det, min søn! Og siden skal det også indføres i dit: Gede-Peter skal, så længe han lever, hver uge have 10 øre."

Sesemann nikkede bifaldende og istemmede latteren.

Peter betragtede endnu den gave, han havde i hånden, for at se, om det også virkelig forholdt sig rigtig. Så udbrød han: "Gud ske lov!" og så løb han afsted så hurtigt, han kunne, og denne gang brugte han dog kun benene; for nu var det ikke skræk, der drev ham afsted, men derimod en glæde, som Peter aldrig i sit liv havde kendt. Al hans angst og pine var borte, og hver eneste uge alle sine levedage fik han en tiøre. – Da selskabet senere havde endt deres fornøjelige frokost foran alpehytten og sad og talte sammen om mange forskellige ting, bøjede Klara sig hen til sin fader, der med et lykkeligt smil iagttog datteren, tog hans hånd og sagde med en sådan livlighed, som han aldrig før havde set hos den svage Klara:

"Å, far, du kan ikke tænke dig, hvordan bedstefar har været imod mig. Han har gjort alt for mig, hver eneste dag, det er ikke

muligt at opregne det alt sammen; men jeg vil huske det, så længe jeg lever. Jeg tænker bestandig på, om det dog ikke var muligt, at jeg kunne gøre noget for bedstefar igen, eller give ham noget rigtig godt, selv om det kun kunne gøre ham halvt så glad, som han har gjort mig."

"Det er jo også mit højeste ønske, kære barn," sagde faderen, "gid jeg vidste, hvorledes vi kunne give vor velgører om end kun et ringe bevis på vor taknemlighed."

Sesemann rejste sig og gik hen til Alpeonkel, der stod og talte ivrigt med Bedstemamma. Han greb hans hånd og sagde varmt og indtrængende:

"Kære ven, jeg må tale et øjeblik med Dem. De vil kunne forstå, når jeg siger Dem, at jeg i mange år ikke har kendt til nogen rigtig glæde. Hvad hjalp mig alle mine penge og hele min ejendom, når jeg så på mit stakkels barn, som jeg med al min rigdom ikke formåede at gøre sundt og lykkeligt? Næst efter Gud i Himlen har De gjort mit barn rask og derved beredt både hende og mig et helt nyt liv. Sig mig nu, hvorledes jeg kan vise Dem min taknemmelighed? Gengælde Dem, hvad De har gjort imod os, det kan jeg aldrig, men hvad som helst jeg formår, ville jeg så gerne gøre. Sig mig nu, min ven, hvad kan jeg gøre for Dem?"

Alpeonkel havde stille hørt på ham og med et tilfreds smil betragtet den lykkelige fader.

"Hr. Sesemann må tro mig, når jeg siger, at jeg også er inderlig glad over den helbredende virkning, som livet her på alpen har vist sig at have. Og derved er min ulejlighed rigelig gengældt," sagde nu Alpeonkel på sin bestemte måde. "Jeg takker Dem for det gode tilbud; men jeg trænger ikke til noget."

Jeg har nok til mig og barnet, så længe jeg lever. Dog, et ønske har jeg, og hvis det kunne blive opfyldt, så ville jeg ingen bekymringer mere have."

"Sig mig, hvad det er, kære ven!" sagde Sesemann.

"Jeg er gammel," vedblev Alpeonkel, "og har vel ikke ret langt tilbage. Når jeg dør, efterlader jeg mig intet, og Heidi har ingen, der kan tage sig af hende, kun en eneste slægtning, der blot vil søge at drage fordel af hende. Hvis hr. Sesemann ville love mig, at Heidi aldrig skal blive nødt til at tage ud for at tjene sit brød iblandt fremmede, så har De rigeligt gengældt mig, hvad jeg har gjort for Dem og Deres barn."

"Ja, men min kære ven, det kan der jo aldrig være tale om," udbrød Sesemann; "barnet hører jo os til. Spørg min moder og min datter, de vil aldrig i livet overlade Heidi til andre! Men kan det være Dem en beroligelse, så giver jeg Dem herved min hånd på det. Jeg lover Dem, at så længe jeg lever, skal Heidi ikke behøve at tage ud iblandt fremmede for at tjene sit brød, og jeg skal også sørge for hende i den retning efter min død. Og nu vil jeg sige Dem noget, dette barn er ikke skikket til at leve på et fremmed sted, hvorledes end forholdene stiller sig, det har vi erfaret. Men hun har forstået at skaffe sig venner. Jeg kender en sådan i Frankfurt. Han ordner nu sine affærer for senere at vælge sig et opholdssted, hvor han finder for godt, og der vil han slå sig til ro. Det er min ven doktoren, der endnu i dette efterår kommer hertil for at rådføre sig med Dem, og han vil sandsynligvis bosætte sig her, fordi han har befundet sig så vel i Deres og Heidis selskab. Så De ser, at Heidi herefter har to beskyttere i nærheden, og gid hun må beholde dem længe begge to."

"Ja, Gud give det!" tilføjede Bedstemamma, og til bekræftelse på sin søns ord trykkede hun hjerteligt Alpeonkels hånd. Så tog hun Heidi om halsen og trak hende ind til sig.

"Og du, lille, kære Heidi, sig mig nu en gang, har du ikke også et ønske, som du gerne vil have opfyldt?"

"Jo, det har jeg rigtignok!" svarede Heidi og så fornøjet på Bedstemamma.

"Nå, det var ret, så kom frem med det," sagde Bedstemamma opmuntrende.

"Jeg ville gerne have min seng fra Frankfurt med de tre store puder og det tykke tæppe, for så behøver bedstemor ikke at ligge så lavt med hovedet, så hun næsten ikke kan trække vejret, og under det varme tæppe ville hun ikke fryse, og hun behøver ikke længere at svøbe sig ind i sjalet, når hun ligger i sengen." Heidi havde i sin ivrighed sagt det alt sammen i et åndedrag.

"Å, kære Heidi, hvad er det, du siger!" udbrød Bedstemamma. "Det er godt, du minder mig om det. I glæden forglemmer man let, hvad man allerførst skulle have tænkt på. Men nu vil jeg straks på minutten telegrafere til Frankfurt; endnu i dag skal Rottenmeier sørge for at pakke seng og sengeklæder sammen, og om to dage kan det være her. Med Guds hjælp skal den gamle sove godt for fremtiden."

Heidi hoppede glad omkring Bedstemamma, men pludselig stod hun stille og sagde alvorligt:

"Nu må jeg skynde mig ned til bedstemor, for ellers vil hun igen blive bange, fordi jeg ikke har været der så længe."

Heidi kunne nemlig ikke vente med at bringe den gamle det glædelige bud, og hun var også kommet i tanker om, hvor ængstelig bedstemor havde været til mode, da hun sidst var hos

hende. "Nej, hvad tænker du dog på, Heidi," formanede bedstefar, "når man har besøg, løber man ikke sådan sin vej."

Men Bedstemamma holdt med Heidi.

"Min kære Alpeonkel," sagde hun, "barnet har ikke så ganske uret; den stakkels gamle bedstemor er så længe blevet tilsidesat for vor skyld. Nu vil vi alle sammen straks gå ned til hende; der mener jeg, vi kan vente på min hest og derfra begive os ned i landsbyen, hvor vi straks kan telegrafere til Frankfurt. Synes du ikke også, min søn?"

Sesemann havde indtil nu slet ikke haft tid til at tale om sine rejseplaner. Derfor bad han sin moder vente en lille stund og sætte sig ned, for at han kunne drøfte denne sag med hende.

Sesemann havde tænkt sig at gøre en rejse igennem Schweiz med sin moder og se, om Klara ville være i stand til at gøre følgeskab et lille stykke; og nu fandt han hende så rask, at hun kunne gøre hele turen med dem. Han havde da besluttet at benytte den sidste sommermåned til denne herlige rejse sammen med både moder og datter. Han havde i sinde at overnatte i landsbyen og næste morgen afhente Klara på alpen for så at støde til Bedstemamma i Ragaz og derfra begive sig på rejsen.

Klara blev lidt overrasket ved at høre om den pludselige afrejse fra alpen; men der var jo så meget at glæde sig over, og der var da heller ikke synderlig tid til at falde hen i beklagelser.

Bedstemamma havde allerede rejst sig og taget Heidi ved hånden for at anføre toget. Men nu vendte hun sig pludselig om og udbrød:

"Men hvad i al verden gør vi nu med Klara!" For det faldt hende ind, at det ville blive alt for lang en vej for Klara at gå.

Men Alpeonkel havde, som han plejede, allerede taget sin plejedatter på armen og fulgte med faste skridt efter Bedstemamma, der beroliget nikkede til ham. Sesemann sluttede toget, og så vandrede man ned ad bjerget.

Heidi hoppede som et gedekid i vejret ved siden af Bedstemamma, der ville have rigtig besked om bedstemor, hvordan hun levede, og hvorledes alt gik til i hytten, især om vinteren, når det var så koldt deroppe hos dem.

Og Heidi fortalte om det alt sammen ganske nøjagtigt; hun vidste jo god besked med det hele og kendte godt, hvorledes den gamle sad sammenkrøben i sin krog og tit rystede af kulde. Hun vidste også ganske nøje, hvad de fik at spise, og tillige, hvad de ikke fik.

På hele vejen ned til hytten hørte fru Sesemann med megen deltagelse på hendes beretning.

Birgitte stod uden for hytten og var i færd med at hænge Peters anden skjorte ud til tørring, for at han kunne skifte, når han kom hjem. Da hun fik øje på selskabet, styrtede hun ind i hytten.

"Nu tager de afsted alle sammen, mor," berettede hun, "det er et helt optog, Alpeonkel er med, han bærer den syge."

"Å-å, skal det nu virkelig være!" sukkede den gamle. "Så tager de Heidi med, det har du jo set. Å, gid jeg dog kunne tage hende i hånden til farvel, gid jeg kunne høre hende tale en gang til!"

I samme øjeblik blev døren hurtigt lukket op, Heidi stormede ind og var i to spring henne hos bedstemor, idet hun slog begge armene om halsen på hende. "Bedstemor! Bedstemor! Min seng kommer fra Frankfurt og alle tre puder og det tykke tæppe, om tre dage er det her alt sammen, det har Bedstemamma sagt!"

Hun kunne ikke hurtigt nok få meddelt sin beretning, for det var hende næsten ikke muligt at afvente bedstemors uhyre glæde. Den gamle smilede, men sagde dog ganske sørgmodigt:

"Å, hvor hun dog må være en god kone! Jeg skulle vel også glæde mig over, at hun tager dig med sig; men jeg tror ikke, jeg overlever det, Heidi!"

"Hvad for noget, hvem har bildt den gode, gamle bedstemor det ind?" spurgte en venlig stemme, og den gamle følte sin hånd grebet og hjertelig trykket, for fru Sesemann var kommet ind og havde hørt hendes ord.

"Nej, nej, det er der slet ikke tale om, Heidi bliver hos bedstemor og opmuntrer hende. Vi andre vil også se den lille pige igen, men vi kommer til hende. Hvert år kommer vi herop på alpen; for vi har grund til hvert år at takke Gud her på dette sted, hvor han har gjort et sådant under med vort barn."

Ved disse ord lyste glæden op i bedstemors ansigt, og uden at kunne sige et ord trykkede hun atter og atter fru Sesemanns hånd, mens tårerne trillede ned over hendes furede kinder. Heidi så straks det frydefulde udtryk i den gamles ansigt og var lykkelig igen.

"Se nu, bedstemor," sagde den lille, idet hun klyngede sig tæt til den gamle, "nu er det blevet sådan, som jeg læste for dig sidst! Det bliver også bedre med dig, når du får sengen fra Frankfurt."

"Javist, lille Heidi, Gud har været så uendelig god imod mig!" sagde bedstemor inderlig rørt. "Hvor er det dog muligt, at der er mennesker, der bryder sig om sådan en stakkels gammel en som mig og gør så meget for mig. Er der noget i verden, der styrker ens tro på, at vi har en god fader i Himlen, der ikke

glemmer den ringeste af sine skabninger, så er det, at kærlige og barmhjertige mennesker vil hjælpe sådan en unyttig, sølle stakkel, som jeg nu er."

"Kære bedstemor," sagde fru Sesemann alvorligt, "for vor Herre i Himlen er vi alle lige skrøbelige, og det er lige nødvendigt for os alle, at han ikke glemmer os. Og nu vil vi sige farvel; men vi ses igen med Guds hjælp. Når vi til næste år kommer op på alpen, så opsøger vi bedstemor, som vi aldrig vil glemme," og hun tog endnu en gang den gamles hånd og trykkede den hjerteligt.

Men de kom dog ikke så hurtigt bort, for bedstemor kunne ikke ophøre med at takke og ønske alt godt over sin velgørerinde og hele hendes familie.

Sesemann og hans moder fulgtes nu ad ned i dalen, mens Alpeonkel bar Klara endnu en gang hjem til alpehytten, og Heidi ved tanken om, hvad der ventede bedstemor, hvert øjeblik hoppede højt i vejret af glæde.

Næste morgen blev der fældet mange tårer af den bortdragende Klara, der nu måtte skilles fra sin dejlige alp, hvor hun havde været så lykkelig som aldrig før i sit liv. Men Heidi trøstede hende og sagde:

"Vi får jo snart sommer igen, og så har I jo lovet at komme. Og det bliver meget bedre, for så kan du gå fra først af, og vi kan hver dag følge med gederne op på græsgangen og op til blomsterne, det skal blive mageløst morsomt!"

Efter aftalen var Sesemann kommet for at hente sin datter. Han stod og talte med Alpeonkel om mange forskellige ting. Klara tørrede sine tårer. Heidis ord trøstede hende lidt.

"Du må hilse Peter fra mig," sagde hun, "og alle gederne, især Svanelil. Gid jeg kunne give den noget godt, den er jo så meget skyld i, at jeg er blevet rask."

"Det kan du så let," forsikrede Heidi. "Send den bare lidt salt, du ved jo, hvor gerne den slikker salt af bedstefars hånd om aftenen."

Det råd syntes Klara godt om.

"Å, så sender jeg den hundrede pund salt fra Frankfurt," råbte hun fornøjet, "den skal dog også have en erindring fra mig."

Sesemann kaldte nu på børnene, for han længtes efter at komme afsted. Denne gang var Bedstemammas hvide hest kommet til Klara, nu kunne hun ride ned til landsbyen og behøvede ikke længere nogen bærestol.

Heidi stillede sig på den yderste pynt af klippen og vinkede med hånden til Klara, så længe der var en stump af hest og rytterske at øjne. – –

Sengen er kommet, og bedstemor sover nu hver nat så godt, at hun nok skal komme til kræfter. Den kære Bedstemamma har heller ikke glemt, at vinteren er streng på alpen. Hun har sendt en stor pakke til Gede-Peters hytte, i den var der så meget varmt tøj, at bedstemor kan svøbe sig ind fra top til tå og sikkert ikke mere behøver at ryste af kulde, når hun sidder i sin krog.

I landsbyen er man i færd med at opføre en stor bygning. Doktoren er ankommet og bor foreløbig i sit gamle logi. Efter sin vens råd har han købt det gamle hus, som Alpeonkel og Heidi havde boet i om vinteren, og som jo oprindeligt var en stor herskabsbolig, hvad tydeligt kunne ses af den store stue med den smukke ovn og de kunstfærdigt udskårne paneler. Denne

del af huset lader doktoren indrette til bolig for sig selv. I den anden ende af huset bliver der indrettet vinterkvarter for Heidi og Alpeonkel, for doktoren ved, at Alpeonkel er en uafhængig mand, der må have eget hus og hjem. Der bliver også lavet en solid og varm gedestald, hvor Svanelil og Bamse kan tilbringe vinteren helt behageligt.

Doktoren og Alpeonkel bliver for hver dag bedre venner. Og når de sammen går rundt og tager bygningens fremskridt i øjesyn, falder talen for det meste på Heidi; thi for dem begge er det den største glæde ved huset, at de flytter derind med det kære, lykkelige barn.

"Kære ven," sagde doktoren, der stod med Alpeonkel oppe på muren. "De må se sagen fra samme side som jeg. Jeg deler al glæde over barnet med Dem, som om det var min ret, men jeg vil også have lov at dele alle forpligtelser med Dem og efter bedste evne sørge for hende. Så først har jeg virkelig ret til barnet og kan håbe, at hun, når jeg bliver gammel, vil være om mig og pleje mig. Hun skal træde i barns sted hos mig, så kan vi roligt se fremtiden i møde for hende, når De og jeg ikke er mere."

Alpeonkel trykkede længe doktorens hånd uden at sige et ord, men hans gode ven kunne i den gamles øjne læse den bevægelse og indre glæde, som hans ord fremkaldte.

Imidlertid sad Heidi og Peter sammen hos bedstemor, og den første havde så travlt med at fortælle og den sidste med at høre efter, at de næppe gav sig tid til at trække vejret, og i deres ivrighed rykkede børnene tættere og tættere ind på den lykkelige, gamle bedstemor.

Og hvor meget var der ikke at fortælle om alt det, som var hændt i hele denne sommer, for man havde jo været så lidt sammen i den sidste tid.

Og der sad nu de tre; den ene så gladere ud end den anden, fordi de atter var sammen og kunne tale om alle de lykkelige begivenheder; og mor Birgittes ansigt strålede om muligt allermest, da hun nu endelig ved Heidis hjælp for første gang fik fuldstændig rede på, hvordan det forholdt sig med den meget omtalte tiøre.

Til sidst sagde bedstemor:

"Heidi, læs en salme for mig. Jeg trænger til at love og prise Gud i Himlen og sige ham tak for alt, hvad han har gjort imod os."

Om "Heidi"

Forfatter: Johanna Spyri (1827-1901).

Org.udgave:

Første del – Heidis lære- og vandreår:

Heidi's Lehr- und Wanderjahre : Eine Geschichte für Kinder und auch für Solche, welche die Kinder lieb haben. Verlag von Friedrich Andreas Perthes, Gotha 1880.

Anden del – Heidi får brug for, hvad hun har lært:

Heidi kann brauchen, was es gelernt hat : Eine Geschichte für Kinder und auch für Solche, welche die Kinder lieb haben. Verlag von Friedrich Andreas Perthes, Gotha 1881.

Denne udgave baseret på: Johanne Spyri: Heidi I-II, oversat af Augusta Fenger. 5. Oplag. H. Hagerup, København 1936. (Kapitel-titlerne er indsat efter den originale tyske udgave).

Oversætter: Augusta Fenger (1844-1931).

Redigeret af: Kim N. Jensen.

Forside: Efter illustration af Jessie Willcox Smith (1863-1935).

ISBN 978-87-7628-185-4

2. ebogsudgave, tidligere udgave ISBN 978-87-7979-432-0 (Ølstrykke 2015).

© 2025 eBibliotek 1800

www.ebib1800.dk

